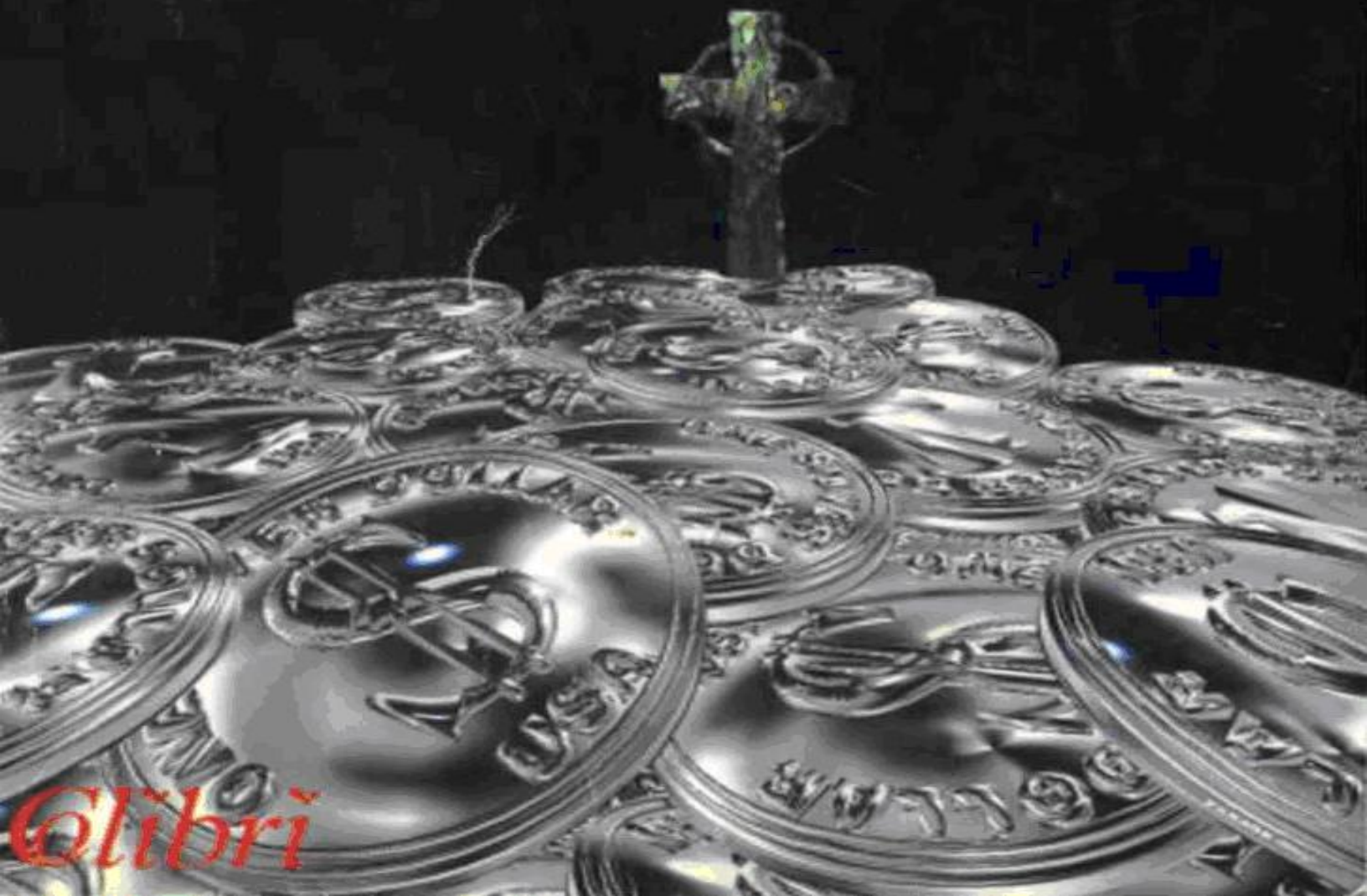

Пол-Лу Сюлицер

ПАРМ

НЕНАДМИНАТИЯТ РОМАН ЗА БОГАТСТВО, КОВАРСТВО И ЛЮБОВ.

Colibri

ПОЛ-ЛУ СЮЛИЦЕР ПАРИ

Превод: Максим Благоев

chitanka.info

*На баща ми. На моите приятели Ж.-Ф. Прево. Ж.-Р.
Хири. Оливие Б. Ж.-П. Рен.*

„Make Money“^[1]

*Това е също и изкуство, страст, която
няма отношение към своя обект, непрестанно
дирене на недостижимото. Това е ироничен,
неосезаем и отчаян танц пред Времето.*

П. Л. Сюлицер

СВИРЕПО И ВЕСЕЛО ОПИЯНЕНИЕ...

1

Предполагам, с пълно основание може да се каже, че цялата история започна в Лондон на 23 ноември сутринта, към единайсет и половина, в онази къща на Олд Куин Стрийт, в покрайнините на Сейнт Джеймс Парк. А и защо не? Всичко се разигра именно тогава, е, може би не точно в единайсет и половина, но във всеки случай от единайсет и половина нататък и през последвалите пет-шест часа.

На 23 ноември 1969 година, към единайсет и половина сутринта, полицаят, довтасал от Скотланд Ярд, сяда насреща ми. И до ден-днешен си спомням рисунька на сакото му от туид, което носеше този ден; беше около четирийсетгодишен рижав шотландец с гъста и къдрава коса, сресана отляво на прав път и засукана отдясно във внушителна двойна букла, който се казваше Огилви или Уотс. Проследява носачите с поглед.

— Напускате ли къщата?

— Тя ме напуска. Вземат ми всичко, което не съм платил напълно. А напълно не съм платил нищо.

Телефонът. Вдигам слушалката и отново, разбира се, е банката: вторият чек на свой ред е пристигнал; намират положението за unbearable, нетърпимо, питат ме какво възнамерявам да правя, в колко часа ще бъда при тях — колкото по-рано, толкова по-добре! — и знам ли какво е протест на полица. „Да бъда при вас колкото се може по-скоро?“ — „Кога?“ — „След един час.“ Затварям и отново срещам вперените в мен замислени кафяви очи на полицая. Той, безспорно, е чул и е разбрал кой ми се обажда и защо, но се прави, че нищо не се е случило.

— Добре — казва. — Хрумна ми нещо: най-добре ще бъде може би да възпроизведем стъпка по стъпка онова, което сте правили тази нощ. Не сте длъжен, разбира се, но би ни помогнало да спечелим време. И би ми позволило да ви освободя по-бързо.

Ставам. Краката ми са сякаш пълни с олово.

— Да започваме.

Носачите са свършили и продължават да вършат добра работа — започвайки от втория етаж, те изцяло са го изпразнили от съдържанието му, след което, слизайки на първия, са повторили операцията със същия успех. В момента са на партера и изнасят всичко, абсолютно всичко, включително и малката рисунка със сухо перо, изобразяваща къщата в Сен Тропе.

— На колко години сте?

— На двайсет и една. Двайсет и една години, два месеца и четиринайсет дни.

— Кога наехте тази къща?

— Преди два месеца и четиринайсет дни.

— Събирането онази вечер първото от този род ли беше?

Проследявам с поглед рисунката, която си отива в ръцете на един носач.

— Не беше първото.

Между първия етаж и стайте в партера има няколко стъпала. Изкачваме ги. Обръщам се за последен път с надеждата да зърна рисунката, но човекът, който я носеше, е вече въвн, на улицата, при камионите.

— Не първото, но несъмнено последното.

— Нещо конкретно ли празнувахте?

Врътвам се на пета и го поглеждам втренчено.

— Моето разоряване.

Намираме се на стълбите, водещи към първия етаж. Казвам:

— Бях долу, в десния салон. Видях я, че се качваше по стълбите.

Обърна се точно тук. Погледна ме, махна ми с ръка и продължи.

— Някакво особено изражение?

— Не.

— Много хора ли имаше?

— Бях поканил петдесет души. Дойдоха три пъти повече.

Същинска лудница.

— Часът?

— Три сутринта, приблизително.

Стигаме площадката на първия етаж. Спираме. Добавям:

— После изминаха трийсет-четирийсет минути. Бях все така долу, в салоните. Искях и аз да се кача, за да отида при нея, но ми беше

трудно да си пробия път през тълпата, тъй като всички ме спираха, заговаряха, задържаха.

— Но в крайна сметка сте се качили...

Продължаваме. Стълбите за втория етаж.

— В крайна сметка се качих.

Болезнен, ослепителен проблясък в паметта ми: картината на същата тази стълба, сега пуста и лишена дори от мокета, но тогава — залята от веселящата се тълпа, от онази орда, от увисналите по стъпалата й човешки гроздове, които крещяха, докато минавах край тях: „Честито Разорение, Франц!“ Видението се задържа за секунда, дори за по-малко, и веднага след това стълбата отново се появи пред очите ми такава, каквато беше в действителност — тиха, кънтяща и пуста.

— Откъде знаехте, че тя се намира именно на втория етаж, в тази част на къщата?

— Освен мен, единствено тя имаше ключ от стаята ми, която тази вечер бях заключил.

— Бяхте ли се скарали?

— Не. Всъщност да. Малко.

— Знаехте ли, че взема наркотици?

Площадката на втория етаж.

— Да.

Продължаваме по галерията и се спираме пред вратата на стаята ми, която е отворена, но тогава беше заключена. Втори проблясък в паметта ми и към картината изведнъж се добавя и звук: отново се виждам пред същата тази врата, опитвайки се напразно да я отворя, преди трийсет и два часа.

— А самият вие? Имам предвид наркотиците.

— Не. Не, никога.

Стоя на прага на стаята и не мога да го прекрача; просто не мога, и толкова, а гърлото и стомахът ми са свити.

— Не можах да отворя вратата. Беше я заключила отвътре и беше оставила ключа в ключалката.

— Почукали сте.

— Да, почуках и всички тези глупаци по стълбите тутакси започнаха да ми подражават, въобразявайки си, че става дума за някаква игра, за...

— За любовна свада — заключи полицаят невъзмутимо.

Всъщност точно тези думи ми дойдоха наум, и то съвсем навреме, но друго е да ги изречеш.

— Онези вдигаха около мен такъв шум, че тя може и да е крещяла в стаята, без да я чуя.

— И тогава сте заобиколили.

От мен се лее пот. С всяка изминала секунда се чувствам все по-зле и по-зле.

— Заобиколих през вътрешния двор и влязох през прозорчето на банята.

Като вижда, че все така не помръдвам, полицаят леко ме избутва с ръка и сам прекрачва прага. Прекосява стаята ми, в дъното свива вдясно, влиза в банята и изчезва от погледа ми. Но до мен долита гласът му:

— През това прозорче ли?

— Няма друго.

Опирам рамо, а после и чело в рамката на вратата и буквално се къпя в пот. Отново чувам гласа на полицая:

— Защо е било необходимо подобно акробатично изпълнение? Можело е да си счупите врата, а тя просто да е искала да се усамоти, докато ѝ мине сръдната. Да ви е намеквала, че иска да се самоубие?

— Не.

Чувам, че отваря прозорчето, покатерва се, за да погледне през него, и слиза.

— Но сте мислели, имайки предвид присъщата ѝ възбудимост, че под въздействието на скарването ѝ с вас, под влиянието на наркотиците, които вероятно е взела точно в този момент, и на алкохола, който несъмнено е изпила... та сте мислели, че поради всички тези причини би могла да направи опит да се самоубие?

— Да.

Той отваря шкафовете.

— И въпреки това сте изчакали между трийсет и четирийсет минути, преди да се поинтересувате какво става с нея?

Подтикван от намека, от съдържашката се в него несправедливост, но също и от факта, че той отново изостря загнездилото се в мен чувство на вина, изминавам няколкото крачки, отделящи ме до този момент от банята. Влизам в нея. И в паметта ми проблясва третият

спомен, подобно на аленочервено слънце, като този път към образите и звуковете се прибавят и миризмите — блудкавият мирис на кръвта, която е обляла всичко: стените, ваната, мраморния умивалник и дори матовото стъкло на прозорчето, когато безумно е кълцала с бръснач китките си, глезените, корема и гърдите си, преди да се обеси.

И едва успявам да се втурна напред, за да повърна.

Същия ден, но два часа по-късно, или някъде към един и половина, вече съм на Чарлс II Стрийт, пред входа на банката, от чийто правен отдел не престанаха да ми звънят през целия вчерашен ден, както и цяла сутрин. Влизам във фоайето, но в последния момент давам заден ход, без да направя и крачка повече. Междувременно, докато пресичам Сейнт Джеймс Скуеър, отново започва да ръми дъжд — ситен, леден дъждец, който ме придружава по Пал Мал и през Грийн Парк. Той секва за известно време около Хайд Парк Корнър, но започва да се сипе отново малко по-нататък, когато излизам от станцията на метрото при Найтсбридж, където се спирам, за да се ориентирам по плана. Няма опасност да се заблудя — трябва да продължа по Олд Бромптън Роуд, после по Олд Бромптън Роуд, или, с една дума, предстои ми да измина близо три километра.

Ходенето ми действа добре въпреки умората, въпреки дъжда, който преминава в същински потоп. Гаденето изчезва. Всъщност точно тогава и ме спохожда нещо, съвършено необяснимо, но затова пък с неподозирана сила и яснота — само допреди миг бях на края на силите си, смазан, победен, но ето че ненадейно се чувствам като някой, който се хвърля във водата, потъва и в момента, в който достига дъното, внезапно се отблъсква от него с крак и полита към повърхността с неизвестно откъде дошла дива енергия. То избликва от дълбините на душата ми, това е ярост, свирепа и весела ярост, това е непреодолимото усещане за неуязвимост. То няма нищо общо с възрастта ми, с моите двайсет и една години, два месеца и четиринайсет дни — то е много по-силно, много по-устойчиво. То продължава през целия ден и отново ще се прояви по-нататък, през следващите месеци и години. А за момента дори походката ми се променя — въпреки дъжда и четирийсетте и няколко часа безсъние аз

се нося във въздуха, който ми се струва някак по-лек, и стъпката ми изведнъж става танцова.

Танцувам, сякаш в ритъма на собственото си фамилно име.

Пристигам на гробището в Бромптън малко преди три часа; семейството е вече тук, сгушило се под мехуресто чадърено море. Не се осмелявам да се приближа и заставам на сушина под нещо като навес, увенчаващо колоните на една гробница. Треперя, мокър до кости. Намирам се на около стотина метра от гроба и виждам как донасят ковчега, как го спускат в земята. После бавно започва да се точи опашката на поднасящите съболезнования. Минават най-малко още двайсетина минути, преди тълпата от близки и познати окончателно да се разотиде. Изчаквам, докато алеята отново напълно обезлюдее, за да се измъкна от укритието си.

Оставам пред гроба две-три минути. Все така вали. Тъжен съм, разбира се, дори нещо повече — съсипан; ала ето че дори и в този миг продължавам да изпитвам онова усещане за ярост и едва ли не опиянение, което ме бе обсебило малко преди това на Олд Бромптън Роуд и чиито симптоми занапред винаги щях безпогрешно да разпознавам.

Отвън един възрастен мъж, излязъл от гробището малко преди мен, се кани да се настани на волана на един воксхол. Заговарям го:

— Отивам към Сейнт Джеймс Парк. Бихте ли могли да ме оставите някъде там?

Отначало той отрицателно поклаща глава, сетне погледът му се спира върху гробището, което току-що двамата сме напуснали. После ме оглежда — дотолкова приличам на удавник, че ако се разплачех, изобщо не би се забелязало.

— Някой ваш близък?

— Едно момиче, което познавах.

— На колко години беше?

— На деветнайсет. Щеше да ги навърши след три седмици.

Поклаща глава.

— А аз погребях жена си.

Накрая се решава да ми отвори вратата.

— Сейнт Джеймс Парк, казахте?

Оставя ме пред Параклиса на гвардейците и макар и да не бяхме разменили нито дума повече, двамата си стискаме ръка и се разделяме,

като че ли ни свързва някакво тайно съучастничество. Къщата на Олд Куин Стрийт е вече празна, вдигнали са дори мокета в салоните и тя е необичайно, зловещо кънтяща. Писмото изглежда дяволски бяло върху навосъчения дъбов паркет. Пъхнато е през предвидения за тази цел процеп в боядисаната в кървавочервено врата; съдържа само няколко думи на немски, от които разбирам, че в „Дорчестър“ ме чакат от името на Мартин Ял и на чичо ми Джанкарло. Човекът, който ме чака, се казва Морф.

* * *

— Алфред Морф, идвам от Цюрих.

Малко по-висок е от мен — нещо, което ми се случва да установявам доста често, като се има предвид, че ръстът ми далеч не е великански; има ъгловато лице, леко дръпнати очи, изпъкнали скули и толкова изпити, хлътнали бузи, че би му завидял и скелет. Оглежда ме от глава до пети и има защо — вир-вода съм в буквалния смисъл на думата, тъй като, за да се добера до „Дорчестър“ на Парк Лейн, за втори път през този ден ми се наложи да прекося пеша както Сейнт Джеймс Парк, така и Грийн Парк; гвардейците пред Бъкингамския дворец накрая ще ми вдигнат мерника, виждайки ме да минавам толкова често пред тях.

— Мокър сте — отбелязва Морф, като свива устни.

— Гледай ти, колко сте били наблюдателен! Нищо подобно, просто съм се поизпотил.

Сядам под сащисания поглед на един сервитьор. Не след дълго под краката ми се образува локва, докато от самия мен се вдига нара като от вол, който току-що са прибрали в обора. Усмиввам се на сервитьора.

— Успокойте се, останалите също пристигат — изпуснах ги от поглед някъде към Ирландия. За мен шампанско, и то колкото се може по-бързо, приятелче.

Насочвам вниманието си към Морф. Не ми е необходимо много, за да намразя този тип. Вече го ненавиждам.

— Аз съм пълномощник на банката „Мартин Ял“ в Женева и Цюрих — заявява той. — Вашият чичо е един от основните ни

клиенти. Той ме натовари със задачата да уредя окончателно положението ви.

— Чичо ми е мошеник.

Локвата под краката ми се разлива, уголемява и като морски прилив близва обувките „Шарл Журдан“ на една зряла дама с визон. Усмивам се на зрялата дама с визона и тя ме сразява с убийствен поглед. Морф продължава:

— Господин Мартин Ял, президентът на нашата банка...

Все така се усмихвам на дамата.

— Друг мошеник, още по-голям от първия. А това не е малко постижение...

— Какъв позор! — възмущава се дамата с визона.

Съгласявам се:

— Не знаете колко сте права!

— ... Господин Мартин Ял, в името на старото приятелство, което го свързваше с господин вашия баща, е готов още веднъж, за последен път, да ви се притече на помощ. Съгласно волята на баща ви преди по-малко от три месеца, на вашия двайсет и първи рожден ден, вие получихте сумата от сто и три хиляди лири стерлинги, представляваща остатъка от състоянието на баща ви. Вие...

— И шест пенса. Сто и три хиляди и шест пенса.

Така треперя, че една не изпускам чашата с шампанското. Отпивам глътка вино. Отново ме обзема желанието да повърна. И едновременно с това яростта, нарастваща на глухи тласъци. Казвам на гърба на дамата с визона:

— Той и чичо ми ме ограбиха. Аз съм едно бедно онеправдано сираче, мила госпожо...

— ... Вие пропиляхте тези пари за малко повече от два месеца и вече не разполагате дори с един шилинг. Освен това при разследването, което извършихме, се установи, че сте натрупали дългове, възлизащи приблизително на четиринайсет хиляди лири стерлинги.

— И шест пенса.

— Имам за задача да погася задълженията ви към вашите кредитори дотолкова, доколкото преценя изискванията им за приемливи. Трябва също да ви предам десет хиляди лири стерлинги, но при условие, че напуснете Европа до шест часа, след като съм ви ги връчил. Наредено ми е лично да ви придружа до самолета.

И ето че изведнъж вече не съм в Лондон, в „Дорчестър“, съзерцаващ моравите на Хайд Парк през един студен и дъждовен ноемврийски следобед; озовавам се в Канила, в къщата в Сен-Тропе... Август е, плажът на Памплона е все още безлюден, като се изключат трите съвършено голи момичета, които гледат баща ми и се смеят. Защото баща ми е тук, приклепнал до мен и зает не толкова с момичетата, колкото с опитите си да приведе в движение червеното ферари с мощност половин конска сила и метър и половина дължина, в което съм седнал. Аз съм на осем години, горещият и леко потрепващ въздух е наситен с малко тежкия, но опияняващ аромат на къпина и лавандула, а на мен ми иде да вия от щастие.

Оставям чашата с шампанското. Все така се треса от студ.

— И ако откажа?

— Налице са онези чекове без покритие. Този, който сте връчили на бижутера на „Бърлингтон Аркейд“, и другият, който се намира у един антиктвар на Кенсингтън Мал. Банката се съгласи да почака до утре. Но мине ли десет часът сутринта, срещу вас ще бъде подадена жалба.

Продължавам да се взирам във възмутения гръб на дамата с визона.

— И на всичко отгоре искат да ме изпратят в затвора. Какво ще кажете за това?

— Достатъчно, млади човече! — заявява шейсетгодишният кавалер на дамата с визона.

— Нямаме друг избор — уведомява ме Морф.

— А мога ли да избира маршрута си?

— Стига да напуснете Европа до шест часа, считано от този момент нататък. Къде искате да отидете?

Барът на „Дорчестър“ постепенно се изпълва с народ. Всички поглеждат към мен и към цялата тази вода, с която продължавам да квася мокета. Все повече и повече изпитвам усещането, че мириша на мокро куче, и по всяка вероятност мириша именно на мокро куче. И безстопанствено. Накрая погледът ми попада върху един проспект, захвърлен на съседната маса. Моментално ми се натрапват едно име и една картина. И така, както бих казал Аляска или Патагония, отговарям на Алфред Морф:

— Момбаса, Кения.

Почти съм убеден, че Кения се намира в Африка, или поне съвсем доскоро се намираше там, най-вероятно от другата страна на Сахара — първата пресечка вляво след последния оазис или нещо подобно, знам ли и аз вече. Колкото до Момбаса, много е смешно, ала името ми е смътно познато — трябва да съм го мярнал на някой кино — афиш, но като изключим това, мракът в съзнанието ми е пълен. Междувременно Морф безшумно изчезва с бавната, прокрадваща се стъпка на касиер. Изпразвам чашата, зъзнейки повече от когато и да било. „В Кения жив няма да пристигна — ще пукна още по пътя, падайки от камилата и забравен от кервана, крайт на чиято нишка ще изчезне зад хребета на някоя дюна.“ И ето че съвсем ясно виждам отдалечаващата се върволица от камили — очевидно шампанското вече вършее в празния ми стомах.

Морф се връща.

— След три часа и нещо има полет на „Бритиш Еървейс“ за Найроби, Кения. Оттам имате осигурена връзка за Момбаса. Направих ви резервация, билета ще купим на самото летище. Елате, чака ни такси.

Той плаща шампанското, което съм изпил, и минералната вода, до която не се е докоснал, и вече е на вратата, докато аз още не съм помръднал от мястото си. Там, на вратата, усещайки, че изобщо не съм си направил труда да го последвам, той застива неподвижно, но не се обръща. Чака ме. Така де, вече няма никакво място за съмнение — ненавиждам този тип.

В момента, в който таксито потегля за „Хийтроу“, Морф се сепва:

— Не можете да пътувате в този вид. Има опасност да не ви допуснат на борда на самолета.

С една дума, онова, което го тревожи, е не че рискувам да си докарам възпаление на белите дробове, а после, в Африка, да пукна от задушаване в моя шит по поръчка костюм от ресана вълна. Не, той се страхува да не би външният ми вид да възмути „Бритиш Еървейс“, които биха могли да ми забранят достъпа до самолетите си. И без, разбира се, изобщо да се посъветва с мен, нарежда на шофьора да промени посоката и да спре на Оксфорд Стрий Уест, срещу спирката на метрото на Бонд Стрийт. Двайсет минути по-късно двамата излизаме от Майкъл Бари, после от „Лили & Скинър“ и върху мен вече

всичко е ново-новеничко, като се започне от белъто и се свърши с обувките, а и съм избрал възможно най-лекото, най-тропическото.

— Харесвам ли ви, Алфред? Алфред, кажи ми, че ме обичаш.

Той дори не извърща глава. Изпитвам страхотно желание да му смачкам мутрата. Пък и така бих се постопил в крайна сметка. Таксито потегля по Марбъл Арч към Кенсингтън, по посока на летище „Хийтроу“. В момента е някъде към шест без двацет и нощта вече се спуска над лъщящия от дъжда Лондон, който ще напусна против волята си, без да съм разбрал напълно какво става и какво е станало. Ненадеен прилив на угнетяваща и болезнена мъка ме заставя да отпусна глава на облегалката, да затворя очи, да пъхна ръце в джобовете на сакото си. Досещам се, че животът ми всеки миг изцяло ще се промени, че утре ще се събудя коренно различен от това, което бях само допреди два дни; това не е проста промяна на посоката, а пълно превъплъщение, ново раждане. На всичко отгоре, било от шампанското, било от умората, или пък и от двете наведнъж, страхотно ми се вие свят.

— Подпишете тук, ако обичате.

Подава ми някакви документи, разстлани върху жълточервеникава кожена чанта, и ми обяснява:

— Това е разписка. Трябва да ви предам тези десет хиляди ливри и да се отчета пред господин Мартин Ял. След това идва ред на обичайните формалности: днес сме 23 ноември 1969 година и наследственото решение на баща ви изтече днес по обяд. Така че от този ден...

Слушам го едва-едва, разтърсван от пристъпи на гадене и все още неспособен да отворя очи.

— ... Така че от този ден нататък разчитайте единствено на себе си. Ето чека ви за десет хиляди лири. Внимание — изплаща се на приносителя! Подпишете тук. И тук.

Може би за стотна частица от секундата, за почти неосезаемо мигновение изпитвам усещането, че около мен се сключва безпощаден капан. А може би съм изпитал това усещане по-късно, когато научих истината. Факт е, че подписах там, където ми каза да подпиша.

Летището.

— Искате ли да хапнете, да пийнете нещо топло?

Виж ти, сега изведнъж се загрижи за мен. Но остава все така студен. Облечен е в конфекция и което е най-лошото, наистина има вид на човек, който се облича в конфекция; носи груби кожени обувки от рода на онези, които се купуват просто защото вършат работа; има джобен часовник, който постоянно поглежда, сякаш няма никакво доверие на часовниците в залата.

Не отговарям на въпроса му. Тогава той ме повежда към едно от гишетата на „Бритиш Еървейс“ и купува билет по маршрута Лондон — Момбаса, който заплаща с карта на „Дайнърс Клъб“. „Да, само отиване.“ Но държи билета в себе си, вместо да ми го даде, и двамата се отправяме заедно към изхода за безмитната зона, предназначен единствено за заминаващите. Избирам точно този момент, за да духна. Изгубвам се в тълпата, мушвайки се сред група пакистанци с чалми. Младата жена, която държи цветарското магазинче, има кротки и глупави сини очи, груби червени ръце на перачка и е плоска като дъска.

— Можете ли да доставите цветя на един адрес? Бели рози, за едно момиче.

Записвам ѝ името и адреса и тя се стряска.

— Гробището в Бромптън?

— Алея 34 — запад. Погребаха я тази сутрин.

Не, никакви картички и никакви надписи, само бели рози.

Подписвам чека и ѝ го подавам.

— Десет хиляди лири. Искам бели рози за десет хиляди лири. И шест пенса, ето ги. Разполагате с достатъчно време, за да се уверите, че чекът е истински. С достатъчно време. Монетата от шест пенса също е истинска, лично ви го гарантирам.

Точно в момента, в който тя най-сетне се решава да ми връчи разписката, до мен изниква донейде пообърканият и позапъхтян Алфред Морф. Казвам му:

— Да вървим, добри ми Алфред.

Той е сащисан и на два пъти се обръща към цветарското магазинче, питайки се най-вероятно какво може да направи и има ли изобщо някакъв шанс да прибере обратно парите. И дотолкова се вживява, че този път се налага аз да го водя. На контролно-пропускателния пункт той представя билетите ни — моя за Кения, своя за Цюрих. Влизаме заедно в безмитната зона. Насочвам се към малката

книжарница. Случайността си знае работата: намирам чудесната книга „Извън Африка“^[2] на Карен Бликсен, която още не съм чел.

Вземам я и казвам на Морф:

— Платете, драги. Знаете добре, че вече нямам никакви нари, дори и шест пенса.

Шейсет и седем минути по-късно самолетът ме отнася, пробивайки облаците. Започвам да чета. Умирам от глад, от чудовищен, зверски глад, какъвто не съм изпитвал вече дни наред и с който сякаш се завръщам към самия себе си — признак, че всичко отново се нормализира след тези месеци, ако не и години на лудост. Часът е осем и десет или и двайсет. Отварям книгата, която съм купил, и няколко пъти препрочитам първите редове: „Имах ферма в Африка в подножието на планината Нгонг. Екваторът преминаваше само двайсет и пет мили по на север, фермата ми се намираше на височина две хиляди метра над морското равнище...“

Африканската ферма на Карен Бликсен се е намирала в Кения. В Кения. Търся напразно карта, каквато е трябвало да се сетя да купя преди заминаването си от „Хийтроу“. Къде, по дяволите, е разположена Момбаса спрямо Нгонг, за която се говори в книгата?

Самолетът вече е набрал височина, ревят на двигателите поутихва и креслата пред мен отново заемат хоризонтално положение. В съзнанието ми цари пустота, някак бледа, подобна на светлината, изпълваща това анонимно помещение. Мисля си може би за цветя. За бели рози; за планина от бели рози. Килиманджаро? Не знам.

Ръката ми се плъзва в отчайващата празнота на джоба ми.

Усещам я като галювна и бистра рана... Никога, никога вече няма да ми се случи! Повече нищо не ще ме застави да приема подобно положение. Ненадейно ръката ми сграбчва някаква твърда и гореща материя, нежна и ужасяваща.

Чувствувам как устните ми я зоват.

Чувам как гласът ми я назовава: „Money!“

Никога не се бях сблъсквал с парите. Те никога не ме бяха интересували. Току-що всичко се промени. Веднъж завинаги.

Фамилното ми име е бляскаво и звучно, име, което танцува. Поне така го възприемам и винаги съм си го представял придружено от една почти варварска музика, във всеки случай от дива, свирепа, безкрайно весела танцова музика. И това припряно заминаване от Лондон през

една ноемврийска вечер на път към африканското слънце беше за мен истинското начало на танца, фамилното ми име е Цимбали.

---

[1] Да правиш пари (англ.). — Б.пр. ↑

[2] Издадена на български от ИК „Колибри“, София, 1993. —
Б.ред. ↑

На летището в Момбаса се качвам в един жълт автобус, претоварен с пътници и багаж от самолета на „Ийст Африкан Еърлайнс“.

Возилото поема по зле поддържан и осеян с дупки път с прояден от дъждовете асфалт. Очаквах страхотна жегга, но времето е просто хубаво и нищо повече; за сметка на това въздухът буквално лепне и е наситен с безброй миризми, и то далеч не от най-съблазнителните. Повечето хора около мен са негри, естествено, но не всички — тук-там забелязвам малко по-светла кожа, принадлежаща, струва ми се, на индийци, а освен това има най-малко двама араби и един европейец. Опитвам се да срещна погледа му и когато успявам, леко му се усмихвам. Но той извърща глава, без да ми отвърне. Автобусът спира и всички слизат. „Последна спирка!“, обявява шофьорът единствено за мое сведение, установявайки, че не съм помръднал. Слизам на свой ред.

24-ти ноември е и е почти обед. В Найроби, докато чаках самолета за Момбаса, изобщо не излязох от летището; през цялото време четох книгата на Карен Бликсен и не видях почти нищо от Кения. А и до този момент не съм видял нещо повече, освен едно разпиляно край пътя за Момбаса село с варосани кръгли колиби с конусовидни сламени покриви, с жени, облечени предимно в розово, навлекли, както ми се стори, поли от хавлиени кърпи, със сини тюрбани и със сплескани носове, но при все това далеч не грозни и които, за мое най-голямо съжаление, не ходят голи до кръста.

Слизайки от жълтия автобус, аз за първи път влизам в пряк допир с тази страна, за която тръгнах, без да се замисля. Виждам голяма, оживена улица с безброй магазини и бутици, която, както много бързо научавам, се казва Килиндини Роуд и е главната улица на старата част на Момбаса. Всичко, което притежавам, е на гърба ми; нямам нито куфар, нито дори четка за зъби, което е най-неприятното.

„Дойде време да се забогатява.“ Дивото опиянение от Олд Бромптън Роуд не ме е напуснало. Човек се издига толкова по-бързо и

толкова по-високо, колкото по-ниско е паднал. Питам се кой ли е казал това. Може би аз. В моя случай издигането трябва да бъде светкавично — не притежавам абсолютно нищо. Всъщност каква е валутата в Кения? Мъниста? Джобни огледалца или туристически чекове? Малко по-нататък ме привлича надписът „Барклис Банк“; хвърлям изпитателен поглед на таблицата на валутните курсове и научавам, че отсега нататък съм длъжен да забогатявам с нещо, което се нарича източноафрикански шилинг, че той струва приблизително седемдесет френски сантиметра, че следователно осемнайсет шилинга и половина се равняват на една английска лира, а оттам и че седем шилинга правят един долар.

Така де, това изключително много ме улеснява.

Тръгвам отново да се разхождам по Килиндини Роуд, вирайки се в сумрачните магазинчета, където се спотайват индуси с женски очи и лъщяща коса, очевидно готови да припечелят странично чрез предоставянето на собствената си особа. Накрая намирам това, което търся: въпросният тип е почти на моите години, почти с моя ръст, ако не и малко по-нисък, и тепърва му предстои да доказва способностите си, какъвто, ако изобщо може да се каже така, е и моят случай.

— И тъй, скъпи приятелю — казвам му. — Дойдох нарочно от Лондон с най-бързия аероплан, за да ви позволя да осъществите, сделката на века. Този великолепен часовник, който нося, може да стане ваш — не, не сънувате, така е! — може да стане ваш срещу шестстотин долара, въпреки че платих за него двойно повече при Бушрон в Париж. Обадете им се веднага от мое име, за да се уверите, че казвам самата истина.

Той, и това е повече от очевидно, не само не е чувал за Бушрон, но изглежда и изобщо не му пука от това. Важното обаче, е безспорно веселата искрица, припламнала вдън влажните му очи.

— И знайте, че между всички тези магазини избрах именно вашия. Любов от пръв поглед.

Заложил съм правилно. Усмиввам се все по-широко; той от своя страна също не изостава. Прихвам да се смея от сърне, той прави същото и само дето не започваме да се бъхтим взаимно по корема. Истински дружки.

— Хайде — настоявам, — това е страхотна сделка, каквато повече никога няма да направите, тъй че не изпускате късмета си. И

след като чак толкова настоявате да го купите, отстъпвам ви го за петстотин и петдесет долара.

Той се кикоти с пълно гърло и двамата, кажи-речи, се превиваме от смях. Отдръпва се от вратата и ми прави знак да вляза; един толкова забавен клиент като мен не се оставя на прага. Десет минути по-късно вече съм му разказал за пристигането си от Лондон и съм му описал положението си до най-малката подробност, залагайки изцяло на откровеността и на бъдещото ни приятелство. Той ми е предложил чай и лепкави, буквално подгизнали от сироп сладкиши, а часовникът е преминал от ръка на ръка, огледан последователно от един баща, няколко чичовци, куп братя и безброй братовчеди, призовани на помощ за една цялостна експертиза.

— Сто долара.

— Четиристотин и петдесет.

Отново се задавяме от смях. Отпиваме от чая и часовникът ми предприема втора обиколка.

— Сто и двайсет долара.

— Четиристотин.

— Сто и трийсет.

— Триста осемдесет и четири и седемнайсет цента.

Забавлявам се най-искрено, а от това винаги има полза. Но три четвърти час и шест чаши чай по-късно, след като сме се насмяли до насита, най-сетне двамата с Чандра се спазаряваме: сто седемдесет и пет долара, като в добавка получавам една самообръсначка и три нови ножчета, от които едното наистина, ама наистина е съвсем ново, чифт бели сукнени бермуди в стил „Индийската армия на баня“, една четка за зъби и карта на Кения. Междувременно Чандра ми е станал приятел, дори почти брат, и нежно ме е прегърнал през рамо, докато аз за всеки случай наблюдавам ръката му при положение, че реши да се заблуди в джоба ми (ала греша, Чандра ще се окаже изключително добросъвестен и общо взето, много кротък човек). Насочва ме към един хотел, „Касъл“, който се намира точно зад двете дебели бетонни слонски бивни, маркиращи края или началото на Килиндени Роуд. Това е смътно напомняща за викторианската епоха сграда, доукрасена с балкон в испано-мавритански стил и с турска тоалетна в дъното на коридора. Стаята ми струва дванайсет шилинга, почти два долара, и след като се измъквам изпод единствения предоставен на клиентите

душ, аз се просвам на леглото и разтварям картата на Кения, за да я видя най-сетне на какво прилича. Искрено казано — на нищо особено, поне върху хартия. Или най-много на нещо като фуния, чийто връх се опира в Индийския океан. Погледната от вътрешността ѝ, вдясно се намира Сомалия, после Етиопия, след това Уганда и езерото Виктория и накрая, най-вдясно, се пада Танзания. Търся Килиманджаро с неговите снегове и с леопарда му. Нито следа от Килиманджаро; откривам само връх Кения, който все пак не е за пренебрегване със своите пет хиляди и двеста метра височина. Да не би да са откраднали Килиманджаро? Най-сетне попадам съвсем случайно на него недалеч оттам, в Танзания. Дори и да са го преместили, за мен той винаги се е намирал в Кения.

Изведнъж се чувствам самотен, ужасно самотен и безкрайно далеч от всичко, в пълния смисъл на думата. С една дума, спохожда ме униинето, докато лежа на това легло с чисто теоретична чистота, в тази шумна стая с астматично пъшкащ вентилатор.

Но не за дълго. Отново надделява Олд Бромптън Роуд и онази сила, която ме обсеби там. Имам сто шейсет и пет долара и съм на двайсет и една години, два месеца и петнайсет дни. В най-лошия случай мога да изкарам месец и половина, с риск накрая да заприличам на Робинзон Крузо, само че още по-окаян. Но дотогава щях да намеря нещо, сигурен бях в това. Не знам какво — никога не съм работил, никога не съм спечелил и сантим, отхвърлен първо от различните парижки лица в полза на провинциалните учебни заведения, а после и от швейцарските колежи, и от английските общински училища. Франц Цимбали — Виелицата, душата на купоните в Лондон и Париж, на швейцарските зимни курорти, на „аристократичните“ кътчета по Лазурния бряг, безгрижен безделник, способен с лека ръка да хвърли през прозореца, и то само за два месеца и половина, сто и седемнайсет хиляди лири стерлинги, което, и той никога не е твърдял противното, далеч не е било най-умното.

Но ето че се роди, или всеки момент ще се роди друг, съвършено различен Цимбали. Дойде време да се забогатява.

Давам си една седмица. И факт е, че ще ми се наложи да чакам точно седем дни, за да срещна Жоаким.

Жоаким ме гледа от височината на своя метър и осемдесет и пет и нещо с втрепените си и неподвижни слонски очички, дълбоко вбити в лице, способно да вземе страха на цяло племе масаи. Пита ме:

— И си помисли, че ти искам парите?

Избухвам в смях:

— От една страна да, от друга не.

Той недоумяващо въси вежди. После, много странно, изведнъж се изчервява като девойка и поклаща глава.

— О, не! Аз обичам жените.

— Аз също.

Той е португалец и много скоро научавам, че е прекарал четири или пет години в Мозамбик, че преди това е бил в Ангола и е носил военната униформа до момента, както споделя със срамежлив шепот, в който е напуснал, или, казано направо, е дезертирал от армията, физиономията му наистина може да те накара да се смръзнеш от страх посред бял ден, а да не говорим нощем, с наподобяващия полуостров безбожно гърбав нос и двете дълбоки бръчки, разсичащи сипаничавите му бузи. Истинското му име, или поне това, под което се подвизава в Кения, е Жоаким Ферейра да Силва, последвано от още четиринайсет-петнайсет фамилни имена. „Познаваш ли един футболист на име Еузебио?“ — „Никога не съм чувал за него.“ — „Той е най-добрият футболист в света, по-добър и от Пеле. А за Пеле чувал ли си?“ — „Смътно.“ — „Еузебио беше по-добър от Пеле.“ — „Чудесно.“ — „Не ми ли вярваш?“ — „Това пък откъде ти хрумна!“ Не виждам никаква причина да противореча на Жоаким по този въпрос. С португалеца се срещнах на аерогарата, ще разкажа как. Беше седмият ден от пристигането ми в Момбаса; предишните шест бях посветил на обиколка на града, пеша. „Град“ е доста силна дума — два погълнати от морето лимана, а между тях, само на няколко метра над водата — полуостров, на който първо арабските и персийските роботърговци, а после и португалците са построили фортове, джамии и църкви. На североизток се намира старото арабско пристанище с надошлите от арабския свят плиткогазеци моторни корабчета и ветроходни гемии; на юг е разположено претъпканото с товарни кораби модерно пристанище „Килиндини“. Точно там излиза и железопътната линия, по която се снабдяват Найроби и Уганда. Между Момбаса и континента се е проточила магистрала. Ако я вземете и свиете на

север, от едната ви страна, отвъд арабското пристанище, ще се просне възхитителен огромен плаж, по протежение на който се издигат съвсем нови луксозни хотели и личната резиденция на Джомо Кениата, с чиято фасада много скоро, и то по крайно неприятен повод, щях да имам възможността да се запозная най-подробно.

Това е, що се отнася до декора.

Не е необходимо много време, за да се определят границите му. Модерното пристанище? Всеки арабски или индийски комисонер знае сто пъти повече за него, отколкото бих могъл да узная някога. Търговията на едро? С какво? А и всъщност поради липсата на каквато и да било друга сигурност аз упорито храня една-единствена увереност: нямам никакво намерение да се заробвам с някой от онези търпеливи изкачвания към върховете на благополучието, които ви отнемат най-малко двайсет-трийсет години работа и живот. Дошло е време да се забогатява, без съмнение, но става дума да се забогатее бързо. Това, разбира се, е изхвърляне, но изобщо не ми пука.

От друга страна, разполагам с един коз, макар и все още да не знам това, и именно Жоаким ще ми разкрие неговото съществуване. За първи път забелязвам Жоаким на терасата на хотел „Касъл“. С физиката си на безработен убиец той наистина няма никакъв шанс да мине незабелязан. Виждам го отново на другия ден, после на следващия, при това на два пъти, и по време на странстванията ми из Момбаса започвам все по-често и по-често да го засичам, докато той упорито ме отбягва с нерешителността на девственица. Срамежливост, която ме изненадва и ме навежда дори на погрешна следа — въобразявам си, че го блазни моята добродетелност, а това далеч не ме очарова. Малко остава да му смачкам физиономията. Възпират ме обаче две неща: на първо място, присъщото ми добро настроение, а сетне и страхът, че може да ми върне удара и да ме направи на кайма.

— Вярно е, преследвах ви — признава той, пристъпвайки от крак на крак като мечка. — Но то е, защото искам да ви предложа една сделка.

И веднага дава необходимите пояснения, все така неподправено срамежлив, жертва на своята физика и надарен със сърце на пъпчив колежанин под козината на Кинг Конг: прехранва се от организирането на сафарита. Но не на нещо свръхлуксозно, разбира се.

— Най-вече за немски клиенти, но понякога и за шведи, датчани или англичани, които нямат търпение и искат да ударят някой и друг бивол между два самолета.

Жоаким говори английски или поне се опитва да го прави с мъчително прилежание и ужасяващ акцент. Разбираме се далеч по-добре на един вид френско-италианско-английска абракадабра, подправена с няколко испански думи.

— Колко им вземаш?

— Десет хиляди шилинга.

Седем хиляди френски франка.

— А аз за какво ти трябва?

Бил съм, обяснява ми Жоаким, млад и симпатичен (аз съм на същото мнение) и освен френски и италиански, които ми вършат тук почти толкова работа, колкото и чифт зимни кънки, съм говорел английски и немски. „Докато аз — споделя Жоаким, — приближа ли се до немски туристи, направо ги плаша. А и те не ме разбират.“ Жоаким ми предлага две хиляди шилинга за всеки клиент, който му доведе. Споразумяваме се за три хиляди. Поливаме приятелството с кока-кола, защото Жоаким не пие алкохол, тъй като е дал обет на Нотр-Дам дьо Фатима — изблещвам се сащисан насреща му, но той е сериозен като папа, — а аз, защото пия единствено шампанско, и то не много, пък и в момента, тъй или иначе, не разполагам с такова. Междувременно вече обмислям какви ли не фантазмагорични комбинации: да приемем, че намирам по двама, а защо не и по четирима-петима клиенти на седмица, което прави петнайсет хиляди шилинга седмично, при условие, естествено, че наема още неколцина Жоакимовци, тъй като тогава само този не би бил достатъчен; но ако аз сам наема предполагаемите Жоакимовци, вече няма да вземам по три хиляди, а, да речем, по шест хиляди шилинга на клиент, и ако си осигурявам по трийсет клиенти седмично, то умножим ли ги по броя на седмиците в месеца, като предположим — това е само предположение! — че кенийската джунгла гъмжи от стотици хиляди, ако не и от милиони немски туристи, маршируващи в колона по петима, което те безспорно обичат, лесно бих стигнал до шестстотин седемдесет и девет хиляди четиристотин двама и четири шилинга месечно, а това е минималното, и впоследствие бих могъл да разширя предприятието в съседните страни, като стигна чак до Сенегал...

Разделям се с илюзиите си почти толкова бързо, колкото съм направил и сметките си. Истината е, че слизащите от самолета туристи мечтаят за плажовете на Индийския океан, за екзотика, за Момбаса като пристанище на роботърговци, за Момбаса, откъдето е минал някой си Стенли^[1] по дирите на някой си Ливингстън^[2]. Те изобщо не мечтаят за сафари или съвсем малко. Пазарът, както биха казали икономистите, е отчайващо стеснен. Установявам го за няколко дни, дебнейки всеки току-що слязъл от самолета турист и следвайки го по петите, докато той глупашки е шляе и си пилее парите за отвратителни дърворезби и автентично — фалшиви масайски оръжия...

И все пак...

В разсъжденията на Жоаким започвам да долавям наченките на една идея. Вярно, моят основен коз е, че съм бял, че мога да разговарям с тези туристи, да им вдъхна доверие. Не дотолкова, разбира се, че да им продавам сафарита, каквито те не желаят, но и необходимо ли е всъщност да им се продава нещо?

Отивам да навестя моя индийски приятел Чандра, на когото продадох часовника си. След първата ни среща често наминавах към магазинчето му и двамата донякъде се сприятелихме, още повече, че той препродаде часовника ми с печалба, която дори не се осмелява да признае. Отговорите, които дава на въпросите ми, потвърждават решението ми да се върна към първоначалната си идея.

Дошло ли е време да се забогатява?

Е, сетих се как.

Първият ми клиент е немец от Южна Германия, от околностите на Мюнхен, доколкото си спомням, адвокат или лекар, във всеки случай човек със свободна професия. Поглежда ме внимателно още щом отварям уста.

— Къде сте научили немски?

— Майка ми беше австрийка.

Не, сафари не го интересува, не е ловец. Не, няма нужда от гид, още по-малко от преводач. „А ако ми се прииска жена, способен съм да си намеря сам.“ Вдигам ръце в знак, че се предавам.

— Не ви предлагам нищо такова. Искях чисто и просто да ви кажа нещо, а именно че ще обмените пари. Да кажем, сто долара. За

сто долара обменното бюро, което е пред вас, ще ви даде седемстотин шилинга, такъв е официалният курс. Докато аз мога да ви дам седемстотин и петдесет. Така вие печелите петдесет шилинга или малко под трийсет дойче марки. За двеста долара — съответно сто шилинга или шейсет дойче марки. За хиляда долара — петстотин шилинга, равняващи се на триста дойче марки.

Той е синеок, моята младост и словоохотливост определено го забавляват и сините му очи приемат дружеско, но все пак малко умислено и недоверчиво изражение.

— Какъв е номерът?

Разсмивам се.

— Няма номер. Седемстотин и петдесет шилинга за сто долара и никакъв номер. И отникъде няма да се пръкне никакъв полицай.

— Един момент.

Влиза в обменното бюро и на напълно поносим английски се интересува какъв е курсът. Връща се, все още терзан от известно колебание. „И вашите шилинги са истински, предполагам?“ — „Проверете банкнотите в банката, ако искате.“ Най-сетне се решава и сменя четиристотин долара. Правя знак на Чандра, стоял до този момент настрана, който измъква от кожената си торба и най-старателно наброява три хиляди шилинга в използвани банкноти. Настоях пред него банкнотите да бъдат именно използвани, предполагайки, че новите банкноти могат да породят съмнение. Те, разбира се, са съвсем истински, но не държа особено да привличам вниманието на служителите от Централната банка на Кения върху моите валутни операции.

След като моят мюнхенец си отива, Чандра ми изплаща договорената комисиона: двеста шилинга — двайсет и осем долара. По официалния курс доларът се купува не за седем, а за малко под осем шилинга и половина. А на тази цена купувачи лесно се намират — многобройната индийска колония в Момбаса, както и тази в Найроби, се готви да повтори първото си масово изселване от 1968 година, когато хиляди азиатци, и най-вече индуси, се завърнаха в земята на дедите си в резултат на мерките, предприети от Кенията с цел да ги елиминира от командните постове на националната икономика, които те бяха обсебили. За Чандра и близките му закупуването на долари по осем шилинга и половина, та дори и по девет и по десет, е

единственият начин да реализират придобитото имущество и направените спестявания преди евентуалното си заминаване, което би могло да стане доста набързо.

Реших да играя както върху тази разлика между двата курса, така и върху изключително голямото търсене на долари. И то да играя възможно най-бързо.

Облагодетелстван съм от един нов феномен, за който самите индуси все още не са си дали ясно сметка — резкия прилив на европейски туристи, преди всичко на германци. И трябва да бързам, защото очаквам, че рано или късно непременно ще си имам неприятности с кенийските власти, които в никакъв случай няма да погледнат с добро око на дейността ми, макар че засега тя не е съвсем незаконна.

Чандра се е ухилил до ушите — дори и приспадайки комисионата ми, той е платил три хиляди и двеста вместо три хиляди и четиристотин шилинга за току-що купените четиристотин долара. Готов е незабавно да поднови операцията си и да ми докара куп от себеподобните си. Предупреждавам го:

— При едно условие — както ти, така и те ще работите единствено с мен.

Кълне ми се в главата на не знам кой си. Не и в моята, надявам се.

— Друго нещо, Чандра — на никого нито дума. Така само ще спечелиш, тъй като лично на теб ще продавам доларите си с отстъпка, тоест по осем шилинга вместо по осем и половина.

А това означава, че на всички, освен на него, ще продавам за осем шилинга и половина доларите, които, от своя страна, ще съм закупил по седем и половина. Или с печалба от шилинг на долар. При условие, разбира се, че намеря други мюнхенци. Следващите два дни не мърдам от летището. Никакъв успех в продължение на часове и часове, след което правя първия голям удар: тези също са германци, трима са и са придружени от съпругите си, които решават, че съм им симпатичен. Сменям им две хиляди двеста и петдесет долара, като половината от сумата Чандра закупува за себе си, а другата половина препродава на един търговец от „Килиндени Роуд“. Чиста печалба — хиляда шестстотин осемдесет и седем шилинга. Двеста и десет долара или около осемстотин деветдесет и два френски франка.

Буквално откачам от щастие.

Готово! Стана! За първи път в живота си съм спечелил пари и правя странно откритие, което ме изпълва с неопишуема радост: толкова е просто! Ужасно просто! Нещо се случи — дойде ми една идея и тази идея се превърна в звънки монети. Идеята не беше нещо особено, печалбите — още по-малко. Но съм сигурен, че това е само едно начало, и дори и не подозирам колко съм прав, дори не мога да си представя стотиците милиони, които ме очакват в края на пътя, който наричам и винаги ще наричам „моя танц“.

Докато се прехласвам от възторг, неочаквано ми хрумва една нелепа идея. На връщане в Момбаса купувам две еднакви пощенски картички, изобразяващи един и същи чакал. Адресирам първата до чичо ми, Джанкарло Цимбали, улица „Джокондо Албертоли“, Лугано; втората изпращам на Мартин Ял, Негово банкерско величество, президент — генерален директор на банката, носеща същото име, частна банка (и лишена, в частност, от какъвто и да било морал), кей „Генерал Гизан“, Женева. И двете с един и същи текст: „Виждате, че не ви забравям.“ Хлапащина? Несъмнено. Без последствия, във всеки случай. Поне така мисля. И ще продължа още дълго време да мисля така до момента, в който ще пристигне отговорът, по-скоро нещо като отговор, и то потресаващ.

Междувременно дори намирам клиент на Жоаким, двоен клиент, в известен смисъл, тъй като става дума за млада двойка от Цюрих. Казват се Ханс и Ерика. Той е нещо в управлението на пощите, а тя работи в областта на електрониката или поне е някакъв инженер. Двата са очарователни и ужасно влюбени. Предупредиха Жоаким: „Не искаме да убиваме в истинския смисъл на думата. Разведете ни и ни покажете страната.“ В първия момент, в който видяха Жоаким, те се стъписаха, стреснати от външния му вид. Сега, трогнати от любезността на моя опитомен мечок, те се разбират чудесно. От Момбаса четиримата потегляме на север, към Малинди и Ламу, като следваме крайбрежието, обточено от надзъртащи над повърхността коралови рифове, които обграждат невероятно спокойни и прозрачни лагуни. Ханс и Ерика се къпят голи и аз не закъснявам да последвам примера им. Но не и Жоаким, който, далеч не очарован от гледката на младата швейцарка по Евин костюм, бързо се отдалечава, мърморейки

си нещо под нос. Вечер, коленичил пред пресветата статуетка на Фатима, той се моли за нас, живеещите така, както ни е майка родила.

След Ламу, който се намира на стотина километра от етиопската граница, Жоаким насочва стария си ландровър на запад. Връщаме се назад, с цената на заобикаляне от вътрешната страна. Пренощуваме на брега на Тана, преди да започнем изкачването на високите масайски плата. Няма джунгла, но в най-добрия случай се натъкваме на гъста гора от гигантски папрати, дива метла и бамбук, цялата усукана с лиани; през останалото време пътуваме през савана, където се срещат предимно акации със странен слоест хоризонтален листак, и по-нарядко баобаби и млечок. Животинският свят е богат и Жоаким постоянно сочи нещо с дебелите си космати пръсти; бил е ловец, и дори много добър ловец, както ми казаха, но ловът вече не го влече и знам, че оценява по достойнство тази разходка, по време на която не е необходимо да се убива.

Изкачваме се още по-високо и навлизаме в националния парк „Цаво“, където ще прекараме два дни. Това е първият ми истински поглед върху Кения и дъхът ми просто секва — небето никога не е съвсем синьо, а по-скоро искрящобяло и по него непрестанно се носят кервани от розови или златисти облаци, които постоянно променят формите си; почвата е или в охра, или червена, или виолетова, а понякога, след дъжд, когато кактусите разцъфнат, е направо яркочервена; залезите наподобяват пожар и са просто умопомрачителни; изгревите са също толкова изумителни, особено в мига, когато стада биволи безшумно изплуват от утринната мъгла, подобно на привидения. Двете нощи, които прекарваме в „Цаво“, завинаги ще останат за мен Кения, където и да отида и каквото и да правя след това.

Вечер, докато пируваме с убитите от Жоаким пъдпъдъци и токачки, говорим най-вече за Швейцария. Хаир и Ерика са останали с впечатлението, че и аз съм швейцарец. Разсейвам заблудението им:

— Французин съм. Роден съм в Сен-Тропе.

Удивено възкликват — миналото лято са били именно в Сен-Тропе. Къпали се съвсем голи в Памплоната.

— Къщата, в която съм роден, се намира на същия плаж. Или се намираше.

За малко дори да си спомнят къщата, която най-вероятно нито са видели, нито са забелязали; ровят се прилежно в спомените си с надеждата да открият някакъв образ: „Една голяма бяла сграда? Или пък онова подобие на замък с кулите?“ — „Не, тя е съвсем близо до брега. Има каменна стена, а зад нея — затревено пространство с палми.“ Изведнъж в съзнанието ми нахлуват безброй картини. Но защо съм запазил един толкова точен, тъй невероятно ясен спомен за една къща, в която, а дори и това е силно казано, съм прекарал само детството си и където не съм се връщал от смъртта на баща ми?

— На колко години бяхте, когато почина?

— На осем.

— Цимбали е име от италиански произход, нали?

— Баща ми беше от Тесин, но не от швейцарски Тесин, а от татък границата, съвсем близо до нея. Още няколко хектометра, и с щял да се роди швейцарец.

Жоаким е извадил китарата си и дебелиите му пръсти милват струните с изумително изящество.

— Майка ви също ли е починала?

— Да, когато бях на единайсет години.

Тя умря от рак. И не къде да е, а в Париж, на улица „Ледница“. Самото име на улицата би звучало гротескно, ако не беше трагично точно. И за това си спомням. Спомням си последните месеци на онази агония, на онзи адски кръговрат, на гнусната сарабанда на чичо Джанкарло, който, знам това, действаше по указанията на Мартин Ял, обсаждайки леглото на умиращата и припирайки лекарите да направят всичко възможно, за да удължат живота ѝ — и страданията ѝ! — но не от любов към нея, а за да може тя да живее достатъчно дълго, за да подпише всички документи, от които имаха нужда. Дивата ненавист, която изпитвам към чичо ми и към Мартин Ял, не датира от този период, безспорно, омразата ми винаги е била инстинктивна, но през онези няколко седмици на пролетта на 1960 година тя намери материална основа, върху която непрестанно се разрастваше и задълбочаваше. Ненавиждам тези двама мъже с необузданост, която на моменти самият аз не мога да си обясня, която ме накара да похабя всичко, дадено ми от тях, било то образование или пари, и която ми се струва почти патологично-маниакална.

— Баща му беше много богат — изръмжава Жоаким с дебелилото си гласите, посочвайки ме с брадичка. — Father very, very rich...

Усмивка ми се и очите му проблясват, смущаващо приятелски. Поклаща глава.

— Very rich. И после край.

И подхваща „A Micas das Violetas“, своята любима фаво. Ханс и Ерика се притискат един към друг, а аз се вирам в Южния кръст.

Всеки турист, бил той германец или друг, но най-често германец, обменя при пристигането си средно по осемстотин долара. Печеля приблизително по осемстотин шилинга, или малко повече от сто долара от турист. Сметката е проста, дори детински проста: две седмици след като откривам тази златна яма, вече мога да се справям и без помощта на Чандра като източник на средства, което означава, че пускам в оборот собствените си шилинги, получени от продажбата на моите долари на индийските търговци. Точно след дванайсет дни — спомням си датата, защото тя бележи края на третата седмица от престоя ми в Момбаса и в Кения — аз съм в състояние да събера четири пъти в рамките на един-единствен ден шестте хиляди шилинга, необходими ми за закупуването на долари от четирима туристи, пристигнали с един и същ самолет. Четиристотин и двайсет долара чиста печалба за два часа работа. Е, не че всеки ден върху мен се изсипва подобна манна небесна; в действителност въпросният ден би трябвало да се отбележи с бяло камъче, поне на този етап от операциите ми.

Едно е сигурно — живея с това, което припечелвам. Нещо повече. На 22 декември, два дни преди Коледа, напускам хотел „Касъл“, неговия шумен вентилатор, покритите му със смачкани комари стени и вонящия на урина общ душ в дъното на коридора. Отсядам в хотел „Уайт Сандс“, недалече от резиденцията на Самия Джомо Кениата. Пред мен е възхитителният бял плаж и кораловото великолепие на Индийския океан.

Започвам да се чувствам в Момбаса като у дома си почти месец след пристигането ми.

Писмото получавам на 23 декември. То е на мое име, без граматически грешки, с две „I“ и главно „С“, и е адресирано чисто и

просто до „Момбаса, Кения“. Така и никога няма да разбере по какво чудо кенийската поща успя да ми го препрати; но всъщност европейците в този град с население от двеста и няколко хиляди жители не са чак толкова много, особено неангличаните.

Отварям го, след като отбелязвам, че е пуснато в Париж преди единайсет дни, или на 12 декември в 16 часа и 15 минути, на улица „Бетховен“, в шестнайсети район. Пликът съдържа лист хартия с формат 21x27, без воден знак. Текстът е написан на машина: „В момента на прекратяването на фидеикомиса вие сте получили около един милион френски франка, представляващи остатъка от състоянието на баща ви. В действителност това състояние възлизаше на сума от петдесет до шейсет милиона долара, от които сте били лишени чрез измама.“

Никакъв подпис.

---

[1] Джон Роуланс Стенли, сър Хенри Мортън (1841–1904), английски журналист и изследовател. — Б.пр. ↑

[2] Дейвид Ливингстън (1813–1873), английски мисионер и изследовател. — Б.пр. ↑

Прекарвам коледната нощ в съвещание с една сомалийка с фантастични гърди, чиято подкръстна виртуозност би накарала всеки автобусен волан да пребледнее от завист. Тя е ласкава, усмихната и преливаща от добронамереност в замяна на пълната липса на предприемчивост.

Жоаким е възмутен, тъй като искаше да го придружа на среднощната литургия. Португалецът всеки ден ме изненадва — този бивш наемник, който ми призна, че е опожарил няколко села тук-там в Мозабмик, в Ангола или в Конго, и то забравяйки понякога останалите в колибите жени и деца, та този някогашен главорез е по-ревностен католик и от папата и неизменно носи броеница в джоба на ризата си, пеейки пламенно „Gloria in Excelsis Deo“ в хор с готвещите се да се покръстят кикуйо. Една вечер от любопитство отидох да видя къде живее и едва не се ужасих: озовах се в една отворителна дупка в покрайнините на африканското гето (за разлика от европейските, арабските или индийските), обзаведена с оправено под конец легло, маса, дървена пейка и с един метален, затворен с безброй катинари сандък, върху който с черна боя са заличени армейските надписи и обозначения, които безспорно е имало върху него. На пръстената стена висят шест гравюри, изобразяващи Нотр-Дам дьо Фатима, снимката с автограф на преждеспоменатия Еузебио във футболен екип и още три-четири пожълтели снимки, направени несъмнено преди години в Лисабон, ако се съди по плочките на тротоарите, на които се мъдри Жоаким с детинско изражение на вече грозната си физиономия, придружен от някаква старица в черно.

— Защо никога не си се връщал в Португалия?

Не знае какво да ми отговори. Най-вероятно, защото има много отговори и следователно никакъв: положението му на дезертьор, страхът да се върне при близките си още по-беден, отколкото е заминал. Или пък поради това, че му е трудно да се откъсне от Африка. Изпитвам към Жоаким приятелски чувства, но и малко състрадание.

Колкото до моите валутни операции, то нещата се развиват много по-бързо, отколкото изобщо бих посмял да се надявам. Поради коледните празници и ваканционния сезон в Европа от самолетите се изсипват цели тълпи туристи. При това не само от редовните полети — все по-често пристигат и чартърни самолети, наети от организации като „Куони“. На 26 декември, трийсет и два дни след собственото ми пристигане тук, установявам нов рекорд — седмина обслужени клиенти в един и същи ден и шестстотин и деветдесет долара печалба. Двама от тях се съблазняват от предложението за едно фотосафари с Жоаким като гид и португалецът настоява да ми изплати съответната комисиона, което увеличава на повече от деветстотин долара печалбите ми за един-единствен ден.

Спомням си, че се прибрах в стаята си в „Уайт Сандс“, пръснах банкнотите, всички банкноти, върху леглото и се изблещих насреща им — невярващ, опиянен, очарован.

Отивам до огледалото в банята. Това наистина съм аз! Връщам се при леглото и плонжирам върху килима от банкноти. Същински скок на ангел...

Време е да се забогатява. „Make money.“ Започна се.

Още повече, че през следващите дни тенденцията, както казват в борсата, се запазва все така в резултат на зимните отпуски. Така че един предиобед, оказал се без пукнат шилинг вследствие на шест последователни валутно-обменни операции на обща стойност двайсет и девет хиляди шилинга, отново се принуждавам да прибегна до услугите на Чандра, който, възхитен до немай-къде, незабавно ми се притичва на помощ.

И ето, че за да отпразнувам сам за себе си края на тази благодатна година, на 31 декември си подарявам един бял костюм, чифт обувки и куп други дреболии. Съществени разходи, които обаче не пречат на капитала ми за първи път да надхвърли десет хиляди долара, или около петдесет хиляди френски франка.

Очаквах, разбира се, започналия през следващите дни отлив на туристи, завръщащи се в своята родна Бавария, в своя Мекленбург или Бюртемберг, ала въпреки това ударът е сериозен, след като от десетина-дванайсет клиенти дневно рязко падам на един-двама. Когато изобщо намирам такива, разбира се. И ето че три последователни дни оставам свършено на сухо. Дори ми минава през ум за пореден път да

включва в комбината Чандра, за когото съм сигурен, че изгаря от желание да работим заедно. Но не, вече и дума да не става, поне за момента. Бесен съм и с едничката цел да поуокротя нервите си, поканвам на пленарно заседание моята сомалийка, като ѝ препоръчвам, за повече сигурност, да доведе по-малката си сестра, чиито достойнства на заседател тя вече неведнъж многословно ми е възхвалявала. По-малката сестра е на дванайсет или тринайсет години, ако се вярва на твърденията им. Не възразявам, макар че изглежда по-скоро на осемнайсет. Но талантът ѝ на заседател е безспорен.

И докато в същия този януарски ден тримата весело палуваме под душа, на вратата ненадейно се чука. Начинът, по който това бе направено, а именно — с всичка сила, съвсем естествено ме навежда на мисълта, че това е португалецът с неговите тежки космати пестници. Провиквам се:

— Идвам, Жоаким!

Имам кърпа подръка, разбира се, но заради единственото удоволствие да подразня целомъдрения Жоаким, я увивам около главата си. Отправлям се към вратата, правейки се на палячо, докато моите голи сомалийки застават мирно, отварям я и се озовавам нос срещу нос — в известен смисъл — с някакъв кениец със сива, подстригана на четка коса, който ме пронизва с присвити очи иззад очилата си и последователно ме уведомява, че е полицейски инспектор и че е дошъл да ме арестува.

Измерва ме с поглед от глава до пети.

— Вие сте чисто гол.

— И то винаги, когато се къпя.

Сомалийките се измъкват на пръсти и отново изчезват в банята. Водата спира да шурти. Погледът на полицаия се насочва натам, после отново се впива в мен. Изведнъж се сещам за кого става дума. Жоаким ми е говорил за този човек. Обръщам се и намъквам едни бермуди, като се опитвам да запазя достойнство.

— И защо?

— Защо какво?

— Защо ще ме арестувате?

— За нарушение на разпоредбите за обмен на валута.

При нормални обстоятелства би трябвало да ме изчака да се облека и едва тогава да ме отведе. Вместо това обаче той влиза направо

в стаята, отива до банята и изгонва оттам двете момичета с няколко думи на суахили. Сомалийките изхвърчат като черни светкавици, докато аз оплаквам очи със силно подрусващи се гърди и задници. Полицаят затваря вратата след тях и аз разбирам. Сядам. Точно това е човекът, за който ми говореше Жоахим или по-скоро от когото ме предупреждаваше да се пазя. Казва се, да речем, Уамаи. Определено не хваща око, такъв един дребен и мършав, с пепелявосив тен, с пергаментова кожа и леко кървясали, наподобяващи черни мъниста очи.

— Виждал съм ви често, господин Цимбали. Виждал съм ви често в Момбаса.

— Сигурен съм, че сте оценили гледката по достойнство.

Очевидно чувството му за хумор е колкото на чекмедже. Дори не се и усмихва. Средният месечен доход на кениеца възлиза на петнайсет-двайсет долара. Предполагам, че в качеството си на полицейски инспектор въпросният тип би трябвало да изкарва осем или десет пъти повече. Добре. Готов съм да стигна до сто долара. А може би и до сто и петдесет.

— Намирате се в незавидно положение — уведомява ме Уамаи. — В крайно незавидно положение.

Жоахим ме предупреди: Уамаи се е сдушил със съдията, двамата са в комбина. И много по-добре е човек да им плати направо, и на двамата, отколкото да разчита на справедливостта им. Така да бъде, ще стигна до триста долара — по сто и петдесет на всеки. Любезно питам:

— И какво трябва да направя, за да се измъкна от това положение?

— Бих могъл да се застъпя за вас — продължава да ме осветлява Уамаи.

В себе си аз току-що съм решил да започна наддаването от дваайсет и пет долара или общо петдесет за двамата. Двайсет и пет? А защо не дваайсет? Това ще ми предостави един допълнителен етап в пазарлъка, който, както ми подсказва интуицията, се очертава да бъде доста продължителен.

— Това, естествено, е свързано с разходи — изплюва камъчето Уамаи.

Дарявам го с широката огорчена усмивка на човек, който много би искал, но не може...

— Там е работата, че разполагам с твърде ограничени средства. Просто не знам дали ще успея да платя за тази стая...

Той клати глава.

— Пет хиляди долара, господин Цимбали. Ще ги изплащате всеки месец и ще бъдете напълно спокоен.

В отговор споменавам сестра му.

И той ме окошарва.

До последния момент мисля, че блъфира, че се опитва просто да ме уплаши. И продължавам да мисля така, докато ме прекарва през фоайето на „Уайт Сандс“ между двама полицаи — минавайки пред рецепцията, не мога да се въздържа да не се направя на интересен: „Изпращам господата и се връщам.“ И си го мисля до момента, в който ме заставят да се кача отзад в един ландровър, все така между двамата копои, но този път с белезници на ръцете. Сега вече не съм толкова убеден; искам да кажа, че започвам да храня известни съмнения, когато, откарвайки ме в участъка, оня ме зарязва окончателно в голяма, ухаеща не особено приятно килия в компанията на половин дузина индивиди, говорещи единствено суахили, които учудващо се притесняват от присъствието на един бял. (По същата причина се притеснявам и аз.)

Убедеността ми е вече почти напълно разколебана, когато ме качват в странния затворнически камион, който един-два пъти съм виждал да минава по улиците на Момбаса. Всъщност това е най-обикновен камион, върху чиято каросерия е монтирана желязна клетка с една-единствена врата отзад. По протежение на цялата каросерия за покрива на клетката е заварен дебел стоманен прът и за него са закачени веригите, с които ме окоават за глезените и шията ведно с останалите ми спътници; в клетката сме не по-малко от петнайсет-двайсет души и гадовете започват да ни разкарват из града, като че ли това им доставя някакво удоволствие. За жителите на Момбаса зрелището не е нещо особено, при все че винаги привлича вниманието им; те просто са свикнали с гледката на камиона-килия. Но явно за първи път виждат в него един европейец в мърляви бели бермуди с щамповани розови и сини палми.

Никога досега, естествено, не съм бил нито окован, нито затварян в клетка. Така че това никак не ми харесва, ама никак. За миг чувствам как ме обзема луда паника, безумната ярост на животното, попаднало в капан. Ако Уамаи беше пред мен, несъмнено щях да го удуша. Иде ми да повърна, да завия с пълно гърло, да се разбеснея, дори с риск да откъсна ръцете си. За щастие това не продължава дълго и успявам да се овладея. „Погледни се, Цимбали, погледни се отстрани. Видя ли се на какво приличаш?“ Успявам да се наместя върху нещо като дървена пейка, завирам глава между коленете си и забивам зъби в мускулите на ръката си. След малко горе-долу ми просветва. Вдигам глава точно в момента, в който камионът не особено плавно завива и излиза на Килиндини Роуд. Кандилкаме се покрай тротоара, на който се редят магазинче до магазинче, чиито собственици чудесно познавам. Мяркат се сащисани, лъщящи, обърнати до едно към мен лица с празния поглед на хората на гаров перон в момента, в който влакът потегля. Наближаваме хотел „Касъл“ и точно под бетонните бивни съзирам жената — стройна и жива брюнетка, европейка, с разкошни зелени очи и насмешливо присвити червени устни. Погледите ни се срещат, впиват се един в друг и вече не могат да се разделят. Машинално, от чисто инстинктивен прилив на гордост, аз се изправям, вдигам окованите си ръце за поздрав и ѝ се усмихвам. Ако не бяха веригите, бих я поздравил като боксьор победител. И докато камионът продължава пътя си след леко забавяне, аз се навеждам колкото се може повече, за да не я изгубя от поглед или по-скоро за да я изгубя възможно най-късно, като виждам, че тя също навежда глава, за да ме проследи с очи. Успявам да забележа, че се усмихва. Не я познавам, никога до този ден не съм я виждал и нищо в поведението ѝ не ми подсказва, че тя ме познава. Накрая един завой ни разделя и камионът-килия се насочва на север.

Идва ред на съда. Очаквам да се вдигне голяма дандания. Мисля си вече за адвокат, за консула, за посланика, за намесата на оня мръсник чичо ми, или, още по-лошо — какво падение! — за тази на Негово Банкерско Величество Самия Мартин Ял. По-добре да излежа двайсет години. Така де...

Съдът е сграда на два етажа, обграждаща с галерията си в португалски стил вътрешен двор, в който спира камионът. Така, както сме с оковани крака, мило ни помагат да слезем с ритници в задника,

като ми се разминава единствено на мен — толкова съм симпатичен. И като че ли наистина се радвам на някакво по-особено внимание; всъщност отделят ме набързо от спътниците ми по верига и ме заставят, все така окован, да се изкатеря до малка стаичка на първия етаж, където зад една маса се мъдри валчест индус, от който се стича лой като от топяща се свещ.

— Извършили сте сериозно нарушение на постановлението за валутните операции. Това е много опасно.

Едва ми остава време да кажа: „Слушайте...“, а после и „Искам адвокат“, когато той подава на телохранителите ми някакъв документ, явно подписан от него още преди толкова интересната ни среща, след което бивам грабнат под мишниците и изхвърлен навън. Преди да разбере как, пак се озовавам в камиона-килия, където към мен се присъединяват още неколцина осъдени, и малко след това таратайката отлепя и отново се понася на север.

Минаваме покрай луксозните хотели на плажа, между които е и моят „Уайт Сандс“, а после и край резиденцията на Джомо Кениата. Друσαμε се все така на север в продължение на около трийсетина километра и накрая пристигаме в затвора. Веднъж вече по време на пътуването ми до Малинди и Ламу в компанията на Жоаким и швейцарците ми се беше удаля възможността да му хвърля един поглед. Ала трябва да призная, че не запазих незаличим спомен от него, тъй като от туристическа гледна точка въпросната забележителност не си струва да се отклоняваш от пътя. Сега пред погледа ми се разкрива нещо като лагер от примитивни бараки, заобиколен с бамбукова ограда, бегло украсена с бодлива тел. Ниските постройки с плосък покрив са направени от циментови блокове, които никой не се е погрижил поне да вароса, а да не говорим да боядиса. Вонята, която се лее на плътни потоци от не само зарешетените, но и замрежени отвори е просто кошмарно, неописуемо задушаваша. В полумрака, царящ в нажежените до бяло бараки, се мяркат обърнати към светлината лъщящи потни лица, покрити с пластове мръсотия. За няколко секунди, през които си представям, че съм затворен вътре, предварително се задушавам и започвам цял да се треса от отвращение и, нека си го кажа направо, от страх. И изведнъж изпитвам огромно облекчение, давайки си сметка, че се отдалечаваме от тях. Решавам, че едва ли не съм спасен. Куцукам нататък по неравната земя с вече и за

дълго разранени от стоманените гривни на веригите голи глезени, тъй като съм не само по бермуди и хавайска риза, но и единствено с джапанки на краката. Препъвам се и просто не ми остава време да се поинтересувам накъде са ме повели.

Именно поради тази причина забелязвам решетката в последния момент. Тя е на равнището на земята и е заключена с катинар.

Отварят я в моя чест. Наместват нещо като стълба — всъщност дървена греда с накриво заковани напречни летви.

— Слизай.

Долу се озовавам в компанията на шестима мъже, скупчили се на голата земя на дъното на дупката — кръгла, дълбока почти пет метра и широка два, — където нагазвам в ужасяващо воняща кал, чийто състав е повече от очевиден. Затъвам в нея до глезените и почти се разплаквам под въздействието на разтърсващите ме пристъпи на гадене; препъвам се и най-накрая успявам да си намеря място, опирайки гръб в стената. Междувременно решетката над мен се затваря и полицаите си отиват. Поради царящия в дупката мрак първоначално различавам около себе си единствено смътни силуети. След малко успявам да огледам по-обстойно шестимата си съкилийници, които от своя страна правят същото. Четирима от тях ме наблюдават с изненада, дори с лека подигравка; другите двама ми хвърлят само презрителен поглед. Те, тези двамата, са просто невероятни грамади, като темето им почти докосва края на дупката; главата им над челото е бръсната, останалата част от косата е скрита под нещо като червена мрежичка и двамата носят на шията си пъстроцветни гerdани; те са невъзмутими, величествени, застинали в животинска надменност. Те са масаи.

И ужасно смърдят.

Останалите четирима са кикуйо с такива мутри на пладнешки разбойници, че да те накарат да сънуваш кошмари. По-късно ще науча, че става дума за най-обикновени браконieri, обвинени в избиването на животни в някакъв резерват. За момента, във всеки случай, те ме плашат повече от масаите и всичко — както подозрителното им шушукане на суахили, така и наглата дързост, проблясваща в зениците им — далеч не ми действа успокояващо. Решавам да се преместя и нагазвам отново в клоаката, повдигайки при всяка крачка невъобразимо благоуханни облаци. Прекосявам „ничията земя“ в

средата на ямата и се намествам между двамата масаи. Приличам на муха между два слона. Масаите дори не помръдват. Минава един час и светлината започва да намалява заедно с моята смелост. Първите ухапвания ме карат да подскоча, следващите просто ме изгарят. В сгъстяващия се мрак откривам, че краката ми са буквално облепени с безброй кафяви гъсеници, които се опитват да ме изядат жив. Тъпча и танцувам на място, почти обезумял. Кикуйо вият от смях, докато масаите не ми обръщат повече внимание, отколкото ако бях невидим и се намирах на десет хиляди километра оттук. И това ще продължи цялата нощ.

На сутринта ни карат да излезем на повърхността. Поднасят ни месо със синкави оттенъци, което вони на леш и до което не посмявам да се докосна. Ако се съди по слънцето, е някъде около седем сутринта и след доста дълго очакване натоварват не само мен и моите съкилийници, но и десетки други затворници на пет-шест обикновени камиона. Потегляме обратно към Момбаса. Ала зародилата се в мен надежда да се озова пред съдията, пред инспектора или пред някого, комуто да извъртя един скандал, много бързо се изпарява. Ето че ни стоварват, камион след камион, и от няколкото заповеди набързо си изяснявам какво се очаква от мен: трябва да поправам един път, да запълвам дупки и за тази цел да пренасям камъни, много камъни, предостатъчно камъни, за да се построи, както ми се струва, цял град. И пътят, който ми се оказва честта да възстановя, се намира точно срещу резиденцията на Джомо Кениата, президент на Кения.

Адски снобско.

* * *

Жоаким се появява някъде към обяд. Изглежда разтревожен, не смее да се приближи и ми прави трудни за изтълкуване знаци, от които не разбирам кой знае какво. Вероятно иска да каже, че мисли за мен. Аз, естествено, вече не мога или по-скоро вече едва си стоя на краката. Капнал съм от умора, не съм ял нищо от двайсет и четири часа и не съм спал, тъй като цяла нощ се бях сражавал с онези дяволски гъсеници, държейки същевременно под око моите кикуйо. И всеки път,

когато си помисля за идващата нощ, която неизбежно ще прилича на първата, едва не изгубвам съзнание.

Към три часа обаче пред мен спира малък остин и от него слиза Уамаи, полицаят.

— Размислихте ли, Цимбали?

Изпитвам неистово желание да го халосам. Не, по-скоро да му смажа главата с камъни и след това да скачам до припадък върху трупа му.

— Не и за пет хиляди долара.

Обръща се с явното намерение да се качи отново в колата си и на мен ми прималява. Ще го повикам! Още миг — и ще го направя. Но той изведнъж се спира и се връща.

— Да речем, три хиляди.

Краката ми се подгъват, кръстът зверски ме свива, вие ми се свят и на моменти погледът ми се замъглява. Не е обаче някакъв си кенийски полицай този, който ще ми се качи на главата. Разтакавам се, като прехвърлям един камък от една купчина в друга, отдръпвам се и съзерцавам творението си с явно и надменно удовлетворение или поне правя всичко възможно то да бъде очевидно.

— Петстотин. Не мога да направя нищо повече и вие го знаете.

— Две хиляди.

— Хиляда и петстотин.

— Две хиляди.

На този шибан път съм вече цели осем часа и започвам да го намирам определено антипатичен. Спомням си и за моите четирима кикуйо, които се подхилват в лайнарника си и буквално ме изяждат с пламтящите си очи, а да не говорим за останалото, от което на човек му става не по-малко горещо. Сещам се и за гъсениците. Правя последен напън:

— Съгласен съм на две хиляди. Но ще ми дадете разписка.

Това определено му идва множко — изблещва се. Обяснявам с достойнство:

— Разписка. Бележка, с която удостоверявате, че сте получили парите от мен. Тя е за моя данъчен инспектор.

Все още не може да дойде на себе си и явно се пита дали съм откачил напълно, или чисто и просто му се подигравам.

— Никога няма да направя подобно нещо — заявява той накрая.

— Тогава — хиляда.

Да ги дели както иска със своя приятел, съдията. Аз изобщо няма да му се бъркам, кълна се.

Чета в очите му, че ще отстъпи, и най-трудното точно в този момент е да устоя на неистовото желание да го довърша с един удар с лопатата. Спасява честта:

— Хиляда и двеста.

Облягам се на лопатата. Иде ми да се разрева. Казвам:

— Дадено.

— Направих каквото можах — обяснява ми Жоаким. — Знаеш много добре, че нямам пари, а пък и тук едва-едва ме търпят. Предупредих Чандра. Един от братовчедите му е братовчед на зетя на чичото на един братовчед на съдията, който те осъди. Нормално, би трябвало да те задържат една седмица. Бил си осъден на една седмица.

Вече от двайсет минути съм под душа в моята стая в хотел „Уайт Сандс“. Тя, както и очаквах, е била най-грижливо претърсена. Но напразно — в нея не бях оставил нито шилинг. Парите ми бяха чисто и просто в банката — малко по една сметка, много в една каса.

— Чандра се намеси. Направи подарък на братовчед си и присъдата бе намалена на един ден затвор, който ти вече излежа.

— И ето ме свободен. Благодаря, Жоаким.

— Заслугата е на Чандра.

— И на него ще му благодаря.

Бяха ме освободили преди два часа. На тръгване се поинтересувах в какво бяха обвинени моите съкилийници. Четиримата кикуйо, както вече стана ясно, лежаха в панделата за браконьерство. Колкото до двамата масаи, в чиято компания се чувствах в такава безопасност, то те бяха обвинени в убийство, след като накълцали на парченца с неописуема жестокост цяло индийско семейство. Страхотен усет имам, няма що... Същевременно научавам за какво служат ямите: в тях пазят на топло било краткосрочно осъдените като мен, било обвинените в тежки престъпления и очакващи също толкова сериозни наказания, като двамата масаи. Любопитна комбинация. Но вече съм далече от всичко това. А и е редно, та макар и само за да платя данъка си от хиляда и двеста долара. Снасям ги всъщност още същата вечер

след освобождаването ми. И още на следващия ден, 5-и, се залавям отново за онова, което отсега нататък наричам „моята работа на летището“. Равносметка: двама клиенти. Втора равносметка: откривам, че описаният по-горе епизод не е накърнил авоарите ми. Късмет? Не, това наистина съм си аз. Премеждието ме изостря като бръснач, пречиства ме от всички слабости и разкрива една ефикасна и студена агресивност, за чието съществуване до този ден изобщо не бях подозирал. Същевременно онази, да речем, дупка, образувала се незабавно след новогодишните празници, бързо се запълва, накрая изчезва напълно и бизнесът отново потръгва. Приспадайки разходите, за месец януари си докарвам горе-долу десет хиляди долара печалба. През февруари и март ги надхвърлям, и то над два пъти през март, когато отчитам чиста печалба от двайсет и пет хиляди долара въпреки хилядата и двеста, които продължавам да снасям на моя полицай и на съдията и въпреки че съм взел за помощник Чандра, който ми струва две хиляди месечно. Той разпределя времето си между валутните операции и стопанисването на своето магазинче, където водя клиентите си, получавайки от Чандра комисиона от двайсет и пет процента върху всяка покупка. Посредническа система, която разработвам към средата на март, включвайки в нея всички търговци, които се съгласяват да ми изплащат същата комисиона, а те стават все повече и повече.

Най-големият номер е, че освен че вземам веднъж двайсет и пет процента върху продажбената цена, аз прибирам и двайсет процента върху покупната цена (тази втора комисиона ми изплаща лично купувачът), и въпреки това двойно „засмукване“ туристът пак печели. Благодарение на моята система той може да купи статуетка, оръжие, рог на носорог, слонски бивни, а и всеки накит от трийсет до четирийсет процента по-евтино, отколкото би заплатил за тях, ако сам сключи сделката. С една дума, аз съм чисто и просто негов благодетел.

Резултат от тази допълнителна дейност: хиляда и петстотин — две хиляди долара в началото, а впоследствие около петнайсет хиляди — месечно! — някъде към края на престоя ми.

В края на април отскачам набързо до Найроби, където с помощта на един братовчед на Чандра организирам филиал на моето „бюро“ за обмяна на валута (който много скоро ще стане също толкова доходен) и купувам на кредит четири минимоука, малки открити джипове,

производство на „Бритиш Лейланд“. Намислил съм да ги давам под наем в Момбаса. Жоаким, който определено се прехранва все по-трудно и по-трудно със сафарито, се съгласява да се заеме с тази нова дейност. А и като изключим оръжията и боравенето с тях, механиката е една от редките области — заедно с религията, естествено, — за която той може да се похвали с известни познания. След три седмици оборотът на автомобилите доказва безспорното ми далновидство. Реагирам незабавно, като поръчвам още четири джипа. Така че в общи линии към края на моя престой в Кения Жоаким ще управлява парк от шестнайсет коли.

Една цифра за уточнение: през май от всички тези дейности, приспадайки и всички разходи, разбира се, реализирам печалба от около шейсет хиляди долара. Помня, че надхвърлих стоте хиляди на 21-ви април. С точност до един-два дни в Кения съм вече от пет месеца.

Открих и младата жена със зелените очи, която подобно на Овернеца на Брасенс ми се усмихна, когато ме откарваха по бермуди в камиона-килия.

* * *

Казва ми, че е на двайсет и четири години. В Момбаса е от началото на януари, пристигнала е всъщност в деня, преди да ме арестуват; казва се Сара Кайл и работи в хотел „Уайт Сандс“ като администратор. Колкото до ръста ѝ, двамата сме си lika-прилика при условие, че не носи прекалено високи токове. Говори и френски.

— Изкарах курсовете на хотелиерското училище в Лозана.

Когато зелените ѝ очи ме погледнат, винаги съзирам вдън зениците им искриците на неописуемо веселие, като че ли съм най-смешният тип, когото човек може да срещне и от когото неизменно очаква да я кара да се превива от смях.

— Чак толкова ли съм смешен?

— Общо взето. Забавен сте...

Малко обидно е все пак. Казвам:

— И това е нещо.

— Какво правехте в онази клетка?

— Вземах се за канарче и ми се беше сторило, че виждам котка.

— Съдебна грешка.

— Именно.

— За първи път виждам съдебна грешка по бермуди.

Сърцевидното ѝ лице е леко отметнато назад, погледът ѝ ме пронизва иззад полузатворените клепачи; очевидно ме преценява и изпитвам неприятното усещане, че съм на петнайсет години. Питам се как, по дяволите, да постъпя, за да я вкарам в леглото си. Тя обаче не ми оставя никакъв избор, а и с нея никога няма да имам такъв. На другия ден след освобождаването ми, 7-и януари, едва-що сме разменили няколко думи, когато я каня на вечеря, но тя не приема поканата. На следващия ден я срещам уж съвсем случайно в коридора, който води към стаята ми, където тя влиза, за да се увери, както ме уведомява, че съм добре настанен. Проверява как функционират душът, ваната, електрическата инсталация, както и климатичната; пробва добре ли се затварят остъклените врати и чекмеджетата. Казвам:

— Леглото нещо не го бива. Твърдо е.

— Така ли? — промърморва тя.

Съблича се и съвършено гола се изтяга върху него, като кръстосва глезени и слага ръце под главата си... Изхвърля два-три пъти тяло и пружините на леглото послушно се отзовават. Възкликвам:

— Чудна работа! Сутринта беше твърдо. Позволявате ли?

— Моля — кимва тя.

Събличам се на свой ред и много скоро започваме заедно да изпробваме пружината. Един час, два часа, докато малко по-късно тя ми заявява:

— Сигурна бях, че имаме само първокласно оборудване.

— И аз бях убеден в същото — отговарям.

Седемдесет и осем хиляди долара през юли, за един-единствен месец. Агенцията ми в Найроби работи на пълни обороти. Но през юли преди всичко започва златната ера пълноценната и краткотрайна златна ера — такава, каквато ще я изживея.

Срещам Хаят в Найроби по време на пътуването ми дотам в края на април. Среща, която не ми направи никакво особено впечатление и

която несъмнено щях да забравя, ако две седмици по-късно въпросният Хаят не се появява в Момбаса.

— Как вървят колите?

Защото точно той ми ги продаде. Седим в бара на „Уайт Сандс“, но тъй като явно иска да ми каже нещо по-специално, Хаят ме завлича на плажа, където цяло котило холандци с цвета на варени раци се плицика във водата със слонско изящество.

— Чух доста неща за вас — уведомява ме Хаят.

Поглеждам го въпросително.

— От индиеца, който защитава интересите ви в Найроби, както и от други индуси тук, в Момбаса, които ви наричат Малкия шеф.

И ми изрежда куп имена. Обяснява ми, че е поразен от бързия ми успех и смята, че двамата би трябвало да можем да се сработим. Точно търсел съдружник.

— Става дума за злато.

— Защо аз?

— Защото двама няма да сме много. Вие ще можете да вложите пари в сделката.

— А защо не вие?

— Кой казва, че няма да вложат пари? Ще го направя. Освен това индийците ви имат доверие.

Нещата се развиват изключително бързо. Общо взето, чакат единствено мен. С Хаят осъществяваме първата си операция след по-малко от две седмици, след като сме се уточнили по принцип. Всъщност сделката е по-скоро елементарна: става дума за продажбата на пристигащо предимно от Южна Африка злато на индийци, които идват по море от Калкута или Бомбай и те изчакват на теоретичната граница на териториалните води. Защо го купуват точно индийците (които понякога ще бъдат замествани от английски евреи — истинското име на Хаят не е Хаят, както ще науча по-късно)? Чисто и просто защото вносът на злато на територията на Индийския съюз е ако не забранен, то най-малкото изключително строго регламентиран, докато самите индийци открай време са луди по златните накити. А като се има предвид колко е населението на Индия, пазарът е очевидно значителен.

Подробностите са почти класически: златото пристига на кюлчета и пръчки през Родезия, Замбия и Танзания, по контрабанден

път естествено. В Момбаса то най-напред се оценява по качество от признат от всички заинтересовани страни експерт, в конкретния случай — един евреин, родом от Амстердам, който притежава двойно британско и израелско поданство и по гореспоменатата причина постоянно снове между Тел Авив и Найроби. Веднъж подложено на експертиза, златото се претопява и превръща в стенги, котви, котвени вериги и дори в битенги. Експертът получава два процента върху стойността на сделката, а леярят — от осем до десет процента. След това остава да се осъществи най-деликатната и евентуално най-опасната част от операцията: размяната в открито море на златото срещу долари, дошли от Бомбай или Калкута. Да се появиш, натоварен с жълт метал, разцъфнал в прелюбезна усмивка и изпълнен с доверие, е рисковано, особено посред нощ. В подобни случаи традициите предвиждат сложна система от размяна на заложици, на разрязани на две банкноти и на изплащане на два етапа, с една дума — перипетии, които ни най-малко не ме очароват и много скоро стават причина да изоставя тази прекалено авантюристична за моя вкус търговия. За сметка на това Хаят се чувства като риба във вода. За него физическата опасност е като че ли по-скоро стимул за чудесно настроение. Но и уискито, което изсмуква с литри, допринася немалко за безгрижието му. Той е винаги готов да стане заложник — почетна длъжност, към която лично аз не предявям никакви претенции. И всеки път е толкова кърган, че не да си дава сметка за нищо. Та ако ще и да са го заплашвали с оръжие, в чието дуло не е изключено и сам да си е напъхал главата, пеейки с пълен глас „Типерери“. И на пет пъти си го прибирам с наистина голяма мъка — дотолкова се е привързал към случайните си тъмничари. Осъществявам всичко на всичко пет операции. Една в края на май, три през юни и последната през юли. При всяка от тях активното салдо възлиза на малко повече от трийсет и пет процента. Първият път влагам трийсет хиляди долара. Просто така, за да видя. И виждам. В следващите операции влагам почти целия си наличен капитал. Или за моя юлски и последен удар — печалба от около осемдесет и пет хиляди долара върху сума от двеста и четирийсет хиляди.

В Кения съм от седем месеца и половина.

По канал, посочен ми от Хаят между две наливания и съществуващ под формата на банка, необичайно разположена край

бреговете на Танзания на един остров с многозначителното име Мафия, прехвърлям почти всичките си авоари в една хонконгска банка — „Hong Kong and Shanghai Bank“. Или общо триста четирийсет и пет хиляди долара. В които, разбира се, включвам и онези, които си оставям като джобни пари. Хаят, на когото от чиста проба детинско самохвалство не мога да се въздържа да не съобщи тази цифра, е буквално сащисан. Аз също. Дори и Сара, Макар че не иска да го признае.

За мен моментът е настъпил. На 7-и юли, след като заявявам на Сара, на Жоаким, на Чандра, на Хаят и на всевъзможните си помощници, агенти и приятели в Момбаса и Найроби, че заминавам за няколко дни на Сейшелските острови, за да проуча терена с оглед на евентуални капиталовложения, аз в действителност минавам танзанийската граница. Несъмнено полезна и донякъде смешна предпазна мярка, но предпочитам никой да не знае какво съм си наумил. А да взема самолета в Найроби, току под носа на екипа ми от чейнчаджии, трудещи се на летище „Ембакаси“, би било прекалено явно.

Прилагам един замислен от дълго време план.

В крайна сметка вземам самолета в Дар-ес-Салам и отлитам за Кайро, от Кайро за Рим и от Рим за Ница. Заплащам за самолетния билет в брой, както и за колата, която наемам на летището в Ница. Разполагам с около дваисет и пет хиляди долара.

И в късния следобед на 9-и юли пред себе си виждам Сен-Тропе.

Баща ми почина на 28 август 1956 година. Самият аз съм роден на 9 септември 1948-а, така че, само с няколко дни разлика, в деня на смъртта му съм бил осемгодишен.

Баща ми се казваше Андреа Цимбали и беше родом от Кампионе, италиански градец, който обаче не се намира в Италия, а в Швейцария — нещо като миниатюрен анклав на швейцарска територия. Навремето веднъж отскочих дотам и се озовах в неголямо, спокойно градче без история, в което мирно съжителстваха игралните зали на малко казино и една барокова църква, посветена на Мадона деи Гирли, сиреч на Лястовичата Пресвета Дева. Изкачи ли човек малкото каменно стълбище на църквата, накъдето и да погледне, вижда Швейцария, като Лугано и неговото езеро се падат точно насреща му. Ала въпреки това се намира в Италия, бидейки подчинен на италианските закони. Първото швейцарско селце, Бисоне, се намира на три километра оттам, отвъд моста-дига, който все още не е съществувал по времето, когато се е родил баща ми, и по който днес минават едновременно шосето, железопътната линия и магистралата. Ако баща ми се беше родил три километра по-далече, всичко би било много по-различно и не би се случило нищо или почти нищо. Може би дори щеше да бъде още жив.

Семейството на баща ми беше от Флоренция, финансово осигурено, но без да бъде богато, и доколкото си спомням, с ломбардско потекло. Семейство на търговци, с един-двама професори, двама-трима юристи или, с една дума — класическо. Къщата в Кампионе е била купена от дядо ми точно преди Първата световна война с цел да намери убежище от австрийските оръдия в сянката на швейцарския неутралитет, без при това да напуска националната територия. Именно в нея през 1919 година се ражда и баща ми. Той напълно очевидно е бил изключително интелигентен човек. Успял да завърши образованието си — дипломира се като инженер и придобил лицензия по право — точно преди да бъде изпратен в Либия, в Триполитания, където го раняват, а след това и пленяват. В Италия се завърнал през 1946-а, след като прекарал близо година в Канада и в

Съединените щати. Оттам донесъл идея, благодарение на която според него можело да се направи състояние: ставало дума за поредица от операции с недвижими имоти, целящи закупуването, облагородяването и предоставянето под наем на терени за подвижни жилища и каравани, каквито се срещат на северноамериканския континент. Налице било едно-единствено неудобство: по онова време подобна идея можело да се осъществи само в Съединените щати и в краен случай — в Канада. Баща ми разполагал със скромен семеен капитал, който бил готов да рискува. В резултат на това и отправил до италианските власти молба за износ на капитали. Бидейки родом в Швейцария или в Германия, такава молба е щяла да представлява чиста формалност. Но в Италия или във Франция, псевдолиберални страни, подобна молба, при това подадена от неизвестна личност, автоматично предизвиква ехидното подхилване на администрацията.

Молбата била отхвърлена, и отказът се оказал решаващ.

Изчаквам падането на нощта в Сент-Максим, от другата страна на залива, и паля колата чак към десет часа. Не влизам в самия Сен-Тропе, а свивам вдясно към Раматюел, сетне вляво и по сложна плетеница от черни пътища излизам на шосето за Памплона, изненадвайки се сам от лекотата, с която се ориентирам. До неотдавна, предимно в промеждутъка между две пропуснати учебни години, многократно бях наминавал към Сен-Тропе, но нито веднъж не отидох до Капила. Нещо винаги ме бе възпирало. Къщата отдавна не беше моя и до този момент винаги бях отхвърлял мисълта дори да я зърна, като вече чужда собственост и несъмнено променена.

След известно разстояние тесният път минава по миниатюрно мостче над малък поток. После идва десен завой и следва права отсечка, обградена отдясно с борове, а отляво с лозя. Оставям колата в началото на едно разклонение. За тринайсет години тук са построили много нещо, стига паметта ми да не ми изневерява, разбира се, възстановявайки представата ми за далеч по-пустинно място, отколкото изобщо е било някога.

Изключвам двигателя и настъпва пълна тишина. Нощта е неподвижна и нежна, ароматите са по-упойващи, отколкото в спомените ми. Пред мен се вие тясна пътечка, по която поемам

напълно естествено, сякаш вчера съм минал по нея. Морето и плажът са на около шестстотин метра, следователно къщата се пада малко вляво, ако все още съществува, разбира се. Нискорасла джунгла от ухаещи храсти. Пътеката вече не се катери нагоре, а извива и започва да се спуска към плажа. Има нещо, което ме смущава: ако всичко беше нормално, стига паметта отново да не ми изневерява, вече трябваше да видя къщата, да забележа светлините ѝ въпреки непроходимия гъсталак от розовоцветни лаври. А аз нищо не виждам. Никаква светлина, никакъв шум.

Още двеста метра, и изведнъж я долавям, усещам я в мрака. Чувствам я така, както човек чувства лежаща до него в нощта жена.

Тя е необитаема.

По-малко от седмица след отказа на италианското правителство баща ми отива в Лугано. Там се запознава с един малко по-възрастен от него швейцарски банкиер от Цюрих, Мартин Ял. Ял е дошъл в швейцарски Тесин с намерението да открие филиал на частната си банка, учредена първоначално в Цюрих, а после и в Женева от неговия дядо. Двамата или се проникват от взаимна симпатия, или пък баща ми се показва достатъчно убедителен. Така или иначе, Мартин Ял се съгласява да му окаже финансова помощ, било като намери начин да изнесе в Швейцария италианските капитали на баща ми, било като му заеме от собствените си средства. И в крайна сметка двамата започват да работят заедно. Дори нещо повече: Мартин Ял се оказва едновременно не само банкиер, собственик на дялове и акционер в дружеството, което ще създаде баща ми, но и управител и попечител на същото това дружество.

Става дума за холдинг, сиреч за анонимно дружество, създадено за да контролира и ръководи група подобни предприятия — в случая в световен мащаб, — действащи в една и съща област. На Мартин ще бъде официално възложено управлението на холдинга по силата на така наречения тръстов акт — на английски „тръст“ означава доверие, — което пък означава, че той ще бъде довереникът. И Мартин Ял е наистина довереният човек, единственият, който действа открито, единственият знаещ кой всъщност притежава, кой е създал и кой вдъхва живот на холдинга.

За баща ми тази тайна е крайно необходима. В известен смисъл той е измамил италианската хазна, макар и парите, които е използвал, за да създаде дружеството, да са негови, макар да е платил италианските данъци върху тях. Но престъплението му е това, че на него са му забранили да ги оползотвори така, както намери за добре, и той не се е съобразил със забраната. Можел е да ги загуби на конни надбягвания, да облепи с тях стените на къщата в Кампионе, но не и да ги изнесе, та ако ще и за да създаде втори „Дюпон“ или „Дженерал Мотърс“. Освен ако не е бил „свой човек“ или пък генерален директор на гигантска многонационална компания, в случай на което несъмнено е щял по някакъв начин да се спогоди с Всевишния.

Та баща ми се нуждае от тази тайна и пълноценно я използва. А годините си минават и вече не може да се върне назад. Трудно е да се представиш пред италианския фиск и да признаеш: мамих ви, но бихте ли си затворили очите — на каква цена! — и бихте ли ми позволили да се установя официално в родината си в качеството си на създател на една империя? Още повече, че междувременно баща ми се е установил официално във Франция, оженил се е за млада австрийска еврейка, срещната у Ялови, и се е сдобил с официална собственост, тоест с авоари, върху които най-почтено плаща данъци. Въпросната собственост, освен две строителни предприятия, дялове в различни дружества и няколко сгради, от които една на улица „Помп“ в Париж, където живее законно, включва и трийсетте хектара с къщата на югоизточния бряг на полуостров Сен-Тропе.

Деятност на холдинга: строителство на сгради и високорентабилни инвестиции — парцелиране, закупуване на терени: с една дума, всичко свързано с недвижимата собственост, като към това се добави и съществено дялово участие в редица строителни фирми и предприятия за строителни материали във всички краища на света. Един ден някой ми каза: „Онова наистина изключително качество, което притежаваше баща ви, беше присъщият му начин, откривайки пукнатината, напипвайки слабото място или пък долавяйки зараждането на някаква идея, да се втурва през нея с главозамайваща бързина и тутакси да започне да я разширява, да я развива. Той чисто и просто мислеше много по-бързо от който и да било друго край него. И докато околните едва-едва започваха да осъзнават какво строи, той вече бе другаде. Има два начина, за да успее човек: или да проявява

търпение, или да действа със светкавичната бързина на играча. Баща ви беше от втория тип.“

От 1946-а до 1956-а — десет години. За десет години първоначалната идея на баща ми дава наистина фантастични плодове. Това обаче не го задоволява. Той напада и в други посоки, навсякъде. Помня, че през последните месеци на живота си, на нашия тъй кратък съвместен живот, той често пътешестваше из Латинска Америка. Спомням си и онова парче метал, което един ден ми показва с думите: „То все още не се използва достатъчно в промишлеността. Но ще дойде ден, когато ще стане крайно необходимо, и тогава аз, тогава двамата с теб ще бъдем от малцината в света, които ще контролират появата му на пазара...“

Знам — ала знам твърде малко, — че холдингът представляваше анонимно дружество със седалище в Кюрасао, на холандските Антилски острови. Въпросното дружество, преди да изчезне най-неочаквано един септемврийски ден на 56-а година, държеше изцяло акциите на други дружества, установени съответно в Невада, в Хонконг и в Лихтенщайн, които от своя страна контролираха напълно акциите на трета група дружества, действащи в Съединените щати, в Аржентина, в Люксембург, във Франция...

Една наистина фантастична пирамида, увенчаваща се по такъв начин от Кюрасао, а самата тя — ръководена от дискретен филиал на частната банка „Мартин Ял“.

И през 1956-а по всичко личи, че тази пирамида е направена от чисто злато.

Вече съм на три метра от къщата и все така не долавям нищо. Вляво се намира ниската пристройка на гаражите и навесите, както и малката стряха, където паркирахме моето червено ферари с мощност от половин конска сила. Дървените врати до една са затворени и заключени с вериги и катинари. Изобщо не може да се види какво има вътре.

Точно насреща ми е жилищната сграда. Състои се от дванайсет или четиринайсет стаи, вече не си спомням точно. Има формата на подкова, отворена към морето. Главната двукрила порта е на няколко метра от мен. Приближавам се и хващам чукчето. В нощната тишина

екват глухи удари, но минути и минути след това няма никакъв резултат.

Решавам да запаля електрическото фенерче, което купих в Сент-Максим. То осветява розовоцветния лавров плет вдясно от мен; струва ми се, че храстите като че ли са избуяли още повече, и изведнъж изпитвам усещането, че градината е напълно занемарена.

Кой е купил къщата и кога е била обявена за продан?

Заобикалям сградата и в ноздрите ми нахлува мирисът на морето. Пред мен е градината с нейните палми и столетници, с нейните бугенвилия, юка, розовоцветни лаври, гъсти шипковидни храстчета и плътни масиви от хортензии. Басейнът трябва да е вляво, а някъде в дъното несъмнено се издига триметровата каменна стена с решетъчната врата и стълбището, по което се стига до плажа и понтоната. Обръщам се и изкачвам стъпалата, водещи към центъра на подковата, към онова подобие на полупатио, където някога вечеряхме сред трептящия от милиарди нощни пеперуди вечерен здрач. Шестте прозорци — врати са затворени и докато лъчът на фенерчето ми разсича трите фасади със залостени прозоречни капаци, все повече и повече се прониквам от увереността, че както вратите, така и капациите не са отваряни от години. Възможно ли е Капила да бъде не само необитаема, и то през юли, когато Сен-Тропе живее с най-интензивния ритъм на лятото и всеки квадратен метър от територията му е буквално пренаселен, но и да е останала напълно непроменена?

Преоткривам един от детските си маршрути: покрива на сайванта — този, на най-високия от навесите, откъдето, преминавайки по ръба на покрива на къщата, продължавам по стряхата и стигам до онова, дето му викат капандура, от която денем се осветяваше таванът. Придържачката капака кука се откача също толкова лесно, колкото и някога, и минута по-късно вече съм на първия етаж, обзет от все по-усилващ се страх и от неопределеното усещане за нечие мълчаливо присъствие. При все това бих се закълел, че къщата е свършено пуста. Но и в същото време... Вляво от мен, към галерията, зее внушително празно пространство, откъдето се вижда просторната дневна, а вдясно са стаите. Моята беше в дъното, в края на галерията, и от прозорците ѝ се виждаше морето. Стаята на родителите ми се намираще в другото крило, така че от балкона ѝ, над осемте или девет метра патио, майка ми, събудех ли се, всяка сутрин ми се усмихваше и ми говореше.

Колебание. Но нещо долу ме привлича. Спускам се стъпало след стъпало и все по-ясно изпитвам усещането, че се потапям в едновременно близък ми и непознат свят. Изпадам като че ли под влиянието на някаква магия, която чувствам, но не разбирам. Кажиречи, против волята ми лъчът на фенерчето се спира на вратата на онази стая в лявото крило, която е разположена точно под спалнята на родителите ми. Вратата е леко откряната и в главата ми тутакси нахлуват спомени: с баща ми сме на плажа, няколко минути след като онзи посетител си е отишъл. Има три голи момичета, които гледат баща ми и се смеят. Той им говори с присъщата си сериозност и с онзи лек акцент, който се долавя единствено когато се изразява на френски. Напускаме плажа, изкачваме стълбището, прекосяваме градината. Червеното ферари е наред патиото, между шезлонгите. Сядам в него. Баща ми разрошва косата ми, отминава и влиза в стаята в лявото крило, където е кабинетът му. Двамата сме сами в къщата. Майка ми е излязла; прислужниците, Паскал и жена му, са на пазар или другаде, не знам. Баща ми е в кабинета си и телефонира. Говори на немски. Опитвам се да подкарам ферарито, но безуспешно. Чувам тъп удар и сподавен вик. Необходимо ми е известно време, за да осъзная това и да предприема нещо. Влизам в кабинета и виждам как баща ми пълзи по пода към мен с кървавочервено лице и изблещени очи. Пълзи и протяга ръка към мен, опитвайки се да каже нещо. Започвам да пищя и тъй като няма никой друг, след като изтичвам в кухнята, хуквам към плажа. Трите голи момичета са тръгнали насам и са вече на стотина метра от мен. Аз тичам — на това място пясъкът е мокър и плътен — и когато четиримата стигаме до къщата, баща ми е вече мъртъв, като лежи по гръб с ужасяващо широко отворена уста и стиска в ръка една катраненочерна обсидианова статуетка на Буда. Будата е гол и шкембест; протегнал е ръце над себе си, пръстите му са разположени почти перпендикулярно и са широко разперени; главата му е леко склонена към рамото, очите му са затворени, а на устните му е изписана загадъчна екзалтирана усмивка.

Отварям вратата и влизам в кабинета, воден от лъча на фенерчето. И изпитвам истински шок. Килимът е все същият и човек би могъл едва ли не да си представи, че е измачкан на мястото, където беше паднал баща ми и където пълзеше, събирайки го под себе си. Телефонът, чиято слушалка баща ми стискаше в мига на смъртта си, е

на същото място, както преди тринайсет години. Всичко е на съвършено същото място, както и преди тринайсет години — всичко е непокътнато, непроменено и до невероятност същото. Времето е спряло и аз съм на осем години. Облягам се на вратата, която съм затворил след себе си, опирам глава в нея и се разплаквам за първи път от тринайсет години насам, захлупил лице в мрака, докато лъчът на фенерчето осветява мъдрещия се на края на бюрото малък обсидианов Буда, усмихващ ми се с непроницаемата си усмивка на безмерно щастие.

Баща ми почина на 28 август 1956 година от сърдечен удар в кабинета си в своя дом в Сен-Тропе, докато говореше по телефона с някой, който така и не се появи. Беше на трийсет и седем години.

През август 1956-а по волята на баща ми аз станах единствен негов наследник. И поне на теория трябваше да вляза във владение на дружеството в Кюрасао или поне на дължимите на приносителя дялове, съставляващи бащината ми собственост. Нямахте нищо поясно по този въпрос от завещанието на баща ми, който посочи двама пълномощници на изпълнението му — Мартин Ял и чичо ми Джанкарло. Завещанието се отнасяше до общия сбор от налични авоари, официалния актив във Франция и в Швейцария или до холдинга такъв, какъвто е формулиран в тръстовия акт.

На теория...

Аз наистина влязох в притежание на въпросните, дължими на приносителя дялове. Видях ги, показаха ми ги, а когато навърших двайсет и една години, дори ми ги връчиха. Но тогава те не струваха нищо, не струваха повече дори от хартията, от която бяха направени. Обясниха ми, че всичко се дължало на начина, по който баща ми предприел първите си стъпки към натрупването на състояние. „Баща ти — заяви Негово Банкерско Величество Мартин Ял — беше изключителен човек, истински гений на създанието. Но създанието изисква управление, както прокопаването на една галерия изисква укрепването ѝ с всяка по-нататъшна стъпка. Ала въпреки пламенните ми порицания баща ти не пожела нито веднъж да укрепи каквото и да било. И един ден всичко рухна. За жалост твърде вероятно е кризата,

която го погуби, да е била предизвикана именно от усещането за провала му...“

Така се произнесе Негово Банкерско Величество. И наистина каза „моите пламенни порицания“. Не мисля, че на света има човек, когото бих могъл да намразя чак толкова. Дори и чичо ми Джанкарло, който винаги е бил просто глупак.

Колкото до швейцарските и френски авоари на баща ми, обясниха ми, че са били изцяло изразходвани, за да покрият някакви бог знае къде понесени загуби. Разполагали с доказателства, естествено, и били готови да посрещнат експертизата на всеки специалист в случай — какво абсурдно предположение! — че някой би се усъмнил в добросъвестността на пълномощниците по завещанието. „Франц, двамата с чичо ти поехме грижата за теб, изпълнявахме всички твои желания и те разглезахме, искрено казано, може би малко прекалено. Ти си вече на двайсет и една години и съгласно френските закони си пълнолетен. Затова, в името на приятелството и обичта, която изпитвахме към баща ти, въпреки неговите грешки, двамата решихме да заделим от собствените си средства и да ти предоставим известен капитал, който ще да ти позволи да навлезеш в живота, след като за жалост учението ти не даде особено добри резултати.“

Взех чека, който ми дадоха, и заминах; всъщност отидох в Англия, в Лондон, където, и то именно защото там се намираще онова вече мъртво днес момиче, си въобразявах, че не съм чак толкова самотен. Заминах, почти обезумял от необяснимата по онова време ненавист, която изпитвах към тези двама мъже. В действителност безумството ми бе далеч по-страшно и пропилях парите до грош само за два месеца и четиринайсет дни, обхванат от някакъв самоубийствен бяс.

Сядам на бюрото на баща ми, в неговото черно кожено кресло с висока облегалка. Будата е с гръб към мен. Обръщам го и двамата се вторачваме един в друг, въпреки че очите му са затворени. От джобчето на ризата си измъквам анонимното писмо, което получих в Момбаса два дни преди Коледа. Препрочитам го за хиляден път: „В момента на прекратяване на фидеикомиса вие сте получили около един милион френски франка, представляващи остатъка от състоянието на баща ви.

В действителност това състояние възлизаше на сума от петдесет до шейсет милиона долара, от които сте били лишени чрез измама.“

За Мартин Ял и за чичо ми Джанкарло баща ми е починал през август 1956-а в кабинета, в който се намирам сега; починал е в резултат на сърдечна криза, и то разорен. При това разорен до такава степен, че се наложи всичко да бъде продадено, включително тази къща, където е кабинетът, включително Капила. И въпреки това, от обич към баща ми Негово Банкерско Величество и чичо Джанкарло поеха финансирането на младежките ми години, въпреки това ме глезиха — опорочиха, би била по-точната дума, и сега вече разбирам, че не са го правили от добро сърце — като в деня на пълнолетието ми дори се бръкнаха в собствения си джоб, за да ме обзаведат със зестра, подобно на млада девственица.

Това е тяхната версия.

И тя е лъжлива, вече напълно съм убеден в това.

През следващите три часа преравям всяко кътче на къщата с надеждата, че баща ми е оставил нещо, предназначено единствено за мен — някаква следа, някакъв знак. Защото, ако изобщо ми е отправил някакъв съвет от отвъдното, то несъмнено го е скрил тук, в тази къща и никъде другаде. Той обичаше Капила и не би я заменил за нищо на света. Именно това е трябвало да изостри бдителността ми: дори и при най-страшния разгром баща ми непременно би намерил начин да спаси тази къща. Но той не предприе абсолютно нищо. За мен изводът е повече от ясен.

Напускам къщата в момента, в който над морето проблясват първите лъчи на зората.

В девет часа наемам стая в „Карлтон“ в Кан. Вземам душ и засядам пред телефона. Необходим ми е по-малко от час, за да се свържа с един нотариус.

— Интересувам се от един имот в община Сен-Тропе, близо до плажа „Памплон-Таити“. Казва се Капила.

— Имотът не се продава.

— Готов съм да обсъдя всяка цена.

— Съжалявам, господине. И дума не може да става за продан.

— Но на мен ми казаха, че имението е изоставено.

Мълчание.

— Неточно са ви осведомили, господине.

Гласът, белязан с лек провансалски акцент, е любезен, но категоричен.

— Мога ли поне да се срещна със собственика? Бих искал да разговарям директно с него по лични съображения.

Осмелявам се да отида толкова далеч, колкото е възможно, без да се назовавам по име. Напразно:

— Дори и това е невъзможно, господине.

Нотариусът е непробиваем, същинска стена. Благодаря му, затварям телефона и известно време се вирам в слушалката. Дали да не бях опитал с пари?... Обикновено едно сведение винаги може да се купи, ако е невъзможно да се получи безплатно. Убеден съм обаче, че в конкретния случай пак би ме очаквал неуспех. Позволявам си няколкоминутно раздражение. Защо е тази тайнственост? Кой е купил Капила с единствената цел да я остави непокътната, съвършено непокътната; точно такава, каквато беше и преди тринайсет години, на 28 август, когато почина баща ми?

Не може да е чичо ми Джанкарло, който е сантиментален колкото тоалетна чиния, а и освен това не можеше да понася прекалено даровития си брат.

Мартин Ял? Смешно!

И все пак „лицето, ползващо се с правата на собственик“, както се изрази нотариусът, явно е положило при покупката съвършено доброволно, и при това значително финансово усилие. Защото дори и преди тринайсет години трийсет хектара на полуостров Сен-Тропе струваха пари, особено ако включват къща с петнайсетина стаи, басейн, пристройки и частен пристан. Купувачът очевидно е разполагал със средства. И несъмнено все още разполага, щом дори и днес не се нуждае от блокирания си по такъв начин капитал. Моят тайнствен собственик е богат.

Напускам Кан следобед. На 10 юли вечерта съм в Париж и отсядам в „Риц“, където никога не съм влизал и поради това няма опасност да ме засекат, припомняйки си лудешката ми младост. Нов телефонен сеанс. В крайна сметка, след поредица от настоявания, заплахи и молби научавам, че в момента издирваният от мен човек вечеря в ресторант „Бургундия“ на авеню Боске. Веднага се свързвам с

него. Първоначално изненадан, след това значително по-благосклонен, когато отворям дума за пари, той се съгласява да се срещнем на площад Трокадеро, в началото на авеню „Жорж Мандел“. Колебливо пита:

— Как ще се познаем?

— Ще бъда в ролс-ройс.

Това очевидно го успокоява — та кой би отвлъкъл някого с ролс-ройс? На срещата идва точно навреме и паркира ситроена си до ролса. Известно време се двоуми, давайки си сметка както за младостта ми, така и че съм сам, сяда до мен и отбелязва:

— Прекалено млад сте...

— Не е заразно.

Подавам му пачката.

— Десет хиляди долара.

Изсмива се малко нервно, ала по-късно ще се смеем и двамата, припомняйки си обстоятелствата при първата ни среща.

— Ако търсите наемен убиец...

Подавам му бележник и молив.

— Банка „Мартин Ял“, седалище: авеню „Генерал Гизан“, Женева. И Джанкарло Цимбали. Адрес...

Разказвам му всичко, което знам за Кюрасао. Споделям подозренията си, по-скоро увереността, че преди тринайсет години е извършена измама. Възкликва: „След толкова години!“

— Преди всичко искам да знам дали наистина е била извършена такава измама, след това дали все още има начин да се докаже нещо, с една дума — възможно ли е машинацията да излезе наяве. И накрая бих искал да разбера кой друг, освен Ял и Джанкарло Цимбали, е взел участие в нея.

— Ако изобщо е имало такава.

— Можете ли да предприемете разследване? То, разбира се, на всяка цена трябва да бъде дискретно. Не искам в никакъв случай Ял да заподозре нещо.

Поглежда ме внимателно. Поради царящия в колата полумрак му е трудно да различи чертите ми, а и аз съм с тъмни очила. Пита:

— Откъде научихте името ми?

Споменавам името на последния от хората, с които се бях свързал благодарение на петнайсетина телефонни позвънявания. А то е

— нито повече, нито по-малко — името на един министър на действителна служба.

— Ще проверя, естествено — кимва събеседникът ми.

— Естествено.

Ясно е, че терзаещите го доскоро опасения започват да отстъпват място на любопитството. Тайнствеността, с която се обграждам, несъмнено го озадачава. Колкото до мен, то трябва да призная, че ми е доста забавно. Събеседникът ми се казва Марк Лаватер — около петдесетгодишен мъж, който ще стане един от най-близките ми приятели. Бил е висш служител във френската данъчна администрация и е ръководил служба за данъчен контрол на улица „Волне“; впоследствие е минал от другата страна на барикадата и е започнал да дава съвети на онези, които дотогава преследвал. Бяха ми прехвалили изключителната му ефикасност, мащабите на връзките му, дори и международни, както и онова качество, което последният ми събеседник бе окачествил с присъщата на средата му терминология като „непогрешимост“.

— Проблемът е — заявява той, — че вашият случай се вмести най-вече в рамките на Швейцария. А там се чувствам далеч не толкова удобно, колкото във Франция. От друга страна...

— Приемате или не?

— Позволете ми да се доизкажа. От друга страна, подобно разследване би било трудно да се извърши и във Франция, особено ако не трябва да привлече вниманието на съответните лица...

— Да или не?

— От друга страна, имам много приятели в швейцарските данъчни служби...

Поглежда банкнотите. Отсичам:

— Сто хиляди накрая, когато получа отговор на въпросите си.

Прихва да се смее и кимва:

— Приемам. Но не заради парите. Макар че... Преди всичко, защото вашата история ми се струва ужасно забавна. Наистина.

В момента не му вярвам. И греша. Ще го разбере по-късно. Казвам:

— Има и още нещо...

Разказвам му за къщата в Сен-Тропе.

— Искам да разбера от кого е купена. И дали сегашният ѝ собственик е същият, както преди тринайсет години.

Задава ми няколко въпроса. Не, няма да може да ме намери, аз ще се свържа с него. Усмивва се, този път напълно успокоен:

— А ако ви попитам как се казвате?...

Отвърщам на усмивката му.

— Наричайте ме Монте Кристо.

На следващия ден, 11 юли, доста уморен, отново съм в Момбаса. На Сара обяснявам:

— Без теб Сейшелските острови са като ястие без сол.

И малко по-късно заявявам на Хаят:

— Нали ми предложи да заминем заедно за Хонконг? Съгласен съм. От този момент нататък Кения принадлежи на миналото.

Колкото до Хаят, сигурно е едно: чудесно познава Хонконг, където е роден. Говори китайски и е повече от очевидно, че се чувства като у дома си.

Тук сме от две седмици. Напуснахме, всъщност лично аз напуснах Момбаса четири дни след завръщането ми от Европа. Предложих на Сара да ме придружи. Отначало тя се съгласи, но впоследствие отказа. Почувствах, че се колебае, а и самият аз се двоумях, тъй като не бях наясно дали държа да продължа нашата връзка, или напротив — да използвам заминаването ми като чудесен повод, за да я прекратя. „Може и да дойда. Не е изключено да успея да си намеря и някаква работа.“ — „Не е необходимо да си търсиш работа, аз съм там.“ Поклати глава: „Да ги нямаме такива, аз държа да съм независима.“

Вървя по „Улицата на желанията“ в хонконгския Централ, насред остров Виктория, следвайки маршрут, който от пристигането ми съм изминал вече двайсет и три пъти, и излизам точно срещу двете сивобежови, геометрично ръбести и грозни, но въпреки това внушителни сгради, разположени вляво от Китайската банка и вдясно от Хонконгската и Шанхайската банка. Именно в нея засега кротуват триста и петдесетте хиляди „кенийски“ долара, които съм вложил там.

Все още нямам двайсет и две години, ще ги навърша след два месеца. Но какво стана в Кения? От време на време се питам дали не съм сънувал. Наистина ли спечелих всичките тези пари? Възползвах ли се от някакви изключителни обстоятелства? И колко струвам всъщност?

Въздушната железница на Пийк се намира на няколкостотин метра, зад „Хилтън“. Склонът е главозамайващо стръмен, но колкото по-високо се изкачва вагонът — в действителност те са два и се уравновесяват взаимно, — толкова по-фантастична гледка се разкрива; отначало към катедралата „Сейнт Джон“ и крайбрежните хълмове с намиращата се вляво зоологическа градина, после, докато тази приказна панорама се разширява все повече и повече, се появяват

внушителните кули на „Виктория“, пристанището, Щастливата долина, Уанчай и Козуей, а отвъд залива — дълбоко прорязаният от правата линия на Нейтън Роуд полуостров Каулун, началото на китайския материк.

Спечелих триста и петдесет хиляди долара. С късмет или случайно. Мога напълно да се задоволя с тях, да се установя, да си купя бар или да се оженя, независимо за кого.

В действителност не си правя никакви илюзии по отношение на подобното на депресия усещане, което изпитвам; то се дължи донякъде на отсъствието на Сара, която ми липсва повече, отколкото очаквах; дължи се също и на трескавото безпокойство, обземащо ме всеки път, когато си помисля за онова, което предприех в Европа чрез посредничеството на Лаватер. Дължи се преди всичко и на самия Хонконг — това не е град, в който се чувствам удобно сред потискащата ме, неизменно пъплеща азиатска тълпа. А и какво правя тук? Оставих се Хаят да ме убеди да дойда, ала сега, когато съм тук, ясно си давам сметка за невъобразимата сложност на онова, с което се сблъсквам. И то дотолкова, че започвам да изпитвам носталгия по моите парадни обиколки по Килиндини Роуд, когато на волана на моя минимоук тържествено поздравявах клиентите и приятелите си, за които бях „Малкия шеф“. Докато тук съм не само нищо, но и не виждам как изобщо бих могъл да стана нещо.

Слизам от въздушната железница и влизам в „Ло Фунг“ — ресторант, разположен на втория етаж на кулата „Виктория Пийк“. Сервитьорките сноват между масите с висящи на врата табли с множество панерчета, съдържащи десетки, ако не и стотици най-разнообразни специалитети. Според Хаят „Ло фунг“ е синоним на „дим сум“, сиреч — задушено по кантонски, а пък „дим сум“ от своя страна означавало на кантонско наречие „сърчице“. А ето че и самият Хаят е вече тук и размахва ръце.

— Ама че физиономия си спретнал. Да не би нещо да не е наред? Поне не се мръщи на типа, който ще дойде. Макар и да е само търговски директор, от него зависят много неща.

И започва с ентузиазъм да ми описва бъдещето, което ни очаква. Почти в същия момент пристига и човекът, с когото имаме среща: строен и елегантен китаец, облечен в нещо, наподобяващо шантунг, но във всеки случай кремаво на цвят, който говори английски като

коментатор на Би Би Си. Отнася се леко снизходително към Хаят, който — макар и може би само привидно — като че ли не си дава сметка за това. С мен се държи по съвършено друг начин. Младостта ми явно го озадачава. Възползва се от това, че Хаят за миг млъква, за да ме попита:

— Отдавна ли сте съдружници?

Усмиввам се.

— От години. Бяхме заедно на фронта.

След около два часа и нещо тримата сме вече на китайска територия и пътуваме през Каулун по посока на Новите територии. Ориентирам се: движим се на северозапад. Вляво забелязвам някакъв остров.

— Цинг Йи — уведомява ме Хаят. — Има корабостроителници, които някога са принадлежали на Хонконг.

Продължаваме покрай безкрайните владения на пивоварната „Сен Мигел“, която буквално е наводнила азиатския пазар с бирата си „Цинг Тао“. Малко по-нататък Хаят казва:

— Пристигнахме.

Фабриката има шестстотин работници. Нито един европейец, само китайци.

— Играчките, Франц — пояснява Хаят. — Разполагам с всичко: с възможности за пласмент в Европа, с пласъори, с всичко. Знаеш ли колко струва една кукла, изработена тук, в сравнение със същата, произведена в Европа? Дори не и наполовина. Или най-много наполовина! Сладка работа. Бачкаш три-четири месеца в годината, а през останалото време...

И широко разтваря пълничките си ръце. За Хаят бъдещето е тук — спокойно, сигурно, едно нищо и никакво тримесечие работа, а през останалата част от годината — *dolce farniente*^[1]. С една дума — същинска пенсия.

— Не ми се виждаш много възторжен. Да не би да имаш нещо против играчките? Не забравяй, че Коледа приближава.

Нямам нищо нито против играчките, нито против *dolce farniente*, но не се виждам да прекарам живота си в Хонконг, сред това човешко море, където за мен всички лица си приличат. Преминаваме от работилница в работилница, тук-там надзирател или нещо такова ни залива с истински порой от обяснения, които Хаят ми превежда.

Колкото до мен, то аз си мисля за Сара, за нейното стройно и силно тяло, за присъщия ѝ саркастичен поглед, с който те стрелва изпод полупритворените клепачи...

— А това тук е нашето конструкторско бюро.

Виждам всевъзможни машинарийки с батерии, животни, возила, кукли, които плачат и казват „мамо“ на трийсет и шест езика. Във фабриката сме от най-малко два часа и вече ме гони кошмарна скука. В момента, в който най-сетне се наканваме да си тръгнем, нещо все пак привлича вниманието ми. Наподобява чесало за гръб. И наистина е чесало за гръб.

— Само че е електрическо. Допирате го до гръба си и то се задейства само, без да се налага да движите ръката си. Просто зальгалка.

Нашият търговски директор — този, с когото обядвахме — се казва Чинг Не-знам-какво-си. Питам го:

— Разполагате ли с други подобни дивотии?

Разсмива се и поклаща глава.

— Нашите младоци от конструкторското бюро го измайсториха ей така, за забавление. Това е чисто и просто зальгалка.

— А продавате ли ги?

Отново се усмихва.

— Не, разбира се. Та това е...

— Чисто и просто зальгалка, знам.

Едва ли би могло да ми хрумне по-идиотска идея.

* * *

Връщаме се в Хонконг. По мое настояване Чинг Не-знам-какво-си се съгласява да ми разкаже за „младоците от конструкторското бюро, които просто се забавляват“. Двама от тях — най-откачените, доколкото разбирам — живеели в Централ. Работели предимно за киното, в областта на специалните ефекти, и били измежду най-добрите специалисти по хемоглобина, който се лее като река във всички филми made in Хонконг. Още същата вечер се срещам с тях в един ресторант в Уанчай. Казват се Ли и Лиу или Лиу и Ли, но така и никога няма да успея да различа Ли от Лиу, както и обратното. И

дватамата са приблизително на моите години. Когато им доверявам идеята си, буквално падат от смях.

— Искате да кажете, че възнамерявате да продавате нашето електрическо чесало на Карнаби Стрийт в Лондон?

— И не само там.

Разплакват се от смях. Прием някакво подобие на китайско саке, наричащо се „хциао шин“ или нещо подобно, което представлява вино с цвета на пикня, прави се от ориз и се сервира топло, като се сгорещява във водна баня пред нас. След три-четири чаши се виждам принуден да се вкопча в масата. Срещаме се отново на следващия ден сутринта, този път във фойето на Търговската палата, и трите или четирите идеи за играчки, които им предлагам, ги карат отново да се превиват от смях, който определено не се дължи на „хциао шин“-а.

Всъщност в Хонконг не съществуват митнически формалности по вноса, а още по-малко по износа; събират се единствено косвени митнически такси върху някои продукти като тютюна, алкохола и петролните деривати. Уведомяват ме, че по отношение на моите дрънкулки няма да имам никакви проблеми, че по-скоро щял да падне голям смях. Отделът по лицензионно право при Търговско-промишленото управление ми издава безплатно и с усмивка безсрочен патент. Разбирам, че все пак ще ми се налага да плащам известно мито — доста скромно между другото, — тъй като става дума за подлежащи на обмитяване материали местно производство (предимно пластмаса), и при това директно експортирани от една фабрика на Колонията. Понататък ще успея да анулирам дори и това постановление, но засега все още не сме стигнали дотам. Следобед на същия ден същото Търговско-промишлено управление взема принципното решение да ми издаде — и то за продукти, които все още не съществуват, но много скоро ще бъдат налице — задължителното удостоверение за произход. То се нарича „Сертификат за произход на генерална преференция“ и ще ми даде правото на свободен износ не само в шестте страни — учредителки на Европейската икономическа общност, но също в Обединеното кралство, Нова Зеландия, Република Ирландия, Швеция, Швейцария, Австрия, Япония, Съединените щати, Дания, Гърция, Канада, Австралия и в още няколко страни.

— Затова пък нямаш разрешение нито за Белуджистан, нито за Бурунди, нито за островите Самоа — отбелязва ехидно Хаят.

Той е на мнение, че съм превъртял. И на този етап трудно бих могъл да го опровергая. Опитвам се да му обясня, доверявам му какво съм почувствал, и то именно на Карнаби Стрийт в Лондон, пред онова подобие на витрина, на което бяха изложени всевъзможни безименни, напълно безсмислени дивотии, които се изкупуваха от разположените почти на открито сергии до бутика „Мери Куонт“ толкова по-яростно, колкото повече не служеха за абсолютно нищо.

— В момента се търсят неща, които не служат за нищо. Или пък ако все още не се търсят истински, точно ние ще предизвикаме търсенето им.

— Не „ние“. Аз не участвам.

Хаят се инати и се сърди. Опитвам всичко, за да го убедя, но не успявам да го накарам дори на йота да промени мнението си. Вкопчил се е в идеята си за три месеца работа и девет месеца отпуск, и толкоз! А и заявява, че няма да отстъпи. Докато аз имам нужда от него или ако не лично от него, то поне от парите му. Фабриката на Чинг Не-знам-какво-си се съгласява да произвежда в главозамайващи количества „Светлинната обувалка“ (за да се обуваш, без да събуждаш жена си), „Ножицата за разрязване на лед“, „Говорещата запалка (която ви ругае всеки път, когато палите нова цигара), «Пияницата» (чийто червен нос мига, когато чашата ви празна), «Виещия Банан» (който крещи, когато го белите)... Та фабриката е съгласна да започне конвейерното производство на всички тези щуротии при условие, че подпиша конкретна договорна поръчка. А това означава да включва в действие целия си наличен капитал, който далеч не е бездънен, още повече, че трябва да съм в състояние да изплатя сметката за хонорара от деветдесет хиляди долара, която Марк Лаватер може всеки момент да ми изпрати. Бога ми, скъпичко може да му излезе на човек да си играе на Монте Кристо в ролс-ройс, макар и тогава да се бях забавлявал наистина чудесно. А ще ми трябва и пари, за да подготвя терена в Европа и да установя необходимите контакти, както и за да живея, било то в Хонконг или другаде, докато чакам да започнат да капят печалбите.

Ако изобщо има такива.

Упоритият отказ на Хаят ме поставя в безизходно положение. Липсват ми сто, по-точно сто и петдесет хиляди долара, а нито една от

банките, към които се обърнах, като че ли няма доверие в залъгалките, особено на тази цена.

— Хаят, дай ми поне заем.

Сгушва глава в раменете си.

— Предложих ти един наистина златен бизнес — три месеца работа и девет месеца почивка, но ти ми отказа. Сега е мой ред да ти откажа.

А дните минават. Някъде сме между 15-и и 20-и август. На два пъти телефонирам в Париж и всеки път от секретариата на Марк Лаватер ми отговарят, че самият Лаватер отсъства и че няма никакво съобщение за мен. Може би наистина все още няма какво да ми съобщи, дори е напълно вероятно; просто не мога да си представя, че ще прибере парите ми, за да ме забрави още на другия ден. Но това мълчание просто ме вбесява. Както ме вбесява и поведението на Сара — изпратих ѝ две телеграми, после трета, обадих ѝ се и по телефона, пръскайки луди пари съвършено безсмислено. «Не можеш ли да ми заемеш петстотин хиляди долара?» Или пък най-често настоявайки: «Ела при мен. Липсваш ми.» — «Не е лесно човек да си намери работа в Хонконг, особено когато е почитено младо момиче.» — «Кой, по дяволите, ти говори за работа?» — Аз. Аз говоря. И не само говоря, човече.“

Междувременно при всяка наша среща Чинг Не-знам-какво-си най-любезно ме уведомява, че фабриката само мен чакала. Последен опит пред Хаят — безуспешен. Заявява, че дори и да искал, вече не можел да инвестира заедно с мен: бил вложил капиталите си, но не в производството на играчки, а на транзисторни радиоприемници. Отново подхващам Чинг Не-знам-какво-си:

— Слушайте, Чинг, би трябвало да има някакъв начин да се споразумеем.

— Невъзможно е без гаранции да се променя органиграмата на цяла фабрика.

Този разговор сме водили вече десет пъти.

— Вашата компания би могла също да поеме известни рискове. Пазарът на играчки е пренаситен, докато този на джунджуриите тепърва предстои да се разкрие.

— Но дали наистина ще бъде външен пазар?

Отново старата песен.

— Кой би могъл да разреши евентуалното участие на компанията ви заедно с мен? Кой командва?

— Не и аз — отговаря Чинг.

— Кой тогава?

Една вечер Хаят спомена пред мен някакво име. Изведнъж си го спомням.

— Господин Хак?

Изненадан поглед на Чинг Не-знам-какво-си.

— Господин Хак е важна личност. Много-много важна личност.

— Бих искал да разговарям с него. Уредете ми среща.

— Това е невъзможно.

Настоявам. Накрая се съгласява да опита. Следващата нощ за трети път телефонирам в Париж, където поради часовата разлика е девет сутринта. Истинско чудо — обаждат се самият Марк Лаватер.

— Разполагам с някои от сведенията, които поискахте от мен. Първо, за къщата. Била е закупена на 11-и октомври 1956 година, месец и половина след смъртта на баща ви, от действащ по поверителни разпореждания нотариус за сумата от един милион и сто хиляди днешни франка, което определено не е никак скъпо. Официалният собственик е компания със седалище в Лихтенщайн, нещо, което във Вадуц наричат Anstalt, или учреждение. Пълна дискретност, просто е невъзможно да се узнае нещо повече.

— Собственикът и днес ли е същият?

— Да, същият.

— Какъв е предметът на дейност на въпросния Anstalt?

— Никакъв. Съвършено никакъв. Но всяка година някой изплаща хилядата швейцарски франка, изисквани от лихтенщайнското правителство като данък върху приходите, както и хонорарите на адвоката във Вадуц, при когото фирмата е официално регистрирана по местопребиваване. Реших да тръгна по следата: парите идват от Швейцария, от шифрована банкова сметка. Не ме питайте как, но направих и нещо повече — в Женева попаднах на още един, ням като риба адвокат, на когото се плаща чрез автоматично удържане на съответните суми от втора, редовно допълвана шифрована банкова сметка. По-далеч не успях да стигна. Мътните да ме вземат, ако изобщо мога да разбера на що за неразгадаема мистерия съм попаднал!

Едно е сигурно — това не е вашият банкер. Преди няколко години самият той е предприел подобно разследване, но е ударил на камък.

Мартин Ял се е опитвал да установи самоличността на купувача на къщата... Набързо смилам новината.

— А другият случай?

— Изяснява се — отвърща Лаватер.

И от почти десет хиляди километра разстояние долавям в обикновено спокойния му и прецизен глас нещо като възбуда. А и мен тук, сред феерично осветената хонконгска нощ, изневиделица ме обзема треска, която ме кара почти да се разтреперя.

— Слушайте — заявява Лаватер, — това е най-невероятният случай на измама, за какъвто изобщо съм чувал. Но внимание: не разполагам с доказателства! А и няма никакви шансове, след малко ще ви обясня защо. Не, не става дума за доказателства, а за усещане, по-скоро за почти абсолютна увереност. Невъзможно е баща ви да е починал разорен. По този въпрос съм категоричен...

Внезапно съобразявам, че Лаватер говори за „баща ми“, което означава, че е разбрал кой съм. Е, и какво от това?

— Налице е машинация, злоупотреба, отнемане чрез измама, присвояване на наследство — наречете го както искате. И то на петдесет или шейсет милиона долара, както ви е писал вашият анонимен кореспондент. Според мен обаче сумата е занижена и неточна. Би трябвало да се говори по-скоро за двойно, може би дори за тройно по-голяма сума.

— Какви са шансовете за завеждане на дело?

— Ако не се появи нещо ново — никакви. Освен ако някой не проговори, разбира се. Но дори и тогава не ми се вярва.

— Защо?

— Защото ударът е бил фантастично изпипан.

— От кого?

— Никакви имена по телефона. Но неговият автор или автори са имали съучастници. В момента пресяваме. Сигурно е едно: има хора, които преди тринайсет години са забогатели ненадейно много повече, отколкото изобщо са мечтали, и то само за няколко месеца.

— Искам имената им.

— Ще ги имате. Дайте ми още малко време. Имам нужда и от пари.

— Изпращам ви четирийсет хиляди долара.

— Но не на мое име, ако обичате. Прехвърлете ги на сметката, чийто номер ще ви продиктувам.

— Добре. Останалото ще получите, когато ми изпратите информацията.

— Не знам адреса ви.

Не се колебая.

— На мое име до мис Сара Кайл, хотел „Уайт Сандс“. Момбаса, Кения. Преди малко ми казахте, че ще ми обясните защо нямам никакви шансове да докажа измамата.

— Защо?

— Защото съм почти сигурен, че един и същи човек е изградил структурата на компанията на баща ви, след което по почти гениален начин е разградил и заличил всичко, за да го пресъздаде другаде, при това без да остави и най-малката следа, и най-нищожното доказателство. Не ме е страх да го кажа: този, който го е направил, е бил гениален. Било е фокусничество, магия. Лично аз съм изпълнен с възхищение и когато го твърдя, ни най-малко не се шегувам.

— Знаете ли кой е той?

— Гледали ли сте онзи стар филм с Ерол Флин — „Робин Худ“? В него играеше актьор на име Джон Карадайн, който изпълняваше ролята на Скарлет, Червения Бил. Именно защото се казваше също Джон Карадайн, лепнаха прякора Скарлет на един завършил Харвард американски адвокат, който е бил състудент на известен ви швейцарски банкер, когото, струва ми се, никак не обичате. Точно Скарлет е извършил операцията. Той е магьосникът.

Досега Лаватер бе отказвал да ми съобщи чието и да било име, а ето че този път не се беше поколебал открито да произнесе това.

Подсмихва се.

— Съжалявам, но то е защото Скарлет е вече покойник.

По телефона ми се обажда Чинг Не-знам-какво-си:

— Свободен ли сте утре вечер след шест часа?

— Разбира се.

— Тогава ще си позволя да мина да ви взема от хотел „Мандарин“. В пет и половина.

Не ми казва нито дума повече, но аз веднага се досещам: ще се срещна с много-много-много важния господин Хак. Опитвам се да подразбера нещо повече за него. Хаят ме поглежда с изумление: „Много бих се учудил, ако някога изобщо успееш да размениш думица с него.“ — „Но какво му е чак толкова особеното? Да не би да живее на небето, на някой облак?“ — „Той е много важен.“ — „По дяволите! Аз също съм важен. Аз съм най-важният тип, когото познавам. Богат ли е?“ — „Въпросът не е в парите. Не само. Намираме се в Хонконг.“ И Хаят се изблезва насреща ми така, сякаш ми е разкрил бог знае каква тайна. Има дни, когато с удоволствие бих го убил.

На слизане от „Стар Фери“ ни очаква огромен мерцедес. Отправляме се за летище „Кайлак“, където се качваме на малък туристически самолет. Летим на север, с една дума — към Китай. До мен Чинг Не-знам-какво-си дори не помръдва. Всъщност летим не повече от десетина минути и много скоро в припадащия здрач забелязвам под крилете скалист остров, оживяван на пръв поглед единствено от малко рибарско селище, сгушило се на брега на залива.

— В Китай ли сме?

— Не, все още сме в Хонконг, в Новите територии. Но Китай е там.

Линия на хоризонта, само на няколко километра. Самолетът се приземява с подскачане на къса циментова писта. Един ландровър с гарантиращ гробно мълчание китайски шофьор, тесен път, виещ се покрай няколко хълма, и ето че изведнъж скалите и голата земя, представляващи дотук доста зловеща гледка, отстъпват място на буйна растителност. Разпознавам китайски смокини, камфорови дървета и борове, които, естествено, не са пораснали от само себе си. Малко по-нататък, в края на обградена с евкалипти алея и сред същинско море от бели камелии, миниатюрни магнолии и азалии се очертава внушителен портал. С Чинг слизаме от ландровъра и продължаваме между двойна стена от орхидеи. Настилката навсякъде е от изключително фин цимент, без нито едно стъпало. Много е красиво и цари невероятно, почти угнетяващо спокойствие.

Пред мен е домът на господин Хак. Ще се срещна с него и това ще бъде една от най-изумителните срещи в живота ми.

---

[1] Сладко безделие (итал.). — Б.пр. ↑

Най-напред погледът ми привличат ръцете му: дълги, фини, елегантни и дори грациозни, като и на двете ноктите на кутретата са главозамайващи дълги, повече от десет сантиметра.

Но почти веднага вниманието ми се насочва другаде, като едва не се вцепенявам: господин Хак е облечен в черен копринен халат, изпод чийто полуразтворени поли се виждат някаква механизми от бляскав метал. Става дума за цилиндри, на които дори не са си направили труда да придадат формата на истински човешки крайници. Подобно безразличие към естетиката, към общоприетите норми е наистина изумяващо; във всеки случай поне лично мен ме изумява. Върху стоманата, там, където нормално би трябвало да се намира коляното, забелязвам пресичащи се под прав ъгъл жлеbove, обграждащи осем малки квадратчета. Установявам същото и на другия крак. Господин Хак е седнал.

— Ще пиете ли нещо, господин Цимбали?

Обръщам се: Чинг Не-знам-какво-си безшумно се е измъкнал, изоставяйки ме сам. Помещението, в което се намирам, играе несъмнено ролята на хол, но останалите, очевидно многобройни стаи са отделени само с леки и най-вероятно подвижни прегради. Подът, изглежда, е от мрамор — от почти черен, прорязан от сребристосиви жилки мрамор; никъде не се виждат стъпала, всичко е на едно равнище. Мебели почти няма, а малкото, които забелязвам, ми се струват ужасяващо луксозни, особено няколко чудати лакирани паравана в черно и тъмночервено.

— Искате ли шампанско.

— Извинете. Да, благодаря.

Очаквам да се появи прислужник. Но двамата сме все така сами, помръдва единствено ръката на господин Хак, която се отпуска върху лявото му бедро. Нокътят на кутрето му се пъхва в един от жлебовете и повдига миниатюрно капаче, под което се появява също толкова микроскопичен циферблат с четири, не по-големи от главата на карфица бутона. Пръстът на господин Хак ги натиска в определен ред.

Капачето се затваря. Господин Хак се изправя и под сащисания ми поглед тръгва; пристъпя, като торсът му, всъщност цялото му живо тяло остава неподвижно — бих се заклел, че раменете му образуват идеално права линия. И въпреки това той върви, крачи подобно на онези гениално програмирани електронни играчки, чийто метален цокъл е единствено подвижен. Движението е също толкова плавно, също толкова технически съвършено.

Влизаме в стая, в която една стена — тази, в дъното — с извита във формата на полукръг. В средата на помещението, точно срещу нея, са разположени кресла и канапета.

— Но седнете, моля ви...

Едва доловимо движение зад мен: плъзгайки се напълно безшумно по мраморния под, към нас бавно се приближава подвижна масичка на гумени колелца, като при това няма и помен от прислужник, който да я тика. Почти изящно, тя застина неподвижно до самия господин Хак.

— Каква марка шампанско предпочитате?

— Заварвате ме неподготвен. Изберете вие.

Господин Хак сяда. Като че ли това е единственото движение, което го затруднява — той се отпуска, по-скоро пада назад. В мига, в който вече е седнал, ръката му отваря други микроскопични капачета, този път на дясното коляно, и се случват куп неща: появява се втора подвижна масичка, също толкова безшумно, колкото и първата, върху която на етажи са наредени безброй чинийки с десетки видове сладки, рибешки кюфтенца, скариди, сепии, всевъзможни банички, кифлички, вафлички; същевременно се разнася музика, европейска класическа музика, която като нищо би могла да бъде от Брамс, като накрая, едновременно с всичко това, черното лакирано пано на извитата стена бавно се плъзга отляво надясно, при което си давам сметка, че се намираме под морската повърхност, като от гледката, осветявана от непрекъснато променящи цвета си прожектори, ни отделя дълго дванайсетина и високо два метра и половина стъкло.

— Изумен съм.

— Благодаря, господин Цимбали.

Собственоръчно ми налива шампанско, след което, без каквато и да било прелюдия, започва да ме разпитва за Кения. Не знам какво му е известно за мен, но нямам всъщност и какво да крия. Разказвам му за

обстоятелствата около заминаването ми от Лондон, за валутните ми операции. Споменавам и за златото. Живият му и интелигентен поглед не се отделя от мен.

— Защо Кения?

— А защо не Кения?

Усмива се.

— Така да бъде. Кажете ми сега за играчките.

— Няма кой знае какво за казване. Твърдо съм убеден, че има пазар за тях, и съм готов да го открия или да го разработя. Това е всичко.

Само допреди няколко минути бях готов да се впусна в пламенни разяснения, накратко — да продам идеята си колкото може по-скъпо. Но откакто се намерих лице срещу лице с този полуизкуствен човек, изведнъж стигнах до заключението, че това би било напълно безполезно. Нищо чудно именно тази моя дискретност да го убеди или пък всичко да приключи само за няколко секунди, както се случва често. Така или иначе, същата вечер ще науча, че фабриката, чийто търговски директор е Чинг Не-знам-какво-си, е лично негова, на Хак; че тя не е единствената фабрика, която контролира, и че има още много други и между другото, че е готов да „покрие“ инвестициите ми в бизнеса със зальгалките със сума от сто и петдесет хиляди долара, а евентуално и с повече.

Но тази вечер няма да разбере онова, което ще науча по-късно, а именно че в действителност господин Хак е един от основните официални бизнесмени на маоистки Китай и че в качеството си на такъв контролира и управлява значителни имоти и капитали не само в Хонконг, но и в почти цяла Югоизточна Азия и дори извън нея. Този факт, който впоследствие ще се окаже за мен изключително важен и решаващ, е до известна степен и причина за един от най-големите страхове, които съмbral в живота си.

В крайна сметка, след завръщането ми в Хонконг, по-точно във „Виктория“, вече нищо не ми пречи да се заема с въпросния бизнес, в който Хаят така и не пожела да се включи. Към края на август обаче, вероятно разколебан от оказаната ми като по чудо от страна на господин Хак подкрепа, той се съгласява все пак да ми помогне. Оказва се, че прехвалената му европейска търговска мрежа наистина съществува, и двамата се споразумяваме да ме придружи до Париж, за

да включи в действие така необходимите ми контакти. За последен път — по чиста глупост! — му предлагам да ми стане съдружник, но той — за щастие! — отново ми отказва. Заявява, че предпочитал твърдата заплата.

Това ще се окаже и най-големият провал в живота му. За почти единайсет месеца създаването, пласирането и продажбата на залъгалките завърта оборотна сума от десет милиона долара.

Моят дял, след приспадането на печалбата на господин Хак, възлиза на милион и половина долара.

Танцът, Франц, танцът продължава!

По-бързо, по-бързо...

С Хаят сме от няколко дни в Лондон, където контактите, с които той така се перчеше, в крайна сметка се оказват не толкова полезни, колкото претендираше, но значително повече, отколкото се надявах.

Тъй като нямам никакво намерение, естествено, да демонстрирам лично на всеки търговец на дребно джунджуриите, които му внушавам да поръча, наемам за тази цел една изключително красива девойка, която се оказва датчанка, която се казва Уте, която е висока метър и осемдесет и шест или и седем и която най-редовно се съблича чисто гола, попитат ли я дали държи да остане с мантото си. Откривам я в една агенция за манекени и тя безспорно е истински манекен — достатъчно е човек да я види как снове насам-натам с два тома от Голямата британска енциклопедия на главата, докато в същото време гризе поредния от морковите, по които е просто луда. Не носи сутиен и когато се навежда, за да демонстрира тринитротолуоловата „Отварачка за Бира“ и джобоизпразващия „Кайман с Педали“, събеседникът ѝ преспокойно би могъл да види дъното на слиповете ѝ при условие, разбира се, че изобщо носи такива.

Като се изключат морковите, които тя поглъща в наистина ужасяващи количества, разноските ми по нея са сравнително скромни. Бях решил да ѝ плащам на час, каквато е практиката при манекените, но тя категорично отказа.

— Искам да ми се плаща на поръчка. Вашите гадни джунджурии са адски тъпи, но човешкият род всеки ден установява все нови и нови

рекорди в това отношение, така че би трябвало да се продават на тонове. Да се залавяме за работа, приятелче!

От друга страна, бърза да ме уведоми тя, в Копенхаген татко Уте продава прахосмукачки от врата на врата, а това означава, че търговията е в кръвта ѝ, още повече, че с нейния ръст изборът между комисионерството и баскетбола е определено нищожен.

Намираме се в лондонския „Риц“ и зад гърба на датчанката Хаят ръкомаха като корабокрушенец от Кралския флот иззад туловището на заседнал кит, за да ми покаже, че не е съгласен. (Но точно в това се крие и преимуществом му — най-сетне осъзнах, че не е ли съгласен с някоя сделка, тя непременно ще се окаже изгодна. Той греша във всички случаи.)

Уте изведнъж си дава сметка, че Хаят се прави на семафор. Обръща се, помъква го за ръка към вратата и я захлопва зад гърба му.

— Така де — отсича тя. — Може и да приличам на контролна кула на летище, но в никакъв случай не съм пълна идиотка. С този бизнес чудесно ще си разреши проблемите. Искам изключителни права за Британските острови и за Дания.

Смъква от себе си всичко, наподобяващо облекло, при което се оказва, че наистина не носи слипове.

— За мен студът не съществува — пояснява милото създание.

— Както и скромността. Британските острови и Дания! Няма ли да ти приседне?

Просваме се на леглото и краката ѝ надминават моите с петнайсет сантиметра, въпреки че главите ни са на едно равнище.

— Бих могла да ти поискам Швеция и Норвегия, но аз съм разумно момиче. И искам само десет процента.

Изсмивам се.

— Стига ти и половин процент.

Първа пауза.

— Пет процента — заявява тя.

— Как ли пък не!

Втора пауза.

— Пълна съм с идеи — уведомява ме задъхано Уте малко покъсно. — Бих могла да сформирам цял батальон мадами например. Без сутиени.

Трета пауза. Кожата ѝ ухае на жасмин, а кожа — дал господ. Накрая се предавам:

— Добре, един процент.

Става, отваря прозореца, включва охладителя на климатика докрай и възползвайки се от това, че вкочанявам, продължава да ме обработва:

— Три процента.

— Един и половина.

— Два.

— Изнасилват ме!

В Париж.

След обичайните мъчителни пресмятания стигам до заключението, че в Хонконг трябва да е три сутринта — време, по което Ли и Лиу са обикновено в пълна форма. Като по чудо, способно да сащиса всеки французин, връзката се осъществява моментално и на другия край на линията се отзовава или Ли, или Лиу — във всеки случай един от двамата. В Лондон са ми хрумнали нови идеи за играчки и веднага заявявам патентите за една „Смееща се торба“ (всеки път, когато я вдигнете, от нея се разнася призрачно вампирски смях) и на първо място за „Банката на Фантомас“, представляваща спестовна касичка, от която изскача ръка и измъква монетата от пръстите ви — и тя ще се превърне в моя най-голям успех. Ли и Лиу избухват в истеричен междуконтинентален смях.

— По отношение на единичната стойност може да умувате колкото щете — подхвърля Хаят, който с всеки изминал ден става все по-кисел, започвайки да осъзнава, че бизнесът със залъгалките започва да приема невероятни мащаби. За него явно става очевидно, че успехът е вече реалност. Разбира го по реакциите в самата Франция, а освен това го констатира и по време на една среща с американски бизнесмени. Моите „джунджурии“ несъмнено са събудили интереса им, а аз държа патентите; светкавично подписваме договори или се споразумяваме да сключим такива, било като купуват директно от мен, за да препродават, било като ги произвеждат сами по лиценз, решаваме Хаят да замине с тях за Щатите, за да уточни последните подробности, докато аз поема грижата да направя същото в Европа. Нормално би

трябвало да бъде обратното: Хаят да остане, а аз да пресека Атлантика, но искам да се срещна с Лаватер.

— Все още не разполагам с нищо ново и съществено — уведомява ме Лаватер. — Всъщност споменах ли ви за Леони?

— Не.

— Леони са мъж и жена, наети преди десет-дванайсет години, за да се грижат за Капила, в Сен-Тропе. Наел ги е нотариусът. Разпитах ги лично, но те не знаят нищо и никога нищо не са виждали, освен един-единствен път някаква кола с швейцарска регистрация — според тях мерцедес, — която е пристигнала късно вечерта и е заминала в ранни зори. Нотариусът ги бил предупредил за идването ѝ, като изискал от тях да не се намесват и дори да не се опитват да разберат кой е в колата. Така че наистина никого не са видели.

— Кога е станало това?

— На 28 август преди три години.

— Десетата годишнина от смъртта на баща ми.

— Дори се попитах дали не сте били вие — усмихва се Лаватер.

— Ужасно забавно. Просто ще пукна от смях.

— Успокойте се, Леони не знаят нищо повече. Получили са нареждане да поддържат къщата в нормално състояние, без нищичко да променят.

Изпълва ме неистова ярост. Кой е собственикът на къщата в Сен-Тропе? КОЙ Е ТОЙ? Тази загадка буквално ме подлудява. Питам Лаватер:

— А нотариусът? Не може ли да се подкупи?

— Това също е много забавно — отвръща Лаватер. — Сега е мой ред да пукна от смях. — Усмихва се успокояващо и добавя: — Хайде, не приемайте нещата толкова трагично. В крайна сметка всичко ще се изясни. Защо не дойдете някой от тези дни на вечеря у дома?

— А останалото? Списъкът с имена, който ми бяхте обещали?

— Канех се след няколко дни да ви изпратя първия си доклад, като го адресирам до Кения. Но ето че сте в Париж, така че ще трябва да почакате. Искате ли да ви върна петдесетте хиляди долара? Само кажете, и веднага ви ги връщам.

Приятелството ни несъмнено датира от по-рано, но то се заражда официално именно в този момент. Успявам да му се усмихна въпреки гнева, който разтърсва цялото ми същество.

— Добре, ще почакам толкова, колкото е необходимо. И някой от тези дни ще дойда на вечеря у вас. С удоволствие.

Минават два дни, през които не преставам нито за миг да препускам насам-натам. Като се опирам на връзките на Хаят, оказали се в крайна сметка особено полезни, създавам истинска европейска организация от хора, чиито отношения с мен ще надживеят авантюрата със залъгалките и с които след време ще се срещна отново, както с Лета в Рим например. Ала успехът, ако не и триумфът на замисъла ми се оказва недостатъчен, за да ме накара да се отърся от гневния, почти ненавистен страх, който сведенията на Лаватер са ми вдъхнали. Хаят е вече в Съединените щати и аз съм сам, при това само два дни преди моя рожден ден, когато ще навърша двайсет и две години. Вдигам телефона в хотелската стая, където съм се спотаил, капнал от умора след десет-дванайсет срещи и разговори, като премятам нервно в ръка „Запалката Магнетофон“, която при всяко отваряне изревава в ухото ти: „Ще пипнеш рак, копеле нещастно!“ Адски остроумно и дори изискано, а освен това... Но най-лошото е, че ще върви и че вече даже върви на пазара. Продаваме десетки хиляди само за три дни.

— Уте? Скачай в първия самолет и ела при мен!

— Само в случай, че ми се прииска, приятелче.

— А иска ли ти се?

— И още как.

— Тогава до скоро виждане.

Пристига в десет и половина, след като е взела последователно такси, самолет и отново такси; носи два тома от Голямата британска енциклопедия и е увесила на врата си пълна торба с моркови, подобно на кон от републиканската гвардия, отишъл на пикник със собствения си зоб. Отвеждам я да вечеряме на площад „Мадлен“. Сядаме и аз приемам ужасно жалък вид.

— Тъпо ми е, Уте.

Разкопчава блузата си и докато навалицата от метр д'отели изпада в истеричен ужас, гордо ми показва едната си гърда — накарала е да татуират върху нея маргаритка, като зърното играе ролята на цветната пъпка. Много е красиво.

— При това боята е почти неизтриваема, а когато я лижеш, има вкус на малина. Искаш ли да опиташ?

Поглеждам метр д'отелите, церемониал майстора, сервитьорите и двайсетината или трийсетина посетители, които се блещят насреща ни, усмихвам се идиотски и отговарям:

— Според мен малината не върви с рачешки опашки, не смяташ ли?

Погалва ме по бузата.

— Още ли ти е тъпо?

— Ни най-малко. А сега прибери гърдата си.

Останалата част от нощта прекарваме в лудории и призори поръчвам закуска, която ни донасят с обичайната експедитивност, ще рече — три четвърти час след това, като на всичко отгоре незабавно разпознавам гласа на камериерката.

— Къде искате да оставя подноса? — интересува се тя. — На масата или върху физиономията ви?

Отварям очи.

— Здравей, Сара. Каква изненада! Слушай...

Тя оглежда Уте, от която изпод завивките в двата края на леглото се подават единствено главата и краката, и възкликва:

— По дяволите! Две ли си наставил, или от край до край е все същата?

* * *

Привечер на по-следващия ден, пада се петък, двамата със Сара кацаме в Женева. В Коантрен наемам кола и прекосяваме града, без да спираме, като се прибираме във Франция през Анмас. Не след дълго пътят става стръмен. При Клюз свивам наляво по посока на Морзин: „Парадор“ се беше накарал да затваря, но се съгласиха да ни приемат с предупреждението, че ще бъдем единствените клиенти и че персоналът ще бъде намален. Зеленият саркастичен поглед на Сара ме пронизва изпод полупритворените клепачи.

— И на какво се дължи тази внезапна любов към планината?

— Беше ми писнало от кикуйо, от китайците и от тропиците и ми се прииска да погледам крави.

— Тогава трябваше да отидеш в Нормандия. Там е фрашкано с крави.

Определено не е глупачка, а особено по отношение на мен никога не е била и няма и да бъде.

— Кога искаш да отидем в Женева?

— Кой е споменавал Женева?

— Не се прави на ударен. Кога? Днес? Тази нощ, с широки наметала и черни кадифени маски на лицето?

— Утре. Не, вдругиден.

— Ясно, защото се пада неделя и по улиците няма да има дори котки. Между другото, нещастнико, честит рожден ден. Защо според теб заряхах дузината си африкански любовници? Честит рожден ден, Франц. Знаеш ли, на моменти си ми почти симпатичен.

Всичко става според предвижданията ѝ. В девет часа в неделя сутринта Женева е почти толкова безлюдна, колкото беше и нашият хотел. От прекомерна предпазливост, която кара Сара язвително да се подсмихне, паркирам на другия бряг на Леман и прекосяваме Рона пеша по малкия Бергски мост, като за миг се спираме в градинката на остров Русо. Оттам много лесно откриваме банката, още повече, че върху фасадата ѝ е изписано името Ял. Потръпвам. Сара ме хваща за ръка и опира рамо в моето.

— Ти си ненормален, Франц. Нима искаш да прекараш живота си в опити да си отмъстиш на този тип? Къде се е чуло и видяло някой да е отмъстил на швейцарски banker?

... Чувствам бедрото ѝ до моето. Сара има стройно, неизменно и изцяло покрито със слънчев загар тяло; косата ѝ е естествено кестенява, всъщност почти черна; слаба е, но затова пък мускулеста и жилава, а гърдите ѝ са малки и твърди. Да се любиш с нея е не толкова сладострастно изживяване, колкото битка, която спечелвам само случайно.

— Франц, забрави всичко и да се върнем в Хонконг. Целият живот е пред теб, какво друго искаш да ти кажа? Или може би искаш да ти прочета едно конско? Ще станеш богат. Забрави този човек. Нищо чудно един ден да станеш по-богат и от него. И тогава вече ще му покажеш среден пръст, както се казва. „Хоук, аз казах, бледолики!“

— От твоите уста в божиите уши.

— Пие ми се кафе.

— Нека поне минем отпред.

— И да му се изпикаем на вратата.

Най-сетне преминаваме Рона, прекосяваме и площада в началото на моста Монблан; фонтанът се пада вляво от нас, фасадата на банката — вдясно.

— Като нищо може да се е спотаил някъде там, в мрака, дебнейки те с черните си чакалски очички.

— Сини, очите му са сини.

— Какво става с кафето?

Точно срещу туринг — клуба свиваме надясно, за да излезем на улица „Рив“. Край. Никаква полза от всичко това, естествено. Но се чувствам все така зле и съм пребледнял като мъртвец. Сара се ужасява едва ли не искрено: „Боже мой, Франц, нима чак до такава степен?... Но ти си луд! Говоря съвсем сериозно.“

Връщаме се в Морзин и там, горе, този път ме люби тя, при това с необичайна нежност. После започва да кръстосва между четирите стени с онзи загрижен вид, който жените умеят да приемат толкова сполучливо във вътрешността на онова, което смятат за свой дом, та ако ще и да е най-обикновена хотелска стая. Питам я:

— Наистина ли си убедена, че ще забогатея?

Избухва в смях и ме стрелва с тъй познатия ми насмешлив поглед на зелените си очи.

— Да. Както и че ще пуснеш шкембе, ще носиш костюми от ресана вълна, ще имаш яхта и две електрически самобръсначки в случай, че едната се развали. А сега се размърдай, ще изпуснем самолета.

От Париж отново се свързвам с Хонконг. Всичко върви като по ноти: фабриката на Чинг Не-знам-какво-си работи на пълни обороти; на хорото са се хванали и други фабрики на господин Хак, които бълват тонове „джунджурии“. Пътувам из Европа със Сара: отиваме в Германия, в Италия, в Испания, в Скандинавия. Посещаваме също Мароко, Египет и Гърция. Навсякъде водим преговори и подписваме договори. И навсякъде го вършим много бързо: просто не съм в

състояние да се задържа на едно място, обзело ме е нещо като треска. Хаят ми се обажда и скоро след това се прибира от Ню Йорк и Калифорния, където резултатите надминават надеждите ни. Хаят е горд и едновременно потиснат от този успех, от който няма да извлече никаква полза. Утешавам го, но без да разтварям кесията си — заслужил си го е, така че толкова по-зле за него, след като изпусна предоставения му шанс.

Зает съм до такава степен, че забравям да се обадя на Марк Лаватер, както се бяхме договорили. Най-сетне все пак му се обаждам, но не в кантората му, а на дадения ми от него телефонен номер на една къща в Шани, в Бургундия.

— Тъкмо се питах къде се загубихте...

Изведнъж ме обзема предчувствието, че има нещо ново.

— ... Още повече, че нямах и представа къде мога да ви открия. Накратко: разполагам с вашия списък.

Мълчание. Ръката ми едва не счупва телефонната слушалка. В омразата има и известно сладострастие.

— Колко души са?

— Седем.

— Между които и Мартин Ял?

— Естествено. Доколкото можах, класирах въпросните господа по реда на вината им, имам предвид вината им за случилото се. И Ял е начело на списъка, номер едно.

Бях се обадил на Лаватер от Рим и се готвех да отлетя за Хонконг, където Чинг Не-знам-какво-си от няколко дни настоява за присъствието ми. След кратък размисъл казвам на Лаватер:

— Мис Сара Кайл ще бъде в хотел „Риц“ в Париж още тази вечер. Можете ли да й предадете списъка? Чудесно.

Сара се намръщва, виждайки ме да разполагам по такъв начин с нея.

— Благодаря, Марк.

Каня се да затворя, когато чувам гласа на Лаватер.

— Цимбали? Франц?

— Да?

— Въртете ги на шиш колкото може повече. Наистина са си го заслужили.

Усмихвам се на слушалката и усещам как в мен като
съкрушителна вълна нахлува свирепото опиянение от Олд Бромптън
Роуд, по-яростно и по-мощно от когато и да било.

О, да! Черен ще им се види светът!

СРЕБЪРНИЯТ ДРАКОН

Лично аз бих предпочел да живея в Каулун, в онази част на острова, която е разположена между пристана на „Стар фери“ и Джордан Роуд, с една дума — в Цимшацуи. Там денонощно цари страхотно оживление, на практика почти не се спи, но на мен това ми харесва, а и кому, по дяволите, му е необходимо чак толкова много да спи!? Освен това е фрашкано с бутици и с луксозни хотели с тихи, дискретни барчета.

— Именно заради това — заявява Сара. — Лично на мен ми е писнало от хотели. Всъщност нищо не ти пречи да отидеш да живееш в Каулун сам. Ще се виждаме веднъж седмично, в почивния ми ден. Стига да съм свободна, разбира се.

Мръсница! В крайна сметка се спираме, по-точно тя се спира на една вила в квартал „Стенли“, или на самия остров Хонконг. От прозорците се вижда един плаж и неголямо пристанище с джонки и сампани. На края на света сме, но кантората ми в Централ е на не повече от десетина километра оттам.

— Колкото до наема — добавя Сара, — ще делим наполовина, естествено. И сметките ще вода аз, ако не възразяваш.

Намерила си е работа в хотел „Рипълс Бей“, един от трите най-големи в Хонконг, заедно с „Пенинсюла“ и „Мандарин“, и държи на всяка цена да запази свободата си. През първите дни буквално се пръскам по шевовете от „Добре де, а ако искам да спя с теб?“ Отвърща ми с онази ангелска усмивка, с която вероятно се обръща към клиентите на хотела си: „Поискай среща, скъпи.“ Същата вечер хвърлям върху голия ѝ корем банкнота от десет хонконгски долара, около десет френски франка. Взема я с два пръста, прибира я грижливо в чантата си, връща се с напълно идентична банкнота, нагъва я на дължина и я увива около члена ми. „Подарък“, заявява, след което отново ляга до мен.

Като изключим подобни търкания, двамата живеем като истинско семейство. Странно, но се оказва, че тя няма нищо общо с жените домакини, въпреки че управлява хотел с хиляда стаи; човек би могъл

да преобядиса хола ѝ в лилаво, без тя изобщо да забележи. Знам това, защото го направих. Живеем добре, дори много добре. На 14 март капиталите ми за първи път се доближават до цифрата един милион долара; по-нататък ще стане ясно защо съм запомнил тази дата. От завръщането ми в Хонконг все още не съм се виждал с господин Хак, но той ми изпрати поздравленията си по Чинг Не-знам-какво-си.

Освен това с налице и списъкът. Чета го и го препрочитам часове наред, докато не научавам наизуст, „до прилошаване“, съдържащите се в него сведения. Той буквално се вдълбава в ледената ярост, която ме разтърсва. Чрез него успявам да си създам по-ясна представа какво е представлявала империята на баща ми. По примера на Лаватер номерирам имената в него. Безусловно Първи и начело в списъка стои Мартин Ял от Женева; Втори е чичо ми Джанкарло, Тъпака, големият брат на баща ми, бивш учител по английски, а днес рентиер, живеещ в Лугано, който в никакъв случай не струва повече от Ял; Трети е Алвин Бремер, чисто име ми е смътно познато — навремето сигурно е идвал на почивка в Сен-Тропе, — който сега живее в луксозна къща на брега на езерото Мичиган, недалеч от Лойола Юнивърсити, и се води президент на компания за производство на цимент и строителни материали с капитал от двайсет милиона долара; Четвърти и Пети (дватамата са съдружници) са някой си Джон Ховиус, аржентинец по националност, и един шотландец от Глазгоу на име Джеймс Доналдсън — двамата имат значителни интереси в Латинска Америка, предимно в Чили, и са свързани с банката „Ял“ чрез остроумна, но реална мрежа от фирми; Шести е един калифорниец на име Сидни Лам, агент по недвижими имоти в Сан Франциско.

И накрая, седмият човек е французин — казва се Анри-Жорж Ландау, живее в Париж, има апартамент в XVI район, притежава недвижими имоти и е собственик на голямо кафене на „Шанз Елизе“.

„Стараям се, съгласно желанието ви, да съберем колкото се може повече информация“, писа Марк Лаватер, изпрацвайки ми първото досие. Оттогава с данъчния съветник значително се сближаваме, като започваме все по-често да се чуваме по телефона, докато накрая дори го поканвам да прекара с жена си коледните празници в Хонконг.

Дватамата пристигат на 23 декември и ще прекарат с мен и със Сара пет дни. Значителна част от това време посвещаваме на проучването на новите досиета, които Лаватер е донесъл.

— Да започнем най-напред с Ландау, французина. Беше ни подръка, така че не срещнахме никакви затруднения. Вероятно сте го срещали в Сен-Тропе или в апартамента на родителите ви на улица „Помп“. Във всеки случай той ви е виждал като дете.

На снимката, която Лаватер ми подава, се вижда елегантен, модно облечен петдесетинагодишен мъж с розетката на Почетния легион и с изкуствено посребрени коси. С малко отпуснати устни.

Лаватер:

— По отношение на него разполагаме с всички необходими банкови сведения. Известно ни е дори, че през 1968-а е внесъл малко пари в Швейцария и че тези пари все още се намират там; сумата възлиза на около седемстотин хиляди франка. Официален актив: два апартамента в Париж, единият на авеню „Маршал Лиоте“ с изглед към хиподрума в Отьой, другият е по-стар, намира се в Сите и в него живее любовницата му. Собственик е и на вила в Кан... Щях да забравя — апартаментът в Сите е на името на въпросната любовница, Аманда Фернет, която в действителност се казва Марта, но някъде би трябвало да съществува документ, анулиращ официалния акт за собственост. — Източници на доходи: голямо кафене на „Шанз Елизе“, чиято стойност се оценява на осем-девет милиона. Закупил го е за четвърт от тази сума през април 1975-а.

— Осем месеца след смъртта на баща ми. Откъде е взел парите?

— Представил е кредитни писма, които са му били изплатени до сантим от банката „Мартин Ял“. Три милиона днешни франка. Дотогава е живял много добре покрай баща ви, но нищо повече.

Вървя, както правя винаги когато се съсредоточавам върху нещо. Вместо да седим в кабинета ми, двамата с Лаватер излизаме на Улицата на желанията. Лаватер говори, крачейки до мен, като същевременно се наслаждава на изключителното зрелище, което предоставя улицата. Повеждам го към Централния пазар, тръгваме по Уличката на платовете, после по тази на яйцата.

— Три милиона сребърници на Юда.

— В наши дни всичко поскъпва.

— Каква е била ролята му по отношение на баща ми?

— Заслугата му е била, че първи е помогнал на баща ви, когато се е установил във Франция. Но Ландау никога не е бил ястреб. Баща ви му е поверил ръководството на интересите си във Франция. Някой

ни спомена, че през 1956-а, малко преди смъртта си, баща ви е възнамерявал да отстрани Ландау като недостатъчно компетентен. Но това са само приказки.

— Как стоят нещата с кафенето?

— Имало е и добри, и лоши дни — просто Ландау не се е занимавал достатъчно с него. Но понастоящем е печелившо. Преди няколко месеца е извършил значително преустройство.

— Финансирано от кого?

Лаватер се усмихва. Току-що сме излезли от Абърдийн Стрийт и се насочваме към храма Ма Мо. Между нас се промъква един гадател и размахва клетка с някаква пъстра птица в нея. Лаватер поклаща глава.

— Бързо съобразявате. Да, слабото му място са именно въпросната реконструкция и заемът, който е направил, за да я финансира.

— Колко?

Лаватер замръзва пред един бръснар, работещ на открито по древния метод, който включва изтръгването на космите един по един и напъхването им в миниатюрна копринена примка.

— Около четири милиона франка — уведомява ме най-сетне хипнотизираният от гледката Лаватер.

Продължаваме. Излизаме на прочутата Кат Стрийт, стръмната Улица на крадците с нейните безброй стъпаловидни преки и разклонения. Лаватер души въздуха, очевидно възхитен, че се намира тук.

— Не обичате ли Хонконг, Франц?

— Не.

Мисля за Ландау. Лаватер ме поглежда.

— Искате ли сега да поговорим за Ховиус и Доналдсън?

Буквално се треса от гняв. Поклащам отрицателно глава.

— По-късно. Първо Ландау. Започвам от него.

Париж, 20-и февруари, осем и петдесет сутринта. На „Шанз Елизе“ съм повече от час и умирам от студ въпреки подплатения шлифер. Небето е ниско и сиво — „на сняг“, както каза сервитьорът в бистрото на улица „Колизе“, където изпих петото или шестото кафе, откакто съм станал след една почти безсънна нощ. От Хонконг пристигнах снощи. Чакам.

И се налага да почакам още двацет и пет минути, преди колата най-сетне да се появи. Огромно, искрящо от чистота БМВ. Той седи на задната седалка и чете вестник, най-вероятно „Льо Фигаро“. Колата паркира с точност до метър на мястото, където ме предупредиха, че спирал. Той слиза, след като изчаква шофьорът да му отвори вратата, и се отдалечава пешком. „По принцип никога не спира пред самото бистро. Това е начинът му да се поразтъпче. Понякога се случва да стигне до площад «Конкорд», но обикновено никога не отива по-далеч от Театъра на посланиците. Там поема обратно и отива в кантората си.“

Тази сутрин той няма да отиде до Театъра на посланиците, няма да стигне дотам. Вървя на трийсетина метра след него. Той продължава да чете в движение. Още няколко минути и ето че тръгва обратно. Миг след това двамата се озоваваме лице срещу лице.

— Извинете, господине, бихте ли ми казали къде се намира авеню Марини?

Стигнал до кръговото движение, той вече поглежда светофара, готвейки се да пресече улицата. Махва с ръка.

— Ето там. Няма начин да сбъркате.

— Безкрайно съм ви признателен.

Кимваме си, погледите ни се откъсват един от друг или поне неговият се откъсва. Светва червено. Анри-Жорж Ландау прекосява улицата с равномерна крачка. Проследявам го с поглед. Ако се обърне, значи ме е познал или лицето ми просто му е направило някакво впечатление — приличам доста на баща ми, като притежавам приблизително неговия ръст и безспорно неговия глас. Но той не се

обръща. Забил нос във вестника си, продължава по „Шанз Елизе“ със спокойна и равномерна походка, с безметежността на човек с чиста съвест. Малко след това махвам на едно такси.

На лондонското летище „Хийтроу“ — Уте. Прегръща ме, забивайки една от гърдите си в околото ми. Подсмихвам се.

— Аха! Все пак ни е студено, както виждам. Нищо, че сме датчани.

Носи кожено палто. Разгръща го. Отдолу е съвършено гола. Минаващите покрай нас двама пакистанци се препъват в куфарите си, сащисани от гледката.

— Какво направи с твоята зеленоока ирландка? — любопитства Уте.

— Остана в Хонконг.

— Ще се ожениш ли за нея?

— Гледай си работата. Как върви тя всъщност?

— Изпратих ти последните цифри. За новогодишните празници направихме страхотен удар.

Получих онова, което тя нарича „последните цифри“, и те наистина са внушителни. „Банката на Фантомас“ се радва на изключителен успех. Счетоводителят, когото съм прикрепил към Уте...

— Е, добра продавачка ли съм?

— Измъкни ръцете си оттам!

... Та счетоводителят, когото съм прикрепил към Уте, ми писа, че според него е необходимо да се създаде значително по-стройна структура от съществуващата, която включва една гигантска датчанка с определено нимфомански наклонности, водеща подире си цял ескадрон други мацки. Нямам намерение да взема под внимание предложението на счетоводителя. „Джунджуриите“ няма да са вечни и не ми се иска да създавам организация, която впоследствие би могла да ограничи свободата ми на действие.

— Каж ми, че съм добра продавачка, или ще те изнасия.

— Я по-кратко!

Купила си е джагуар. Настаняваме се в него. Питам:

— В колко часа е срещата?

— Ще те чака точно в дванайсет.

— Кажу ми нещо за него.

— Бихме могли да прескочим до вкъщи. Имаме време.

— Кажу ми нещо за него!

Наричат го просто Турчина. Живее в луксозна вила на Хампстедските хълмове; градината е малка, но чудесно поддържана, макар и може би малко попренаселена с млади, съвършено голи дами във всички възможни пози. „Турчина е сексуален маниак“, пояснява Уте. Оставям я в джагуара и влизам сам. Вратата ми отваря автентична брюнетка, облечена единствено в целомъдрието си и чифт обеци.

— Господин Цимбали? Подранили сте с една минута.

За миг дъхът ми секва, но няма място за съмнение — тя е абсолютно гола. Свалям шлифера си.

— И аз ли трябва да се съблека?

— Само ако желаете — отвръща автентичната брюнетка.

Спираме за момент в някакъв салон, след което тя тръгва пред мен по една стълба, като гледката на полюшващия се току под носа ми закръглен задник ме прави малко нервничък.

— Оттук, ако обичате.

Без да съм ги видял, долавям чаткането на някакви апарати и се озовавам сред тях, преди да успея да определя естеството на издавания от тях шум — телескриптори, и то най-малко двайсетина. Хартиените рула наблюдават три-четири момичета, също толкова голи, колкото, да речем, предшестваният ме иконом.

— Оттук.

Двойна стъклена преграда, двойна врата. Влизам в някаква стая и нагазвам в десетки персийски килими, струпани един върху друг в името на бог знае какъв артистичен хаос на свободните места между десетки ниски и меки канапета. Първото, което привлича погледа ми, е умопомрачаваща плетеница от голи тела, което ме навежда на мисълта, че съм попаднал на някаква достойна за Фелини оргия. Но греша: мъжът е облечен в много широка розова копринена риза, в също копринени, но зелени шалвари, а на краката си носи черни, наподобяващи казашките, кожени ботуши. Подпрял се къде на бедро, къде на гърда, той просто се е изтегнал върху куп голи девойки, проснали се на свой ред върху безброй пъстроцветни възглавници.

Хаят ми беше говорил за Турчина, Лаватер също ми бе споменал за него, Уте ми бе съставила доста любопитен негов портрет, но сега Турчина е пред мен и мога да кажа, че идването дотук определено си струва. Той е същински турчин, дори повече от турчин: могъщ, дебел, ако не дори тлъст, с леко дръпнати очи, доста отпуснат и с еничарски мустаци, като късият му бичи врат е благородно увенчан с изцяло бръсната глава. Трябва да е на около трийсет и пет години. Усмивва се и пита:

— Е, харесвам ли ви?

— Не чак дотолкова, че да се ожения за вас.

— Как я кара Хаят?

— Чудесно.

— Какво ви каза за мен?

— Обясни ми, че сте някой, при когото човек отива в случай, че се нуждае спешно от пари, че му давате тази пари в заем, поемайки рискове, които нито една банка не би поела, и че е по-добре да ви върне заема навреме, ако не иска да си има неприятности.

Дръпнатите му, донейде женствени поради излъчващата се от тях притома очи продължително ме проучват.

— Та как, казахте, че ви е името?

— Цимбали.

— Красиво име. Навява мисли за цимбали, за малко нещо дивашка музика, за танци. Навремето ми бяха споменали за някакъв Цимбали, който се занимаваше със строителство.

— Баща ми.

Отделящата ни от телескрипторите двойна остъклена врата се отваря и едно момиче подава на Турчина някаква бележка. Турчина кимва утвърдително и казва на момичето: „Двайсет хиляди.“ Ужасно ми е трудно да откъсна поглед от всички тези голи женски тела, до едно наистина великолепно.

— Хаят ми спомена също, че сте голям любител на конните състезания, че следите от начало до край всички надбягвания и че залагате огромни суми.

Момичето от телескрипторите вече е излязло.

— Искате да ми направите някакво делово предложение, доколкото разбрах — казва Турчина.

Едно от момичетата, легнало по гръб с безсрамно разтворени крака, ми се усмихва. Трябва да е на не повече от шестнайсет-седемнайсет години и е русокосо, с невероятно светла кожа.

— Преди пет месеца сте дали пари назаем на един французин на име Анри-Жорж Ландау, за да финансира работите по обновлението и разширяването на заведението си на „Шанз Елизе“. Бих искал да откупя полицата му.

— Известна ли ви е сумата?

— Четири и половина милиона франка. Предлагам ви пет.

— В брой?

— В брой. Или по начина на плащане, който пожелаете.

— Откъде имате тези пари? От баща ви?

— Спечелил съм всичко сам, до цент.

Предвиждам следващия въпрос и предупредително вдигам ръка.

— И съм на два̀сет и две години и половина.

Турчина поставя ръка върху венериния хълм на русокосото създание, което ми се бе усмихнало. Пръстите му се вкопчват в светлите косми. Изведнъж момичето изпищява от болка. Големите, черни и бадемовидни очи на Турчина приемат някак мечтателно, отчуждено изражение.

— Цимбали... Името ми харесва. Красиво, танцуващо име.

— Още малко, и ще се побъркам от радост.

Предчувствам, че ще ми откаже.

— Но отговорът ми е „не“ — заявява Турчина с все така занесен поглед, докато ръката му продължава да гали корема на момичето, което ми се беше усмихнало и което той наказва заради това. — Няма да ви продам полицата, Цимбали, и проблемът не е в парите. Работата е там, че поех задължението да я запазя. Получих съответните гаранции.

Светкавична интуитивност от моя страна:

— От банката „Мартин Ял“ в Женева.

Очите на мъжката хетера ме обгръщат със съвършено безизразен поглед.

— Кое е момичето, което ви доведе?

— Приятелка.

— Каква приятелка?

— Просто приятелка.

— Казаха ми, че била много висока и много красива.

Свивам рамене. Обръщам се и се вирам в телескрипторите, докато идеята постепенно съзрява в съзнанието ми, след което подхвърлям някак между другото:

— Има ли някъде надбягвания в момента?

— В Сан Диего, в Калифорния.

— Започнали ли са?

— Първата гонка вече е приключила.

Само по тона на гласа му разбирам, че се досеща какво имам наум. А и веднага добавя: „Бихме могли да го направим при третата гонка.“ Махва с ръка към остъклената двойна преграда и веднага ни донасят списъка на състезаващите се коне. Единайсет.

— Разбирате ли нещо от коне?

— Знам куп неща. Преди всичко, че имат четири крака например. Подава ми списъка.

— Изберете си любимец.

Прочитам имената, които не ми говорят абсолютно нищо; и подхвърлям съвсем наслуки:

— Сребърния дракон. Пети номер.

Кой знае, може би правя асоциация с драконите по хонконгските улици по случай китайската Нова година?

— Изборът ви можеше да бъде и по-несполучлив. При него съотношението е четиринайсет към едно. Ще заложите ли?

Заявявам:

— Нека преди това се договорим: ако този кон спечели, ще ми продадете ли полицата?

Усмивва се.

— Добре. И колко залагате на Сребърния дракон?

— Една лира.

— Но само в случай, че спечели. Класирането му на второ или трето място не се смята.

— Съгласен.

Тържествено дава съответните разпореждания. Манипулиран от една негърка с фантастични бедра, телескрипторът препраща залога на осем или девет хиляди километра оттук.

— Ще последвам примера ви — уведомява ме Турчина — Ще заложа десет хиляди долара. Наистина ли не ви блазни да вдигнете сумата?

— Не.

И изневиделица в стаята, в която се намираме, се възцарява особена, някак плътна тишина. За да я наруша, питам:

— И колко време ще отнеме това?

— Десет-петнайсет минути.

Вратата зад мен се отваря, пропускайки за няколко секунди тракането на телескрипторите, после се затваря и прекъсва звука като с нож. Гласът на Уте:

— Викал ли си ме?

— Омитай се незабавно оттук!

— Изобщо не се притеснявайте — обръща се Турчина към Уте.
— Дори напротив, умолявам ви да останете.

И за да подкрепи думите си, се изправя, опирайки се на стълпотворение от кореми и гърди. Висок е колкото мен, или почти колкото мен, но пък е несравнимо по-масивен и несъмнено тежи не по-малко от стотина килограма. Започва да обикаля в кръг около моята датчанка. Негърката от телескрипторите се появява с последните съобщения.

— Финал на втората гонка — коментира Турчина. — Победил е фаворитът, днес явно е ден на фаворитите. При четиринайсет срещу едно вашият Сребърен дракон няма почти никакви шансове. А и разстоянието не е в негова полза.

Продължава да обикаля около Уте, като сега вече я и докосва. Застава точно срещу нея, впил черните си очи в просветващата изпод палтото гола кожа. Уте ми се усмихва и прошепва:

— Спокойствие, Франц. Мога да изчукам този тип, когато си поискам.

Турчина вдига ръце, прихващайки деликатно полите на палтото.

— Шведка?

— Датчанка, приятелче — уведомява го Уте. — Не си ли личи?

Много бавно, сантиметър по сантиметър, Турчина разтваря полите на палтото. За миг зяпва от изумление после поклаща глава.

— Би ли ви доставило удоволствие да ми смачкате мутрата, Цимбали?

— Това е вероятност, която бихме могли да обсъдим — кимвам в отговор.

— Смятате ли обаче, че ще успеете?

Приближава се още по-плътно до Уте и целува последователно зърната на гърдите ѝ.

— Бих могъл да опитам, естествено.

— Но няма да опитате.

— Няма — съгласявам се. — Преди всичко, защото нямам никакви шансове, а после и защото вие чисто и просто изпробвате нервите ми.

Турчина внезапно се отдръпва от Уте, без повече да я е докоснал. Прикляка, поклаща глава с усмивка и се изправя рязко с изненадваща за толкова тежък човек пъргавина. След това отново се изляга върху голите си робини. Уте се загръща в палтото си и ми намигва.

— Страхотно го изработи! — шепне тя.

Турчина се размива и се протяга.

— Можех да заложа и повече на шибания Сребърен дракон. Започвам да вярвам в него. Нещо като интуиция.

Отново настъпва мълчание. Но този път не угнетяващо, а по-скоро съучастническо. Изведнъж ме обзема страх. В главата ми бясно се завъртат картини и образи. Казвам си, че в Сан Диего трябва да е към три следобед. Грее кротко и нежно слънце. Хиподрумът е несъмнено огромен, покрит с нежнозелена трева. В боксовете има единайсет коня. Единайсет неизвестни. Старт. Всички се втурват напред. Сребърния дракон е черен или кафяв. Не знам. Напротив, знам! Той е черен и бляскав като острие на нож. Глупости! Кранта и половина... Отърсвам се от виденията си.

Турчина ми хвърля безгрижен и похотлив поглед. Готово, край. Нищо не съм видял.

Оттатък телескрипторът трака ли, трака. Момичето откъсва рулото със сладострастен жест и кършейки снага, отива да го подаде на Турчина.

Невъзмутим, той изчаква няколко секунди, преди да хвърли поглед на съобщението, след което казва:

— Говориш френски, нали така? Аз също. Прекарах радостта си в Бейрут. Бил ли си там?

— Не.

— Някога ще отидем заедно. Какво имаш против Ландау? Той е нищожество.

— Лично е.

— Ял? Виж, той е нещо съвсем различно. На твое място не бих се заяждал с него.

После безразлично ми подава съобщението: „Сребърния дракон — първи.“

Задъхвам се от радост, но дори окото ми не мигва.

Уте вече е излязла, напъхала се е в ягуара и се опитва да го обърне на тясната чакълеста алея. Икономът с ябълковидните гърди и потръпващия задник ми отваря вратата. Турчина ме изпраща.

— Слушай, Цимбали. Ако някой ден решиш да ми предложиш някакъв бизнес, участвам. Искам да участвам, разбрахме ли се?

Минавам покрай момичето-иконом с късо подстригана кестенява коса, с деликатна и изящна шия, със сини очи и червени устни. И изведнъж я сграбчвам за врата, долепвам устни до нейните и я притискам така, че едва не я задушavam. Последната картина, която се запечатва в съзнанието ми, докато се качвам в колата, е тази на превиващия се и едва ли не плачещ от смях розово-зелен Турчин.

Полицата на Ландау е в джоба ми.

Колкото до въпросната полица, трябва преди всичко да я предявя. А това означава да навестя Анри-Жорж Ландау, да му тикна няколко хартийки под носа и изключително любезно да му заявя: „Бъдете така добър да върнете незабавно четирите и половина милиона франка, които дължите, при това с известна лихва.“

И то след като ни е известно — а на нас вече ни е известно всичко за финансовото му състояние, — че няма никакви шансове да намери пари или поне да ги намери в определения срок.

Пратеникът ми (който всъщност не знае дори името ми) се явява при Ландау в десет и половина сутринта на 26 февруари. Той е официално упълномощен от сингапурската банка „Хънг & Чанг“, която действа от името на свършено неизвестното й анонимно дружество „Сара АД“ със седалище в Лихтенщайн, създадено от мен за случая. Пратеникът ми връчва напълно законния си ултиматум и се оттегля.

Докато разработвахме нашия план, двамата с Марк Лаватер се опитахме да предвидим как ще постъпи Ландау.

И той постъпва точно според предвижданията ни: като начало се обажда на Турчина в Лондон, за да разбере защо и по какъв начин една полица, която би трябвало да остане в Лондон още месеци занапред, изведнъж му се предявява от някакво сингапурско банково сдружение. Съгласно нашата договореност Турчина в продължение на три дни избягва да му отговори: замина, току-що излезе, скоро ще се върне, болен е, на зъболекар е. Накрая все пак отговаря на Ландау. „Скъпи приятелю — му казва, — знам, че ви обещах нещо, но да можехте да си представите в какво положение съм аз самият! Ах, тези китайци!“ — „Трябва да ми помогнете“ — умолява го Ландау. — „И ще го направя, разчитайте на мен. Дайте ми само време да си стъпя на краката.“ — „Но до десет дни трябва да платя!“ — „Добре — заявява Турчина, — ще имате парите до една седмица. Четири милиона, не мога да направя нищо повече, така че за останалото се погрижете вие.“

Нека не се заблуждаваме: въпреки изненадващото предявяване на полицата, през тези последни дни на февруари Ландау далеч не е в безизходно положение. Разполага на първо място с бистрото, макар и да е ипотекано; за сметка на това през ноември миналата година неколцина собственици на питейни заведения са му предложили за него осем милиона, като несъмнено са били готови да заплатят и осем и половина. Така че една нормална продажба на бистрото би му осигурила чисти четири милиона дори и след изплащане на ипотека.

Към въпросните четири милиона би следвало да се добавят още около два и половина върху стойността на официално принадлежащите му недвижими имоти: апартамента на авеню „Лиоте“ и вилата в Кан (тя струва много повече, но той е сключил заем). Или общо шест милиона и половина.

Към тях трябва да се прибави още милион и двеста хиляди от апартамента в Сите, водещ се официално на името на Аманда Фернет. Седем милиона и осемстотин хиляди.

Плюс седемстотинте хиляди франка, внесени на шифрована банкова сметка в Женева. Осем милиона и петстотин хиляди. И значително повече от девет, ако се вземат под внимание мебелите, картините, бижутата на госпожата и колите. С една дума — близо един милиард сантима. Такова е и реалното му финансово положение след приспадането на четирите и половина милиона от ипотека. Така че ако разполагаше с време, Ландау би могъл без особени затруднения сам да откупи полицата си, при това само с приходите от бистрото.

Планът, който разработих с Лаватер и още двама съветници, предвижда Анри-Жорж Ландау да бъде разорен за фантастично кратък период от време.

При това съвсем законно.

Пълномощникът на сингапурската банка „Хънг & Чанг“ дава на Ландау десет дни. Обещанието на Турчина да му изпрати четири милиона до една седмица кара собственикът на бистрото да се чувства в относителна безопасност. Относителна, защото започват да го спохождат известни неприятности — тъжно съвпадение, но на Лаватер са му останали неколцина приятели в данъчното — и ето че на вратата му цъфва контролор, който настоява за някои разяснения по

апартамент в Сите, като например: откъде госпожица Марта, известна още като Аманда Ферне, е намерила необходимите средства за закупуването му? Защо местните данъци и такси се заплащат най-редовно с чекове, подписани от Ландау? Както и фактурите за водата и електроенергията? А как стои въпросът с дизайнера, антикваря и доставчика на храна по домовете — до един платени от Ландау?

Ландау упорства. На 5 март, три дни преди изтичане на срока, той изгребва, както се казва, дъно то на чекмеджето и успява да събере шейсетина милиона стари франка. Не му достигат четири милиона нови. Турчина му ги е обещал. Ландау отново се обажда в Лондон. Пореден, подлудяващ сеанс на увъртания и недомлъвки от страна на Турчина, който, след като двайсет и четири часа се прави на невидим, благоволява да му отговори: „Няма да стане днес, Ландау. Невъзможно е. Но очаквам една значителна сума утре или вдругиден. Не мога да поемам рискове. Да речем, че има шанс деветдесет и осем на сто да ви изпратя парите до четирийсет и осем часа.“ Ландау пак се поуспокоява, а това е и в характера му — той е човек, който търси най-лесното разрешение. Два дни по-късно, или двайсет и четири часа преди изтичане на срока, той отново подгонва Турчина, който просто се наслаждава на мъченията му (отишъл е по-далеч дори от онова, което бях поискал да направи, но Турчина си е чиста проба мръсник), поддържайки колкото може по-дълго напрежението, докато най-сетне, петнайсетина часа преди появата на изпратения уж от сингапурската банка пълномощник, му признава истината, или поне нашата истина: „Ландау, парите, на които разчитах, не пристигнаха. Съжалявам.“ Собственикът на бистрото се разтреперва от раздразнение и гняв. „Но вие ме уверихте, че шансовете били деветдесет и осем на сто!“ — „Това означава, че все пак е съществувал риск от два процента. Уви... Изпитвам обаче известни угризения и ми се струва, че съм намерил изход от положението...“

Горespoменатият изход се заключава в следното: Ландау да се обърне за помощ към един англичанин на име Хаят, намиращ се понастоящем „някъде между Рим и Лондон“, който търси благоприятни възможности за инвестирането на значителни виетнамски капитали. „Хаят може да ви помогне, Ландау. При условие, разбира се, че го откриете навреме. Побързайте.“ Като че ли изобщо е необходимо да се прищпорва изпадналият в отчайващо положение

собственик на бистрото на „Шанз Елизе“! Ландау налапва телефона. Къде е Хаят? Търси го от хотел в хотел, открива че въпросният англичанин пътува наистина много, че е бил в Лондон, че е заминал за Рим, че е минал през Женева, през Франкфурт, през Брюксел...

За да позвъни накрая отново в Рим, но не в първия хотел, в който обезумелият от страх Ландау го е търсил, а в друг — „Бернини Бристол“, на плаца „Бернини“... „Синьорът излезе“, уведомяват го най-спокойно от рецепцията. О, не, не знаят в колко часа ще се върне синьор Хаят... „За бога, нека ми се обади по което и да било време през нощта, няма да излизам от кантората си!“ И Хаят, който чака само моя знак, му се обажда в двацет и три часа и четирийсет минути през нощта на 7-и срещу 8-и март. „Но разбира се, господин Ландау. Разбира се, че съм съгласен да се срещнем... Да, сделка от такова естество интересува хората, чиито интереси представлявам... Тази нощ? Толкова скоро? Но то дори самолет няма и... Самолет-такси? Да, да, разбирам, че сте готов да го заплатите, но все пак по-напред би трябвало да намеря такъв...“

Хаят намира самолет-такси (в действителност ние сме го наели от дни насам). Каца на Бурже в четири сутринта, очакван на стълбичката на самолета от съсипания от умора и нервно изтощение Ландау.

— Господин Ландау, успех да вляза във връзка с моите клиенти. Те не биха желали да се ангажират с прекалено крупна сума, но въпреки това приемат да покрият стойността на полицата ви. Ще отидете веднага на търг, разбирам, но нищо не ви пречи сам да откупите бистрото си. Клиентите ми са съгласни да се включат в операцията единствено при това условие.

— Но бистрото струва най-малко осем-девет милиона!

— Господин Ландау, междувременно успех да се информирам и по този въпрос. Група съдържатели на питейни заведения са искали да купят бистрото ви и тази сутрин вие сте се свързали с тях. Ако сведенията ми са точни, а те са точни, групата е отхвърлила предложението ви. Доколкото разбрах, нямат намерение да се намесват в продажбата. А това означава, че съществува реална възможност да откупите бистрото си за, да речем, шест милиона. Ние ви даваме гаранция за четири милиона и половина. Останалата сума трябва да намерите вие.

— Но аз не разполагам с толкова пари!

Още повече, че с лихвите и разноските на Ландау му предстои да намери значително повече от милион и половина, при това буквално за нула време.

— Това си е ваш проблем, приятелю. Не притежавате ли някакви недвижими имоти? Притежавате? Тогава ги продайте. Ако изобщо бих си позволил да ви дам някакъв съвет, то той е следният: не се колебайте. Важното е да спасите бистрото си. То ще ви позволи отново да стъпите на краката си.

Ландау не знае на кого да предложи апартамента си в XVI район и вилата в Кан. Да не се безпокои: Хаят познава хора, които биха проявили интерес към тях — нещо като анонимно акционерно дружество с ограничена отговорност, френско, чийто президент е един запасен генерал, а финансовият му съветник, разполагащ със съответните пълномощия, е някой си Марк Лаватер. Лаватер заявява, че е готов да закупи в брой в процеса на уреждане на документите както апартамента, така и вилата... за един милион и четиристотин хиляди франка.

— Но това е пладнешки грабеж! — изплаква на умряло Ландау.

— Мерете думите си, ако обичате! Или приемате, или не приемате.

Ландау приема и със загуба от един милион франка продава апартамента и вилата на въпросното анонимно дружество, което незабавно бива ликвидирано. От мен.

Търгът се извършва и в потвърждение на предвижданията на Хаят (а за това, както ще видим по-нататък, има конкретни причини) споменатите по-горе собственици на питейни заведения не участват в него. Така че Анри-Жорж Ландау откупува за шест милиона и двеста хиляди — някакъв непознат е наддал — собственото си бистро. Капнал от умора и напрежение, Ландау смята, че заслужава малко отдих. Убеден е, че ще получи такъв.

Ала греша. В действителност полицата за четири милиона и половина е преминала към сингапурската банка „Хънг & Чанг“, действаща от името на Лихтенщайнското анонимно дружество „Сара“, самото то филиал на друго, фиктивно люксембургско дружество, което представлява уж виетнамски клиенти на Индокитайската банка, а всъщност действа за моя сметка. Което означава, че аз, Цимбали,

продължавам да държа полицата — чисто и просто съм я прехвърлил от дясната си ръка в лявата.

За сметка на това Ландау все още дължи четири милиона и половина — дори много повече, като се включат лихвите и разноските — и в положението му настъпва драматична промяна. Притиснат от разследването на финансовите органи и неразполагащ повече с апартамента в Сите, той е застрашен от предявяването на съдебен данъчен иск, като освен това е продал за милион и четиристотин хиляди недвижими имоти, които струват два милиона и половина.

Ландау, разбира се, все още разполага с бистрото си и следователно с надеждата да се измъкне — тежко ранен, но затова пък жив.

Ала при едно условие, а именно че не му предявят отново полицата и му оставят време да си поеме дъх.

Но полицата, естествено, му се предявява отново на 9-и април.

Същия този ден бизнесменът Хаят се появява в кантората на първия етаж на бистрото на „Шанз Елизе“.

— Безспорно ви е известно — казва той на Ландау — какви сериозни събития се разиграват в момента в Индокитай. Те силно безпокоят моите виетнамски клиенти, които все повече и повече се изнервят, а това означава, че са готови да направят бог знае какво, и те наистина го правят. Искрено съжалявам, че съм принуден да ви го съобщя, но те незабавно си искат парите, които им дължите, ще рече — четирите милиона и половина.

Като точната цифра, която ще запомня завинаги, възлиза заедно с разноските на четири милиона осемстотин и осемдесет хиляди франка.

От този момент нататък Анри-Жорж Ландау е финансов труп. Няма никакви пречки за провеждането на втори търг, в който, както и в първия, собствениците на питейни заведения, макар и естествени и логични купувачи, няма да участват. Мълчанието им, както и извършването два последователни търга предизвикват плъзването на известни слухове, така че в крайна сметка на търга няма кой знае каква навалица. В действителност се явява един-единствен купувач — отново фиктивно дружество, този път германско, което изявява готовност да заплати в брой за всичко пет милиона и двеста хиляди

франка. Ландау получава сумата, намалена значително от неизбежните разноси, и от броевите от германското дружество (от мен) пари изплаща на люксембургското фиктивно дружество (на мен) четирите милиона и осемстотин или деветстотин хиляди, които дължи.

Той все още разполага със седемстотин хиляди франка в Швейцария и прави грешка, опитвайки се да ги вкара във Франция. Пътуването прави жена му, която на връщане бива спипана на границата. Седемстотинте хиляди франка са конфискувани и започват да се чуват приказки за глоба.

Дори и след това, за мое най-голямо облекчение, той не се самоубива. След продажбата на бижутата и на мебелите пак му остават някакви пари — няколко стотина хиляди франка. Ландау ще се опита отново да се утвърди в ресторантския бизнес и ще влезе в съдружие с един полу-престъпник за сделка, свързана със заведения за бързо хранене, в резултат на което ще загуби значителна част от онова, което все още му е останало. И тогава вече ще полудее, в буквалния смисъл на думата. Ще бъде арестуван на терасата на някогашното си бистро, където изневиделица ще започне да чупи маси и столове, и ще бъде настанен веднъж завинаги в болница, след като, съблякъл се чисто гол и бълващ ругатни, ще се сбие със сервитьорите и тримата полицаи, опитващи се да го укротят.

И никога, нито за миг няма да разбере каквото и да било, дори и това, кой го е съсипал, ставайки жертва на танца на Цимбали.

СОБСТВЕНИЦИТЕ НА ПИТЕЙНИ ЗАВЕДЕНИЯ.

В рамките на замисления от мен план те, и то в много по-голяма степен дори и от Турчина, бяха основното препятствие, което ми предстоеше да преодоля.

Свързвам се с тях на 21 февруари — един ден след като успявам да уговоря Турчина да ми преотстъпи полицата; но не лично — нито за миг през цялата операция „Ландау“ няма да се появя официално — а чрез посредничеството на Марк Лаватер, което ми дава двойно предимство: преди всичко дискретността (не искам Мартин Ял да установи самоличността ми и държа да продължи да ме смята за недорасло побъркано копеле, кръстосващо нейде из Кения), а след това и фактът, че въпросните господа биха изслушали много по-благоклонно един Лаватер с неговата солидна репутация, отколкото някакво си хлапе, току-що пристигнало от Хонконг. Освен това собственият им данъчен съветник е приятел на Марк. А данъчната мафия...

Марк Лаватер им заявява:

— През ноември сте направили на Анри-Жорж Ландау предложение за закупуване. Тогава той ви е отговорил, че не възнамерява да продава. Искате ли все още да купите?

— А вас това какво ви засяга?

Марк им показва полицата и добавя:

— Предложили сте на Ландау осем милиона. Би могло да се предположи, че сте били склонни да дадете и малко повече. Да речем, осем и половина.

Безизразни лица.

— В резултат на някои събития, които се очаква да се развият през близките месеци, бистрото на Ландау ще бъде най-вероятно купено от един от моите клиенти, чието име не съм упълномощен да разкривам. Ясно е едно — само по себе си бистрото не интересува моя клиент. В момента, в който стане негов собственик, той е готов да ви го препродаде, при това за значително по-ниска сума от онази, която сте били готови да заплатите през ноември.

— Колко по-ниска?

— Седем милиона и половина. Така ще спечелите между петстотин хиляди и един милион франка, ако не и повече. Вече не сме ноември, а оттогава цените скочиха.

— При какви условия?

— Предстоят два последователни търга. Вие просто не трябва да участвате.

— В замяна на какви гаранции?

— Договор за продажба, който клиентът ми е готов да състави на ваше име, без да се упоменава сумата.

— Това е незаконно.

Широка усмивка на Марк.

— Е, и какво от това?

Мълчание. „Буквално четях мислите им“, ще сподели по-късно Марк.

— А ако предположим, че въпреки това се явим на търга?

Втора, този път ангелска усмивка на Марк Лаватер.

— Ако в който и да било момент решите да участвате в търга като купувачи, независимо дали сте поели, или не ангажимент към моя клиент, то искам да ви припомня, че моят клиент разполага с полицата за четири милиона и половина и ще продължи да наддава дотогава, докато не се откажете. Излишно е да ви уча, че при подобни обстоятелства всяко наддаване е ограничено до десет процента от цялата стойност. Така че намесата ви не би дала никакъв друг резултат, освен изкуствено да вдигне цената на бистрото на Ландау, което клиентът ми непременно ще препродаде на всеки друг, но не и на вас.

Установяването на пряк контакт с въпросните лица включваше един риск, а именно, да предупредят Ландау. Но да го предупредят за какво? Те не знаеха нищо особено. А и ние бяхме заложили преди всичко на безмилостния им делови нюх или, с една дума — на тяхната низост. Довериш ли се на човешката низост, никога не оставаш излъган. „Франц, стане ли дума за бизнес, тия двамата биха уплашили и акула. От една страна, те видяха полицата с очите си. А от друга, какво рискуваха, приемайки предложението ни? Ландау вече е бил отхвърлил категорично тяхното предложение, лишавайки ги от всякаква надежда. Така че станете ли собственик на бистрото след втория търг, то дори и да се откажете да изпълните обещанието си за

продажба, на тях ще им остане единствено възможността да наддават. А те не са луди. Още повече, че си спестяват един милион и дори милион и половина, като се има предвид инфлацията.“

Собствениците на питейни заведения се съгласяват и удържат на думата си, като изобщо не се намесват в търга, присъствайки на изпълнението на смъртната присъда с жестоко безучастие. Четири дни след втория търг им препродавам бирарията за седем милиона и двеста хиляди франка (междувременно те успяха да смъкнат още от цената). Още същия ден ликвидирам структурите, които използвах в операцията „Ландау“: анонимното дружество „Сара“, фиктивната лихтенщайнска компания, другата — в Люксембург, след това германската, като заличавам и последните следи от анонимното дружество с ограничена отговорност, закупило недвижимите имоти на Ландау и препродало ги на моето хонконгско дружество.

От тях няма да остане абсолютно нищо. И името Цимбали никога няма да се чуе.

Ако се прибегне до финансовата терминология, може да се каже, че съм убил Анри-Жорж Ландау. Убивайки го, аз спечелих и пари, въпреки че не това беше моята цел. От препродадения малко по-късно апартамент в XVI район вземам три милиона и двеста хиляди франка.

Сделката ми със собствениците на питейни заведения ми донася почти два милиона.

Или общо около три милиона и седемстотин хиляди, които обаче не представляват чиста печалба: от тях трябва да приспадна дължимото на Марк, дела на Хаят, този на Турчина, разноските, а също, след като сме във Франция, и трийсетпроцентните данъци, които изплащам с усмивка на родните данъчни власти.

Но наистина им го дължах.

Срещнах я в Насау по време на едно от пътуванията ми покрай операцията „Ландау“, тъй като Бахамските острови предоставят особено благоприятни условия за създаването на анонимни дружества.

Тя е по-скоро дребничка, с руса коса с лек червеникав оттенък, но най-поразителното у нея са очите — златисти, с почти детински поглед, който още в първия миг се спря върху мен с едва ли не въпросително изражение, сякаш тя наистина си задаваше някакъв въпрос, засягащ ме лично.

— Франц Цимбали, Катрин Варлес.

Младата жена, която ни запознава, се казва Сюзи Кендъл; със Сюзи се познаваме от години, имаме общи спомени от щурите вечери в Кан, в Портофино, в Сен-Мориц и бог знае още къде; тя беше до мен в Лондон, в къщата в Сейнт Джеймс Парк онази вечер, когато момичето умря, два дни преди заминаването ми за Кения. Дори не мога да си спомня дали съм спал с нея, но нищо чудно да съм го направил. Буквално връхлитаме един върху друг още на другия ден след пристигането ми в хотел „Емералд Бийч Плантейшън“. Целува ме лакомо, луда е от радост, че ме вижда, мислела, че съм умрял, та дори и нещо по-страшно — че съм се наел в Чуждестранния легион, докато за нея узнавам, че се е омъжила, че Пеги и Вернер и така нататък...

Взирам се в златистите очи.

— Французойка?

Кимва утвърдително. Трябва да е някъде на шестнайсет или най-много на осемнайсет години. Сюзи ме хваща за ръка, иска да ме отмъкне. „Франц, просто не съм на себе си от щастие, че те виждам отново. Освен това тук е и Питър Моузес, който се ожени за Анита. Сигурно ги помниш. Ще го отпразнуваме страхотно.“ Издърпвам ръката си внимателно, но решително.

— Сама ли сте в Насау?

— Не — отвръща тя, — с приятели.

— Омъжена ли сте?

Разсмива се.

— Не.

— Искате ли да се омъжите за мен?

— Не.

Казвам на Сюзи: „Ти върви. Ние ще дойдем след малко.“ А на златистите очи: „Нека направим нещо заедно. Независимо какво, но да го направим веднага.“ В слънчевите зеници припламват весели искрици.

— Да покараме яхта?

— Дадено.

Частният плаж на хотела разполага с малки катамарани. Двамата сме по бански и скачаме в един от тях. Опитвам се да вдигна шибаните платна, като дърпам, сграбчвам, изпускам и извивам всяко въже, до което успея да се докопам. Резултатът е катастрофален. Тя се превива от смях.

— Оставете на мен. Къде сте се учили на ветроходство?

— Задочно. Но пощенският раздавач ме ненавиждаше.

Тя изящно и спокойно помръдва нежните си ръце и само след миг нашият трансатлантически лайнер безшумно полита напред; цари истинска тишина, дължаща се не толкова на отсъствието на двигател, колкото на факта, че не проронвам нито дума, което на практика почти никога не ми се е случвало, както и на това, че тя съвсем естествено не ми отговаря. Чисто и просто я наблюдавам, като от време на време очите ѝ се откъсват от линията на хоризонта, от искрящата белота на платното, от болезнено ярката синева на Карибско море, за да срещнат погледа ми. Това продължава трийсет-четирийсет минути, после тя насочва катамарана към плажа. За да не изглеждам пълен идиот, ако това все още е възможно, залавям се, докато тя с мълчалива усмивка тръгва по пясъка към хотела, да издърпам катамарана на брега така, както са ме учили — извън обсега на прилива. И колкото до издърпването — издърпвам го и я проследявам с поглед, докато тя се отдалечава; ако не ме бяха спрели, вероятно щях да премина и през фойето заедно с него. Отправлям се отново към басейна в лявото крило на хотела и там отново попадам на Сюзи.

— Така де! Така!... — пропищява тя, размахвайки ръце като внезапно обезумяла балерина.

— Сюзи...

— Трябва да ти кажа, че сте страхотна двойка. А и на ръст е колкото теб, още повече, че и ти не си великан.

— Сюзи...

— Чудесни сте! Прекалено млада е още, но сте направо чудесни. Тъкмо го казвах на...

— СЮЗИ!

— Да, Франц, миличък?

— Затваряй си устата!

— Добре, Франц, миличък!

Целува ме, целувам я и двамата отиваме при мъжа ѝ — нещо като огромна зъбата челюст, опакована в англичанин. Но определено симпатичен, макар и с двацет години по-възрастен от жена си. Двамата Моузесови, Анита и Питър, също са тук, както и куп други двойки; всички пият смесица от шампанско и пунш, което е най-подходящият начин да се натряскаш за рекордно кратко време. Катрин Варлес е с двойка млади англичани, които се присъединяват към нас, когато привечер отиваме първо да чуем концерта на гвардейския оркестър на Насау в хотел „Бийч“, а сетне и да завършим вечерта след шестчасово непрекъснато изпълнение на калипсо, с фантастично пиршество с печени раци, което продължава до първите лъчи на една приказна коралова зора.

По принцип би трябвало да напусна Бахамските острови на следващия ден. Марк Лаватер ме чака в Париж, където ни предстои да уточним последните подробности по екзекуцията на Ландау. Телеграфирам на Марк, че съм възпрепятстван, без да уточнявам от какво — той и без това ще започне да си задава въпроси, — и удължавам престоя си с два дни, после с още двацет и четири часа. И всички тези часове, през които с Катрин почти няма да се разделим, се пропиват с такъв невероятен смисъл, че след това нищо повече няма да бъде същото.

За последната ни нощ на Бахамските острови или поне тази, която прекарваме заедно, давам пълна воля на въображението си: наемам едно от онези плоскодънни корабчета с прозрачно дъно, през което човек може да се любува на великолепието на коралите и на пасажите пъстроцветни риби. Разпореждам се да оборудват корабчето с прожектори, както и да бъде съпровождано от две-три лодки, с окичени с цветни гирлянди музиканти, които да свирят *moderato* и

voluptuoso. Всичко започва добре и вече е започнало, когато изневиделица се изсипва един от прословутите поройни тропически дъждове, който превръщат китните музикални лодки в жалки салове, докато моите музиканти, очевидно подигравайки ми се, язвително подкарват със сърцераздирателно бълбукащите си цигулки „До Теб по близо, Господи“ подобно на събратята си от „Титаник“.

Изпращам я до стаята ѝ. И двамата имаме вид на удавници.

— Знаете ли — казвам, — в живота често ми се е случвало да правя успешни удари. И почти никога не съм се провалял.

Мълчание. Повторно я питам дали не иска да се омъжи за мен. Тя ме поглежда сериозно и отговаря:

— Все още не.

Бих разбрал едно категорично „не“, но това „все още не“ ме хвърля в пълно недоумение.

— Защото сте прекалено млада?

— Не само заради това.

Целува ме по бузата.

— Приличате на човек, който тича.

— Който танцува. Цимбали не тича, а танцува. А Цимбали, това съм аз.

— ... Който тича след нещо, което иска на всяка цена. Елате при мен, когато спрете да тичате.

След което отново ме целува по бузата (по другата), съвсем бегло по устните и затваря вратата под носа ми. А на другия ден се връщам в Париж, където Анри-Жорж Ландау, подобно на тръгнал на заколение овен, все още не знае какво ще му дойде до главата.

И когато отивам на адреса в XVI район, на който тя ме увери, че живее заедно със семейството си, установявам, че там никой не е и чувал за Катрин Варлес.

Всичко се застъпва: Ландау, златистите очи на Катрин, споразумението ми с Турчина, сполетялото ме в Хонконг — всичко това се случва по едно и също време и вероятно наистина приличам на човек, който непрекъснато тича. Именно защото тичах и нито за миг не преставах да тичам.

Колкото до споразумението ми с Турчина, то след единствената ни среща в Хамстед той пръв влиза във връзка с мен. „Франци...“ — „Не ме наричай Франци. Франц или Цимбали.“ — „Добре де. Не, просто исках да ти кажа, че в случая с Ландау отидох много по-далече...“ „Не съм те молил за това.“ — „По-далече отколкото си ме молил, и ще отида и още по-далече. Защото твоят удар ми е страхотно забавен. Защото е от гадните, точно каквито ги обичам. А и защото разчитам да ме включиш в следващия си удар. Вярвам в теб. Аллах е с теб, братко!“ — „Майната ти!“

Дявол знае дали благодарение на Аллах или на нещо друго, но това животно Турчина проявява страхотен усет. Онова, което ми се случва в Хонконг, става много скоро след това, докато печалбите от бизнеса с „джунджуриите“ продължават да пълнят сметката ми в Хонконгската и Шанхайската банка. Един петъчен следобед, на връщане от Улицата на желанията, намирам в кантората си бележка, която ме подканва да се обадя на един телефонен номер в Новите територии. Набирам го и първо автоматичен телефонен секретар ме съветва да проявя малко търпение, след което чувам глас, който в първия момент не успявам да разпозная.

— Хак.

И в един миг отново се потапям в онази атмосфера: спомням си странния, тих като мисъл дом, разположен отчасти под морската повърхност, и китаеца с интелигентните очи и със стоманените крака, плъзгащи се по черния под с едва чуто пощракване.

— Господин Цимбали, питах се дали не би ви било приятно да прекарате един уикенд у дома.

Не съм се виждал с господин Хак от времето на първата ни и единствена среща, провела се под егидата на Чинг Не-знам-какво-си.

— Нищо не би ми доставило по-голямо удоволствие.

— Тогава определете сам датата.

— Не и утре, предполагам?

— А защо не? Мисълта, че ще ви видя, отново ми доставя извънредно голямо удоволствие. И бих бил още по-радостен, ако мис Кайл се съгласи да ви придружи.

* * *

Значи знае за Сара. При нея любопитството надделява над чувството за дълг, изискващо да остане на поста си в оня гаден хотел. Но има и още нещо, което я кара да ме придружи, и това е, както ми признава, някаква промяна, която забелязвала у мен. Оказва се, че след последното ми пътуване до Европа и посещението на Бахамските острови вече не съм бил същият. Бахамските острови... И ме пронизва с един от онези си изпитателни погледи, проницателна по начин, по който никой никога не е бил и никога няма да бъде по отношение на мен. „Добре, ще видим“, казва тя.

Този път при пристигането ни в къщата на острова ни очакват двама прислужници, мъж и жена. „Господин Хак скоро идва.“ Докато го чакаме, разглеждаме къщата. Сара е поразена: „Страхотия!“

Господин Хак се появява зад нас и въпреки че съм я предупредил, Сара едва не подскача до тавана. Прошепва: „По дяволите! Та той дори не се докосва до земята, когато върви!“ — „Придвижва се на въздушна възглавница“ — отговарям.

— Обичате ли китайската кухня? — пита господин Хак.

Лично аз не се прехласвам по нея, за разлика от Сара, която тази вечер ще има възможността да задоволи и най-екстравагантните си вкусове. На масата сме четирима, заедно с млада китайка, племенница на господин Хак, която изпълнява ролята на домакиня; тя говори прекрасно английски и познава дори Ирландия, за която разговарят със Сара, чийто патриотизъм никога не е изпитвал необходимостта да бъде подклаждан. Вечерята е пантагрюелска, ако на китайски изобщо съществува такава дума: пълнени с маниока скариди, жабешки бутчета с джинджирил, гъска в мед, сепии с пилешки дробчета, гълъби, запечени в тънко точени кори, перки от акула, лястовичи гнезда и всичко това, поливано обилно с „мао тай“ — безспорно превъзходно китайско вино, притежаващо във всеки случай и букет, и съдържание. Но това е нищо в сравнение с обяда, който ще ни поднесат на другия ден, когато ще ни се предложи изключително змийско меню: питон, кобра, дхай-ман и всевъзможни главоноги, увенчан с онова, което китайците наричат Великолепната тройка: Дракон (питон), Тигър (котка) и Феникс (кокошка), смесени ведно. Любопитно.

Вечеряме, както и ще обядваме, наслаждавайки се на величествената гледка на осветеното морско дъно. За да можем, докато се храним, да наблюдаваме акулите на свобода, във водата потапят закачени на месарски куки парчета месо. Но единствената акула, която благоволява да се появи, за да ѝ се полюбуваме, е огромна акула-монах, дълга може би седем-осем метра. Накрая, с помощта на виното, пред очите ми започва да танцува цяла конгрегация.

Когато сутринта излизам от стаята си, господин Хак вече е станал. Заварвам го да играе шах със себе си.

— Още кафе?

— Да, благодаря.

Отваря дума за онова, което нарича моята „ловкост и резултатност“ по отношение на бизнеса с „джунджуриите“. И добавя:

— Възнамерявах да ви предложа още доста варианти. Що се отнася конкретно до организацията, която успяхте да създадете за фантастично кратко време, то бих могъл да ви предложа да я използвате и с друга търговска цел, тъй като на този свят се произвеждат не само играчки. Но знам, че сама по себе си търговията не ви интересува. Така ли е?

— Така е.

Интелигентните му очи ме пронизват и преценяват. Очевидно има да ми предложи нещо специално, но все още се колебае. Чакам.

— Мис Кайл?

— Доколкото я познавам, няма да се събуди преди обяд.

Премества върху дъската още една фигура, най-сетне явно се решава и задейства едно от командните табла на краката си. Почти веднага се появява една подвижна масичка и в скута на черния му кадифен халат бива положено малко стоманено ковчеже.

— Господин Цимбали, според вас какви би ви се случило, ако някой ден се окаже, че съм недоволен от вас?

Преглъщам.

— Не ми казвайте. Предпочитам изненадата.

— Ще заповядам да ви убият.

— Чудесно.

Наистина се страхувам. Разменяме си усмивки. Атмосферата е толкова потискаща, че изпитвам реалното усещане, че ушите ми бръмчат.

— Следващ въпрос — продължава господин Хак. — Какво ви е известно за спекулациите със злато и валута?

— Почти нищо. Всъщност нищо. Абсолютно нищо.

— Убеден съм, че много бързо ще разберете.

— Ще се постарая.

— Имам нужда от вас за конкретна, особено прецизна, и извънредно поверителна операция. В течение ще бъдат само двама души, и то не на факта, че тази операция ще се извърши, а че нейният организатор съм аз. Вие и аз.

Което означава, че ако тайната се разчуе, проговорилият, тъй като няма да бъде той, задължително ще бъде аз. Става ми все по-трудно и по-трудно да преглъщам. В каква ли каша се забърках?

— Цимбали — казва Хак, — по случайно стечение на обстоятелствата разполагам с изключително важна информация, която имам намерение да използвам за лични цели. Лично обаче не мога да действам, не съм в състояние да оперирам дори и от някоя хонконгска банка. Това, което съм замислил да направя, е напълно законно; онова, което ще извършите от мое име, няма нито за миг да ви постави в незаконно положение. Ако го извършите.

— Не знам дори за какво става дума.

— Ще ви дам всички необходими технически сведения.

— Но без да ме посвещавате във важната информация, за която споменахте?

— Точно така. И от само себе си се разбира, че вашата намеса ще ви донесе значителна печалба.

Черните очи на господин Хак са значително по-големи от очите на мнозинството китайци; занапред рядко ще попадам на човек с толкова интелигентен поглед. Всъщност необходимо ми е много малко, за да изпитам симпатия, ако не и приятелски чувства към този човек — достатъчно е чисто и просто да престана да се страхувам от него.

— Мога ли все още да се откажа?

— Можете.

Все пак се поколеба. Казвам:

— Съгласен съм.

Поклаща глава. Металните му крайници се разгъват, раздвижват се като краката на механична кукла и го отвеждат до тапицирано с

разкошен везан плат канапе. Господин Хак сяда и докосва едно от командните табла, вградено в бедрото му.

— Забравих за кафето, което поискахте.

— То може да почака.

Голямата акула-монах е изчезнала. На нейно място се огъва и плъзга друга, усукваща се около кървавите парчета месо, окачени на касапските куки.

Появява се втора масичка с подреден върху нея фин сервиз за кафе. Аз обаче просто не мога да откъсна поглед от първата, облицованата с черно кадифе, и от намиращото се върху нея стоманено ковчеже. И ето че изведнъж тя се задвижва; досега стоеше встрани, в самото дъно на огромната стая с остъклената стена, сякаш се бе въздържала да се намесва в разговора ни. Но сега се движи, приближава се до мен съвършено безшумно, ужасяваща с животинското, което се излъчва от нея. Насочва се право към мен и застива неподвижно на разстояние, позволяващо ми да я докосна.

— Отворете ковчежето, ако обичате.

Подчинявам се. Появяват се пачки банкноти.

— Сто милиона долара, господин Цимбали. Поверявам ви ги. И би било чудесно, разбира се, ако не се загубят.

Всяка страна си има своя валута и валутите на всички страни са взаимозаменяеми. В далечното минало именно тази взаимозаменяемост е била и причината за съществуването на банкерите, които са извършвали размяната направо на улицата, на сергии.

Разполагате например с холандски флорини и са ви необходими испански песети. Отивате и закупувате вторите с първите в съответствие със стойността, която двете валути имат една спрямо друга. Давате вашите флорини и в замяна получавате песети. Извършили сте операция в брой. Нищо по-просто.

Интересно става тогава, когато вместо да закупите пари или злато в брой, ги купувате или продавате на кредит. Понякога това изисква бизнесът ви, но нерядко една такава операция може да се окаже и увлекателна, опасна игра, в която можете да спечелите или да загубите много.

Живеете, да кажем, в Бург-ан-Брес във Франция и отглеждате кокошки, прекрасни тлъсти и кротки кокошки с ласкави очи. Продавате например тези кокошки на ваш приятел американец, който живее в Ню Йорк. Той задължително ще ви плати в долари. И тъй като Бург-ан-Брес не е до Ню Йорк, както и по редица други причини, той няма да заплати за вашите кокошки в деня, в който му ги изпратите, а в най-добрия случай тогава, когато ги получи, а може и значително по-късно, ако е успял да ви склони да приемете полица. С една дума, до заплащането могат да минат три месеца. Продали сте хиляда кокошки по десет долара едната (и това са кокошки с наистина МНОГО ласкави очи), така че до три месеца трябва да получите десет хиляди долара. Това изобщо не ви устройва, преди всичко защото ще ви се наложи да чакате три месеца, а после и защото междувременно никак не е изключено доларът да девалвира. А в случай, че доларът падне, това означава, че след три месеца — ако приемем, че в момента на сключването на договора доларът се е равнявал на пет франка — вие ще получите не петдесет хиляди франка, а четирийсет и осем хиляди

или пък четирийсет и пет, може би и не повече от четирийсет хиляди. Това е риск, който се налага да се поеме — в крайна сметка съществува вероятност доларът и да се покачи. Но не държете да се излагате на подобен риск, отивате във вашата банка и обяснявате случая. Банката ще ви разбере много бързо — в подобни случаи банките проявяват изключителна интелигентност. Тя ще ви предложи да закупите от вас в АВАНС десетте хиляди долара, които трябва да получите, след като, разбира се, се увери в платежоспособността на вашия американски приятел. Тя ще ви заплати тези долари по пет франка в брой срещу един процент лихва на месец, дванайсет на година, както и една застрахователна премия. Иначе казано, от този момент нататък вашата банка поема вместо вас риска от евентуално падане на долара. Тя безспорно ще побърза да се информира как стоят нещата в това отношение. А ако той, доларът, случайно се покачи, тя ще спечели много пари.

И ако вместо да бъдете банкер и кавалер на Почетния легион и да поемете подобен риск — а именно, да заложите за по-кратък или по-продължителен период от време върху покачването или падането на дадена валута, и то в името на свършено безпристрастната любов към свободната инициатива, — та ако вместо всичко изброено сте един най-обикновен тип като мен, който желае преди всичко да спечели пари, а такава мисъл никога не би хрумнала на един банкер, то значи сте чисто и просто най-долнопробен спекулант.

През юни, по-точно на 11-и, вземам самолета. Но не сам — в последния момент по дявол знае що за прищявка, която приятно ме изненадва, Сара решава да ме придружи.

— А твоят хотел?

— Да върви по дяволите.

— Сара, какво става?

— Нищо, абсолютно нищо.

И ме поглежда по онзи проклет свой начин с леко отметната назад глава, измервайки ме с искрящия саркастичен поглед на полупритворените си очи така, като че ли аз съм най-забавният, ако не и най-смешният тип на света.

— Да не искаш да кажеш, че ще зарежеш толкова скъпоценната си досега работа, само заради удоволствието да бъдеш с мен?

— Е, ако не държиш на компанията ми... — започва тя.

В съзнанието ми, сред множеството други, се избистри една картина: лицето на Сара сред чернокожата тълпа на Килиндини Роуд, даряващо с едновременно насмешлива и дружеска усмивка мен, затворения като животно в клетка; усмивка, дотолкова по-успокояваща именно защото беше и саркастична, и дружелюбна, с която сякаш ви казваше: „Хайде, хайде, няма нищо страшно! По-скоро е смешно.“

— Естествено, че държа на компанията ти. Държа на нея от момента, в който те видях.

В крайна сметка все пак се съгласява да вземем един и същи самолет и едновременно с това, след като сме вече на борда, да изпие с мен чаша шампанско, докато наблюдаваме как вечерта се спуска над пръснатите из Китайско море острови на Хонконг.

Целта ни — виа Рим — е Цюрих.

Вече споменах, че всичко някак се застъпи. На 23 ноември 1969 година напуснах Лондон, изпроводен до вратата от Алфред Морф; в Момбаса пристигнах на следващия ден — 24-и; по време на пътуването, което предприех през юли, една нощ посетих къщата в Сен-Тропе; оттогава датира и първият ми контакт с Марк Лаватер; няколко дни по-късно напуснах окончателно Кения. След това — Хонконг, където през септември, след първата ми среща с господин Хак, предприех операция „Джунджури“; после пътувания до Лондон, до Париж, до Женева, срещнах Уте, После Де Лета в Рим; Сара дойде при мен в Хонконг; същата година за Коледа в подножието на Виктория Пийк се появи Марк Лаватер с жена си и двамата заедно подготвихме атаката срещу Ландау; предприех същата през февруари в момента, в който срещнах Катрин Варлес в Насау, на Бахамските острови — атака, основаваща се на резултатите от срещата ми с Турчина и продължила през следващите месеци, и съпътствана от уикенда, прекаран на острова на господин Хак, както и от направеното ми от него странно предложение.

Предложение, в резултат на което на 12-и юни слизам от колата пред вратата на хотел „Бор“ на Езерото, пристигайки направо от

цюрихското летище. Сара Кайл за пореден път ми сервира доказателството, че е свършено непредвидима — при прехвърлянето ни на летището в Рим най-ненадейно ми съобщава, и то с извънредно спокойна и дори иронична усмивка, че се е отказала да ме придружи до Швейцария и че току-що е решила да продължи сама за Дъблин. „Но какво ще правиш в Ирландия, по дяволите?“ — „Ще навестя близките си.“ — „Та ти не си ги виждала от години и дори не си им писала!“ — „Ето ти още една причина.“ Невъзможно е да измъкна нещо повече. Същинска стена, макар и нито за миг да не престава безгрижно да се усмихва. Целува ме.

— Ще ти се обадя в хотела в Цюрих.

— Нямам никаква представа колко ще се задържа там.

— В такъв случай ще се свържа с Марк Лаватер. Поне той ще знае къде може да те открие човек, нали така?

— Върви по дяволите!

— Дадено, любов моя.

Така че на 12-и юни, когато пристигам в Цюрих, в светлината на проблема, който ми създава Сара, и на раздразнението, което тя има истинска дарба да предизвиква у мен, положението ми е следното: бизнесът с „джунджуриите“ върви като по ноти; същият ми позволява да изплатя на Турчина петте милиона за полицата, както и да разполагам свободно с милион и нещо долара; въпросният бизнес е все още златна мина, но вече долавям признаци на изчерпването ѝ, което и ще настъпи не след дълго — на път са да ме сменят други, значително по-предпазливи, по-упорити и по-мощно въоръжени, особено в Япония.

Разполагам с милион и нещо долара. Решавам да заложа този милион заедно със стотте милиона долара, поверени ми от господин Хак. Онова, което е добро за господин Хак, би трябвало да бъде добро и за мен, а и цял Хонконг превъзнася финансовия гений на господин Хак. Да заложа тези пари за мен представлява огромен риск, първо, защото те са всичко, което ми е останало в наличност, и второ, защото за всекидневните си разходи ще трябва да разчитам единствено на приходите от „джунджуриите“, които започват вече да намаляват. И нещо още по-лошо: като ангажирам мизерния си милион заедно с милионите на господин Хак, аз се хвърлям в авантюра, чиито резултати ще ми станат известни едва през август, след три месеца, тъй

като става дума за краткосрочна операция. Или две-три седмици преди втория търг за продажбата на бистрото, когато ще трябва да се изръся пет или шест милиона франка, за да откупя окончателно бившата собственост на Ландау.

Това е висша акробатика и аз напълно го съзнавам.

И тъй, съгласно уговорката ми с господин Хак в ранния следобед на 12-и юни се явявам във филиала на „Швайцеришер Банкфереин“, Швейцарското банково дружество на Парадеплац, чието седалище е в Бал. Внасям или по-скоро превеждам в него стоте и един милиона долара, идващи от множество влогове на мое име в най-различни банки в почти всички краища на света.

Операцията, която ще предприема, следвайки дословно указанията на господин Хак (като се изключи добавянето на собственото ми милионче към купчината), включва спекулация върху долара и златото. Става дума за закупуването на кредит, в случая тримесечен, на платимо в долари злато. А това означава, че ще поискам от „Швайцеришер Банкфереин“ да склучи от свое име, но на мой риск договор с някоя американска банка, с „Фърст Нашънъл Сити Корпорейшън“ например, за сума от петстотин и пет милиона долара. По силата на този договор „Швайцеришер Банкфереин“ ще се задължи в срок до три месеца да изплати на „Фърст Нашънъл“ петстотин и пет милиона долара, която в замяна ще обещае да достави да достави злато на същата стойност, и то по неговата сегашна цена, изразена в долари. Ако междувременно доларът девалвира по отношение на цената на златото, и то точно преди гореспоменатата сума да бъде изплатена на „Фърст Нашънъл“, „Швайцеришер Банкфереин“ ще закупи само долларите, които е обещала да преведе. А колкото до „Фърст Нашънъл“, то тя волю или неволю ще се види принудена да предостави златото на цената му отпреди три месеца отпреди девалвирането на американската валута, в случай разбира се, че тя изобщо девалвира.

И в двата случая банките не рискуват нищо: те извършват операциите от свое име, естествено, но не за своя сметка. Действителните рискове са за онези (единият, или по-скоро ние двамата с Хак, в Цюрих, и другият в Ню Йорк — някой от „Фърст Нашънъл“), които играят в противовес с покачването и падането на

долара (или на която и да било друга валута, на златото, на царевицата, на медта или на всеки друг продукт на независимо коя борса).

Ако клиентът, предприел подобна операция, се слави като платежоспособен, съществува реалната вероятност банката да не поиска гаранционен влог, което от своя страна означава, че ако предвижданията на спекуланта се оправдаят, то той ще изпадне в крайно благоприятното положение да си пълни гушата чрез продажбата на милиони, които никога не е притежавал, прибирайки единствено печалбите! Ала най-често, разбира се, банката изисква гаранционен влог.

От друга страна, покрай прословутата си предпазливост bankerите са измислили прелестната английска думичка „margin call“, което означава, че ако в процеса на краткосрочната операция флукуациите на пазара са такива, че рисковете надхвърлят било стойността на гаранционния влог, било степента на известната платежоспособност на клиента, банката може да поиска реланс, или повишаване на гаранционния марж: „Внесете допълнително такава и такава сума, за да ни покриете, или отивате по дяволите и губите влога си.“

На господин Хак всичко това му беше известно и той подробно ми го обясни. Със своите сто милиона той вероятно би успял да изиска от банката, от независимо коя банка, реалната стойност на сделката да бъде фиксирана на един милиард долара, при което стоте милиона биха представлявали десетпроцентов гаранционен влог. Но той благоразумно предпочете да предостави дващепроцентен гаранционен влог, намаляващ безспорно, потенциалите печалби наполовина, но затова пък изключващ почти напълно опасността от въпросната „margin call“. „Но ако все пак се стигне дотам, да ви се обадя ли?“ — „Свържете се с Ли или с Лиу.“ Поглеждам изумено господин Хак — какво отношение биха могли да имат към подобна операция тези двама палячовци, специализирали се в „джунджуриите“ и в специалните киноефекти!? „Те чисто и просто са мои племенници. Нима не знаехте това, Цимбали?“ Да ми го е казал някой, по дяволите!

Представителят на ръководството на Швейцарското банково дружество никога не ме е виждал. Под маската на професионалната му невъзмутимост прозира едва ли не объркване — сумата е необичайна и младостта ми очевидно го смуцава.

— Трябва ли да ви покажа паспорта си?

— Ако обичате.

Уверява се, че наистина имам навършени двайсет и две години. И че наистина съм казал петстотин и пет милиона долара при гаранционен влог от сто и един милиона.

— Поради значимостта на сумата се налага да се посъветвам с моя началник, преди да приема принципа на операцията.

Уверявам го, че отлично го разбирам. Мъжът насреща ми и неговият началник, отговарящ за шифрованите банкови сметки, ще бъдат, естествено, единствените лица, които ще знаят, че сметка № 18790, от чието име банката ще оперира за петстотин и пет милиона долара, ще се идентифицира в действителност с Франц Цимбали. С мен.

— Ще намина след час. Устройва ли ви?

Отговаря, че чудесно го устройва. Тръгвам из Цюрих; идвал съм тук като дете с майка ми — разхождахме се с корабче по езерото. Още си спомням гледката на сините Гларийски Алпи, обагрени от залязващото слънце, и стръмните, окичени с великолепни вили брегове на езерото. Цюрих е градът, където майка ми е прекарала детството си, след като е избягала от нацистка Австрия; градът, където са се запознали моите родители. И ето ме отново тук.

След малко повече от час, след като съм изминал и в двете посоки „Банхофщрасе“ и съм забелязал отдалече на носещата, както и в Женева, името „Генерал Гизан“ крайбрежна улица фасадата на частната банка „Мартин Ял“, аз се връщам при пълномощника на ръководството на „Швайцеришер Банкферейн“. Отговорът е положителен, готови са на драго сърце да поемат риска.

Но какъв риск, по дяволите?

Прибирам се в хотела и се обаждам на Турчина.

Той реагира много по-бързо, отколкото очаквам. Достатъчно е с две думи да му обясня положението, за да схване моментално за какво става въпрос.

— Къде си, Франци?

— Франц.

— Къде си?

— В Цюрих.

— Къде в Цюрих?

— В „Бор“, на Езерото.

— Грешка. Там отсядат всички банкери. Ще те засекаат. За сметка на това аз никак не държа да ме видят в компанията ти. Лично за мен Ял е прекалено костелив орех. Ще отседна в „Додлер“. Има един самолет към пет часа. Среща в „Додлер“ за вечеря. Каниш ме ти, естествено.

Бързината на реакцията му ме изненадва, но си я обяснявам в мига, в който двамата се озоваваме на четири очи. Всъщност, образно казано „на четири очи“, тъй като Турчина е довел със себе си четири момичета и дори само гледката на алените лица на сервитьорите в „Додлер“, маневриращи между полуголите им тела, определено си заслужава пътуването.

— И в самолета ли бяха голи?

— Не, по парашут. Не съм чудовище все пак. А сега да поговорим сериозно. Разказвай.

Разказът ми отнема много малко време и самият аз се удивлявам от факта колко повърхностна изглежда информацията ми. Каdifеният поглед на Турчина не се откъсва от мен.

— С една дума, караш ме да те последвам, да се включа в играта с малко мои пари, и то само защото този тип от Хонконг претендира, че разполага със сигурна информация относно предстоящо девалвиране на долара?

— Не те карам, а ти предлагам. Ти решаваш.

— Толкова голямо доверие ли имаш в този китаец?

— Доказателството е налице.

— Искаш да кажеш, че този живеещ под водата ненормалник на въздушна възглавница притежава сведения, с каквито никой друг не разполага?

По този въпрос имам свое мнение: господин Хак не е независим бизнесмен; той поддържа пряка връзка с Пекин, а Пекин е един вече напълно вероятен източник. По-късно ще науча за тайното посещение на Кисинджър в Китай, както и за установените по същото време куп мистериозни контакти. Ще го науча, както и всички останали, от вестниците и ще ми остане просто да установя връзката между причина и следствие.

Турчина продължава да ме гледа напрегнато.

— И с колко играеш?

— С един милион.

— Щатски или хонконгски долари?

Свивам рамене.

— Щатски.

Подсвирва.

— Само преди няколко месеца ти ми изплати пет милиона франка за една полица. Моите поздравления. Та на колко години беше?

— На шейсет и осем. Слушай, Турчин, когато през февруари се разделяхме в Лондон, ти ме помоли да те включа в следващия си удар. После повтори молбата си. Връщам ти топката, така че сме квит.

— Ако стане.

— Добре, ако стане.

Турчина смуче един омар. Поклаща глава.

— Ще се разплача от радост, просто ще се задавя от признателност, Франци!

— Нервираш ме. И престани да ме наричаш Франци!

Продължава да клати глава и избърсва устните си, за да обърне чаша шампанско.

— „Сребърния дракон“ при четиринайсет срещу едно! По дяволите, никога няма да го забравя! Какъв беше този кон, за бога? Шпионин на Мао, що ли? Участвам, Цимбали. Влизам точно с толкова, с колкото и ти — един милион долара. В течение съм на всичко, което си направил и продължаваш да правиш на Ландау. Не знам какво имаш против този тип, но ти го убиваш. Големи зъби имаш, малкият.

Поглежда ме усмихнато с женските си очи. Завари ме наистина неподготвен — спипва ме с мечешката си лапа за врата и преди да успея да реагирам, ме целува по устата. Съпротивлявам се и го удрям с първото нещо, което ми попада подръка, в случая — един нож. Острието го одрасква леко по бузата и дълбоко порязва устната му. Отдръпва се и вие от смях въпреки бликащата кръв.

— Исках просто да ти докажа приятелството си — успява да каже между два пристъпа на истеричен кикот.

— Опитай още веднъж, и ще те убия!

Смехът му мигом секва. Не че се е уплашил — не е в неговия стил. Но остротата на реакцията ми го изненадва и озадачава.

Притваря леко очи.

— Прекалено нервен си, Франци. На кого имаш зъб? Не и на Ландау, естествено. Вече ти казах: той е нищожество. Тогава на кой? На Ял? Твърде голяма лъжица е за твоята уста. Твърде голяма дори и за двама ни, взети заедно.

Вечерята едва-що е започнала. Хвърлям презрително няколко банкноти на масата и си тръгвам.

Очаквам да ми съобщят, че Сара се е обаждала, но очакванията ми не се оправдават. Изведнъж осъзнавам, че знам твърде малко неща за нея; нищо чудно и да не е в Дъблин. И мълчанието ѝ ще продължи дълго, като се изключи писмото, по-скоро записката, която ще остави в Париж на Лаватер: „Кажете на Франц да не се безпокои. Просто имам нужда да остана сама.“ По-късно, след като изясня причината за мълчанието ѝ, ще я разбера. Но засега не изпитвам нищо друго освен озлобеност. Да ме изостави в такъв момент!

Така че дори не се поколебавам, преди да набера номера в Кенсингтън, в Лондон, който почти не ми се налага да си припомням — толкова често съм го набирал навремето. Най-сетне ми отговаря сънен глас.

— Сюзи? Обаждат се Франц.

— За бога! Знаеш ли колко е часът?

В Лондон е три след полунощ.

— Някога това беше любимият ти час.

Прошепва:

— Сега съм омъжена, глупако!

— Искам да ми дадеш адреса на Катрин Варлес.

Мълчание. Веднага разбирам, че предположенията ми са се оказали верни — двете са в комбина.

— Дала ти го е още в Насау.

— Даде ми един адрес в Париж. Отидох там и налетях на някакъв нотариус бретонец с отвратителен характер, който ме сметна за побъркан и ме изхвърли навън. Сюзи, престани да се правиш на глупачка, или ще дойда в Лондон и ще разкажа всичко на мъжа ти!

— Какво всичко?

— Сама се досети.

Ако спомените ѝ са също толкова бледи, колкото моите, печеля.

— Долен мръсник, дори не знам за какво говориш!

— Искам адреса, Сюзи!

Мълчи толкова дълго, че едва ли не започвам да се питам дали връзката не е прекъснала. Накрая казва:

— Да става каквото ще! В крайна сметка и тя от своя страна ме питаше как си. Оправяйте се както намерите за добре. Мястото се нарича Фурнак и се намира във Франция, в Горна Лоара, близо до някакво друго село, което се казва Шомеликс.

— Сюзи, ако пак ми извъртиш ном...

Затваря.

* * *

Фурнак не представлява нищо особено или поне нещо не кой знае какво. Достатъчно е човек да заобиколи дърветата и да вдигне една-две буци пръст, за да забележи селото, ако това изобщо би могло да бъде наречено село. Следвам най-добросъвестно указанията на секретаря на кметството, на когото се обадох на минаване през Лион; оттам звъннах и на Марк Лаватер в Париж, за да разбере има ли някакви вести от Сара. Не знаеше нищо, тъй като тогава още не беше получил кратката ѝ бележка, с която ни съобщаваше, че има нужда да остане сама.

Къщата е голяма, сигурно има двайсетина стаи. Натискам дълго време клаксона, но съвършено безрезултатно. Накрая влизам в просторна мрачна кухня, където две жени белят картофи. По-младата е на шейсетина години. И двете са мустакати като българи.

— Търся госпожица Варлес. Катрин Варлес.

Взират се в картофите си и не ми обръщат абсолютно никакво внимание.

— Или ще ми отговорите, или ще се съблека гол и ще се разкрещя.

Най-сетне решават да установят съществуването ми. Леко движение с опряния в острието на ножа палец на дясната ръка. „Оттам.“ Прекосявам градината и се озовавам сред обширно затревено пространство, обрасло със столетни дървета, откъдето се открива

великолепен изглед към долината. Вдясно от мен малък път се спуска надолу и аз се спускам заедно с него. Преминавам през една овощна градина, после през малка поляна и до слуха ми долита кристалният ромон на река. Пътеката се вие под дърветата и излиза на друга поляна.

Тя е там.

Приседнала е на един дънер, в профил спрямо мен, загоряла, стройна и невероятно красива. До нея лежи огромен пес, който може да е и нюфаундленд, който сигурно тежи осемдесет килограма и който спи.

Тя долавя шума от стъпките ми, изящно обръща глава и ме гледа, докато се приближавам, а в златистите ѝ очи припламват леко насмешливи палави искрици.

— Лесно ли ме открихте?

— Без никакъв проблем, като се изключат първите няколко седмици.

Песът продължава да спи. Побутвам го лекичко с носа на обувката си.

— На оръжие, стража!

— Казва се Теобалд.

Кучето отваря едно око, поглежда ме и отново заспива.

— Гъдел го е.

Оглеждам се: мястото е наистина прелестно — цялото в дървета, в цветя, над бълбукащата река се носят рояци водни кончета, пърхат пеперуди, слънчево е.

— Може ли да седна?

Златистите ѝ зеници се усмихват.

— Ммммм.

Присядам на тревата в краката ѝ с лице към реката. Облягам глава на бедрото ѝ. След малко ръката ѝ бавно се премества и се отпуска на рамото ми, пръстите ѝ почти докосват бузата ми. Времето е приказно. Чувствувам се фантастично.

Юли идва и отминава, а аз все още нямам никакви вести от Сара, освен кратката записка, за която вече стана дума. Спомням си, че веднъж ми бе споменала името на някакъв град в Ирландия, и след

дълго ровене в атласа най-сетне го откривам — Инис, в графство Клеър, недалече от международното летище „Шанън“. В Инис попадам на куп хора с фамилното име Кайл, но нито един от тях няма нито сестра, нито близка или далечна братовчедка, която да се казва Сара и да работи в хотелиерството. Опитвам наистина всичко, като стигам дори дотам, че се обаждам в хотел „Уайт Сандс“ в Момбаса; разпитвам всички, за които е работила или които са работили с нея; правя запитване даже до „Парадор“ в Морзин, където прекарахме няколко дни заедно. Нищо. Пълно мълчание. Изчезнала е безследно.

Но това, че съм лишен от едната, не означава, че съм облагодетелстван от присъствието на другата. Катрин си има свои, нямащи никакво отношение към мен планове за ваканцията: обиколка на гръцките острови през юли, гостуване през целия август у някакви приятели американци, чието име отказва да ми съобщи. А после? После — следване в университета; в крайна сметка е изкарала зрелостните си изпити, което не знаех. Оставам във Фурнак много малко време; къщата принадлежи на един от нейните чичовци и, странно, без да ме гледа открито накриво, въпросният чичо като че ли се притеснява от присъствието ми, така че предпочитам да не настоявам.

Лаватерови ме канят да прекарам лятото на вилата им в Шани. Но не цялото лято, естествено, тъй като те също си имат свои планове — за пет седмици, което ще рече между 10 август и 15 септември, заминават за Юкатан или за някакво подобно смехотворно място. Предлагат ми да ги придружа, но аз имам толкова желание да ходя в Юкатан, колкото и да се обеся. „Франц, вилата в Шани е на твое разположение винаги когато пожелаеш и за колкото време пожелаеш.“ Марк и Франсоаз са най-малко с двайсет години по-възрастни от мен; бих могъл да им бъда син, но все пак съм достатъчно голям, за да имам нужда от бавачка.

Турчина ми се обажда по телефона; буквално се тресе от възбуда — току-що е научил, че големите многонационални американски компании на свой ред продават долари на кредит. „Информацията на твоя китаец явно се потвърждава, Франци. Ударът ще бъде направо страхотен.“ Адски ме нервира с неговото „Франци“!

Връщам се в Хонконг, където възникват първите затруднения, свързани с бизнеса с „джунджуриите“. Конкуренцията, и то най-вече

японската, става все по-силна и по-силна и затъвам в работа до гуша в резултат може би точно на това, че до този момент не бях обръщал никакво внимание на този проблем. В Хонконг се задушavam. Досега нито за миг не съм се попадал под влияние на приписваното му обаяние и мисълта да го напусна завинаги започва да ме спохожда отново все по-често и по-често. Но за да отида къде? Печалбите ми намаляват, авоарите ми в банката също, започвам да правя сметка на разходите си. Върналият се на свой ред в Хонконг Хаят ми се цупи — несъмнено смята, че съм бил длъжен да го включа в бизнеса с „джунджуриите“ насила, като едва ли не опра пистолет в гърба му! Накратко, единствените лица в Колонията, с които поддържам редовни контакти, са Ли и Лиу или обратното. Дватамата са напълно откачени и пародийните им карате или кунг-фу филми са свършено щури. Човек би могъл наистина да помисли, че са ненормални, за каквито по някое време ги смятах и самият аз. Това беше, преди да науча за родството им с господин Хак, комуто те са племенници. Така или иначе, ще мине доста време, докато разбере, че шутовската им лудост е била най-често привидна.

Но по онова време се задоволявам с приятелското чувство, което изпитвам към тях и което, в интерес на истината, те щедро ми връщат. Приятелство, благодарение на което още дълго занаят онова, което ще се случи, ще остане за мен напълно неразбираемо.

През юли, на 7-и или на 8-и, доколкото си спомням, заминавам за Япония. Ли и Лиу буквално ме натирват там, след като почти успяват да ме убедят, че ме очаква бляскаво бъдеще в търговията с електронни дивотии. Свършено безрезултатно пътуване — провалям се, правейки жалки опити да убедя японските си събеседници, че мога да им помогна да продават щуротиите си навсякъде по широкия свят.

— Ти не беше достатъчно убеден — уведомяват ме Ли и Лиу. — Това е причината. Жалко, но в момента просто се въртиш в кръг.

И не грешат — аз наистина се въртя на празен ход, макар и все пак да се въртя. За момента танцът на Цимбали прилича на стар грамофон, който бързо губи обороти. Все по-рядко и по-рядко навестявам така желаната от Сара къща в Стенли, чиято гостна е все така боядисана в лилаво. Но тази нощ съм там и изобщо не може да става дума за случайност, тъй като ще разбере, че предварително се е свързала с Ли и Лиу, за да разбере къде съм.

— Франц?

Вдигнал съм слушалката машинално, все още полузаспал. Поглеждам часовника — три часът след полунощ. В Европа е девет или десет през деня.

— Франц?

Познавам гласа ѝ.

— Къде си?

— В Лондон, но няма да остана тук. Франц, остави ме да говоря, моля те.

От моето легло, от нашето легло можехме да наблюдаваме сампаните и джонките в малкото пристанище на Стенли и миниатюрните огньове, които китайците палят в определени нощи около храма Тин-Хо. Взирам се в закотвените сампани и джонки.

— Ще мълча, Сара.

— Слушай, не мога да вися с часове на телефона. Трябваше да ти се обадя по-рано. Не го направих... Не го направих, и толкова! Бях бременна. От теб, естествено. Но вече не съм — направих всичко необходимо. Само допреди няколко минути бях твърдо решена нищо да не ти казвам, но ето че ти казах, струва ми се. Както и да е... Не ме питай как съм, много съм добре. Вярно, преживях доста неприятен момент, но той свърши, всичко свърши и сега съм плоска като ваденка. Още през февруари разбрах, че ни остава малко време да бъдем заедно, така че оттогава до днес всичко беше подарък. Всъщност винаги съм знаела, че няма да се задържим заедно дълго време, и съм имала право. Няма да се върна в Хонконг, естествено. Предложиха ми работа другаде. Няма да ти кажа къде; би било по-скоро забавно, ако се срещнем случайно някой от тези дни или пък след двама месеца, когато станеш истински милиардер. По този повод бих искала да те помоля нещо: не купувай хотела, в който ще работя, няма да ми бъде приятно. Обещавах ли? Целувам те.

Замълчава, но не затваря телефона. Чувам дишането ѝ. Секундите се низжат една след друга.

— Франц... Целувам те.

И затваря. Продължавам да се вирам в сампаните и джонките. Бяхме прекарвали безброй часове така, прегърнати. Тя беше избрала къщата заради гледката, заради малкия пристан и храма и заради простиращия се малко вдясно обширен и почти винаги безлюден плаж.

Малко остава, за да доловя отново аромата на стройното ѝ, жилаво и свирепо напрегнато в любовта тяло, успокояващо се след дълго-дълго време, подобно на най-сетне стихнала вълна. Затваряше очи едва в последния момент и се случваше продължително време да остане неподвижна с извърната настрана глава, като отказваше да ме погледне дотогава, докато не се почувстваше достатъчно сигурна в себе си, за да ме стрелне с присъщия си саркастичен поглед. „Не е лошо за хлапе като теб“, казваше тогава.

Е, и каква стана тя... Ето че хлапето се разплака.

Намирам се във вилата на Лаватерови в Шани от няколко дни. Чета. В Шалон сюр Саон, където отивам със старото „Рено-4“ на Лаватерови, награввам всичко, което успявам да открия върху банковите механизми и финансите, с една дума — върху парите. Намирам дори една книга на някой от Рокфелеровците — „Творческото въображение в бизнеса“. Точно каквото ми трябва. И тъй като все на някого трябва да подражавам, купувам и „Граф Монте Кристо“, която всъщност изобщо не съм чел, или поне не сериозно. Оказва се увлекателна — нищо чудно в крайна сметка дядо Дюма да успее да се справи с мрачното настроение, което продължава да ме тормози. Точно съм се задълбочил в главата — Странноприемницата „Пон дьо Гард“, в която Кадрус, един от онези, които предават Дантес, бива посетен от „облечен в черно свещеник с тривърха шапка“, когато телефонът се обажда за първи път от заминаването на Марк и Франсоаз Лаватер, хукнали да вършеят из юките на Юкатан. Поколебавам се дали да отговоря, но накрая вдигам слушалката: обажда се някой си Канат, сътрудник на Лаватер.

— Бяхме се уговорили да ви безпокоя само при извънредни обстоятелства. Случи се нещо, което според мен е важно: току-що от сърдечен удар в Чикаго е починал Алвин Бремер. Марк ми каза, че се интересувате от него.

— Благодаря.

В момента тъкмо закузвам, обслужван от прислужницата, на която ме е поверила Франсоаз Лаватер и която говори с такъв бургундски акцент, че дълго време я смятам за полякиня. Ставам и се запътвам към стаята си.

На стената в стаята си съм закачил всички бележки, записки и списъци, събрани за осем месеца от деня, в който Марк дойде в Хонконг и ми донесе първото сериозно досие. Поглеждам списъка. За Бремер бях предвидил по-специална и много по-сложна процедура от тази, която използвах срещу Ландау.

А този мръсник взел, че пукнал. Изпитвам ядно разочарование.

Приближавам се до списъка и задрасквам името. Поглеждам прикрепената към досието снимка на едър червендалест мъжага с безпощадни очи. Винаги ми се е струвало, че в него има нещо тевтонско, а това в никакъв случай не е комплимент от моя страна.

Като се извади един от седмината, остават шестима. Дори по-малко — пет и половина. Средата на август е и на Ландау не му остава много живот. При условие, разбира се, че с включването си в спекулациите на господин Хак не съм направил грешка...

Не, не съм направил грешка. Новината се разнася един ден след като научавам за смъртта на Бремер: анулиране на конвертируемостта на долара. Събитието е изключително важно, почти невероятно. От двайсет и пет години доларът е валутата — еталон за целия свят, единствената, обвързана официално със златото, единствената, която струва злато в буквалния смисъл на думата.

И сто че тази конвертируемост вече не съществува. Първият резултат е задължителното девалвиране на долара. Това е било значи важната информация, с която е разполагат господин Хак; знаейки предварително конкретната дата, на която американското правителство ще оповести въпросното анулиране, той е съумял с точност почти до ден да изчисли времетраенето на предприетата от него операция.

Печалбата е фантастична, макар и степента на девалвиране на американската валута да е, общо взето, незначителна. В момента, в който депозирах стоте и един милиона долара в Цюрих, една унция злато струваше официално трийсет и осем долара и деветдесет цента. Точно три месеца по-късно тя струва вече четирийсет и два долара и десет цента. Незначителна разлика? Зависи. Така или иначе печалбата, реализирана от господин Хак (ще си направя удоволствието да проверя банковите сметки, но естествено, ще бъдат точни), ще възлезе на четирийсет и седем милиона долара, от които съгласно нашата уговорка приспадна полагащите ми се в качеството на дискретен посредник два и половина милиона долара, независимо от удържания

от банката процент. С прибавянето към тях на личните ми един милион долара, които съм вложил и си възвръщам, и донесената ми от този милион печалба четиристотин седемдесет и пет хиляди петстотин седемдесет и осем долара, на 12-и септември се оказвам притежател на малко повече от четири милиона долара.

Очаквам нещо в мен да се взриви. Но... нищо. Оставам спокоен и почти безразличен. Все така съм сам във вилата в Шани и знам, че е дошло време да действам.

Да приключа първо с Ландау, което е въпрос на дни, а след това да се заема с другите.

Обаждам се на Турчина.

— Доволен ли си от мен?

— Франц, обичам те!

— Куш, мръсна педеруга!

— Момент, имам изненада за теб...

Тишина, после гласът на Уте:

— Здравей, Франц, любими.

— Какво правиш в Хампстед при този мошеник?

— Въртя голямата любов, приятелче.

— С Турчина?

— С мошеника. Ревнуваш ли?

Избухвам в смях. Просто си ги представям заедно.

— Ни най-малко. Още ли е там армията му от голи танцьорки?

— Колкото сме по-откачени, толкова е по-забавно — отвърща

Уте. — Важното е, че сега аз командвам парада. И наистина го командвам.

— Дай ми господаря на харема. Целувам те.

На телефона е отново Турчина. Залива се от смях. Никога няма да успее да го намразя истински.

— Изненадах те, а?

— Изненада ми задника! А сега нека поговорим сериозно. Може ли?

— Може.

— Необходима ми е стабилна връзка. В Насау, на Бахамските острови.

— Друг удар?

— Лични проблеми.

Размишлява. Накрая казва:

— Никакви имена по телефона, не ми е по вкуса. Кога ще бъдеш там?

Набързо пресмятам:

— В края на септември, този месец.

Чувам гласа на Уте, но не разбирам какво казва. Ала щом е успяла да си издейства правото да остане на линия, докато двамата с Турчина разговаряме, значи наистина „командва парада“, както сама ме увери.

Турчина:

— Франц, ще бъдем там от 25-и септември, аз и датчанката. Няма ли да ти е неприятно?

— Напротив.

— Сигурен ли си, че не ми се сърдиш за Уте?

— Сигурен съм. Целуни я от мен. Чао.

Записвам една касета за Марк, който скоро би трябвало да се върне от шибания си Юкатан. Навъртам за пореден път номер 2 в Шомеликс, но чичото на Катрин го няма и никой не вдига слушалката.

Вземам самолета за Хонконг.

Най-сетне откривам Хаят в кръчмата „Бивол и мечка“, всяка част от която парче по парче е била пренесена с кораб от Англия. Той все още не е съвсем пиян. Вдига чашата си:

— Малкия Шеф си дойде.

Прякорът, който ми бяха дали в Момбаса.

— Черпя те една бира — добавя Хаят. — Една пенлива Гинес, made in Дъблин. И колко време смяташ да останеш?

— Няма да оставам. Искам да ти направя едно предложение: преотстъпвам ти всичко по бизнеса с „джунджуриите“.

— Всичко?

— Всичко. Ти поемаш нещата. Интересува ли те?

Лично за него това определено не е никак лоша сделка. Дори и да няма повече никакви шансове да му носи фантастичните печалби от първите месеци на съществуването си, благодарение на патентите ми предприятието остава все така интересно и доходно, особено за човек, който предпочита сравнително скромните, но редовни приходи пред

големия удар, в който може да загуби всичко. Като Хаят. А освен това той все още не може да забрави първоначалния си отказ. Разговаряме около половин час, за пари. Иска да му дам двацет и четири часа, за да размисли, и аз знам, че на следващия ден ще даде съгласието си за сумата от осемдесет хиляди долара.

— Още една чаша? — предлага Хаят.

— Не. Виждал ли си скоро Чинг?

Беше ми се сторило, че моят англичанин е малко нервничък. Този път няма място за никакво съмнение, още повече, че се прави на глупак.

— Какъв Чинг?

— Много добре знаеш. Какво се е случило?

— Не разбирам.

И забива нос в черната си Гинес. Не настоявам, като оставам със смътното и неприятно усещане, че се е случило или че ще се случи нещо, което ме засяга повече или по-малко пряко. Развалям една банкнота срещу куп дребни монети и започвам да въртя телефон след телефон. Никъде никаква следа от Чинг Не-знам-какво-си — нито в кантората му, нито във фабриката, нито в дома му. Най-неприятно е мълчанието, което настъпва след въпроса ми и което нарушават, разбира се, за да ми отговорят, и все пак... Не, не знаят къде е Чинг. Да не е напуснал Хонконг? О, нищо подобно. Тогава къде е? Не знаят.

Набирам номера на ателието на Ли и Лиу на Кенеди Роуд. Напразно. Най-много ме обезпокоява фактът, че е средата на седмицата и че двамата смешници имат куп подчинени, а ето че никой не се обажда. Опитвам се да ги открия в апартамента им, намиращ се на малка уличка над Боуън Стрийт, чието име така и никога не успях да разбера. Никой. Но само в началото, тъй като след продължително безплодно звънене точно в момента, в който се каня да затворя, някой най-сетне вдига слушалката...

— Ли? Лиу?

Мълчание. Въпреки че на другия край на линията несъмнено има някой.

— Ли или Лиу?

И въпросният някой внимателно затваря телефона. Затварям и аз. Хаят е изчезнал. Излизам на улицата и тълпата е там — огромна и

потискаща като море. И изведнъж необяснимо, но за сметка на това още по-осезаемо изпитвам как ме обзема страх.

Хаят ми е поискал двацет и четири часа за размисъл и сме си определили среща на следващия ден в единацет часа пред самия вход на регистрационното бюро в Какстън Хаус на Дъдъл Стрийт. Това означава, че ми остават около двацет часа престой в Хонконг. Още в аванс тези двацет часа започват да ми се струват безкрайни и изпитвам неистовото желание да скоча в първия самолет за някъде си, или накратко — да се чупя.

Отивам в Стенли и прибирам останалите там вещи. Има още малко дрехи и няколко книги, принадлежащи на Сара; напъхвам всичко в един куфар и настроението ми е повече от мрачно. Връщам се в Централ и оттам отивам в Кулон. Наемам стоя в „Пенинсюла“ сред гъмжило от изкуфяли лейди, прекарвали живота си в Индия, и стари запасни полковници от Бирма. И тогава ми хрумва една идея — натрапчива, неблагоприятна... Вземам такси до летището и там наемам малък самолет — една чесна, доколкото си спомням, — пилотиран от млад австралиеца с мускулести татуирани ръце, който ме измерва с флегматичен поглед.

— Как искате да открия шибания ви остров, след като не знаете името му?

— Ще го позная.

„Ами ако вземем случайно да прелетим над Китай, а, мистър? И ако китайците започнат да стрелят по нас? Ами ако се окаже, че чисто и просто съм сънувал този остров, въпреки че досега два пъти съм кацал на него?“ Австралиеца спори, но при все това подготвя машината си. Показвам му посоката и той я следва. Първа група острови.

— Там?

— По-нататък. След онова подобие на голяма дига.

Резервоарът на Плоувър Коув, кимва австралиеца.

Летим много ниско — на триста-четиристотин метра над всичко, което ни заприлича на остров. За Хонконг винаги се е смятало, че е пренаселен, ала макар и земите под нас да принадлежат на Колонията, те са безлюдни или почти безлюдни — никакви пътища, единствено

пътеки, по които, както и в момента, се придвижват селяни-хакка с широкополи, покрити с черен воал шапки.

Изневиделица под крилете на самолета се ширва морето.

— Е, мистър?

— Ето, този там.

Според картата летим над Мирс Бей, в самия край на Новите територии.

— Къде виждате тук писта? На тези скалаци и муха не би кацнала.

Все пак открива пистата, и то преди да успее да му отговори. Буквално пикира към земята, приземява се по дивашки безгрижно, почти веднага изключва двигателя, килва се на лявото си рамо и запалва филипинската си пура, която би умъртвила и слон.

— Предупреждавам ви: след един час отлитам.

— Не съм сигурен, че до един час ще успее да се върна.

— Шейсет минути, мистър. Просто си поразмърдайте задника. Нощта приближава, а аз летя на око.

Скачам на земята и гневът ме кара да взема бегом първите десетина метра. После изведнъж осъзнавам какво правя. Ненормален, аз съм ненормален! Поглеждам към малкия самолет — австралиецаът също е слязъл и пуши наблюдавайки китайското небе с подигравателно задоволство. Продължавам бързо нататък — този негодник като нищо би заминал без мен.

Досега два пъти съм идвал на острова и всеки път са ме вземали с кола. Очаквам, че ми предстои лудешко бягане, едва ли не истински маратон. Ала с изненада установявам, че след като минавам направо през скалите и прехвърлям един-единствен хребет, се озовавам пред градината, а следователно и пред къщата.

Тишина.

Носи се като мъгла, на все по-плътни и по-плътни пластове, колкото повече се приближавам. И буквално ме смазва, когато тръгвам по алеята, обградена с китайски смокини и камфорови дървета. Извиквам, но викът ми остава без отговор. Най-сетне прекосявам градината, която упорито продължава да ухае, и стъпвам на черния мраморен под на преддверието.

Плъзгащата се врата е отворена.

— Господин Хак? Цимбали.

На вика ми се отзовава като че ли безкрайно ехо. Страх ме е.
— Господин Хак!

Беше ми казал: „След като приключите операцията, а това ще стане в края на август и началото на септември, върнете се в Хонконг. Нищо чудно да ви направя ново предложение, още повече след като завръщането ви ще означава, че всичко е минало много добре.“ Прекрачвам прага на първия салон и там, където по време на първото ми посещение имаше килими, масички и възхитителни безценни паравани, сега няма абсолютно нищо. Всичко е изчезнало. Първият салон е празен.

Празен е и вторият, и следващите, както и стаята, в която спяхме двамата със Сара. Влизам, разтърсван от кошмарно шубе и същевременно тласкан от любопитство, в онази част на къщата, в която никога не бях стъпвал. Нищо. Оттам също е изнесено всичко. В кухните, които сигурно са били фантастично автоматизирани, са оставени единствено стенните фурни, и то явно поради това, че са вградени в бетона. По-нататък виждам малко помещение, в което са притихнали като почиващи си чудовища командваните от разстояние масички на колела, обслужващи господин Хак. Още няколко крачки, и се озовавам в огромната стая, една от чиито стени е вдлъбната и остъклена, или поне си я спомням такава, тъй като в момента е закрыта от лакираното, изрисувано с алени дракони пано.

Тя също е съвършено празна. С малко изключение — на пода лежи едно от онези четириъгълни дистанционни управления, каквито използват авиомоделите. Виждам множество малки ръчки. Натискам една, после втора, след това трета. Отначало не се случва нищо. Но ето че като същински призраци изведнъж се появяват три маси, изработени от лъскава стомана и покрити с черно кадифе. Те се насочват към мен и застиват неподвижно на разстояние една ръка, изумителни и ужасяващи в покорството си, подобно на укротени зверове.

Почти започвам да изпитвам страх от тях. Натискам други ръчки и безброй прегради започват да се движат, да се вдигат, да се отдръпват, да очертават нови стаи; разнася се музика, завъртат се маси — цялата къща се размърдва и ми се подчинява като живо същество.

Не съм чул кога паното се е плъзнало — отдръпнало се е зад гърба ми, задвижено от съвсем случайно движение. Но когато се

обръщам, обзет от странното усещане за нечие присъствие, гледката изневиделица смазва очите ми. Нагъвайки се, закриващото остъклената стена извито пано се е плъзнало встрани. И акулите са на два метра от мен, дори на по-малко, на височината на лицето ми — три звяра по около два метра и половина всеки, от които се излъчва едно и също усещане за безпощадна свирепост.

Сиянието на прожекторите, които очевидно съм включил случайно, ги обагря в смайващи червеникави оттенъци.

Поне така ми се струва в първия момент.

Но веднага след това разбирам. Разбирам в мига, в който погледът ми попада върху окачените на месарски куки парчета месо, каквито господин Хак имаше обичая да им предлага. Разбирам, когато, вцепенен от ужас, оглеждам по-внимателно въпросните парчета месо.

А те имат безспорно формата на човешки торс. С главата и горните крайници. И една откъсната, обезкървена ръка, носеща се под водата.

Погледът на Хаят ме избягва. Добавям:

— Не знам какво ми пречи да ти смачкам мутрата.

— Франц, не знаех нищо за това. И сега не зная нищо. Известно ми е само онова, което току-що ти казах.

А именно че в Хонконг се бил разнесъл слух, че господин Хак си е позволил да оперира за лична изгода с чужди пари, които в действителност принадлежали на Китай, дори по-лошо: на пекински големци, действащи за своя сметка. Хаят не знае нищо повече. Колкото до мен, успявам сравнително лесно да възстановя поне част от случилото се: използвайки получената от Пекин информация, господин Хак несъмнено е включил в операцията чужди, а не собствени капитали, и то в името на личната облага; той, разбира се, се е канел да възстанови стоте милиона, с които си е послужил, но явно просто не са му оставили време, за да го стори. И очевидно никога няма и да разбере какъв е бил човекът, хвърлен за храна на акулите.

Хаят идва на срещата ни пред регистрационното бюро с четирийсет минути закъснение. И наистина изпитвам желание да му строша някой и друг зъб. Но ми минава — в края на краищата в Хонконг Хаят си е у дома, докато аз съм просто транзитен пътник, а ще

остане тук и занапред, след мен. Освен това откупи бизнеса ми с „джунджуриите“, и то на исканата от мен цена. Питам го:

— А Чинг?

Поклаща глава.

— А Ли и Лиу?

И за тях не знае нищо. Заклева се. Изпиваме по още една, последна чаша, като неизбежността на раздялата ни кара да си припомним откъслечни моменти от едно неоформило се и неизчерпано докрай приятелство, което обаче за малко не се изчерпа по крайно неприятен начин.

— И никога повече няма да се върнеш в Хонконг, така ли?

— Не, ако мога да го избягна.

Полуголите гърли от клуба „Косукай“ ни се усмихват.

— Спомняш ли си ония етиопки в Найроби? — мърмори Хаят.
— И оная, твоята, в Момбаса...

Спомням си. Както си спомням и Жоаким, Мандра, подкупното ченге и нечестния съдия, къщата на Джомо Кениата, приятелите ми от Килиндини Роуд, Чинг Не-знам-какво-си, Ли и Лиу, господин Хак, Ландау и Сара. Едно отминало минало.

Разполагам с четири милиона и двеста хиляди долара.

И Цимбали отново се понася в ритъма на своя танц.

МЪЖЕТЕ ОТ БАХАМСКИТЕ ОСТРОВИ

Пристигам в Насау, на Бахамските острови, на 26-и септември, или двайсет и два месеца след заминаването ми от Лондон, под надзора на придружилия ме до летището Алфред Мор. Ако се вземе предвид първият ми престой тук през февруари, когато срещнах Катрин, това е второто ми идване.

В Насау намирам Турчина, Уте Йенсен и седем-осем голи, страшно чаровни и изобщо фантастични мадами. Турчина ме целува (по бузата), Уте ме целува (по устата). Прегръщаме се. Ах, този дебел гальовник...

— Пристигаш точно навреме — казва ми Турчина. — Цялата хампстедска банда кибичим тук от пет-шест дни и започва да ни писва. Може да ти е смешно, но от толкова палми и слънце вече ни идва до гуша. Предпочитаме си Хампстед, а и от друга страна, за да се свърже човек от тази дупка с Лоншан или Епсъм, е най-добре да си купи частен сателит.

Турчина се плакне като отдал се на следобедна почивка кашалот наред басейна, който е наел за престоя си — същото се отнася и до издигащата се в близост къща с четирийсет стаи.

— Видях как си подредил Ландау — мърмори той. — Страшна работа. За малко да ми дожалее за него.

Единственият ми отговор са две „Ха! Ха!“ Турчина избухва в смях. Отбелязвам:

— Ти си толкова милозлив, колкото и кайман.

— Какво имаш против кайманите? Хайде, момичета, омитайте се! Ще имаме сериозен разговор. Ще си поговорим ли, Франци?

— Не ме наричай Франци.

— Уте те нарича така.

— Ти не си Уте.

— Съвсем очевидно — съгласява се Турчина. — Ще говорим ли?

— Ще говорим. Видя ли се с Марк Лаватер?

Обгръща ме кадифеният поглед на черните му женствени очи.

— Видях го. Интелигентен тип. Даже хитър. Все едно видях себе си, а това означава много. Обясни ми всичко.

Всичко, което според него трябва да знам.

— Интересува ли те мнението ми?

— Не.

— Вие сте откачени, и двамата сте откачени. Това е план, от който всеки може да мръдне. Нямах никакъв шанс.

— Участваш ли?

— След като съм налице, как мислиш?

— Къде е Зара?

— Тук, съвсем наблизно. Буквално гъмжи от въоръжен въоръжени телохранители. При това облечени, за разлика от моите. И всички гледат на кръв.

— Говори ли с него?

— Първо по телефона, после се направих на юнак и го посетих лично. Съгласен е да се срещне с теб.

Поглеждам гигантското великолепно голо тяло на Уте, която се е излегнала на два метра от нас на ръба на басейна. Турчина се подсмивва.

— Ако те блазни...

Поклащам глава. Уте (лицето ѝ се появява между двойната гърбица на гърдите ѝ) ми намигва. „Добре ли си, приятелче?“ „Добре съм, Уте.“

— Зарежи тая работа, Франц — казва Турчина. — Ти си ненормален. Зара е сам по себе си вече много опасен. Но онези, които стоят зад него, са още по-опасни. Не си играй с огъня.

* * *

Отдясно — Робърт Зара.

Първоначално — финансист, и то още оттогава с доста як кръст. Понастоящем — един от най-големите крадци на всички времена. Не всеки може да се похвали, че открито е прибрал в джоба си двеста милиона долара.

Открито и напълно безнаказано.

Всичко започва в Женева през 1958 година. Един европейец от Ню Йорк се установява на брега на Леман със следната идея: да накара дислоцираните в Европа и поради тази причина свръхзаплатени по онова време американски Джи Ай^[1] да му поверят част от спестяванията си, за да бъдат инвестирани в Щатите. „Ще бъдете богати, когато се завърнете, вместо сега да пълните гушата на фройлайните.“ Звучи логично и номерът минава. През 1966 година европейецът от Ню Йорк вече се разпорежда с шестстотин милиона швейцарски франка. И парите продължават да текат. Нещата вървят чудесно дотогава, докато на нюйоркската борса се задържа тенденцията към покачването на акциите, в резултат на което се покачва и стойността на акцията на инвестиционното дружество, равняваща се на средната стойност на всички американски акции, държани от него от името на членовете му, американските Джи Ай. Започват да вървят значително по-зле от момента, в който борсата отбелязва спад, и да не вървят изобщо, когато неописуемите общи разходи надхвърлят сбора от комисионите, удържани от новите членове. И европейецът от Ню Йорк, когото швейцарските банки не могат да понасят, много скоро започва да си има неприятности. Тогава той прехвърля топката, или „бечето“, както се казва в подобни случаи, на друг.

Този друг е Робърт Зара.

В момента, в който Зара наследява инвестиционното дружество, то все още може да бъде спасено. Зара вероятно се е замислил по въпроса, но не за дълго. Той намира много по-добро разрешение, като напъхва, образно казано, останалите в наличност в касата двеста милиона долара в куфарчето и чисто и просто се изпарява заедно с тях. В Щатите са неприятно изненадани, намират, че това не е никак хубаво, и осъждат задочно Робърт Зара на двайсет години затвор.

На него обаче изобщо не му пука от това. Намислил е нещо, а именно — да се оттегли от бизнеса, и то не къде да е а на Бахамските острови, или по-точно в Насау, а още по-точно на Парадайз Айланд — малко островче, което вече не е такова, откакто с Насау го свързва мост с пътна такса. Парадайз Айланд е фрашкан с казина и някои от тези казина се държат, естествено, от благоразумната северноамериканска мафия. Зара знае това (както и всички) и идеята му е много проста: той влага част от своите двеста милиона в мафиотската икономика и в

замяна си осигурява подкрепа и защита срещу грипа, всички възможни полиции, митниците, крайбрежната охрана, агентите на щатската хазна и дори срещу Армията на спасението, които до един го дебнат и мечтаят да го спипат и които, имайки предвид нищожното разстояние, отделящо Насау от бреговете на Флорида, все едно го наблюдават от другата страна на улицата със запотените си от яд бинокли.

И така, отдясно — Робърт Зара.

Отляво седят Джон Ховиус, официално жител на Буенос Айрес и притежаващ на теория аржентинско гражданство, и Джеймс Доналдсън, официално и действително британски поданик, родом от Глазгоу или от неговите околности.

В моя списък те са под номера Пет и Шест. Това е грешка, трябвало е да ги включа в извънредна класация.

По отношение на двамата е сигурно едно: при Ландау в краен случай бих могъл да изпитвам някакви угризения за онова, което му причиних, но несъмнено бих заспал с кристалночиста съвест при вестта за двойното самоубийство на Ховиус и Доналдсън.

И двамата са били едни от най-близките сътрудници на баща ми. Досието им е пред мен и отново го препрочитам — по-скоро по навик, отколкото от необходимост, тъй като знам наизуст всеки ред и бих могъл да го изрецитирам като стихотворение: през 1946-а, когато се запознава с баща ми, Ховиус е на двайсет и една години. Баща ми го забелязва, когато работел като най-обикновен служител на рецепцията на някакъв парижки хотел. Още тогава Ховиус говорел осем езика и бил запознат до най-малки подробности с борсовите курсове от края на войната. Баща ми го убеждава да изостави хотелиерството, изпраща го първо в Швейцария, а след това в Съединените щати, като посреща всичките му нужди в продължение на цели две години с единственото условие след изтичането на този срок да се завърне, за да го назначи за свой първи помощник. Което и става. Шест години по-късно, през 1951-ва, Ховиус е натоварен със задачата да отговаря за значителните интереси на групировката Цимбали в Латинска Америка и печели пет пъти повече, отколкото би печелил като директор на „Жорж V“^[2]. След смъртта на баща ми нещата получават учудващ обрат и изведнъж се оказва, че той едва ли не никога не е познавал Андреа Цимбали, като

от този момент нататък забравя дори името му... И ето ти го собственик на четирийсет процента от дяловете на цялата южноамериканска групировка.

Четирийсет процента за Ховиус, двайсет процента за банката „Мартин Ял“, а третия дял от латиноамериканската баница налапва Джеймс Доналдсън. По образование той е адвокат и е шотландец. И толкова много прилича на шотландски адвокат, сякаш се е маскирал като такъв. Разполагам с множество негови снимки: на една се ръкува с Уго Банзер, диктатор на Боливия; на друга се прегръща с генерал Стреснер, диктатор на Парагвай; на трета — с големия си приятел генерал Годой, добре известен перуански демократ, физически прилича изумително на един ухилен до ушите Ейбрахам Линкълн, който обаче вдъхва респект и доверие и който е вдъхнал доверие на баща ми дотолкова, че го е направил своя дясна ръка и дори му е връчил копие от тръстовия акт, за да може в случай на нещастие да докаже, че единственият законен собственик на „Кюрасао“ е бил Андреа Цимбали. И преданият шотландец изгаря поверените му документи, прибира своя пай и не само приема предложенията на подстрекаващия го към измяна Мартин Ял, но може би и сам ги предизвиква, извършвайки като че ли без никакви угризения на съвестта предателство спрямо баща ми и сдобивайки се с такова богатство и могъщество, че според думите Лаватер се очаквало кралицата да му присъди благородническо звание. Позор на оногова, който мисли зло.

И така, отляво — Ховиус и Доналдсън.

А между Зара и тях — моя милост.

След като в продължение на цели ноци чета и препрочитам докладите на сътрудниците на Марк, които той безмилостно пришпорва, в момента, когато започвам да излагам пред него хрумналата ми идея, той свива рамене. „Няма логика.“ — „Добре де, измисли нещо друго.“ Почти се скарваме. Но точно тогава изпитвам по-осезателно от всеки друг път свирепото и весело опиянение от Олд Бромптън Роуд, а освен това и необходимостта да задоволя не само жаждата си за отмъщение и омразата си, но и нещо друго, а то е —

осъзнавам го сега — чисто и просто нуждата да се наложи. Питам Марк:

— Сигурен ли си в сведенията, с които разполагаш?

— Бих заложил главата си. Но чак да се опиташ да унищожиш, от една страна, Зара, а от друга, Ховиус и Доналдсън!... Та те дори не се познават, с изключение може би на Доналдсън и Зара, които може и да са се срещали.

— Ще се бият, Марк. Гарантирам ти, че ще се бият.

— Да, но преди това трябва да се разиграят политическите събития, от които се нуждаем.

— В крайна сметка това е и единствената въпросителна, пред която сме изправени — точната дата. Но ще стане.

И погалвам моя обсидианов Буда.

---

[1] Войници и офицери от американската армия. — Б.пр. ↑

[2] Луксозен хотел в Париж. — Б.пр. ↑

Предшестващите заминаването ми за Насау дни бяха едновременно напрегнати, вдъхновяващи и от време на време особено приятни. Напрегнати бяха в момента на обявяването на втория търг за продажбата на бистрото на Ландау, на закупуването му от мен и на последвалото споразумение за продажба, което сключих със собствениците на питейни заведения. Вдъхновяващи бяха дотолкова, доколкото различните операции се покриваха с конкретизиралото се точно навреме математическо заключение на план, съставен почти цяла година по-рано.

А особено приятни бяха по една съвсем проста причина на име Катрин.

В крайна сметка тя все пак се завърна от обиколката на гръцките острови, от престоя си в Щатите и от всевъзможните си странствания и аз, предупреден за деня на пристигането ѝ на „Роаси“ от двете симпатични чернокожи белачки на картофи във Фурнак, отидох да я чакам на летището, придружен от единствения намиращ се по онова време в Париж карибски оркестър, докато сам, подпомаган от неколцина статисти, носех осемметров плакат, оповестяващ с огромни букви: „КАТРИН, АЗ СЪМ ТУК!“

Постигам известен успех, най-вече пред семейството ѝ, което виждам за първи път — в случая една майка и един тъст, като последният ме гледа особено накриво.

— Намирам — заявява бъдещият тъст, — че подобни прояви са детински, гротескни, обидни и, общо взето, крайно неуместни.

— Излишно е да ми благодарите — отговарям. — Но сте много мил все пак.

И без да му оставя време да се възпротиви, най-изненадващо го почитам с една синовна прегръдка. Мимоходом долавям аромата на шери и се усмихвам.

— И малко нещо алкохолик, а?

Мигновено лъхва студ. Катрин се блещи предупреждаващо насреща ми, но според мен ѝ се иска да прихне. Майка ѝ има

съвършено същите очи и ме оглежда с весело любопитство. Казва ми, че Катрин вече ѝ е говорила за мен, и пита дали все още живея в Хонконг.

— В момента се премествам. Мога ли да ви поканя и тримата на вечеря?

Не, бъдещият тъст не иска, не иска дори да чуе за подобно нещо. А на обяд? Нито на обяд. Нито утре. Нито в близките дни. Питам:

— А след две седмици ще бъдете ли свободен?

Предчувствам, че ще ми отговори отрицателно, но в същия миг се намесва майката на Катрин. Защо по-добре не отида на вечеря у тях следващия четвъртък? Научавам, че живеят във VII-ми район, че фамилието им име е Джефри благодарение на бъдещия тъст, който има втори брак с бъдещата тъща, че притежават апартамент зад „Инвалидите“ и че разполагат с доста пари, от която и страна да погледнеш. Подозирах нещо такова и по-рано: човек не отива на почивка на Бахамските острови с приятели на Сюзи Кендъл, ако сам не разполага с малко джобни пари.

На вечерята бъдещият тъст продължава все още малко да ми се мръщи — той е англичанин с определена склонност към портото, — но между другото се оказва значително по-малко неприятен, отколкото на пръв поглед. Проявява дори тактичност и докато Катрин изчезва в дълбините на дванайсетстайния апартамент под предлог, че иска да се срещне, преди да ме изпрати, той също ловко ме измъква.

— Мога ли да ви наричам Франц?

Приликата между Катрин и майка ѝ не се ограничава единствено с очите. Би могло да се каже, че това е едва ли не същата жена, но с двацет години по-възрастна.

— Франц, вече ви споменах, че Катрин ни е говорила за вас. Тя е още млада.

— Знам.

— Вие също.

— Знам.

— Тя ни каза, че преследвате нещо. След пари ли тичате?

Съвсем случайно документът се оказва в мен. Но не е случайност, че именно този ден се бях разпоредил да преведат парите ми от швейцарската банка в една банка в Насау. Та изваждам

документа от джоба си и го подавам на госпожа Джефри, бивша Варлес. „Четири милиона и сто хиляди долара.“

— Не, госпожо, не тичам след пари.

Взира се в документа и не вярва на очите си.

— Наследили ли сте тези пари?

— Не.

— Спечелили ли сте ги? Наистина ли са ваши?

— Мои са и съм изкарал с труд всеки цент. И никой на този свят няма никакво основание да иска да ме вкара в затвора.

Мълчание.

— Боже мой! — възкликва тя най-сетне.

Става, приближава се до мен и с леко натискане по рамото ме принуждава да остана на мястото си, виждайки, че на свой ред се готвя да се изправя. За няколко секунди застава пред един от прозорците, гледаци към авеню „Сегюр“, а аз я наблюдавам с удивление. После тя отново сяда.

— Вие... Толкова сте млад, наистина, въпреки всичките тези пари. Мога ли да ви помогна по някакъв начин?

Смущава ме самата формулировка на въпроса ѝ — не съм убеден, че разбирам за какво става дума.

— Катрин е права — казва тя. — Вие безспорно преследвате нещо, което не е никак лесно да бъде достигнато. Внимавайте, моля ви.

Гледам я с изумление. В този момент се появява Катрин и двамата излизаме. През следващите дни сме почти неразделни и тя ме изпраща до самолета за Насау — без плакат.

Излизам от Насау към десет часа, плащам два долара такса на моста и навлизам в Парадайз Айлънд.

Турчина не е преувеличил: Робърт Зара е наистина в центъра на фантастична охранителна система. Преминавайки външната ограда на път към него, ме спират още два пъти, като всеки път ме претърсват и се уверяват в самоличността ми. От какво толкова се страхува той, по дяволите? Да не го нападне дивизия на морската пехота, що ли?

Зара е любезен мъж с приятна външност, който ме оглежда с известно любопитство.

— Турчина ми каза много хубави неща за вас.

— И то при положение, че все още не всичко му е известно.

Колебае се, леко объркан от хумора ми или от онова, което го замества.

— Цимбали истинското ви име ли е?

— Безспорно.

— Италианец?

— Французин.

— Но от италиански произход, разбира се...

Щом му доставя удоволствие... „Точно така — отговарям. — Баща ми, или по-точно родът на баща ми, е от Флоренция.“ Озъртам се. В непосредствена близост до басейна стоят четирима телохранители, въоръжени с огромни, напъхани в гръдни кобури пищови и с радиостанции. Бях забелязал най-малко още шестима в градината, без да се смятат онези при входа, като на първия етаж на къщата би трябвало да има най-малко още двама, въоръжени с пушки с оптически мерници.

— Няма от какво да се страхувате — усмихва се Зара.

— За тях се страхувам. Представете си, че взема да се нервирам — отвърщам. — Е, малко раничко е за дайкири, но с удоволствие бих пийнал един портокалов сок.

Донсят ми чаша, лед и ми наливат портокалов сок от огромен термос от масивно сребро.

— Слушам ви — кимва Зара.

Оставя ме да говоря цели десет минути, без нито веднъж да ме прекъсне, без да зададе нито един въпрос, без да прояви някакъв особен интерес, но и почти без да откъсва поглед от мен дори и за да запали пурата си. Озадачава ме нещо в начина, по който мърда ръцете си, но то е до момента, в който осъзнавам, че извършва всяко движение, без изобщо да поглежда пръстите си, които живеят сякаш свой собствен живот.

Млъквам. Той дръпва от пурата си, проследява с поглед дима и най-сетне пита:

— И кой ръководи компанията, на която искате да причините толкова зло?

— Джон Ховиус и Джеймс Доналдсън.

— Познавам бегло Доналдсън.

— Знам. Проверихме: срещнали сте се преди три години в Лондон. А проверихме в случай, че бихте могли да имате някакви общи интереси или с него, или с Ховиус. Но очевидно не е така. И ако изобщо имате някакъв интерес да ги предупредите за онова, което им готвя, то той напълно ми убягва.

Усмихва се.

— Добре сте информиран.

— Не съм дошъл с празни ръце.

С крайчеца на окото си изведнъж забелязвам как телохранителите застават нащрек и се хващат за пищовите си, озъртайки се предпазливо. Минават няколко секунди, през които очаквам да се разрази същинска касапница, но не се случва нищо. Онези леко се размърдват, след което изпадат отново в първоначалната си неподвижност, подобно на отлично обучени стражеви песове.

— Не мога да ви отговоря веднага, естествено — казва Зара, който дори не обръща глава. — Трябва да поразмисля, да поговоря с приятелите си. Колко време ще останете тук?

— Колкото е необходимо. Отседнал съм в хотел „Британия Бийч“.

— Дайте ми три дни. Аз ще ми потърся.

Кимвам. Телохранителите ме придружават и преминавам последователно няколко отбранителни линии подобно на парламентъор, дошъл да връчи ултиматум.

Питам се дали наистина си заслужава да свиеш двеста милиона долара.

Бахамският архипелаг включва неколкостотин острова и островчета. Влизащата в него островна група Бимини е разположена най-близо до американското крайбрежие на Флорида — на не повече от осемдесет километра. Откривателят на Флорида, испанецът Понс де Леон, е бил убеден, че там се намира легендарният „Извор на младостта“. В действителност, по причина на топлите води на минаващия в непосредствена близост Гълфстрийм, това е раят на ловците на едри риби. Там Хемингуей е пресушил няколко бутилки и е създал „Старецът и морето“.

— Ловили ли сте досега риба-меч?

— Не съм улавял дори сардина.

Седя на кърмата на една яхта в нещо като зъболекарски стол и до мен, в напълно идентично съоръжение, се е настанил Робърт Зара. Връчили са ни рибарски пръчки или нещо подобно, с една дума — пособия за риболов.

— Нищо чудно да уловите някоя риба-меч — отбелязва Зара. — А може и баракуда или бял марлин, или сейл, или ухао, или кингфиш, или пък тон, а защо не и гигантски син тон.

— Не ми рецитирайте списъка на доставките, ще се задоволя с менюто. Искам преди всичко да улова един шотландец на име Доналдсън и един аржентинец на име Ховиус.

— Нещо лично?

— Щом вие го казвате.

Зара запалва пура, оставя въдицата си с отегчен вид и промърморва:

— Получих отговор. Той е положителен, решихме да приемем предложението ви. Но при условие, че удвоите финансовото си участие.

— Не разполагам с толкова пари.

— Това е ваш проблем.

— Откъде искате да ви намеря два милиона долара?

Да разговаряш делово с него е все едно да се опитваш да убедиш един парцал за миене на под да стане компютър. Слагам ръкавиците и точно в този момент се разнася вик. Не успявам дори да се обърна, за да видя какво става: двата носещи се с невероятна скорост към нас катера са изскочили от скривалището си накъде сред върволицата от островчета, известна под името Кат Кай. Вълнорезите им порят виолетовата вода, вдигайки огромни вълни; вече са на около половин морска миля, на деветстотин метра от нас. На борда на яхтата появата им предизвиква ако не паника, то поне трескава суетня. Даже не ми остава време да възкликна тъпо: „Какво става?“ или да изтърся друга подобна дивотия — буквално ме изтръгват от зъболекарския стол, сграбчват ме като вързоп и ме пренасят в един салон, целия в жълточервеникава кожа и дърворезби; същата участ сполетява и Робърт Зара, който я приема свършено спокойно. Дръпнал е за първи път от пурата си на палубата, седнал на зъболекарския стол, сега дръпва повторно, настанил се вече на едно канапе. Над главите ни се

разнасят глухи удари, сякаш горе на палубата тежководолази са си устроили бал. Двигателите на нашата яхта започват да работят на пределна мощност и поне доколкото успявам да си дам сметка, ние се омитаме от района със скоростта на метеорит.

— Забавно, нали? — подхвърля Зара.

— Същинско удоволствие. Наистина ли стрелят по нас?

— Опасявам се, че да. Шампанско?

Чернокож прислужник отваря бутилка „Дом периньон“.

— Това е американската полиция — пояснява Зара. — Или пък крайбрежната охрана, или ФБР, или ЦРУ, или Тексаските рейнджъри, Дивата орда или пък Адвентистите на Седмия ден... Кой ги знае. Случва ми се на всяко второ излизане. Но развлеченията са толкова малко.

Отпива от шампанското.

— Та докъде бяхме стигнали, Цимбали? А, да, приемаме участието ви с два милиона долара, от които единият трябва да заплатите в аванс. Накратко, вашата теория е следната: една компания, на която ѝ мислите злото, има особено големи интереси в дадена латиноамериканска държава; тя е свързана със сегашните управници и благодарение на тези свои връзки е успяла да вземе надмощие над всевъзможните американски конкурентни компании. Това са фактите. Да се върнем сега на вашата хипотеза: според вас рано или късно сегашното правителство ще бъде свалено и в Щатите доста хора, както в определени официални кръгове, така и в други среди, с които се предполага, че съм свързан, вече действат в тази насока. Така ли е?

— Да.

— Чудесно. И вие бихте искали под прикритие на падането на правителството, ако се стигне до такова, разбира се, групировката, на която имате зъб, не само да бъде изхвърлена от въпросната латиноамериканска страна, чието име не съм споменал, но и това да бъде придружено с възможно най-големи финансови загуби. Така ли е?

— Така е.

— Бихте желали например в случай, че хората от споменатите преди малко от нас американски кръгове решат да използват, да речем, една стачка на шофьорите на камиони, за да съсипят икономиката на страната, то тази стачка да засегне на първо място групировката, на която мислите злото. Така ли е?

Над морето отново е тихо. Яхтата намалява скорост и продължава пътя си с равномерен ход.

— Така е.

— И само заради това вие сте готов да помогнете с два милиона долара осъществяването на този, нека го наречем „антикомунистически кръстоносен поход“?

Никога до момента идеята ми не ми се бе струвала по-налудничавата. Но отговарям:

— Стига да успея да намеря още един милион долара.

Робърт Зара се усмихва.

— Ще намерите, сигурен съм в това. Току-що вие влязохте в съюз с хора, за които поетите задължения са свещени, и особено онези, по отношение на които самите те са заинтересована страна. И така, сега, след като се споразумяхме, още нещо: не можем, разбира се, да гарантираме датата на операцията.

— Ще чакам толкова, колкото е необходимо.

Поглежда ме с любопитство.

— Били ли сте някога в Сантяго де Чили?

Поклащам глава.

— Не.

Първата ми грижа след пристигането в Насау е да прескоча до банката, в която са преведени стоте милиона на господин Хак и четирийсетте и два милиона, представляващи печалбата върху спекулацията със златото. Съгласно желанието на самия господин Хак, изисквам стоте милиона да бъдат незабавно преведени в някаква банка във Филипините, което и се прави. Но четирийсетте и два милиона долара са все още тук и за момента нямам никаква представа какво трябва да правя с тях.

Указанията на господин Хак бяха изрични: възможно най-бързо да преведа първоначалната сума от сто милиона долара във Филипините, откъдето той най-вероятно е възнамерявал да ги прибере, за да ги върне чисто и просто на мястото им. Ала така и няма да узная никога нищо повече и не е изключено стоте милиона и до днес да се намират на онази сметка в Манила, по която ги преведох. Господин Хак беше поискал от мен на първо време да замина с онова, което

наричаше „Печалбата“, в някоя латиноамериканска страна. Предвиждаше това да бъде Аржентина, но аз настоях срещата да стане в Насау. Тогава той ми каза: „Отидете в Насау, отседнете в хотел «Британия Бийч» и чакайте. Някой ще ви се обади.“ Но кой? В Насау съм вече повече от седмица и нищо не се случва.

Нищо, освен факта, че дните бавно си минават. На 3-и октомври наистина ми се обаждат по телефона, но това е Марк Лаватер.

— По дяволите, Марк, четири часът сутринта е!

— Съжалявам. Искрах просто да разбера дали има нещо ново.

— Свързах се с оня тип и те са съгласни.

Мълчание.

— Започна се значи — промърморва накрая Лаватер. — И кога се очаква да стане?

— Не знаят.

— Ще бъда в Ню Йорк, където ще се видя с интересни хора. Защо не вземеш да прескочиш до Манхатън?

— Може.

— Ще бъда в „Сейнт Реджис“ от 8-и и ще остана най-малко три дни. Опитай се да дойдеш.

Е, да, но преди това би трябвало въпросният „някой“ да ми се обади! Все пак не мога да чакам месеци или години неизвестния пратеник на господин Хак, който като нищо може и да не се появи. Спомням си за трупа, хвърлен за храна на акулите. Ами ако окончателно е прекъсната връзката между мен и господин Хак или между мен и наследниците му, за които е била предназначена Печалбата? Ами ако предположим, че са били екзекутирани и сега палачите им решат да се заемат с мен? По гърба ми изневиделица плъзват вадички ледена пот.

— Франц?

— Размишлявах. Дадено, ще бъда при теб на 10-и вечерта.

— Тъкмо ще вечеряме заедно. Ще те чакам.

И минават още две седмици, през които напрежението ми все повече и повече нараства. Вече съм взел решение да напусна Насау, независимо дали ще ми се обадят, или не. Първоначалната ми идея е да държа в течение за движението си банката, която винаги би могла да ме открие, но се отказвам от нея, тъй като това би предположило не само създаването на прекалено сложна съобщителна система между

банката и хотел „Британия Бийч“ като място на срещата, но и почти би сложило край на подобие на полулегално съществуване, което вода от две години насам. Не знам какво да правя.

Турчина, Уте и техният ескорт от голи баядерки отдавна са напуснали Бахамските острови и са се прибрали в Лондон. На 8-и Турчина ми се обажда, за да разбере, ако се вярва на думите му, има ли нещо ново около мен. Уверявам го, че съм в пълна форма, което е по-скоро оптимистично като твърдение, защото в главата ми цари пълен хаос, като се започне от отхвърлящата най-безгрижно всичките ми покани Катрин и се свърши с дължащото се на безрезултатното чакане подобие на страх, минавайки междувременно през пълната ми самота и раздразнението, което изпитвам спрямо самия себе си заради ангажирането ми в безумната авантюра със Зара, с приятелчетата му от мафията и с дявол знае още кого.

На 9-и резервирам място в самолета за Ню Йорк. Решението ми е категорично — заминавам. Оставил съм най-подробни указания както на банката, където кротуват четирийсетте и два милиона и нещо долара, така и на хотел „Британия Бийч“. Те ще трябва да приемат всички телефонни обаждания на мое име, а аз ще се свързвам с тях всеки ден в осем вечерта, независимо къде се намирам.

Щура работа, но какъв друг начин да измисля?

Две очакващи мъжете си американки ме виждат тъжен и самотен и веднага ме обсаждат; съпротивлявам се ожесточено и ето че през нощта на 9-и срещу 10-и тримата тъкмо вечеряме заедно, когато идват да ми съобщят, че по телефона ме търси някакъв луд доктор.

— Кой?

— Лудият доктор.

Човек най-малко би се озадачил.

— Прехвърлете разговора в стаята ми.

Горе, след като затварям вратата и изчаквам обичайните манипулации на телефонистката, още с вдигането на слушалката чувам смразяващ кръвта писък. След това се разнасят викове за помощ, трясъкът на автоматен откос и накрая агонизиращо хъркане.

После ехиден глас произнася:

— Тук е сатанинският доктор Фу Манчу и неговият подъл съучастник и братовчед. Как ше шувствува Фланц, нашият млогообишан и достопоштен пlyingтел?

Затварям очи от раздразнение. Ако ми бяха подръка, веднага щях да ги удуша.

— Не можехте ли да се обадите по-рано, негодници такива?

— В Сан Франциско сме и си търсехме апартамент. Носят се слухове, че си имал малко пари за нас.

На 10-и съм в Ню Йорк, срещу мен седи Марк Лаватер.

— Почернял си.

— Нямах друга работа.

Заврели сме се в малък италиански ресторант, където пиците са повече от отвратителни. „Преди петнайсет години беше още по-страшно — пояснява Марк като извинение. — Би трябвало по-често да идваш в Ню Йорк.“

— Е, а интересните хора, с които си се видял?

— Пълно мълчание по линията — неми са като риби. Всичко е строго поверително, свръхсекретно. И доказателство за това е, че освен директора на ЦРУ в течение са само „Тайм Магазин“, „Вашингтон Поуст“ и двеста-триста журналисти. Дават на Алиенде най-много една година живот. Увериха ме, че те също щели да използват стачката на шофьорите. Така че твоята ненормална идея започва постепенно да се оформя.

— Кои „те“?

— Ами чети вестници: ЦРУ, Ай Ти Ти, мафията, всички — същински панаир. Излишно е да ти изброявам по-нататък.

— Престани да се правиш на палячо, Марк.

— Нямам ни най-малко желание да се правя на палячо, ни най-малко. Искане ми се по-скоро да се издрайфам, но причината определено не е в пицата. И знаеш ли защо? Защото ми се повдига от онова, което явно ще се случи в Чили, ето защо. Дали да не отидем да вечеряме другаде?

— Обвързах се със Зара и вече и дума не може да става за отстъпление. Не и с тези типове във всеки случай.

— Но защо ще отстъпваш? Ако приемем, разбира се, че можеш да го направиш. Нямах повод за отстъпление. Ти просто използваш ситуацията, а не я създаваш. И без теб всичко би се развило по

абсолютно същия начин. Ела, да се омитаме оттук, наистина ми се повдига.

Неговото „адски готино италианско ресторантче“ се намира недалече от „Стейтлър Хилтън“. Прекосяваме фоайето на хотела и излизаме пред „Медисън Скуеър“, където един конен полицай контролира излизането на зрителите от някакъв мач по не знам какво си. Двата с Марк се отправяме пеша към Таймс Скуеър по обезлюдяващите със застрашителна бързина тротоари. Въпросът му ме заварва съвършено неподготвен.

— Защо не се ожениш за нея?

Явно изглеждам сащисан.

— За кого?

— За Катрин Варлес.

— Не знаех, че я познаваш.

— Видях ви заедно в „Режин“. Освен това познавам майка й.

Улиците на Манхатън са вече съвършено пусти, като се изключат няколко изолирани групички хипита и чернокожи. Чувство за несигурност. Трябваше да вземем такси.

Излизаме на Таймс Скуеър, където оживлението е по-скоро относително, и без да се договаряме, сякаш и двамата залагаме на това кой ще отстъпи първи, продължаваме към „Сейнт Реджис“. Странен град, където да тръгнеш пеша по улиците след осем часа, е истинска авантюра.

На следващия ден вземам самолета за Сан Франциско.

На летището в Сан Франциско виждам висок около два метра и половина полицай и в подножието му, точно до него — две сивкави, наподобяващи чудовищно издути кървавици създания в маоистки туники, с яркочервени конусовидни шапки и дълги, влачещи се почти по земята плитки. Напомпаните като че ли с хелий кървавици се втурват към мен, прегръщат коленете ми, след което се просват ничком и с трескаво, граничещо с безумие благоговение целуват краката и ръцете ми, като при това надават непоносимо остри писъци. Приличат на китайски шпиони и носят непроницаеми черни очила. Огромният полицай ме поглежда доста странно.

— Ваши приятели ли са?

— Аз съм ги отгледал. Още от самото им раждане. Хайде, куш долу!

Тримата, кървавиците и аз, излизаме и се качваме в един ролс-ройс „Силвър Шадоу“. Питам:

— Необходим ли беше този цирк наистина?

— Нещастни Ли и Лиу пливетствуват най-шърдешно доштопоштен Фланц и му шелят добре дошъл в Шан Франшишко — пропищява Ли (или Лиу).

— Страшно много ни се искаше да видим физиономията ти онзи ден в Насау, когато ти се обадохме — добавя Лиу (или Ли).

Двамата притежават хубава дървена къща на Телеграф Хил, построена веднага след земетресението в началото на века. В съседство се намират две ателиета на художници; непосредствено до тях живее един скулптор, чиято единствена специалност е извайването на кутрета на лявата ръка — започнал с изработването на собственото си кутре в естествени размери, което продал на един тексасец за сто долара (не истинския си пръст, а отливката, естествено); продал следващия, но вече триметров, за пет хиляди долара, а понастоящем работел над един деветметров, за който се дърляли сума музеи на модерното изкуство, като последното предложение било за сто хиляди долара. Малко преди къщата на Ли и Лиу живее една писателка заедно с куп кучета; срещу нея живеят трима актьори и една балетна трупа, която в момента на пристигането ни тъкмо репетира. Ли и Лиу ме представят на всички и ме въвеждат в дома си. Той е триетажен и разкошно мебелиран, като от последния етаж през огромна остъклена стена разкрива необятна гледка към Сан Франциско Бей, Голдън Гейт и Бей Бридж, като се вижда чак до Саусалито.

— А от другата страна може да се види Чайнатаун.

— Върхът! По наем ли сте я взели, или сте я купили?

— Отначало под наем, а преди три дни, когато получихме парите, я купихме.

Поглеждам към Голдън Гейт и само за няколко секунди несъществуващата допреди малко мъгла бързо обща структурите му. Обръщам се — Ли и Лиу са съблекли туниките, които са в тон с тапицерията на ролса, както и използваните за подпльнки безброй възглавнички, и ми се усмихват — отново стройни и гъвкави.

— Радвам се, че ви виждам, клоуни нещастни! Смятах ви за покойници.

— И ние се радваме.

— Защо не ми казахте по-рано, че парите са били за вас? Нали наистина са за вас?

— Да, за нас са.

Това е един от редките случаи, когато ги виждам сериозни. Обясняват ми онова, за което до известна степен и сам се бях досетил: Хак е — или е бил, тъй като не знаят нищо за съдбата му — техен чичо и тримата се договорили да напуснат заедно Хонконг, като първоначално идеята на Ли и Лиу била просто да отидат другаде, за предпочитане в Съединените щати, с едничката цел да създават филми другояче, а не само с помощта на порои хемоглобин. Те уведомили господин Хак за евентуалното си заминаване и за тяхна най-голяма изненада разбрали, че господин Хак също иска да напусне Колонията. Чичо Хак им се сторил доста загадъчен и им дал безброй съвети, от които те не разбрали нищо друго, освен че работата била изключително сериозна. Подозирали, естествено, че имало нещо не съвсем нормално, но не знаели точно какво. Чичо Хак настоял да не отиват направо в Калифорния, а да минат през Европа — през Лондон или през Париж например — в случай, че някой би тръгнал да ги преследва. „Нищо не разбрахме, но чичо Хак не обичаше да му противоречат.“ Те най-послушно изпълнили всички негови нареждания, извличайки дори огромно удоволствие от собствената си добросъвестност, като с неподправено въодушевление си играли на преследвани шпиони, прелитайки половината свят. При пристигането си в Ню Йорк намерили съобщение, в което от тях се искало на първо време да избягват крайното си местоназначение, Лос Анджелис, и им се препоръчвало да отидат по-скоро в Сан Франциско, където чичо Хак трябвало да се присъедини към тях.

— Но той не дойде.

Разказвам им за посещението си в безлюдната къща в Новите територии, но без да им споменавам за пиршеството на акулите. Ли и Лиу са далеч по-малко откачени, отколкото изглеждат на пръв поглед. „Чинг е изчезнал, така ли?“ — „Безследно.“ — „Значи работата е сериозна.“ По тяхна молба им разяснявам цялата операция със спекулирането върху златото.

— Какво е конвертируемост?

Гледат ме с кръгли от изумление очи, което за китайци не е никак лесно: значи чичо Хак е взел „назаем“ сто милиона долара, използвал ги е, за да спекулира, като е възнамерявал да върне въпросните сто милиона след приключване на операцията, така ли?

— Значи нищо не е откраднал, щом е искал да върне парите или пък щом ги е върнал.

— Това, което той направи, не е съвсем законно. А и не знам дали е върнал парите, или не.

— Искаш да кажеш, че сега дори и ти не можеш да прибереш тези пари, стоте милиона, които са във Филипините?

— Преведох ги на сметка, която не е моя и върху която нямам вече никакви права. А и не искам да имам. За мен това са изгорели пари.

Съгласяват се. Двоумят се.

— Мислиш ли, че вече можем да заминем за Лос Анджелис?

Откъде да знам? Нямам никаква представа какво е станало с Хак, неизвестни са ми и съображенията, които са накарали дявол знае кого да изпрати Ли и Лиу по скоро Северна Калифорния, отколкото в Южна.

— Ще останем тук още известно време — решават Ли и Лиу. — Споменаха ни за някакъв, който възнамерявал да прави голям научнофантастичен филм, нещо като война на световете, и който живеел наблизко. Бихме могли да работим с него.

Със своите четирийсет и два и нещо милиона долара те биха могли не само да живеят, без да работят, но да създават и собствени филми. Ала очевидно все още не го осъзнават или може би смятат, че тези пари принадлежат повече на чичо Хак, отколкото на тях. Но това е техен проблем. Моят няма нищо общо с него. Когато Ли и Лиу ми съобщиха по телефона, че ме чакат заедно със своите четирийсет и два милиона и нещо, и то точно в Сан Франциско, аз не можах да скрия удивлението си. Отговорих им, че мястото на срещата ни е от взаимен интерес, и това всъщност не е много далече от истината, като ги уверих, че предпочитам Сан Франциско пред всички американски градове, с изключение на Ню Йорк.

Ала истинската причина е, че тук живее Сидни Лам, номер Шест в списъка ми. И благодарение на остъклената стена на третия етаж на

дома на моите приятели установявам, че в действителност Сидни Лам се намира на разстояние един пушечен изстрел от мен.

Както в буквален, така и в преносен смисъл!

Кантората му се намира в Калифорния, близо до „Транс Америка Билдинг“, а самият той живее в разкошен апартамент с панорамна тераса, гледаща презабавната Ломбард Стрийт, една изцяло застроена с червени тухли улица, която, виейки се като мъртвопийан кротал, прави всичко възможно, за да се спусне по един четирийсетградусов наклон.

Вече сме се срещали, но опасността да ме познае е толкова незначителна, че може спокойно да бъде пренебрегната: това се случи на 27-и август 1956 година, а тогава бях едва осемгодишен. Лам дойде да се види с баща ми и наистина се видя с него, като дълго го убеждава нещо, и то в самото навечерие на смъртта му. Това посещение остана завинаги в паметта ми по причина на една особено силно поразила ме сцена. Вече споменах, че Капила — къщата, която притежаваше баща ми в Сен-Тропе, в която съм се родил и където той умря, има формата на подкова, отворена към памплонския плаж. Кабинетът на баща ми се намираше в края на лявата извивка на подковата, ако човек застане с лице към морето. Лам беше заедно с баща ми във въпросния кабинет през ранния следобед на 27-и август, а аз минавах през градината на връщане от басейна или от плажа, изпреварвайки с няколко десетки метра майка ми, която разговаряше с някаква приятелка. В същия момент тонът на разговора в кабинета на баща ми се повиши и баща ми се развика — нещо, което почти никога не му се случваше. Думите му и до днес са гравирани в паметта ми: „Аз не наричам това небрежност! Аз наричам това кражба! И ще се заема с вас при първия удобен случай!“

Баща ми умря на следващия ден и така и не успя да се „заеме“ със Сидни Лам. Поисках от наетите от Марк Лаватер детективи да открият какво в миналото на Лам преди петнайсет години е дало основание за обвинението на баща ми. Но те нищо не откриха, нищо съществено — вероятно защото всички следи са били заличени от самия Лам с пълното съгласие на изпълнителите по завещанието, които бяха Ял и онзи кретен, чичо ми. Те явно са се съгласили да оневинят Лам, като дори са му платили в замяна на мълчанието му. В

крайна сметка по този начин те са се застраховали, че той никога повече няма да проговори и да спомене името Андреа Цимбали.

Но дори и да е така, това няма значение. Убеден съм, че Лам е предал баща ми, и то неведнъж, като се вземе предвид, че се е опитал да го обере приживе. Останалото няма значение — не съм съдия, който се нуждае от доказателства.

За да атакувам и по възможност да унищожа Сидни Харисън Лам, аз бях съставил план, който се основаваше, естествено, на събраните от екипа на Лаватер сведения за него. Не ми се наложи да измъчвам кой знае колко въображението си: Лам беше блъфьор и играч, способен да поема дори най-безумните рискове. Той бе надарен с онази свръхнаивност на комарджиите и мошениците, които са убедени, че късметът им е дължен и че рано или късно ще се прояви, докато те с неизменно незадоволена и същевременно дотолкова хищна стръв се стараят да преметнат жертвата си, че и през ум не може да им мине, че сами биха могли да се превърнат в жертва.

И така, бях съставил план, който възнамерявах да осъществя по-късно. Но начинът, по който се развиват замислите ми по отношение на Ховиус и Доналдсън, тяхното като че ли известно забавяне и накрая присъствието в Сан Франциско на Ли и Лиу, намиращото се в тяхно разположение богатство и приятелството, което ми засвидетелстват — всичко това ме кара да променя първоначалната си стратегия, включваща бърза и в известно отношение математически точна екзекуция, подобна на тази на Ландау.

Като благодарение на намесата на моите жълтурковци с дръпнатите очи тя ще приеме едва ли не формата на комедия.

Необходими са ми малко повече от две седмици, за да организирам всичко.

И някъде към края на този срок, в началото на декември, телефонът наистина иззвънява в разкошната кантора, която съм наел в един от небостъргачите на Ембаркадеро Сентър. Ли и Лиу ми спретнаха външност, напълно в тон с кантората (декорирайки я лично така, че човек направо да превърти), като освен това ме накараха да си уشيا по поръчка няколко костюма, избирайки сами платовете — и то какви! — и ми увесиха на врата една умопомрачителна вратовръзка и

пръстен с огромен диамант на показалеца На лявата ръка. Така приличам на търговец на килими, преквалифицирал се в областта на конфекцията. И така, телефонът звънна, секретарката ми вдига слушалката след обичайните недомлъвки събеседникът ми разкрива самоличността си.

— Името ми не ви говори нищо, разбира се. Казвам се Сидни Харисън Лам.

— Така е, искрено съжалявам.

— Господин Жозеф Бенхарун... французин ли сте?

— Да.

Правя всичко възможно в гласа ми да прозвучи онова, което според мен би трябвало да бъде силно изразен магребски акцент.

— Нямате абсолютно никакъв акцент — уведомява ме гласът на Лам. — Господин Бенхарун, мисля, че и за двама ни би било от полза да се срещнем. Занимавам се с недвижими имоти, доста дилетантски и доста отдалече, но все пак...

Отговарям, че ако ангажиментите ми позволят, бих бил щастлив да се запознаем, че това би ми доставило щуро удоволствие, и изпадам в див възторг, когато научавам, че кантората му — какво щастливо съвпадение! — се намира на две крачки от моята. „Бих могъл да прескоча до вас“, казва той. И прескача. И ето ни един срещу друг.

Може би щях да го позная въпреки изминалите петнайсет години. Може би. Той е изключително представителен мъж — строен, елегантен, с великолепен слънчев загар, безупречно облечен, с петнайсетина сантиметра по-висок от мен и безспорно чаровен. Но аз знам, че е мошеник, и съм уверен, че бих го идентифицирал като такъв дори и да не го познавах, и то по нещо в погледа му.

— Толкова млад и вече в бизнеса — отбелязва той. — Изумен съм.

Приемам привидно скромно, но същевременно сериозен и самоуверен вид. Впускам се в многословна реч за намеренията ми, за житейските ми възгледи, като изреждам куп примери за сатанинското ми лукавство, за дяволската ми проникателност, за феноменалната ми работоспособност; извиквам три пъти поред нещастната си секретарка, за да ѝ дам свършено безсмислени разпореждания. С една дума, правя всичко възможно, за да създам у него впечатлението, че в действителност съм просто един претенциозен млад глупак, наивник и

лапнишаран, който струва единствено благодарение на силата на парите си, завещани му от „чичо“, забогатял за сметка на „черномутрите“ в Алжир.

Той ме слуша с учтиво и доброжелателно търпение, като в очите му проблясва едва доловима подигравателна искрица всеки път, когато погледът му попадне върху пръстена ми. Успява да се престори на ужасно впечатлен от онова, което сам нарича моето „кроше“, и за да не остане по-назад, подхваща дори един куплет от „Америка, земя на свободната инициатива“, макар че не престава да ме наблюдава с крайчеца на окото си, очевидно питайки се дали наистина съм такъв глупак, какъвто изглеждам. Най-сетне отваря дума за целта на посещението си:

— Скъпи Джо... Мога да ви наричам Джо, нали? Скъпи Джо, онзи ден съвсем случайно направих едно кръгче по пътя за Тамалпаис Маунт. Това е място, което винаги много съм харесвал.

Седя неподвижно и го гледам втренчено с вид на професионалист.

Тук трябва да поясня, че Сан Франциско е построен върху полуостров, чийто край сочи почти право на север. Точно срещу него се намира друг полуостров, известен като Марин Пенинсюла, като двете земни образувания са разделени само с километър и половина разстояние и с Голдън Гейт. Тамалпаис Маунт се намира на Марин Пенинсюла отгатък Саусалито — първото населено място, на което човек попада на идване от Сан Франциско, след като мине по Голдън Гейт.

— Знаете ли, Джо — казва Лам, — за мен Саусалито и целият район до Тамалпаис Маунт е донякъде царството на моето детство. Привързан съм към него по чисто сантиментални причини. Когато бях дете, клетият ми баща имаше голяма къща в подножието на секвоите и аз ходех да си играя на Стайнсън Бийч. Или пък се изкачвахме на склона на Тамалпаис, за да се любуваме на Тихия океан и на Сиера Невада.

Кимвам сериозно. В главата ми, естествено, са всички данни от досието на Лам. Истинското му име е Зигмунд Ламерски, роден е в Чикаго и на излизане от изправителния дом, където е прекарал детството си, той е продавал последователно прахосмукачки, застрахователни полици, както и мъжествеността си на попрезрели

дами, преди да забогатее покрай бизнеса с недвижими имоти и да започне явно да мошеничества, щом баща ми е успял да го спипа на местопрестъплението. Сегашното си богатство е натрупал на основата на двеста и петдесет хиляди долара, които Мартин Ял несъмнено му е дал през есента на 1956 година.

Но продължавам да се правя на глупак. Лам:

— И ето как онзи ден, по време на една от обиколките ми по местата на моето детство, съвсем случайно научих от семейство Лопес, мои стари приятели, какво се е случило.

Плясва се по челото.

— Просто не повярвах на ушите си! Наистина не можех да повярвам! Свързах се с Арт Бекнал, адвоката, който се занимава с делата на фамилията Елбърт, и тогава вече се наложи да приема очевидното: всичко това беше вярно!

— Какво е било вярно?

Лам вдига ръце към небето.

— За бога! От месеци насам искам да закупя този терен! Какво говоря — не от месеци, от години! И ето че вие изневиделица се появявате в Сан Франциско, където не познавате никого, и още при първото ви предложение ви се предоставя онова, което винаги са ми отказвали! Признайте, че има от какво да побеснее човек!

Приемам важен и надменен вид.

— Очевидно съм предложил повече от вас.

Измерва ме с поглед, става и започва да кръстосва кабинета, като изиграва едва сдържан, буен и с огромна мъка потискан гняв, и то го изиграва толкова добре, че бих могъл едва ли не да му повярвам. После отново сяда на мястото си.

— На колко години сте, Джо? На дващсет и две? На дващсет и три? Моля ви в никакъв случай да не се чувствате засегнат от това, което ще ви кажа. Самият аз нямам кой знае колко сериозно отношение към бизнеса с недвижими имоти, за мен това е просто развлечение, тъй като богатството, което наследих от родителите си, би ми позволило да живея преспокойно и без да работя. Но разрешете ми все пак да ви кажа нещо. Вие сте заплатили шестстотин хиляди долара за терен от петдесет и пет хектара. Това е сравнително голяма сума дори и за мен.

Този път се правя на обиден.

— Разполагам със значителни средства.

Лам доброжелателно се усмихва:

— Стига, Джо, та Сан Франциско е мой град. Съвсем случайно се оказа, че директорът на банката, в която сте депозирали парите си, е един от най-добрите ми приятели — виждате колко малък е светът. По тази причина ми е известно, че преведените от вас въпросни шестстотин хиляди долара представляват почти целия ви капитал. О, досещам се какво сте искали да направите, купувайки този терен. Казали сте си, че покрай отделящите го от Сан Франциско едва трийсет и няколко километра, покрай чудесния изглед към Тихия океан, към Сиера Невада, към Санта Крус и Франциско Бей, както и покрай онези възхитителни осемдесетметрови секвои, та сте си казали, че покрай всички тези предимства ще можете да реализирате наистина фантастична сделка, за което е необходимо просто да парцелирате терена и да го разпродадете на части...

— И все пак го купих аз, а не вие!

Продължава с най-чаровна усмивка:

— На драго сърце признавам, че трябваше да следя случая по-отблизо. Но това е недостатъкът на дилетантството. Знайте обаче, че сте имали просто невероятен късмет, тъй като Бекнал обяви терена за продажба само дванайсет часа преди вашето пристигане. Ала не това е най-важното, Джо. Има два съществени факта, които не са ви известни...

— Каква е тази фамилия Елбърт, за която споменахте? Аз не преговарях с тях.

Тържествува:

— Именно! Именно, Джо! Това е първият от неизвестните ви факти: изпързали са ви, приятелю! Купили сте терена от някаква компания със седалище на Бахамските острови, едно от онези анонимни дружества, за които никога не се знае кой стои зад тях, и тези типове са ви изиграли: платили сте им шестстотин хиляди долара за терен, който самите те са купили преди три седмици от фамилията Елбърт за четиристотин и петдесет хиляди долара. С други думи, спечелили са сто и петдесет хиляди долара на наш гръб!

Обстоятелствата изискват да изглеждам първо шашардисан, след което високомерието на младостта ми трябва да вземе връх и да побеснея. Изсъсквам злобно:

— На вас това какво ви влиза в работата?

— Спокойно, Джо — добродушно промърморва Лам. — Ако не ми вярвате, питайте Арт Бекнал, а това е най-почтеният човек на света. Но има и нещо още по-неприятно, Джо, налице е втори, също така важен факт: теренът, който сте закупили, не подлежи на застрояване! Или почти не подлежи. Винаги съм знаел това — не забравяйте, че като дете съм играл там. Та тази бахамска компания... Как се казваше човекът, който ви продаде терена?

— Те бяха двама: Коски и Сасплан.

— Не ги познавам.

„Нищо чудно — минава ми тозчас през ум. — Бих се изненадал, ако ги познаваше.“

— ... Не ги познавам, но тези типове са били несъмнено мошеници. Невъзможно е да се парцелира Тамалпаис. Този терен става единствено за лов на зайци или за резерват на любителите на природата като мен...

Върви по дяволите! Но оставам верен на персонажа си — изигравам последователно изумление, недоверчивост, подозрителност, тревога и накрая потиснатост.

— Съжалявам, ужасно съжалявам! — уверява ме Лам с искреност, която с право би заслужила „Оскар“.

Преструвам се на удавник, който се улавя за сламка.

— Казахте, че не подлежи или почти не подлежи на застрояване. Какво означава това?

Поклаща глава като благодушен баща, комуто изреждат пакостите, извършени от сина му.

— Джо, в случая сте проявили крайна непредпазливост. Ако бяхте прочели по-добре договора, който тези двама долни негодници... Как се казваха всъщност?

— Сасплан и Коски.

— ... Който тези долни негодници са ви накарали да подпишете, щяхте да си дадете сметка, че по силата на едно от завещателните разпореждания на Дуайт Елбърт на терена не могат да се извършват никакви строежи до 31-ви декември 1975 година. Това е напълно законно разпореждане, срещу което нищо не може да се направи. Закупувайки терена, в действителност вие де факто сте се ангажирали да го спазвате. Защо според вас теренът на Елбъртови не е бил

продаден досега? Кой би инвестирал стотици хиляди долари в терен, който може да бъде застроен едва след години?

Мълчание. Правя всичко възможно да пребледнея. Никак не е лесно, още повече, че ме напушва истеричен смях.

— Така е, така е! — въздиша Лам.

Става, потупва ме по рамото.

— Всички сме правили грешки, Джо. Реших да ви предупредя веднага, щом разбрах какво се е случило. Историята на предприемачеството в областта на недвижимите имоти познава няколко прискърбни случая, дължащи се на непочтеността на безскрупулни индивиди, от каквито, като се има предвид дилетантството ми, предпочитам да стоя настрана. Но не всички са толкова предпазливи. Знаете къде е кантората ми, ето и домашния ми адрес. Изчакайте няколко дни, докато се съвземете от ужасното разочарование, което несъмнено изпитвате в момента, и ми се обадете. Може би дотогава ще успея да намеря някакъв начин, за да ви помогна. Познавам всички в този град, който е мой, който е градът на моето детство. Хайде, нали ми обещавате? Ще ми се обадите, нали? След три дни. И аз ще ви помогна да си извоювате място под слънцето. Америка, момчето ми, е велика и щедра...

Стискаме си ръце. Той си отива. Освобождавам секретарката. „Искам да остана сам“, казвам със свито гърло, с посивяло лице и с погребален тон.

И веднага, щом и той, и тя си отиват, прихвам да се смея; отварям заключената до този момент врата към останалите кабинети и въвеждам Ли и Лиу, Коски, скулптора на кутрета, художника Сасплан и още неколцина приятели, между които и балетната трупа в пълен състав.

И вдигаме щур купон.

* * *

Сидни Харисън Лам е един ужасен, долен лъжец.

Той прекали например, превъзнасяйки несравнимата почтеност на Артър Бекнал. В замяна на предоставянето му на клиентелата на Ли и Лиу — четирийсет и два милиона и нещо долара за управление,

както и прилично „зелено“ поощрение под тезгяха — същият на драго сърце се съгласява да изтресе куп страхотни небивалици на Лам.

Сидни Лам очевидно излъга както по отношение на детските си спомени и на богатството на родителите си, така и на дилетантството си като предприемач в сферата на недвижимите имоти: той е професионалист и по това време, в интерес на истината, ни най-малко не е в затруднено положение, макар и да воюва на още два фронта в рамките, този път на напълно почтени сделки, за които е получил солидна банкова гаранция. Радва се на известна платежоспособност, като според най-точните пресмятания на екипа от експерти, наети от Марк Лаватер, Лам „струва“ около милион и половина долара.

Той излъга и тогава, когато ми съобщи, че бахамската компания е заплатила на Елбъртовите наследници четиристотин и петдесет хиляди долара за терена. Знам го, тъй като бахамската компания, това съм самият аз. В действителност компанията — по стар навик отново не се появявам официално — заплати двеста и петдесет хиляди долара. И препродаде терена на онзи идиот Жозеф Бенхарун — и това съм пак аз — за шестстотин хиляди долара, което е свършено вярно.

В крайна сметка човек с право би могъл да си зададе въпроса: „Защо Сидни Лам е сметнал за необходимо да омаловажи реалната печалба, осъществена от бахамската компания, която възлиза не на сто и петдесет хиляди долара, а на триста и петдесет хиляди?“ Особено като се има предвид, че става дума за фиктивна печалба, тъй като в действителност съм препродал терена на самия себе си.

Защо е тази лъжа? За да не угнетява още повече онзи нещастен глупак Жозеф Бенхарун може би?

Или по-скоро защото Лам се готви да откупи терена от мен за своя собствена сметка? И защото всички са повече от наясно, че нито един строителен предприемач, ако ще и от най-сентименталните съображения на свещта, не би се съгласил да заплати шестстотин хиляди долара за терен, който не струва повече от двеста хиляди. Лам знае отлично това, както му е известно и че ако се опита да пробута подобен номер на Жозеф Бенхарун, дори и Жозеф Бенхарун би се усъмнил. Докато ако същият този Жозеф Бенхарун повярва, че теренът струва четиристотин или петстотин хиляди долара, той в никакъв случай не би сметнал за неестествено, ако добрият Сидни Лам с неговото широко сърце, с огромното си богатство, наследено от

неговите родители, с детските си спомени и с екологическите си наклонности заяви, че е готов да плати, да речем, петстотин или петстотин и петдесет хиляди, което би покрило донякъде загубите на злочестия Жозеф Бенхарун...

В действителност всичко се разви в пълно съответствие със замисления план.

Преди всичко трябваше да се намери подходящ терен. Агентите по недвижимите имоти, към които се обърнах, ме насочиха първоначално към долината Напа на север от Сан Франциско Бей, но там е лозарски район, който не ме устройваше особено. След това (официално не на мен, а на Коски и Сасплан, докато аз изпълнявах ролята на техен напълно анонимен шофьор) ни показаха други терени, този път на юг. И почти се бях навил, когато научих за съществуването на Тамалпаис и за свързаното с него прелюбопитно завещателно разпореждане. Прозрение!

Закупих терена чрез посредничеството на една компания от Бахамските острови, представлявана от художника и скулптора (като заклет еколог, двамата не само привидно, но и в действителност се противопоставят на всякакъв вид парцелиране). След това препродадох въпросния терен на самия себе си, като си платих всичко до цент...

И то точно от шестстотин и осемдесетте хиляди долара, които преведох на името на Жозеф Бенхарун в малката банка, чийто директор — в докладите си Лаватеровите сътрудници бяха подчертали този факт — се оказа един от най-близките приятели на Лаватер. Изтегляйки не само предвидените за покупката шестстотин хиляди долара, но и малко повече за неизбежните разноси и за хонорарите на Бекнал, аз споделих пред същия този директор безпокойството си и моите надежди с убеждението, че рано или късно Лам ще узнае за съдържанието на разговора ни.

И Лам ми телефонира.

И това бе краят на първата фаза.

Втората започва всъщност малко преди пристигането в Сан Франциско на двама китайци, идващи уж от Сайгон. Те не крият намеренията си — пристигнали са в Съединените щати и конкретно в

Калифорния, за да инвестират не само в недвижима собственост, между другото и в такава. Заявяват, че били изпратени от известен брой свои сънародници и братя по кръв от Виетнам и Камбоджа, които ужасно се безпокоели от победите на северновиетнамската армия. Срещнали се с агенти по недвижимите имоти в Лос Анджелис в Южна Калифорния и цените ги ужасили. Смятат, че на север пазарът трябва да е по-благоприятен. Съвсем случайно се запознават с един агент по недвижими имоти, който, също съвсем случайно, ги насочва към един от замислените от Лам проекти. Куп случайности, които ми струват все пак осемдесет хиляди долара под тезгяха, но да не говорим за това.

— Ние търсим именно терен — заявяват китайците на Лам. — И Сан Франциско ни устройва дотолкова, доколкото става дума за град, в който живеят вече шейсет хиляди американски китайци, при това само в Чайнатаун. Теренът ни е необходим, за да изградим, но не незабавно, а през близките години истинско китайско градче, където ще живеят само китайци със семействата си и които ще зачитат не само родните си традиции, разбира се, но и законите на новата си родина. Проектът ни е дългосрочен. Ще останем във Виетнам и в Камбоджа колкото може по-дълго, още години и години наред, надяваме се...

Забележете, че точно в това се съдържа и една от тънкостите на подготвената на Лам клопка: теренът в Тамалпаис не подлежи на застрояване до януари 1976-а... така че предстои да се чака още четири дълги години!

Въпрос на Лам: „Какви са вашите възможности?“ В действителност Лам не е съвсем невежа в тази област, още повече, че и Бекнал, и агентът по недвижими имоти, които благодарение на мен го свързаха с двамата китайци, надълго и нашироко го бяха осведомили по въпроса. Отговор на Ли и Лиу; Пардон, на двамата китайци от Индокитай: „Два милиона долара за терена, ако си заслужава...“

Дискретно проучване от страна на Лам, в резултат на което се убеждава, че двамата китайци наистина разполагат с такива средства: те са депозирали двайсет милиона долара в различни банки в Сан Франциско, като освен това не само са реализирали действителни капиталовложения — ако ще и само в къщата на Телеграф Хил, — но са закупили също една сграда в Оукланд и огромни складове в Бъркли. (Тук е редно да отбележа, че става дума за реални покупки, които в действителност нямат нищо общо нито с мен, нито с плановете ми по

отношение на Лам; чисто и просто Ли и Лиу, набрали сила със своите четирийсет и два милиона долара и мечтаещи повече от когато и да било да творят кино, се канят да се установят окончателно. И също чисто и просто аз се възползвам от тези факти, към които нямам абсолютно никакво отношение.)

Една седмица по-късно Лам и Бекнал вечерят заедно. Лам споменава за проекта на китайците, търсеци подходящ терен. „Ама че глупаво се получава! — възкликва Бекнал, когато предварително бях уведомял какво очаквам от него. — Да ми бяхте казали само преди две седмици! Особено след като вашите приятели от Сайгон не бързат да строят! Жалко.“ — „Защо?“ — „Защото пристигате прекалено късно. Имах един идеално подходящ за случая терен в Тамалпаис, но някой го е купил.“ — „Кой?“ — „Един млад и малко наивен французин, който се смята за велик бизнесмен — някой си Жозеф Бенхарун. Да видите само кошмарно смешния пръстен, който носи! А да не говорим за вратовръзките!“

От чисто математическа гледна точка Лам би трябвало да потърси връзка с младия кретен на име Жозеф Бенхарун...

И това е краят на втората фаза.

* * *

Третата започва с телефонното ми обаждане в понеделник, 14-и.
— Господин Сидни Лам? Обажда се Жозеф Бенхарун.

Мълчание, като че ли е забравил името ми, като че ли съм на хиляди левги далеч от съзнанието му, докато в същото време отлично знам, че трескаво дебне обаждането ми от шест дни насам, пришпорван от Ли и Лиу, които буквално са го подлудили с настояванията си да им покаже прословутия терен в Тамалпаис, за който вече им е говорил, и които започват дори да подхвърлят, че след като Лам не иска да се погрижи за тях, те в крайна сметка ще купят предложените им от друга агенция шейсет хектара в Хаф Мун Бей. „Никак не са скъпи, господин Лам — само един милион и петстотин хиляди долара.“

— А, Джо... Как сте?

— Може ли да се видим? Днес? Или утре? — Гласът ми е посподавен от когато и да било. — Днес наистина ли ви е невъзможно, сигурен ли сте?

На другия край на линията негодникът ми спретна страхотен киносеанс. „Днес предиобед не съм свободен, имам куп срещи, нали знаете как е... О, съжалявам, по обяд също не мога, а довечера ще вечерям с кмета... Колкото до утре, за жалост... Всъщност почакайте, щом е толкова спешно... Ще ви се обадя, Джо...“

И ми се обажда двайсет минути по-късно, от чаровен — по-чаровен. „Истински късмет, Джо. Успях да се освободя. Каня ви да вкусим някои морски специалитети в «Алиото», тъй като по обяд «Скома» е затворен...“

И така, озоваваме се пред великолепия, между другото, изглед към Рибарския кей и към потъналия в мъгла Голдън Гейт, с купчина краби в чиниите ни на преден план. Сервирам му номера — всеки по реда си! — който съм му подготвил, изигравайки първоначално ролята на самоуверен бизнесмен, а изневиделица след това — тази на нещастно френско хлапе, измамено от собствените си амбиции и почти достойно за съжаление. И ето че, докато говоря, се случва нещо: изскачайки най-неочаквано от дълбините на паметта ми, пред очите ми отново се появява същият този човек, който излиза с преbledняло лице от кабинета на баща ми, заобикаля къщата под боровете и се качва в колата си, пронизвайки ме на минаване с убийствен поглед. В известен смисъл този човек уби баща ми, или поне спомогна за смъртта му, за да го предаде след това още един път. В продължение на пет-шест секунди ненавистта ме разтърсва с такава сила, че се разтрепервам; Лам забелязва вълнението ми и го приписва, за щастие, на други причини.

— Да не би нещо да не е наред, Джо?

Отпивам глътка вода, докато по слепоочията ми се стичат вадички пот.

— Джо, досещам се, че последните дни не са били леки за вас...

Но да си спестим подробностите. „Джо — продължава той, — напоследък бях толкова зает, че не ми остана никакво време да поразмисля върху вашия проблем...“ Какъв проблем? За бога, та той отлично знае в какво дяволски трудно положение съм изпаднал с тези блокирани за години напред шестстотин хиляди долара! „Намирате се

наистина в безизходно положение, момчето ми. Неприятно е да се каже, но е така. Ала все пак, поради всички известни ви вече съображения...”

Накратко: по чисто сантиментални причини, а също и защото наследеното от татенцето състояние му позволява да направи едно съвършено непродуктивно в продължение на четири години капиталовложение, той е съгласен да откупи от мен терена в Тамалпаис.

— Петстотин хиляди долара, Джо. Не мога да направя нищо повече. Дилетантството и любовта към природата имат определени граници.

Приемам оскърбен вид, ставам и си тръгвам.

Обажда ми се два часа по-късно в кантората ми в Ембаркадеро и по-късно ще разбере защо е толкова припрян.

— Джо, но какво ви прихваща, по дяволите?

Срещаме се повторно същия ден, този път в един бар на Калифорния Стрийт.

— Джо, имах време да поразмисля. Опитах се да ви манипулирам, но явно се провалих — по-хитър сте, отколкото предполагах. Така да бъде, правя ви ново предложение. Истината е, че вече имам наум някого, на когото бих могъл да продам този терен след четири години. Без особено голяма печалба, естествено, но не го правя толкова заради парите. Нали не ми се сърдите повече?

Усмива се — загорял, елегантен, чаровен, истински жител на Сан Франциско, каквито ги показват по филмите.

— Шестстотин хиляди долара, Джо. Цената, която сте платили самият вие.

Мръщя се.

— Шестстотин хиляди долара. Нека все пак спечеля нещичко.

Свъсва вежди и за миг ме обзема страх да не би да съм отишъл прекалено далеч. Но той избухва в смях.

— Дадено, упорити млади французино!

И още същия ден — вторник, 15-и — сключваме сделката, като той ми превежда петстотин и петдесет хиляди долара по сметка в едно панамско дружество, което съм създал специално за случая, и ми плаща шейсет хиляди в брой. „Защо в брой?“ Скалъпвам някакво заплетено обяснение, отнасящо се до алжирския ми чичо и до парите,

които му дължа, и тъй като от нашия общ банкер му е известно, че сметката на Бенхарун е почти на червено, решава, че съм се опитал да извъртя някаква малоумна комбинация и съм се провалил. Кое от своя страна засилва убеждението му, че съм просто един млад отявлен кретен.

Между нас казано, току-що съм му продал за шестстотин и десет хиляди долара терен, който засега не подлежи на застрояване и който съм закупил под прикритието на бахамската си компания за двеста и петдесет хиляди долара. Сам по себе си това е вече един доста добър резултат, но мачът тепърва започва.

И за да отбележа края на третата фаза, благосклонно го оставям да плати сметката.

Четвъртата фаза вече е започнала. От гледна точка на хронологията, тя в известен смисъл дори предхожда третата. С Лам обядвам в „Алиото“ във вторник. В срядата на предишната седмица, или шест дни преди това, представящите се за сайгонски китайци Ли и Лиу толкова яростно започват да настояват да видят терена в Тамалпаис, че накрая той отстъпва. Със собствената си кола закарва там моите двама жълтурковци, които нарочно измъчват по кошмарен начин английския си език и през по-голямата част от времето разговарят помежду си на китайски. Колкото до разглеждането на самия терен, то те, разбира се, го оглеждат най-обстойно, бродейки по него часове наред с трескавото въодушевление на фокстериери. „Страхотно, точно такава неща търсехме!“, заявяват накрая те на Лам, все още с изплезен език след толкова търчане подире им. И добавят с неопишуема наивност: „Сега вече можем да ви признаем, че бяхме готови да подпишем договора за терена в Хаф Мун Бей — щяхме да го направим довчера. Но това, което ни предлагате, ни харесва много повече. Добре, купуваме го. Но не на цената, която искате. Два милиона са прекалено много. Ще ви дадем един милион и двеста хиляди и нито цент повече.“

Като изричат цялата тази тирада на умопомрачаващ английски, давайки пълна воля на въображението си, а моите двама жълтурковци са надарени с наистина потресаващо такава.

Тук е редно да споменем начина, по който те насочват разговора към стойността на сделката. В действителност Лам изобщо не споменава никаква конкретна цена. И двамата юнаци много предпазливо избягват да го питат за такава. Един-единствен път става дума за пари, и то тогава, когато Лам проявява интерес по отношение на средствата, с които разполагат китайците. „Два милиона долара“, отговарят Ли и Лиу. Същия този ден, в момента, в който приключват с оглеждането на терена, те извъртат нещата така, сякаш въпросната цифра представлява цената, определена от Лам. Когато репетирахме тази сцена, Ли и Лиу не вярваха, че подобно недоразумение би могло да мине за достоверно, но аз им отговорих: „Какво ни пречи да опитаме?“

Всъщност, когато чува събеседниците му да споменават сумата от един милион и двеста хиляди долара, Лам бива изправен пред три варианта за решение. Може да възрази, като заяви, че никога до този момент не е отварял дума за пари, и така да изясни нещата. Един почтен (Хайде, хайде!...) предприемач би го направил — може да премълчи и да приеме недоразумението като чудо небесно, а може и да поиска повече. И като се вземе предвид, че е ужасяващо безочлив и лишен напълно от морал, макар и предприемач, той се спира на третия вариант.

— Много ми е трудно да падна под един милион и половина — отсича той.

Започва безкраен диалог на китайски между Ли и Лиу, които след това ще ми доверят, че за да го поддържат и едновременно да потискат постоянно измъчващите ги пристъпи на истеричен смях, започнали взаимно да си рецитират една дълга китайска поема от XVI век, в която се разказвало за покъртителните преживелици на преследваната от мъже-дракони героиня.

— Ще платим един милион и четиристотин и петдесет хиляди — заявяват те накрая. — Но при условие, че поемете разходите по ограждането и осигуряването на достъпа до терена.

— Добре — съгласява се Лам, който не вярва на ушите си и си казва, че невероятният шанс, в който винаги е вярвал, най-сетне го е споходил.

— Искаме ограда около терена и четири врати. Всичко това трябва да бъде включено в договора.

Така де, човек може и да няма право да строи върху даден терен, но нищо не му пречи да го огради.

— Добре — съгласява се отново Лам.

Съгласие, което ще му струва деветдесет и пет хиляди долара; Ли и Лиу ще поискат четири монументални порти с дракони, с чиито макети — какво съвпадение! — вече разполагат, както и куп други дракони върху самата стена, която ще трябва да бъде пет метра висока и украсена с дракон на всеки сто метра.

За момента на Лам тези подробности все още не са му известни. Безпокои го друго, а именно че продава терен, на който все още не е собственик, тъй като противно на обещанието си Жозеф Бенхарун не му се е обадил, а всичко дотук, да си припомним, се разиграва в сряда, докато се предвижда Лам да откупи терена от Джо Бенхарун едва следващия вторник. Така че той се чувства доста натясно и това ще обясни желанието му да склучи сделката с мен колкото се може по-бързо. Пита китайците:

— Кога искате да подпишем договора?

— Много бързо — зяпват жълтурковците. — Защото ний заминава за Сайгон много бързо, за да види многообишан дядо.

Лам се усмихва. Свикнал е с подобни номера, не му е за първи път. Значи се налага незабавно да се свърже с онзи глупак Джо Бенхарун, за да откупи терена му на възможно най-изгодна цена. А и от друга страна, същият този глупак Джо Бенхарун би трябвало всеки момент да му се обади.

Никакъв шанс: Бенхарун Джо ще остане неоткриваем цели дни и ще се появи отново едва следващия вторник. За момента този факт също е неизвестен на Лам. Той откарва китайците обратно в Сан Франциско, където те го молят да започне колкото се може по-бързо работите по ограждането и осигуряването на достъпа до терена. Отначало Лам отказва: „Не мога да се ангажирам с толкова значителни средства без гаранция. Ами ако се откажете да го купите?“ Тогава решават, че Ли и Лиу ще му преведат гаранционна вноска от сто и петдесет хиляди долара в замяна на договор по обещание за продажба с кратък текст, включващ просто координатите на терена, обозначен като собственост на Елбъртови в Тамалпаис. „Ала тъй като заминаваме в понеделник, на 14-и — добавят на едва разбираемия си английски китайците, — трябва да го подпишем преди заминаването ни.“ — „Но

това са прекалено кратки срокове!“ — протестира Лам. „Да, ама ония в Хаф Мун Бей са готови да подпишат веднага“ — отговарят Небесните. Лам отстъпва, като си казва, че дотогава ще ме намери. Но не успява, както видяхме, тъй като в качеството си на Бенхарун аз ще се появя едва на следващия ден, и така, за да не изпусне сделката, той наистина подписва на 14-и, понеделник, договор по обещание за продажба, срещу който получава сто и четирийсет и пет хиляди долара, задължавайки се по този начин да осъществи работите по ограждането в съответствие с желанието на бизнесмените, представлявани от купувачите на терена му. И понеже, свършено очевидно, на 14-и не може да продаде собственост, която още не е купил, използва като претекст късния час подписването, за да впише в договора датата 15-и, вторник.

Под прикритието на панамското дружество сключвам сделката по продажбата на терена на Лам на 15-и вторник. На следващия ден, 16-и, вече съм в Сакраменто столица и седалище на правителството на щата Калифорния, като нося в куфарчето си броените ми от Лам шейсет хиляди долара на пачки от дребни банкноти. На опаковъчните си ленти тези пачки все още носят сиглата на банката на същия този Лам.

Точно преди да напусна Сан Франциско, привеждам в действие процедурата по ликвидация на панамското дружество, чийто цялостен капитал, или петстотин и шейсетте хиляди долара от продажбата на терена, е вече на път към една шифрована банкова сметка на Бахамските острови.

И така, следобед на същия ден, 16-и, сряда, внасям шейсетте хиляди долара в брой на сметката на онзи, когото тук ще нарека Човека от Сакраменто. В действителност парите не внасям лично — тази чест се пада на моя приятел Сасплан, който за случая се е снабдил с черни очила и фалшиви мустаци. В първоначалното си въодушевление той искаше да добави към тях и фалшива брада, но го разубедих — и без това прилича на бандит, така че като нищо биха решили, че се кани да обере банката.

Ли и Лиу наистина напускат Сан Франциско вечерта в понеделник, 14-и, и заминават за Токио, където действително имат своя, лична работа. Подробностите, свързани с датата и часа на заминаването им, са от особено значение. И присъствието им на борда

на самолета на Пан Ам ще бъде забелязано — така де, не всеки ден човек попада на първокласни пътници, които наемат дванайсет места само за тях двамата, и то с единствената цел да могат да поиграят на спокойствие шах на сгъваема дъска със страна два метра, чиито фигури се местят с дистанционно управление.

Още с пристигането си в Токио те започват да провеждат среща след среща — още една изключително важна подробност в добавка към ексцентричното им поведение в самолета. Всичко това ще докаже по безспорен начин, че не са били в Сан Франциско във вторник, 15-и, и следователно не са могли да подпишат договора по обещание за продажба, което от своя страна означава, че същият е сключен със стара дата, а това, естествено, не е съвсем законно.

Все така заради подробности, които засягат единствено тях, Ли и Лиу ще останат далеч от Сан Франциско в продължение на няколко седмици. Това обаче няма да им попречи да оказват чрез свои доверени лица натиск върху Лам, за да ускори и доведе докрай работите, дефинирани в договора по обещание за продажба.

Работи, които ще бъдат завършени на 21-ви декември.

Колкото до мен, в началото на същия този декември аз се срещам в апартамента, който съм наел в хотел „Феърмонт“ под истинското си име Цимбали (Жозеф Бенхарун вече не съществува), с онзи, когото наричам Човека от Сакраменто.

Рундът не е никак лек и без забележителната работа на детективите, включени в действие от американските кореспонденти на Марк Лаватер, несъмнено щях да бъда нокаутиран още в първата схватка. Той буквално подскача след по-малко от минута.

— Да не би случайно да се опитвате да ме шантажирате?

— Преди няколко дни сте получили шейсет хиляди долара. Сумата е била изтеглена предишния ден лично от Сидни Лам от неговата банка.

Изненадана, важната особа отрича, при това напълно чистосърдечно, тъй като все още не е научил за преведените по личната му сметка пари. Тикам под носа му разписката, удостоверяваща извършването на вноската в брой, както и куп други документи, които не доказват бог знае какво, но между другото поне

това, че лицето има шифрована сметка в определена швейцарска банка и втора такава в една банка в Насау. След като не може да го убеди, това поне го успокоява. Казвам:

— Всичко, което искам от вас, е просто да ме изслушате.

— И какво очаквате от мен?

— Първо: да приемете стоте хиляди долара, които държа на ваше разположение, и то по каквато изберете изплащателна процедура. Това първо. Второ: да върнете обратно на Сидни Лам парите, които е имал неопикуемото безочие да ви „изпрати“. Трето: да го направите публично, като му дадете колкото се може по-широка гласност. Четвърто: да огласите също толкова широко, че въпросният долен индивид се е опитал да ви подкупи, за да му съдействате по отношение на терена в Тамалпаис, на който е поискал да му бъде разрешено да извършва строителство. Пето: да предприемете най-яроствната, най-активната и възможно най-широката кампания за налагането завинаги на пълна забрана за строителство върху терена на Елбъртови в Тамалпаис, свещен символ на националното богатство, екологичен и спасителен щит за Съединените американски щати. Между другото, това ще ви създаде славата на неподкупен човек, на защитник на природата и на върл противник на корупцията, което в никакъв случай не би навредило на политическата ви кариера, дори напротив. А освен това ще спечелите сто хиляди долара при съблюдаването на пълна дискретност. Да живее демокрацията!

И така, веднага щом аферата се появява на първа страница на вестниците, наетите от Ли и Лиу да защитават интересите им юристи на свой ред, както и бе предвидено, се хващат на хорото и подават жалба срещу Лам, обвинявайки го в мошеничество на всевъзможни основания, като например, че не е предупредил клиентите им за това, че теренът не подлежи на застрояване (в договора по обещание за продажба такъв пункт не съществува), и преди всичко защото им е продал в понеделник, 14-и, терен, който е закупил едва на 15-и, което никак, ама никак не е хубаво.

Сидни Лам изпада в още по-неприятно положение, когато става ясно, че лицето Жозеф Бенхарун, от който, според твърденията му, е купил терена, изобщо не съществува — тук имиграционните регистри

са категорични. И става още по-лошо, когато някакъв злонамерен журналист — след анонимно телефонно обаждане, което ще се окаже и най-евтино струващата ми моя инициатива — намекне, че не е изключено както бахамската компания, закупила първоначално терена, така и панамското дружество, откупило го от първата, да са творения на самия Лам. И защо не? И двете дружества са били ликвидирани, без да остане каквато и да било следа. В крайна сметка, продължава с намеците си журналистът, те може би са били използвани от Лам чисто и просто за да измами нещастните индокитайци, и бездруго жертви на виетнамския комунизъм, избиващ „нашите момчета“. На всичко отгоре Лам се е опитал да препродаде за милион и половина долара на тези нещастници имот, който е купил едва два месеца преди това само за двеста и петдесет хиляди!

Мошеник!

Предвид предстоящите избори, а изборите винаги са предстоящи, Човека от Сакраменто се хвърля в бясна атака. И определено надминава себе си. От моя страна аз също не оставам по-назад. Отскачам до Тамалпаис, от който до този момент имам само бегла представа. И откривам наистина прелестен пейзаж, който би било направо отвратително да се накърни с какъвто и да било строеж. Откривам също един старец и кучето му, пазещи три-четири овце. Правя необходимото и те се появяват по телевизията. „Ето тези, които искат да лишат от смисъла на живота им! Ето тези, срещу които вършат престъпленията си хора като Сидни Лам!“, като с така закупеното телевизионно време карам половин Калифорния да се разреве.

Това влошава още повече положението на Сидни Лам. Дори и след като китайците проявяват състрадание — но не от съжаление, а защото Ли и Лиу са виждали Сайгон само на кино и никак не държат имената им да се спрягат там — и оттеглят жалбата си при условие, че Лам им възстанови сто и петдесетте хиляди долара и им изплати равнозначно обезщетение. От страна на Сакраменто също се съгласяват на споразумение в замяна на дарение от двеста хиляди долара в полза на децата инвалиди и на други богоугодни дела. Така Лам ще се отърве само със задочна присъда.

Напълно сачисан, той според моите пресмятания загубва покрай цялата тази история един милион и сто хиляди долара. Докато аз

спечелвам само двеста хиляди — имах доста разноси.

Освен това Лам все още притежава терена в Тамалпаис. Така де, той си е негова собственост. И винаги има възможността да отиде там, за да се полюбува на неколкостотинте дракона, които са наистина, ама наистина отвратителни!

Колкото до останалото, Човека от Сакраменто се оказва безпощаден. „Никакви строежи върху този терен през следващите петстотин години“, прогърмява неподкупния с треперещ от целомъдрено възмущение глас.

С Робърт Зара сме се договорили да поддържаме редовни контакти. Той подчерта, че било особено важно да бъде в състояние да ме открие веднага в случай на необходимост, макар и да се съгласи, че това можело да стане и след месеци. В крайна сметка се договорихме от време на време да се обаждам на един телефонен номер в Лас Вегас, просто за да съобщавам къде се намирам и приблизително колко време ще остана там.

От срещата ми със Зара в Насау по време на онзи доста емоционален риболов минават седмици, после месеци. Стигам дотам, че започвам едва ли не да се надявам, че случаят е вече погребан, като почти слагам кръст на единия милион долара, който бях принуден да снеса. Ала очевидно бях задействал една необратима процедура. В началото на декември се намирам в хотел „Феърмонт“ на Ноб Хил и току-що съм приключил срещата си със споменатия по-горе Човек от Сакраменто, когато телефонът иззвънява. Непознат глас:

— Обаждам се от името на вашия приятел, с когото бяхте на риболов в Бимини. Спомняте ли си за него?

— Да.

— Пита дали бихте могли да прескочите до Лас Вегас.

— Кога?

— Колкото по-скоро, толкова по-добре. Това няма да ви отнеме повече от няколко часа.

Бързо съобразявам. Какъв смисъл има да се изчаква?

— Мога да замина утре.

— Ще ви бъде запазен апартамент в „Сезарс Палас“.

Поне жестът не може да се отрече! Пристигам във Вегас към обяд и всичко се развива така, сякаш са ме следили със скрити камери дори и в банята: току-що съм взел душ и навличам един халат, когато те пристигат. Трима са, но този, с когото ще разговарям, е около трийсет и пет годишен мъж, латиноамерикански тип, с грижливо подстригана черна коса и черни мустаци, страхотно широкоплещест,

макар и в никакъв случай да не е по-висок от мен. Като нищо би могъл да се казва Капоне или Палермо, но тук ще го наричам Хименес.

— Господин Цимбали, нашата задача е да организираме и подкрепяме спонтанните и законни стачки на работниците. В момента работим, а и все повече и повече ще разширяваме дейността си в Южна Америка. Разбрахме, че лично се интересувате от нашата работа.

Има черни, кръгли и малко прекалено близко разположени очи с особен и, искрено казано, плашещ втрещен поглед. Предоставяйки му думата, както правя, донякъде го поставям в неизгодно положение, тъй като се оказва, че е надарен с чувство за хумор колкото миксер. И ако направя грешката да го прекъсна по средата на някое изречение, той го подхваща от самото начало, при това с убийствена сериозност. Очевидно са му наредили да дойде да ми докладва, за да се убедя, че единият милион долара, който вече съм дал, както и вторият, който ми предстои да дам, не са отишли на чиста загуба. И да ми обясни как, защо и при какви обстоятелства той и себеподобните му ще насочат усилията си на първо място срещу интересите на групировката Ховиус-Доналдсън в Чили. А той е въоръжен с изключително подробен списък на въпросните интереси, в който не е пропуснат нито един завод, нито един камион, нито една пишеща машина. Между другото, така успявам да си дам много по-ясна сметка до каква степен Ховиус и неговият шотландски съратник са се утвърдили на чилийска територия. В началото инициативата е била на Ховиус. Любопитна особа е този австроунгарец с аржентинско поданство: макар и да е във възможно най-добри отношения не само с десницата в страната си, но и с почти всички южноамерикански диктатори, той се ласкае и от факта, че е личен приятел на Кастро и че е бил приятел от детинство на Че Гевара, което обаче, според доклада на Лаватер, се нуждае от доказателства. Очевидно Ховиус е убеден, че ще дойде ден, когато „американският империализъм“, за да използваме Кастровия речник, ще отстъпи. Според него в Чили например три четвърти от анонимните дружества принадлежат на една-единствена американска групировка, включваща банките „Рокфелер“, „Интърнашънъл Телеграф енд Телефон“, „Едуардс Банк“, Латиноамериканската банка и съществуващата на теория Чилийска банка, като в добавка подчертава, че печалбите, реализирани от американски компании като „Бетлеем

Стийл“, „Анаконда Копър“ и „Кенекът Копър“, превишават повече от четири пъти брутния национален продукт на страната. Ховиус на драго сърце се величае във въображението си като мисионер, ратуващ за латиноамериканското икономическо единство около собствената си персона — за предпочитане и в личен интерес, естествено — и в ущърб на северноамериканците. От политическа гледна точка той е толкова социалист, колкото и Робинзон Крузо, но жена му е едновременно чилийка и левичарка, което е просто смехотворно, като се има предвид, че командва двајсетина прислужници.

— За момента нарочно ги оставяме на относително спокойствие — продължава Хименес. — За да приспим подозрителността им. Така че всичко ще им дойде като гръм от ясно небе. Подготвяме им една стачка, която напълно ще парализира вашите приятели и която ще се проточи, о, ще се проточи...

Ховиус е поел рискове и, което е определено изненадващо, е успял да накара и Доналдсън да поеме такива. Идването на власт на Салвадор Алиенде той явно е приел като признак за настъпването на нова ера, като сигнал за надигането на прилив, чрез който много лесно може да стигне до пристанището. Според цифрите, до които двамата с Марк успяхме да се доберем, се оказва, че Ховиус и Доналдсън са инвестирали в тази изтерзана страна повече от трийсет милиона долара. Макар и да се отнесе по-скоро отрицателно към факта, че прибъгвам до помощта на мафията, организираща и дирижираща заедно с ЦРУ чилийските стачки, Марк Лаватер се съгласи с направения от мен анализ на положението. „Ховиус и Доналдсън са се ангажирали доста сериозно. Все още могат да се оттеглят с цената на загубата на много пари, разбира се, но все пак да се измъкнат от мелето без други поражения. Целта е на първо време да ги задържим в Чили, като ги съблазняваме с възможността да се утвърдят там завинаги, независимо какво би могло да се случи. И тогава ще настъпи момент, в който ще са се обвързали прекалено здраво, за да могат да излязат от играта. Ще им остане единственият изход или да победят, или да умрат; ще бъдат буквално вързани, като няма да имат друг избор, освен да инвестират все повече и повече капитали. А средствата им не са неизчерпаеми. С малко късмет Ховиус може би ще успее да убеди Ял да се намеси, но не ми се вярва това да стане. Ако положението наистина е загубено, Ял ще разбере това много по-добре

и много по-бързо от когото и да било друго и изобщо няма да се поколебае да изостави бившите си съдружници. Франц, твоята роля в цялата тази история ще бъде може би само символична. Но кой знае? Тя може да се окаже също ударът в гърба или капката, която ще накара чашата да прелее.“

Хименес ме гледа и осъзнавам, че от няколко секунди е спрял да говори.

— Всичко, което искам — заявявам, — е да се действа така, че тези хора да бъдат принудени да затънат до гуша, без никаква възможност за отстъпление. Именно в този смисъл трябва да им се устрои клопка.

Черните му кръгли очи с определено обезпокояващо втренчен поглед се вперват в мен с хладно удивление.

— Току-що ви казах, че точно това правим, господине — отговаря той.

* * *

Няколко дни преди Коледа мисълта да остана сам в Калифорния, още повече, че Ли и Лиу ги няма, изведнъж ми се струва непоносима. Операция „Лам“ е в ход, всичко се развива според предвижданията, капанът е подготвен и много скоро ще влезе в действие, така че мога да си позволя да отсъствам. А и все още съм под въздействие на срещата в ласвегаския „Сезарс Палас“; неприятното усещане, което тя предизвиква у мен, ни най-малко не се е разсеяло и в действителност просто не съм на себе си.

На 20-и декември пристигам в Париж и първото, което правя, е да посетя апартамента на авеню „Сегюр“. Попадам на бъдещия тъст, който е съвсем сам. Уведомява ме, че Катрин и майка ѝ не са в Париж. Къде са? Двоуми се дали да ми отговори, очевидно онемял от възхищението и обичта, които храни към мен. „Катрин едва-що навърши осемнайсет години. Оставете я на мира!“ Къде е тя? Подкрепяме позициите си с ред доводи, почти се одобряваме и накрая той ми съобщава, че и двете са в Мароко, по-точно в Маракеш, където ще прекарат коледните празници и където самият той възнамерява да отиде след два-три дни. Скачам в първия самолет и през същия този

мрачен и студен декември, който не полага никакви усилия, за да ме отърве от загнездилата се в стомаха ми буца, се озовавам пред Катрин и майка ѝ — и двете по бански костюми, и двете почти еднакво красиви — сред прелестния декор на „Ла Мамун“.

— Вторият ти баща и ваш съпруг, госпожо, ужасно настояваше да прекарам коледната нощ заедно с вас. Е, почти, тъй като ми се струва, че настояваше по-скоро да не идвам. Той издигна барикада с тялото си, но аз преодолях препятствието и ето ме тук. Ще ви разкрия една тайна: щастлив съм, наистина съм безкрайно щастлив, че ви виждам, и е просто невероятен шанс, че ми се случи за мина през Маракеш на път от Бург-ан-Брес за Сиукс Фолс.

Донесъл съм им подаръци — за тъщата някакво порцеланово чудо, боядисано в околностите на Амстердам през 1771-ва, и очарователната тъща, която на всичко отгоре е и колекционер, го идентифицира като оригинален Удо Лоосдрехт или нещо подобно. Заявява, че съм луд е че това е прекалено разкошен подарък. И ме целува така, сякаш ми е родна майка, в резултат на което изпитвам доста необичайно чувство.

Тъй като е все още само 21-ви и бъдещият тъст не е в околностите — освен, разбира се, ако не се е маскирал като камилар, за да ме шпионира, — тримата отиваме на малка обиколка отвъд Атласките планини, право на юг към пустинята и към кътчета като Уарзазат и Тингир. В Тингир хотелът е оборудван с широка тераса, от която се открива възхитителна гледка към оазиса и залезите. Вечерта на пристигането ни майката на Катрин намира възможност да останем за няколко минути насаме.

— Франц, искам да поговоря с вас — казва тя. — Нищо специално, но вие се появявате и изчезвате толкова бързо, че с вас никога не съм сигурна дали ще успея да довърша изречението си. Става дума за Мартин Ял. Франц, оказа се, че от много дълго време познавам Мартин Ял. Знам какво ви разделя и знам много повече, отколкото бихте могли да си представите, но не това е най-същественото. Важното е, че преди известно време със съпруга ми бяхме на една вечеря, на която присъстваше и Мартин Ял. В разговора се спомена вашето име, или поне името на фамилията ви. Мъжът ми едва не отвори дума за вас, но му нанесох под масата такъв шут, който като нищо би осигурил победата на Франция над Великобритания през

последния Турнир на петте нации. Мъжът ми не е толкова глупав, колкото изглежда, и замълча, но за сметка на това остана със същото впечатление, което се създаде и у мен: Мартин Ял ви мрази, ненавижда ви с почти параноична омраза, както очевидно го мразите и самият вие. Подобна ситуация не ми е никак приятна, тя ме плаши. Искях да ви кажа две неща, Франц. Първото е да ми помоля да се пазите — Мартин Ял е ужасяващ противник; второто се отнася до двамата ви с Катрин. Бих искала да се ожените и мисля, че и самата тя не би възразила против една подобна перспектива, или поне не сериозно. Но и двете с Катрин споделяме едно и също мнение: за момента това е невъзможно, невъзможно е дотогава, докато се намирате в това положение.

* * *

През януари се връщам в Сан Франциско. Случаят с негодника Сидни Лам, с този долен, безскрупулен предприемач, ще приключи окончателно през пролетта.

Времето минава и аз не правя кой знае какво. Ли и Лиу са открили някакъв млад режисьор, който според тях е гениален и който мечтае да създаде един супер-супер-велик филм, чисто действие ще се развива в някакво митично бъдеще, противопоставяйки куп въображаеми светове във фантастична звездна война с цената на невероятни декори и немислими персонажи. Проектът въодушевява до полуда моите жълтурковци. „Не споменахте ли и преди за нещо подобно?“ — „Да, но този път ще го направим. Ще вложим пари.“

Те влагат пари навсякъде и преди всичко в Япония, където са установили връзка с някакво студио за анимация, което планира създаването на пълнометражни анимационни филми за телевизията, предназначени главно за младежката аудитория. Този път става дума за работи. За работи всъщност става дума винаги и навсякъде, що се отнася до Ли и Лиу. Напълнили са с тях дома си на Телеграф Хил и складовете си в Бъркли. „Франц, ела да работиш заедно с нас.“ Колебая се и накрая отказвам — не се виждам при роботите.

Времето минава и аз съм напрегнат, обезпокоен и почти уплашен. Отскачам още два пъти до Лас Вегас, където ми докладват —

както би докладвала на свой клиент една рекламна агенция — за резултатите от капиталовложенията ми. Събеседниците ми се сменят, ала усещането, което изпитвам по време на срещите ни, остава същото: неумолима ефикасност, насмешливо презрение спрямо аматьора, какъвто съм аз, като освен това в мен все повече и повече се утвърждава убеждението, че съм се забъркал в авантюра, в която нямам място, която надхвърля възможностите ми, която не е по вкуса ми и на която, в крайна сметка, по един или по друг начин непременно ще се окажа жертва. Но е сигурно едно — вече не мога да отстъпя. Каква лудост!

Събеседниците ми се кълнат, че всичко вървяло чудесно, че „в общия контекст на влошаването на икономическото положение в страната“ групата — на-която-й-мис-ля-злото хлътвала все по-дълбоко и по-дълбоко благодарение на стратегия, за която ме уверяват, че предполагала поглъщането на все повече и повече капитали.

„Капитали, които ще бъдат загубени, бъдете сигурен в това, господин Цимбали. Цялата тази авантюра ще им струва много пари.“

Като неизменно подчертават, че държат на обещанията, поети от Робърт Зара от тяхно име. Намек: „Ще се наложи и вие да сдържите вашите, Цимбали, тъй като не сме от хората, на които някой може да забрави да плати.“ Така и предполагам.

През пролетта Сидни Лам е подследствен и аз напускам Сан Франциско. Заминавам за Бахамските острови. Там съм не по-зле откъдето и да било другаде, за да следя онова, което става в Чили. За да запълня времето си, се посвещавам на повърхностни спекулации, опознавайки все по-сериозно и изтънко механизмите на валутния пазар, като играя с марката срещу долара, залагам на швейцарския франк срещу йената, на флорина срещу долара или срещу златото, след което започвам отново и отново. Забавно е, а и по-малко припечелвам. О, нищо особено, но достатъчно, за да плащам сметката в хотелите и самолетните си билети.

Робърт Зара е напуснал Насау. Вече не му е достатъчно дори и могъщото покровителство на мафията — прекалено на показ е, а това ужасно дразни американската полиция. И начело на истинска армия от стотици наемници той ще установи главната си квартира в просторно

имение, същинска частна империя, разположено в сърцето на малка латиноамериканска република, където ще се наложи с финансовото си и военно могъщество до такава степен, че ще уравнива властта на местния държавен глава, още по-безскрупулен, между другото, и от своя гост. И именно поради тази причина, също между другото, със Зара много скоро ще установи връзка далеч не толкова злопаметното ЦРУ, което ще намекне на изгнаника, че като американец трябва да помага на родината си, осигурявайки на страната, в която е намерил убежище, солидно антикомунистическо покритие. И като заклет патриот Зара ще приеме предложението и ще използва влиянието си в замяна на дискретни посещения на американска територия.

И в тази чудесна приказка ще бъде добро всичко което ще свърши добре.

Пътувам: заминавам за Лондон, където отивам на гроба в Бромптънското гробище, за да положа нови рози; отскачам до Момбаса, където Жоахим, Чандра и мнозина други ми устройват невероятно сърдечен прием, който в това време на самота стопля душата ми. Жоахим е бил принуден да препродаде бизнеса си с колите под наем, който му завещах, „но всичко върви чудесно“, уверява ме той, пристъпвайки от крак на крак. Научавам също, че се е наел в църковен хор — горките ние! — където пее с куп кикую, високи колкото два банана, наставени един върху друг. Устройва ми тридневен сафари — разходка, но категорично отказва да му платя и грош. Навестявам Чандра, който с присъщата на индусите придиричност върти своя, всъщност моя бизнес на паралелен валутен обмен. Посвещава се на наистина айнщайновски изчисления, за да пресметне моя дял върху печалбата. „Това са си твои пари, Малки шефе.“

— А Жоахим? Останал е без грош, така ли?

Кимва утвърдително: да се беше съгласил Жоахим той, Чандра, да му помага в управлението... но добре познавам Жоахим, нали? Също толкова нескопосен и в бизнеса, и в живота. „Чандра, не искам тези пари. Дай ги на Жоахим, но не наведнъж. Давай му, да речем, по триста долара месечно.“

Седмица по-късно съм отново в „Сезарс“ във Вегас и ето ти го пак Хименес, човека с очи на ловджийски сокол.

— Господин Цимбали, дойдох да ви уведомя, че развързката приближава. Вероятно вече сте чели, че в столицата е обявено военно положение, че е имало един военен метеж, но не от особено значение, и че държавният глава е поискал да му бъдат предоставени извънредни пълномощия, каквито са му били отказани. Всичко се развива чудесно.

Вероятно ме карат да настръхна именно последните му думи или пък презрителната самоувереност на този тип, а може би убеждението, че нямам кой знае какво да губя, но заявявам:

— Няма да платя за работа, която не е свършена. Съгласен съм с факта, че през последните месеци хората, които ме интересуват, са загубили и продължават да губят пари в Чили. Но онова, в което се съмнявам, е, че тези загуби се дължат на насочена пряко срещу тях атака, за каквато платих. В действителност те са жертви на създалата се обща ситуация.

Черният поглед ме пробужда.

— И какво предлагате, господин Цимбали?

— Ще платя единствено в случай, че си струва да платя. Искам Ховиус и Доналдсън да се разделят и с последната си риза!

— Необходимо е обаче да се намери подходящ начин, за да се стигне дотам.

Чувам гласа си:

— Има такъв начин.

И излагам идеята си в процеса на конкретизирането ѝ в собственото ми съзнание:

— Групировката на Ховиус и Доналдсън е инвестирала десетки милиони долара, около четирийсет. Загубили са вече немало от тях — може би четвърт от общата сума, а може би и повече...

— Ще последват нови стачки. Миньорите например продължават да стачкуват. А и при една още по-значителна акция те ще...

— Ще загубят още пари, съгласен съм. И ще продължат да губят дотогава, докато не се оттеглят. Ще бъдат вече не толкова богати, но няма да бъдат разорени. А аз искам да се разорят. Ще платя единствено за разоряването им и за нищо друго!

Поглежда ме с пълно безразличие.

— И какъв е начинът?

— Свържете се с Ховиус — било лично вие, било някой от представителите на бъдещата хунта. Намекнете му, че съществува

реална възможност за „латинизиране“ на бъдещата чилийска икономика — това е любимата му идея, — което от своя страна ще позволи на него и на съдружника му, и особено на него, като на аржентинец, да останат в Чили и след смяната на режима, а следователно и да приберат дори повече от ангажираните досега средства.

— В замяна?

— В замяна на десет милиона долара за вас или за хунтата. Това си е ваш проблем.

Мълчание. В стаята срещу мен са трима и се надявам, че нищо върху лицето ми не издава страхотното шубе, което ме тресе.

— А новото правителство, доколкото разбирам, няма да удържи на думата си? — пита Хименес.

Издържам, доколкото мога, без да трепна, погледа му и не отговарям. Но и той всъщност не ми задава въпроса си истински — в известен смисъл разсъждава на глас.

— Познавам Ховиус — благоволява най-сетне да заяви той. — Той е човек, който поема рискове.

Отново следва мълчание, което се проточва. Очите на ловджийския сокол ме пронизват и за първи път не долавям в тях лекото презрение, което винаги съм забелязвал.

— Имам нареждане да удовлетвори всички ваши искания — заключава Хименес.

И всичко се развива с главозамайваща бързина. На 25-и юли избухва стачката на шофьорите на камиони, към която се присъединяват и всички чилийски шофьори. Два дни по-късно е убит адютантът на Салвадор Алиенде, след което от втората половина на юли до първите дни на септември се ниже поредица от всевъзможни форми на натиск, саботажи и сплашвания. На 5-и септември пада убит и самият Алиенде. Новината за смъртта му не ми е приятна. Във всеки случай нямам никакъв, дори и най-незначителен принос в нея.

Ала още по-неприятна ми е вестта за смъртта на Джон Ховиус — поне дотолкова, доколкото е косвен резултат от предприетите от мен действия. Ховиус умря единайсет дни след Алиенде, но не в Чили, където всички фабрики и предприятия на групировката му са

конфискувани и предадени на новите си собственици без никакво обезщетение, а в Аржентина. Паднал от деветия етаж. Не е изключено и да е самоубийство.

Що се отнася до мен, една сутрин ме навестяват в хотел „Британия Бийч“ в Насау, като буквално ме измъкват от леглото. Двама са — умопомрачаващо чисти, млади и с вид на такива, каквито са и в действителност: важни и изключително интелигентни адвокати, преливащи от увереност в самите себе си и в своята кауза.

— Дойдохме да уредим подробностите около плащането, което сте се задължили да извършите според сключената преди няколко месеца устна уговорка.

Терминът „устна уговорка“ очевидно ни най-малко не ги притеснява. Кимвам утвърдително.

— Ставаше дума за сума от един милион долара.

Те също кимат, и то изключително любезно:

— Вероятно грешите, господин Цимбали. В резултат на извършването на допълнителните услуги, които сте поискали от нашите клиенти, понастоящем хонорарът им възлиза на три милиона долара.

Поглеждам ги и казвам:

— Дайте ми един час.

И един час по-късно платих. Те явно бяха отлично информирани за платежоспособността ми и за максималното, което можеха да поискат от мен. И да се пазаря с тях би било все едно да вляза в спор с морето, но с тази разлика, че морето не може да ви бутне от деветия етаж.

Ховиус — мъртъв; Доналдсън — разорен или почти разорен, в което успявам лично да се убедя; Мартин Ял е също засегнат, поне дотолкова, доколкото е държал двайсет процента от акциите на групировката чрез обичайното фиктивно посредничество; самият аз съм също разорен, като вече разполагам с едва една десета от онова, което съвсем доскоро притежавах — такава е равносметката.

Определено не е от онези, с които човек би могъл да се похвали.

Тазгодишният октомври в Ню Йорк е тих и слънчев. През деня се разхождам в Сентрал Парк или бродя из Манхатън, „сърцето на града“,

подобно на безстопанствено псе сред тълпата, която щъка в дъното на каньоните издълбани от фасадите на свръхмогъщи банки. Открил съм сметка в „Чейз“ единствено заради удоволствието да си внушавам, че съм неин клиент, но въпросната сметка е вече по-скоро теоретична. Малко ми е тъпо и засега всеки ден от седмицата е моят Черен петък, в резултат на което виждам Уол Стрийт такава, каквата е в действителност — тясна и отблъскващо мръсна уличка. И всяка сутрин си казвам, че трябва да направя нещо, независимо какво, като използвам последните си капитали за — знам ли и аз!? — да отворя ресторант или пък да създам нова религия, която ще ми донесе куп пари от членския внос и от даренията, а да не говорим, че не плащаш никакви данъци, след като те обявят за Господ.

Независимо какво...

И моментът се проточва.

Но ето че има идеи, които човек предчувства; идеи, които предусеща така, както забелязва носещ се насреща му от дъното на огромна равнина конник... Или вече не толкова поетично казано — идеи, които чисто и просто ви се изпърдяват в лицето.

Мотая се из Гринич Вилидж, прехвърлям се от пейка на пейка на „Вашингтон Скуеър“, наблюдавайки странните черни катерички. Малко преди това съм извършил всекидневното си поклонение в Нюйоркската фондова борса и си давам ясна сметка, че вече съм сдал или почти съм сдал багажа. В момента Танцът на Цимбали не наподобява дори бавен валс.

Казва се Дейвид Съсман. Твърди, че е художник и е такъв почти колкото съм и аз, с тази разлика, че поне различава цветовете. Бъбрим за това-онова. Черпи ме една бира на Авенюто на двете Америки; аз го черпя втора в порториканския квартал, която той ми връща някъде около „Мейсис“, за която пък аз не му оставам длъжен на Петдесет и осма улица. Преди да се натряскаме окончателно влизаме в „Гугенхайм“ и се блещим срещу висящите по стените дивотии и накрая Дейвид ме кани на вечеря у дома си в Бруклин, където живее семейството му, което е еврейско от австрийски произход, точно както и майка ми. Все така по силата на случайността там се запознавам с дошлия също на семейна вечеря брат на Дейвид, Леонард, останал сам в Ню Йорк, след като жена му заминала за няколко дни при родителите си в Охайо. Именно така и започва цялата история, задействана от все

същия налудничав и съвършено непредвидим механизъм. Леонард ми казва през смях: „If you’re looking for a job, ако си търсите бачкане, то най-малко аз бих могъл да ви помогна, тъй като съм в Маразма.“ Моля го — в действителност това ни най-малко не ме интересува! — та го моля от чиста любезност да ми обясни що за чудо е въпросният Маразм. Той ми обяснява и ето, че това се случва!... Идеята, която обмислям точно в този момент, не просто блясва, а буквално се взривява в съзнанието ми.

Кой, по дяволите, би могъл да предвиди, че подобна идея ще ми донесе не по-малко от шейсет и пет милиона долара и тъй дълго жадуваната чест да се срещна в мъжки двубой с Негово Банкерско Величество Самия Мартин Ял!

СЛЪНЧЕВИЯТ ПОЯС

— Наблюдава се преди всичко във Флорида — пояснява Леонард Съсман. — Среща се и другаде, но най-явен е във Флорида, там е най-зрелищен. Особено по източното крайбрежие на полуострова. Започва в Норт Палм Бийч и колкото по-далеч на юг отивате, толкова повече затъвате в Маразма и осъзнавате неговите мащаби и сериозност. Слезте на юг — продължава Леонард, — минете през Ривиера Бийч, през Уест Палм Бийч, през целия поменик от бийчове, през Бойтън, Делрей, Диърфийлд и Помпано, прескочете до форт Лодърдейл и до Холивуд, но не кинаджийския — другия, отидете в Маями. Навсякъде ще се натъкнете на Маразма, Франц, Маразма с главно М като Мегаломания.

В Ню Йорк отново отсядам в „Пиер“, но не толкова в знак на моето възвърнало се благополучие, колкото в предвиждане на бъдещото ми богатство. „И ще запазите, естествено, апартамента ми по време на моето отсъствие, което все още не знам колко ще продължи.“ Правя се на безсмъртен. „Но, разбира се, господин Цимбали.“

Излизам с възможно най-благородна походка, настанявам се в поршето, което също съм наел, но само за една седмица — не е необходимо да се прекалява все пак, — и поемам към Юга.

Прекарвам във Флорида общо шест дни и за тези шест дни се срещам с двайсет и осем предприемачи и агенти на недвижими имоти, с един журналист, с един адвокат и с двама банкери. И когато се връщам в Ню Йорк, багажникът на колата ми, който, вярно, не е огромен, е претъпкан с проспекти и рекламни диплянки, отпечатани на най-люксозна лъскава хартия.

И след всяка една от трийсетте и две срещи, проведени под топлото зимно слънце на Флорида, все повече и повече се убеждавам, че ми е хрумнала наистина златна идея.

Хубав маразъм, няма що!

Постигането на набелязаната цел ми отнема целия предиобед и значителна част от следобеда, но накрая все пак се озовавам пред

човека, с когото исках да се срещна. На него не му е известно, а и никога няма да му стане известно, че е най-главният от най-главните, заемащ последното, най-високо стъпало на стълбицата на Леонард Съсман. От разположената вдясно в панорамния му кабинет остъклена стена се вижда обличаният в момента скелет на една от трите кули — близначки на „Уърлд Трейд Сентър“, издигаща се на някакви си четиристотин метра височина. Отляво втора остъклена стена предоставя неповторим изглед към небостъргача на „Юнайтед Стейтс Стийл Билдинг“, към „Батъри“ и към извисяващата се в далечината Статуя на свободата. Мъжът срещу мен се казва, да речем, Хенри Клей Адамс.

— Господин Цимбали, приех ви само защото изключително много настоявахте.

— Дадохте ми десет минути.

— И нито секунда повече.

— Те са ми напълно достатъчни.

Излагам отново доводите си подобно на продавач на прахосмукачки — предъвквал съм ги толкова дълго, че ги знам наизуст. Изрецитирам ги възможно най-бързо, като смятам и се надявам не без основание, че човекът срещу мен не е глупак:

— Първо: в Съединените щати съществува нещо, което наричат Слънчевия пояс, Sun Belt. Той включва всичко, разположено на юг, а това ще рече: Флорида, Ню Мексико, Аризона, Калифорния и може би част от Тексас. Има и хора, които живеят в Ню Йорк, в Нова Англия, в Детройт, Чикаго, Орегон, Дакота, Небраска или Канада; хора, на които ушите им мръзнат по осем месеца в годината които изпитват напълно оправданото желание да отидат да живеят в Слънчевия пояс, особено след като се пенсионираат. И точно такива хора са започнали да купуват. Това е започнало преди няколко години и за Америка е определено любопитен, свършено нов феномен. Непрекъснато увеличаващото се търсене води до фантастичен бум в областта на недвижимите имоти — започват се повсеместни строежи, хиляди предприемачи запретват ръкави и трупат страхотни печалби. А последното е явление, на което нито една банка в света не би могла да гледа без известно раздражение. И ето че банките на свой ред се намесват и започват да инвестират чрез посредничеството на институции, които наричат Инвестиционни тръстове за недвижими имоти. Тук е редно да се

отбележи един съществен факт: за разлика от европейските банки, американските нямат опит в операциите с недвижими имоти и поради това са склонни да се доверяват изцяло на предприемачите, като ги финансират стопроцентово, предоставяйки средства за закупуване на терена, за строителство, за реклама и за текущи разходи. А за първия срещнат авантюрист няма нищо по-лесно от това, да стане предприемач. И тогава започва трагедията, господин Адамс. Не, господин Адамс, не се правя на палячо! Вие ми предоставихте десет минути и те още не са изтекли. Да, трагедията започва, защото по силата на факта, че в Слънчевия пояс започват да се строят десетки хиляди, стотици хиляди, милиони апартаменти за продан или за даване под наем, идва момент, когато предлагането драстично надхвърля търсенето. Стига се до прекомерно застрояване, до пренасищане. Към това се прибавя и задълбочаването на кризата, в резултат на което дори традиционната еврейска клиентела от Ню Йорк, свикнала да се оттегля във Флорида, престава да инвестира. Банките, разбира се, държат ипотеките, но какъв е смисълът от това, след като поради липса на клиенти предприемачите вече не са в състояние да плащат? И ето тук идваме на същината на въпроса, господин Адамс. Нека си представим една нюйоркска или чикагска банка, като в случая, естествено, не цитирам ничие име. Въпросната банка е отпуснала кредит от стотици милиони долари за строителството на жилищните сгради, които наистина са построени, които са налице, които са просто чудесни — било във форт Лодърдейл или в Помпано Бийч, в Корпус Кристи в Тексас или в Санта Моника в Калифорния. Но това са безлюдни сгради, които никой повече не иска, чиито малобройни наематели не плащат вече наем, ала които въпреки това не биват прогонвани, тъй като така поне поддържат някакво подобие на живот в тези мавзолеи. И всеки месец, господин Адамс, всяка година, защото скоро ще се навършат три години, откакто това продължава, трябва да се плащат данъците и заплатите на охраната, като всеки път в годишните баланси неизменно фигурират тези стотици милиони долари, които в крайна сметка се превръщат в безкрайно досаден фактор, преди всичко защото липсват, защото са блокирани, а накрая и защото по силата на отсъствието си създават на засегнатите не особено ласкателен имидж.

— Остават ви две минути и половина, господин Цимбали.

Хенри Клей Адамс има снежнобяла коса, розово лице и изразителен поглед. Усмиввам му се. Вече знам, че този човек ще ме направи богат, и ми иде да се впусна в лудешки танц.

— Почти приключих, господин Адамс. Само още две неща. Първо: известно ми е, че вашата банка е инвестирала около четиристотин милиона долара в тези непродаваеми засега апартаменти. Второ: знам как тези апартаменти могат да бъдат продадени, знам на кого да ги продам и в замяна на това да получа свеж капитал.

Дори не трепва. Аз също изчаквам. Да видим кой ще проговори пръв. Проговоря той и проговаря много тихо:

— Бих ли могъл да науча малко повече подробности?

Дарявам го с най-лъчезарната си усмивка. И още как!

Уведомявам го подробно какво възнамерявам да предприема. Е, почти подробно... Той се отпуска в креслото си, протяга ръка и без дори да помръдне глава, вдига слушалката на телефона.

— Да не ни безпокоят.

След това пита:

— Вашите условия?

— Сто и петдесет хиляди долара в аванс за разноските и двайсет процента комисиона.

— Десет.

— Петнайсет.

— Добре.

Разчитах най-много на дванайсет. Обсъждаме подробностите и бързо се споразумяваме. Така де, какво са петдесет хиляди долара за един Адамс, за банка като неговата? А и той нищичко не рискува — не намеря ли купувачи, нищо и не получавам.

Още същата вечер вземам самолета за Брюксел, а оттам — за Люксембург.

Трябва да действам бързо. Идеята ми струва единствено дотолкова, доколкото съм първият, на когото е хрумнала. Струва също и защото си имам работа с американци, с американски банкери, които са способни да вземат връх над всекиго и във всяка област, но които, въпреки това, в конкретния случай притежават една слабост. Но те

много скоро ще направят всичко, за да потулят тази своя слабост, дори и с цената на изхвърлянето ми (както и ще постъпят всъщност) от играта, при това по най-безпощаден начин. Така че ми предстои истинско състезание. Давам си шест месеца — може би малко повече, може би и по-малко, — преди тези всемогъщи, спотаили се в огромните си железобетонни кули господата да започнат да ме гледат на кръв и в крайна сметка да ме пратят по дяволите.

Идеята ми е съвсем елементарна: по причини, за които съм убеден, че се дължат на обстоятелствата и следователно са временни — и които, в интерес на истината, изобщо не ме интересуват, — понастоящем в Съединените щати вече не могат да се намерят американски купувачи за американските апартаменти. Докато аз пък съм на мнение, че такива могат да се открият другаде. Навсякъде. В целия свят. В Индокитай се води война, в Близкия изток също, положението в Африка далеч не е розово, Латинска Америка е разпокъсана от своите диктатори, като на всичко отгоре над нея все по-заstraшително надвисва сянката на кастризма. Колкото до Европа — нищо по-просто! Не всички могат да внесат парите си в Швейцария от страх да не ги сполети един нов май 68-а, който този път несъмнено би помел фолклорните ѝ барикади. Мисля, а и съм сигурен, че по тези причини навсякъде по света могат да се намерят потенциални клиенти, които непременно биха проявили интерес към инвестиране в страната — символ на капитализма — Съединените щати, идеално място за окачването на един вълнен коледен чорап, където вероятността за повсеместни национализации в близко време се равнява почти на нула.

Трудно е за американеца, привикнал да се опира на могъществото на краля — долар, да си представи, че може да потърси пари другаде, освен в Съединените щати. Когато човек има нужда от монтелимарска халва, то той не се досеща веднага, че може да намери такава и в Канзас Сити. Именно това е и слабостта на моите американски партньори.

И ако основният и най-съществен довод за безопасното място на коледния чорап се окаже недостатъчен, разполагам с предостатъчно други козове, за да убедя моите клиенти. Двете дузини предприемачи, с които се срещнах във Флорида, ми го доказаха с конкретни цифри: в сравнение с Европа цената на един квадратен метър площ в Съединените щати е двойно по-ниска. Така че за апартамент от сто

квадратни метра в луксозна сграда в Уест Палм Бийч например — едно прелестно местенце, повярвайте ми! — та за един окончателно завършен апартамент американският предприемач или пък банката, след като е прибрала ипотеката си, разбира се, иска шейсет хиляди долара. Или между две хиляди и петстотин и три хиляди франка за квадратен метър. В Кан същият, абсолютно същият апартамент струва най-малко двойно, ако не тройно и дори четворно повече. Втори пример. За цената на една слугинска стая в Женева, в Делри Бийч, и то буквално на самия бряг, може да се купи съвсем прилично студио от петдесет-шейсет квадрата, гарнирано с басейн, плаж и слънце.

И да не намеря купувачи!?!...

През няколко дни, които прекарах във Флорида, направих куп снимки, при това не каквито и да е: необходимо ми беше преди всичко в центъра на снимката да фигурира една от сградите, които си поставих за цел да продам, като тя трябваше да дава ясна представа за качествата на довършителните работи, на дизайна, на засадените с тропически цветя градини, на басейна и на намиращия се в непосредствена близост плаж. Ала и не само това — фотографът буквално скърцаше със зъби, — поисках на снимката съвсем очебийно да фигурира и минаващото случайно оттам подразделение на американската морска пехота със звездното знаме начело. С това исках да кажа на всеки, който погледне подкрепящата аргументите ми снимка: „Вижте! Не само е хубаво, не само е слънчево, не само е поевтино, отколкото в Европа, не само правите капиталовложение във валута, която никога няма да девалвира по катастрофален начин, но това е и капиталовложение, направено в сърцето на най-могъщата държава в света, и армията на Съединените щати ще бди лично над вашите спестявания!“

В Белгия намирам печатар. Предоставям му негативите и текста със съответния макет. „За начало пет хиляди екземпляра.“

Изкопчвам от Хенри Клей Адамс не само съгласието му и сто и петдесет хиляди долара. Отиваме дори по-далече. Първоначално Адамс отказва с рязко движение на величествената си белокоса глава.

— Не искайте прекалено много.

— Господин Адамс, ако сведенията ми са точни, а те са точни, в момента вие разполагате от Флорида до Калифорния с дванайсет хиляди непродаваеми апартамента, по които плащате разноски всеки месец. Да вземем като средна цена шейсет хиляди...

— Много е.

— Тогава нека бъдат петдесет хиляди, няма значение. Умножено по дванайсет хиляди, това прави шестстотин милиона блокирани долара. И то от колко време насам, господин Адамс? Почти от три години, ако не греша. И така, от три или от почти три години разполагате с шестстотин милиона блокирани долара, представлявани официално от дванайсетпроцентови ипотекки. Но действителни ли са тези ипотекки? Не. И в почти всички случаи не прибирате от тях дори цент.

— Вашата идея?

— Няма да мога да намеря хора, които да се съгласят да платят шейсет хиляди за апартамент и на които освен това ще бъде принуден открито да заявя, че трябва да заплатят и таксите по поддръжката, ако не съм в състояние да им обещаая нещо в замяна.

— Какво?

— Петпроцентова лихва върху парите, които ще броят за покупката.

О, сметката е повече от проста: един французин например, който държи да скъта определена сума в Швейцария, е длъжен да заплати пазарен данък, равняващ се на трийсет и пет процента от влога. Докато в същото време аз, в Съединените щати, където по отношение на своята сигурност и неуязвимост доларът струва почти колкото „швейцарският франк“, ще предложа на клиентите си пет процента В ПОВЕЧЕ вместо трийсет и пет процента по-малко. Физиономията на Адамс:

— И тази лихва, естествено, ще трябва да им изплати моята банка?

— Естествено, господин Адамс. Кой друг? Не, не ме гледайте така, моля ви! От своя страна аз им продавам за седемдесет хиляди апартамент, който струва шейсет хиляди, като ги уведомявам най-почтено за причината, поради която цената е завишена с десет хиляди долара, а именно — защото от момента, в който ще са изплатили, да речем, шейсет процента от общата стойност, ще започнат всяка година

да получават лихва от пет процента, или три хиляди и петстотин долара годишно върху сума от седемдесет хиляди долара. Три хиляди и петстотин долара, които ще изплащате вие, господин Адамс. И мога да ви уверя, че ще ги плащате едва ли не на драго сърце, защото ще знаете, че предоставянето на петпроцентова лихва на някой, който ви снася в брой петдесет, шейсет или седемдесет хиляди долара, е равносилно на сключването от ваша страна на заем на същата тази стойност, който впоследствие преспокойно бихте могли да предоставите в заем на някой друг тук, в Съединените щати, но вече срещу лихва от дванайсет или повече процента. Ще изплатите пет процента, приберете дванайсет. Печалба: седем. Но вие знаете това много по-добре от мен.

Погледът на Хенри Клей Адамс:

— На колко години сте, господин Цимбали?

— О, ако ме познавахте на младини...

Намирам първия си клиент, по-скоро първите си четирима клиенти сам. Те са белгийци, единият от които е работил при мен през недотам отдавнашната епопея на „джунджуриите“. Благодарение на нея спечели немалко пари и ако не ми е признателен за състоянието на кесията си, то поне е склонен да ме изслуша, когато говоря.

Освен това има приятели, които проявяват интерес.

В добавка познава и един нотариус, който сам се радва на значителна клиентела, която облагодетелства със съветите си.

Оттам стигаме и до приятелите на клиентите на нотариуса, които хвърлят по едно око на брошурите ми с известната ви вече аргументация. И започва верижна реакция. Убеден още от първите ми думи, приятелят ми Лета в Рим незабавно се включва в атаката и ми обещава бързи резултати.

Изненадата идва от Марк Лаватер, с когото вече съм се консултирал по въпроса, не само защото никога не би ми и минало през ум да скрия нещо от него, но и защото повече от всеки друг е в състояние да ме насочи към подходящи клиенти.

— Знам един.

Гледам го смаяно.

— Ти!?!...

— Изгодна ли е сделката, или не?

— Изгодна е.

— Би ли ми купил тогава пет апартамента? Какво иначе искаш да ги правя всичките тези пари, които ми снасяш от три години насам?

* * *

Докато трае цялата тази операция, аз, разбира се, нито веднъж няма да се появя официално. Издателството на рекламния ми проспект е люксембургско и се представя на място от един журналист, който имаше нужда от нова кола. Колкото до щастливите собственици на един или друг чудесен апартамент във Флорида, то те са дискретно прикривани от всевъзможни дружества със седалище, да речем, в Панама. А тези дружества от своя страна поддържат връзка с тях единствено чрез новосъздадената от мен компания... в Кюрасао.

Кюрасао се намира на холандските Антилски острови, в близост до венецуелското крайбрежие и вдясно на излизане от Маракайбо, така че е изключено да се заблудите. Не е нито нещо кой знае колко голямо, нито пък нещо кой знае какво на вид. Веднъж, докато се мотаех из Насау, прескочих дотам, за да се поразсея. Видях табелата, зад която баща ми по съвета на някой си Джон Карадайн, по прякор Скарлет, навремето беше създал своята империя. И без да се налага да пресичам дори улицата, видях и другата табела, зад която благодарение на същия този Скарлет, днес вече покойник, Мартин Ял беше извършил грандиозната си измама.

Постарах се да се настаня колкото се може по-близо.

И така, отсега нататък двамата с Негово Банкерско Величество ползваме едва ли не един и същ адрес. Съседи сме.

Задействам цялата си някогашна мрежа от времето на „джунджуриите“. Включвам в играта и Турчина, на когото тя доставя страхотно удоволствие. Също и Уте. Обаждам се на Хаят в Хонконг и за пореден път се убеждавам в наличието на някои непоправими особености на характера му: ако бях поискал от него да се ангажира лично, той веднага би ми отказал, но аз му казвам: „Намери ми

клиенти, и имаш пет процента.“ Това той го разбира и веднага се залавя за работа. Хаят е подчинен по рождение.

Най-добър от всички е римлянинът Лета. Само за няколко дни този заклет работохолик ми сервира цяла тълпа сериозни клиенти. Нещата се развиват с такава бързина, че самият аз съм изумен, и то дотолкова, че временно се отказвам от първоначалната си идея да натикам всичките си евентуални клиенти в един чартърен самолет и да ги изстрелям във Флорида сред армия красиви момичета и съответната дандания по посрещането, след което да им организирам страхотен купон под палмите. Но се оказва, че на първо време това просто не е необходимо; ще прибягна до този метод малко по-късно и при други обстоятелства, както ще видим по-нататък.

Връщам се в Ню Йорк и ето ме отново срещу Адамс. Капнал съм от умора.

— Продадох ви четирийсет и шест апартамента. Не ми го казвайте, знам, че е смешно, като се има предвид, че ви остават още дванайсет хиляди за продан. По-важното е организацията, която създадох и чиято ефикасност ще се увеличава с всяка изминала седмица. Но не съм прекосил Атлантическия океан, за да получавам медали. Да говорим по-скоро с цифри. Изчислих, че всеки един от четирийсетте и шест клиенти ви е донесъл средно четирийсет и една хиляди долара и нещо. Или сума на обща стойност един милион осемстотин деветдесет и три хиляди двеста два и два долара, от които приспадам според уговорката ни моите петнайсет процента комисиона, или двеста деветдесет и три хиляди деветстотин деветдесет и три долара и трийсет цента. Можете сам да проверите сметките.

Адамс ме гледа. На моменти погледът му би могъл да бъде окачествен като почти човешки. „За съжаление не съм свободен, за да вечеряме заедно, господин Цимбали. Но съм убеден, че някой от сътрудниците ми с удоволствие би ви поканил.“ Отказвам, благодаря, уморен съм и това явно ми личи. „Мога ли да се разпоредя поне да ви откарат в хотела? В «Пиер», казвате?“

В „Пиер“ съм се сблизил с един от служителите на рецепцията, с който сме родени в един и същи ден. По погледа му разбирам, че има да ми казва нещо. Отдръпваме се встрани.

— Разпитваха ме за вас, господин Цимбали. Частни детективи, и то очевидно разполагащи със солидни възможности. Минали са не през нас, а направо през дирекцията.

Благодаря му, както се полага. Наистина съм на края на силите си и не съм в състояние да осмисля изцяло току-що получената информация. Посвещавам следващите два часа на безпаметен сън и вече е тъмна нощ, когато излизам от банята, започвайки постепенно да идвам на себе си. Изтягам се пред телевизора, по който предават футболен мач (американски футбол). „Частни детективи...“ Наблюдавам опакованите в пластмаса и каучук играчи, но мислите ми са другаде. Накрая вдигам слушалката на телефона и набирам директно номера.

— Франсоаз? Мога ли да говоря с Марк? Целувам те.

Двамата са на вилата си в Шани, където правят бог знае какво — може би работят в градината, но нямам никаква представа дали е нощ, дали е ден, в кой сезон сме и така нататък.

— Марк? Успя ли да разбереш нещо?

— Да. Ял е наел най-голямата американска частна детективска агенция. Следят те всеки ден, почти двайсет и четири върху двайсет и четири часа. Наясно са за Флорида, за дружеството в Люксембург, за компанията в Кюрасао, а също за Ландау и за Лам.

— А за аржентинеца и шотландеца?

— Ял е в течение. Не са му известни подробности, както и доколко си замесен лично, но му е известно колко си спечелил покрай човека със стоманените крака и колко си загубил в Насау. Според мен знае колко имаш в джоба си с точност почти до хиляда долара.

— А на теб пък откъде ти е известно всичко това?

Прихва:

— Виках духове.

Отказва да ми разкрие повече подробности може би защото говорим по телефона, но явно и не само заради това. Негодникът крие нещо от мен и тъй като му имам пълно доверие, тайнствеността, с която обгражда източниците си на информация, ме дразни, но без да ме безпокои особено. Все някога ще узная...

Важно е какво ще предприеме Негово Банкерско Величество. И така, оказва се, че му е известно с точност почти до хиляда долара с колко разполагам. Е, и какво от това? Не съм го виждал от години, но

мога лесно да си представя как изисква всеки ден да му съобщават за състоянието на състоянието на Цимбали Франц, живеещ понастоящем в хотел „Пиер“ в Ню Йорк и разполагащ с около триста хиляди долара. Все едно, че се осведомява за курса на борсата. Очевидно страхът му от мен варира в съответствие с парите, които притежавам. И не греша. А и е сигурно едно — не мога да го уплаша с триста и петдесет хиляди долара.

Всъщност, ако наистина е бил в течение на действията ми, той не се размърда и тогава, когато имах петнайсет пъти повече, а именно — след приключването на операцията със златото.

Какво ли състояние би трябвало да натрупам, за да започне да се страхува от мен?

Сто милиона долара? Двеста милиона?...

Но дори и да предположим, че някога успея да събера такава сума, какво ли бих могъл да предприема срещу него? От финансова гледна точка бих достигнал неговото равнище, но поне засега изобщо не мога да си представя как и тогава бих могъл да атакувам страховитата му крепост.

Гледам футболистите с техните великански рамене и с изписаните на екипите им огромни номера. Сто милиона долара. Току-що съм спечелил двеста деветдесет и три хиляди и знам отлично, че дори и в най-добрия случай при този ритъм ще са ми необходими най-малко две-три години, и то само за да достигна равнището, на което се бях издигнал с помощта на господин Хак. Ако предположим, разбира се, че банкери като Адамс ме оставят с развързани ръце, което е малко вероятно.

И изведнъж като че ли ме удря ток. Скачам. Танцувам сам в стаята като обезумял. Бръквам в хладилника и отварям бутилка шампанско.

Глупак! Какъв невероятен глупак си, Цимбали! Кретен нещастен!

И да не се сетя!...

На английски му казват the leverage — лостът.

Това е изключително американски принцип — е, не само, но единствено в Щатите го прилагат по такъв виртуозен начин, — според който вдигането на една ипотека не изисква задължително изплащането на цялата стойност на ипотекацията.

„Лостът“ ви предоставя възможността — при това напълно реална — да платите две хиляди долара и да „стопирате“ ипотека от сто хиляди долара върху даден терен или сграда. А стопирането на ипотекацията ви позволява, естествено, да продадете въпросния терен или сграда. С други думи, позволява ви напълно законно да продадете нещо, което никога не сте купували, или по-точно да го продадете и да го платите след като вече сте го продали, и така да покриете глобалната стойност на ипотекацията — или деветдесет и осем хиляди долара, ако сте се изръсили само две хиляди — върху получената от продажбата печалба.

В случая вашите две хиляди долара играят просто ролята на лост, нищо повече. Но кой беше казал: „Дайте ми лост, и аз ще повдигна света... и така нататък.“

И ако обстоятелствата са благоприятни за вас и успеете например да продадете за двеста хиляди долара терена, ипотекиран за сто хиляди (от които вие сте снесли само два процента, или две хиляди), печалбата ви ще бъде не само двойно по-голяма, а ще ви донесе чисти сто хиляди долара върху капиталовложение само от две хиляди, или пет хиляди процента.

Толкова за първия от механизмите, които ще използвам.

Има и втори.

Сред управителните съвети на всички тези банки, затънали до гуша в Маразма, както и на застрахователните компании, инвестирали при същите условия и в същото място, цари такова отчаяние, че са съгласни на всичко, само и само да се отърват от кошмарния пасив,

включващ десетките хиляди нереализирани ипотeki. Толкова блокирани средства пречат на великите финансисты да спят, този свят няма нищо, което един финансист да мрази повече от замразени и непроизводителни пари. Хваща го уртикария.

Така че немалко банки и застрахователни компании са готови да предадат ипотеките си буквално на безценица.

Или на половин цена.

И точно в това е номерът.

Да си представим — всъщност не е необходимо дори да си представяме, тъй като това ще се случи наистина, и то неведнъж, — но да си представим една жилищна сграда в Палм Бийч във Флорида, чийто предприемач е фалирал, след като не е намерил клиенти. Неговата банка — да речем, чикагската „Нашънъл Илинойс Къмпани“ — му е отпуснала кредит от десет милиона долара и оттогава държи ипотека за десет милиона долара. С други думи, сградата струва десет милиона долара. И банката държи тази ипотека от цели три години. Писнало ѝ е, не иска да я вижда повече в балансите си, особено като се има предвид, че не е единствената, че има още хиляди.

Накрая се стига дотам, че чикагската „Нашънъл Илинойс Къмпани“ е готова да отстъпи ипотека си на половин цена.

Или за пет милиона долара вместо за десет.

Ами ако си представим, че точно в този момент по отношение на тези пет милиона долара се приложи принципът на лоста?...

Необходими са ми точно петстотин хиляди долара, за да получа правото да продам една жилищна сграда на стойност десет милиона долара. От реализираната от продажбата печалба ще изплатя на банката четири милиона и половина долара, или остатък от общата стойност на преотстъпената ипотека. Ето накратко в какво се състои номерът.

В първите дни след създаването на европейската и дори на азиатската (благодарение на усилията на Хаят в Хонконг) организация за продажба на апартаменти аз нямам поддръжка петстотин хиляди долара; разполагам с едва две трети от тази сума и не мога дори и да помисля да инвестирам — все пак ми трябва пари, за да живея и да пътувам.

Бих могъл, разбира се, да сключа заем. Няма никакво съмнение, че след като се запознае с доводите ми относно принципа на лоста, всяка банка в Ню Йорк би ми отпуснала въпросната сума, дори и банката на Адамс. Но точно това би било прекалено лесно, а аз ни най-малко не държа идеята ми да се обсъжда в банковите кантори. Имам и друга причина, за да не го направя, поне не толкова явно — да сключа заем би означавало напълно да се разкрия, все едно да кресна в ушите на частните детективи, които Мартин Ял е насъскал по дирите ми: „Внимание! Подготвям страхотен удар, от който на вашия шеф свят ще му се завие!“

Истината е, че макар и все още да не знам кога и как ще атакувам Мартин Ял, намерението ми, решението ми да го направя е непоколебимо. За това безспорно ще ми са необходими пари, много пари. А колкото за по-слаб ме смята, толкова по-дълго ще мисли, че преживявам единствено благодарение на приходите — напълно приемливи, вярно, но затова пък нищожни в сравнение със собствените му средства — от комисионите, плащани ми от Хенри Клей Адамс, и толкова по-голям ще бъде ефектът на изненадата, когато премина в нападение.

И така, имам нужда от петстотин хиляди долара, но не искам да се обръщам нито към банките, нито към Турчина, нито дори към Марк Лаватер, въпреки че и за двамата не би представлявало никаква трудност да ми заемат сумата. Не, необходим ми е механизъм, който да мога да използвам толкова пъти, колкото се наложи, с една дума — всеки път, щом ми се предостави възможността да стопирам ипотеката върху поредната сграда.

Сред всички мъже и жени, като Уте Янсен например, чиито таланти използвах в бизнеса с „джунджуриите“, има един, който ми направи особено впечатление с интелигентността си, с работоспособността си и със своята едва ли не свирепост, проявяваща се винаги когато стане дума за сключване на договор, за установяване на контакти и за вземане на комисиона. Казва се Лета и е донякъде французин, донякъде италианец, донякъде тунизиец и донякъде от всичко по малко, ако продължим в този дух. Срещам го в Рим в края на едно умопомрачително пътешествие, което ми дава възможност — по онова време съм убеден в това — да се изплъзна на всеки преследвач, та принадлежал той и към „най-голямата частна детективска агенция в

Съединените щати“. Отпътувах за Калифорния, оттам за Монреал, след това за Чикаго, после взех самолет за Женева, където наех кола, с която се добрах до Лион, а оттам взех влак за Рим. Казвам на Лета:

— Необходими са ми колкото се може по-скоро десет души, способни да заплатят по петдесет хиляди долара в брой за един апартамент.

— Десет?

— Десет.

Дори не помръдва. Леко прегърбен, с вбита в раменете глава и с ръце, които понякога правят жестовите на крупие, събиращо губещите жетони, той обикновено гледа събеседника си отдолу нагоре, като че ли се опитва да определи цената му на килограм. Измъква един мазен бележник от джоба си и набързо пресмята нещо.

— Италианци или имате предпочитания към определена националност?

— За мен това е без значение.

— Мога да ви намеря италианци. Те до един имат братовчеди или роднини в Съединените щати — знам го със сигурност, тъй като ги проучих именно поради тази причина. Така се създават връзки. Мога да ви ги осигуря за четирийсет и осем часа. Може и за по-малко, но трябва да разговарям с всекиго поотделно. За такива неща не се говори по телефона. А, между другото, навестиха ме, уж от името на данъчните власти, и ме разпитваха за професионалните ми отношения с вас. Но имам един братовчед, а той от своя страна има братовчед, който работи в министерството — някой явно се е заял е вас и всичко идва от Швейцария.

Виж ти, значи Негово Банкерско Величество ме дебне дори и тук.

Лета познава Рим по-добре от мен и ме води на вечеря Трастевере, на другия бряг на Тибър, в едно ресторантче „типико“, където сервират изключително морски специалитети и риба. Наблюдавам го, докато чопли един морски таралеж — след него човек дори и с микроскоп не би открил нищо. И този тип може да ми намери петстотин хиляди долара за четирийсет и осем часа, а „може би и за по-малко“!? Усмиввам му се.

— Как е малкото ви име?

— Адриано.

Освен италиански и френски той говори арабски и малко испански.

— Наистина ли говорите арабски?

— Както френски и италиански.

— Адриано, необходим ми е човек, който да движи работата ми в Европа... Не, почакайте — в Европа и в Близкия изток, след като говорите арабски. Съгласен ли сте?

Съгласен е.

— Но при едно условие — още за известно време официално ще бъдете най-обикновен посредник и отношенията ви е мен няма да излизат извън рамките на комисионерството. С други думи, искам хората, които се интересуват от мен и са ви разпитвали за мен, да продължат да смятат, че не правя нищо друго, освен да продавам тук-там по някой и друг апартамент. Случаят с петстотинте хиляди долара трябва да остане в тайна, в пълна тайна!

Двамата с Адриано Лета се споразумяваме за следното: парите на десетимата купувачи, които той ще ми осигури, ще минат не през дружеството в Кюрасао, очевидно засечено от шпионите на Ял, а през това в Лихтенщайн. „А Кюрасао ще продължим да използваме за посредническите сделки.“ Той отлично разбира всичко и аз му се доверявам по простата причина, че нямам друг избор.

Минават два дни, от които можех да се възползвам, за да прескоча до Париж и да целуна Катрин и майка ѝ, но това би означавало да изложа на опасност тайнствеността, с която съм обградил пътуването си до Рим. Чакам, като правя безкрайни разходки в градините на Вила Медичи. Четирийсет и осем часа по-късно Лета сдържа обещанието си и ми сервира своите десет купувачи. Ала вместо най-наивно (както всъщност ще продължа да правя, за да заблудя Ял) да поднеса парите им на Адамс и да прибера полагащата ми се комисиона, с тези десет души аз основавам синдикат на купувачите и изкупувам ипотека за десет милиона долара, държана от една бостънска банка, която с готовност ми я преотстъпва за пет милиона.

От този момент нататък вече не продавам сграда принадлежаща на банката на Хенри Клей Адамс, а разпродавам апартамент по апартамент (след като съм дал, естествено, по един на всеки от моите италианци), сграда която изцяло ми принадлежи, въпреки че съм

платил само петстотин хиляди долара, които освен това не са мои и върху които дължа на банката още четири и половина милиона долара. Но тях аз имам време да изплатя. Колкото до банката, тя е доволна и предоволна — прехвърляйки ми топката, най-сетне е успяла да зачеркне от книгата си сключената крайно неизгодна сделка.

Преди пътуването ми до Флорида, по време на него, а и след завръщането ми в Ню Йорк разпитах колкото се може повече хора, дори и най-старите брокери, които ми заявиха в хор: „Кризата в недвижимите имоти няма да продължи дълго, просто е невъзможно. Дори и през 29-а не сме виждали подобно нещо.“ Самите банкери, които ще ми преотстъпват на половин цена ипотеките си, ще прибегнат до същия довод, но за да ме убедят да ги изкупя. Както и да е, оставям се да ме убедят и по времето, когато изкупувам първата си ипотека, продължавам да им вярвам повече от когато и да било. Уверен съм, че рано или късно от прекомерното застрояване, от пренасищането няма да остане и следа, че всичко ще се нормализира, че традиционната американска клиентела ще възвърне навиците си и че тогава за всички тези понастоящем тъжни, почти загубени апартаменти — по силата на чисто американския рефлекс да изхвърляш всичко, което не можеш да използват незабавно, — много бързо ще се намерят купувачи.

Дори и не подозирам колко прав ще се окажа.

Но засега е важно едно — да действам бързо, като не забравям нито за миг, че всеки изминат ден, всяка измината седмица ме приближава до реалната опасност същите тези банки, с които работя на два фронта — продавайки, от една страна, директно апартаментите им и прибирайки съответната комисиона, и изкупувайки, от друга, ипотеките им при пълна дискретност, — да загреят какво съм направил, като съм хукнал да търся клиенти извън Съединените щати, и да започнат да правят същото, при това с фантастично по-мощни средства и в несравнимо по-големи мащаби. Още повече, че първите признаци на съживяването са вече налице. Леонард Съсман, същият, който пръв ми спомена за Маразма и в известен смисъл ми посочи пътя, ще бъде и първият, който ще ме предупреди. Казват, че за да получиш каквото и да било в една армия, понякога е много по-добре да познаваш сержанта, отколкото генерала, а Леонард Съсман е именно сержант в армия, чийто генерал е Хенри Клей Адамс. В банката на Адамс Лео ръководи точно отдела за недвижимите имоти. Той е — и

това е най-малкото, което би могло да се каже за него — интелигентен и съобразителен. И ще бъде един от първите нийоркски специалисти, които ще изразят убеждението, че съживяването е започнало или поне ще започне всеки момент. Тази своя увереност той споделя с мен изключително дискретно. „При едно условие, Франц — включете ме в играта.“ Съгласявам се.

Следващите три седмици са буквално безумни. В момента на намесата на Лео Съсман съм вдигнал вече три ипотечи. За три седмици ще вдигна още шестнайсет.

Реалните цифри ще бъдат, естествено, далеч не толкова внушителни и значително по-разнообразни, но бих могъл да дам сравнително ясна представа за тях, като кажа, че по този начин теоретично ще стана собственик на деветнайсет жилищни сгради на стойност от десет милиона всяка, които банките ще ми отстъпят на половин цена, или срещу деветдесет и пет милиона долара.

Деветдесет и пет милиона долара, от които по силата на принципа на „лоста“ ще изпратя около десет процента, или девет милиона и половина. А последните ще намеря благодарение както на моите синдикати на купувачите, и то срещу около половината от сумата, така и на заеми, които ще сключа с няколко посочени ми от Лео Съсман малки банки.

Всичко това, разбира се, би могло и да не се получи или поне да не даде никакви особени резултати, факт е обаче че постигам не просто успех, а наистина невероятен триумф.

Краят на кризата идва изведнъж и съживяването е просто светкавично, както често се случва в Съединените щати, където пазарът реагира с бясна бързина. Щях да спечеля наистина много пари, ако деветнайсетте сгради чиито ипотечи бях откупил, просто бяха възвърнали реалната си единична стойност от десет милиона. Тогава за всяка от тях щях да получа пет милиона срещу капиталовложение от петстотин хиляди, или печалба от хиляда процента, което нямаше да е чак толкова лошо.

Но съживяването е придружено със страхотно покачване на цените и не след дълго дадена жилищна сграда по крайбрежието на Флорида или Калифорния, за която само допреди шест месеца никой не искаше да даде пет милиона, а да не говорим за реалната ѝ стойност от десет милиона, достигна цена от двайсет, двайсет и пет, трийсет

милиона долара. Видях стотици хора да се редят на опашка и едва ли не да се бият, за да купят апартамент, който само няколко седмици преди това Адриано Лета или посредниците ми в Брюксел и Женева, включително и Хаят, с мъка се опитваха да продадат на някой корумпиран лекар. През този безумен период неведнъж препродадох за трийсет милиона долара сграда, закупена преди седем месеца с платени пет милиона, от които, на всичко отгоре, бе изплатена едва една десета. И наистина ми се случи да прибирам двайсет и пет милиона долара срещу миза от петстотин хиляди. На три пъти. Макар и не чак толкова много, но останалите сгради също ми донесоха луди пари.

Исках да действам бързо и действях бързо, но събитията се оказаха още по-бързи от мен. Ако разполагах с още месец и с нечие могъщо покровителство, вероятно най-малко бих удвоил печалбите си.

И въпреки това, когато тази продължила само девет месеца безумна авантюра приключи и направих равносметката, почти ми се зави свят.

През цялото това време се придържам строго към първоначално избрания вариант, а именно строго фиксиране на официалните ми в известен смисъл приходи — във всеки случай предназначения да бъдат съобщени на Мартин Ял, — които реализирах като посредник на Хенри Клей Адамс благодарение на петнайсетпроцентовата комисиона върху капиталовложенията на моите европейски или (Хаят ще се справи наистина много добре) азиатски клиенти.

Въпросните приходи са малко повече от един милион и четиристотин хиляди долара за девет месеца. Добавени към тристата и няколко хиляди, които вече притежавах, те възлизат на милион и седемстотин хиляди и съставляват, общо взето, официалното ми състояние, което несъмнено е известно на Мартин Ял. Това не би трябвало да го обезпокои. Така де, очевидно не представлявах за Ял ни най-малък повод за безпокойство още единайсет месеца назад, когато разполагах с почти четири и половина милиона долара, преди приятелчетата на Робърт Зара да ме навестят.

Така че с моя милион и седемстотин хиляди би трябвало да му се струвам свършено безопасен.

Но онова, което не му е известно — и бих заложил главата си, че е така! — е че в процеса на операцията „Слънчев пояс“ действях на

два фронта, извършвайки две строго разграничени акции, довели до съвършено различни резултати. Истината е, че принципът на лоста бе действал безпогрешно.

И сега активът на моето лихтенщайнско дружество възлиза на седемдесет милиона долара...

Никога не съм играл на карти, не ми е доставяло никакво удоволствие. А още по-малко на зарове. Правилата на покера са ми почти непознати. Въпреки това има нещо, в което вярвам. Вярвам, че в живота има моменти — един, два, а дори и повече, ако човек има необикновен късмет, — когато в продължение на няколко секунди придобиваш способностите на ясноvideц, за което е достатъчно да си достигнал задължителното в случая неестествено състояние, подразбиращо интензивно самовгълбяване и дори известна екзалтация. В такъв момент *узнаваш*, че *тази* все още скрита карта е наистина липсващият ви *четвърти* поп. *Узнаваш*, че тази карта ще ти дойде, каквото и да се случи, независимо от обстоятелствата, *знаеш* това.

Именно така узнах, че много скоро ще ми се предостави възможност да атакувам Мартин Ял.

В един от последните дни, преди финалният бум да сложи край на операцията „Слънчев пояс“, пътувам със самолет от Калифорния за Ню Йорк. Както обикновено Лео Съсман би трябвало да ме придружава, но в последния момент възникват някои незначителни усложнения, свързани с набеязаната от мен жилищна сграда в Санта Барбара, и на него му се налага да остане. Така че съм сам и прекалено нервен, за да заспя; на съседната седалка се е настанил изискано облечен мъж, чиято елегантност носи белега на конкретно търсена и до съвършенство умерена фантазия. Ако Лео Съсман беше с мен, несъмнено щяхме да говорим за работа през целия полет, но в случая самотата ми е задължително условие. С присъщата на американците общителност, съседът ми подхваща разговор. Предлага ми да пийнем по чашка и аз приемам. Говорим за полети, за Калифорния, която току-що сме напуснали, и за Ню Йорк, където отиваме. Дава ми визитната си картичка, показва ми снимка на дома си в Харисън, един ужасно снобски квартал в Ню Йорк, на жена си, на двете си деца и на кучето. Адвокат е, бизнес-адвокат. Кантората му е в Манхатън и е работил

предимно с Макенроу, чиито синове, както личало по всичко, давали големи надежди в тениса. Куп дивотии, които изобщо не ме интересуват. На ревера си носи значка и в първия момент не мога да се сетя къде вече съм виждал такава. Смее се.

— Завършил съм Харвард.

И изведнъж си спомням: Мартин Ял носеше същата значка. Мартин Ял в никакъв случай не е име, което обичам да произнасям, но въпреки това питам:

— Познавате ли един швейцарски banker на име Мартин Ял, който също е завършил Харвард?

Името му е познато, срещал го е в списъка на бившите възпитаници, но Ял е от предишен випуск.

— Доколкото си спомням, е учил заедно с прословутия Карадайн.

— По прякор Скарлет.

Учудва се, че въпреки младостта ми прякора на Карадайн ми е известен.

— Особено като се има предвид — добавя, — че от години насам той се е оттеглил от обществения живот.

Нещо диво подскача в мен.

— Как така „оттеглил“? Казаха ми, че е покойник.

Събеседникът ми ме поглежда смаяно.

— Покойник? Кой, по дяволите, ви е казал, че Скарлет е покойник?

Събитията от този период са объркани и преплетени до такава степен, че дори и да искам, трудно бих могъл да спазя хронологическия ред.

Това се случва преди края на операция „Слънчев пояс“, както и преди да науча, че Джон Карадайн, по прякор Скарлет, не е мъртъв.

Всичко започва с едно телефонно обаждане на Адриано Лета. Бях му наредил в никакъв случай да не ми се обажда в „Пиер“. „А ако е нещо наистина много спешно?“ Трудно ми е да си представя какво чак толкова спешно може да има в продажбата на апартаменти, но за да му доставя удоволствие, му казвам, че тогава би могъл да се свърже с Лео Съсман, също говорещ испански, което по принцип би им позволило да се разберат помежду си. „Той говори испански като френска крава — доверява ми Лео, — но ако съм го разбрал добре, настоява да му се обадите спешно в хотел «Париж» в Монте Карло.“ Фактът, че Адриано ми се обажда по телефона, е сам по себе си изненадващ, особено като се вземе предвид, че е платил разговора от собствения си джоб, а той е, да речем, по-скоро пестелив. И да си представи човек, че е дал директна поръчка от хотел „Париж“ в Монте Карло, е равнозначно чисто и просто на фантасмагория. Обаждам му се веднага, свързват ме и той ми заявява, че трябва да бъда при него колкото може по-скоро, че въпросът е изключително важен и не търпи отлагане. Не иска да каже нищо повече. На Лазурния бряг, в много облачно и мрачно време, на път от, летището на Ница, където е дошъл да ме посрещне, Адриано Лета ми обяснява какво се е случило. Оказал се е всъщност в положението на полицаи, който, преследвайки вяло дребен джебчия, залавя без никакви проблеми „Обществен враг номер едно“.

— Подхванахме разговор за инвестиране в Съединените щати. Остави ме да говоря, това като че ли го забавляваше, и тогава разбрах, че нещо не е наред. Ала въпреки всичко, когато изложих доводите си, ми каза: „Добре. Ами ако предположим, че вместо да купя пет от вашите апартаменти, купя пет хиляди или петдесет хиляди?“

Според Адриано има от какво да се изненада човек. Съгласявам се, аз също съм изненадан.

— Не ми казахте името му.

Най-досадното е, че Лета наистина говори арабски, и то перфектно, а това определено се отразява на произношението му. Долавям само нещо като Азиз в поменика от фамилни имена, който ми изрежда.

— По националност е саудитец. Проверих — разполага с фантастични средства. Ако откажат да му обменят жетоните в казиното, той е способен да купи Морската курортна компания.

Според Лета е налице и един важен коз — принц Азиз (оказва се, че бил принц) е на моите години и това би могло да спомогне за сближаването ни. „Той обаче не решава нищо сам, или поне не преди да се посъветва с човека, който го придружава и играе ролята на негов настойник. Внимание — въпросното лице е ливанец с лек сирийски примес, който се преструва, че говори лошо както английски, така и френски, докато в действителност говори много добре и двата езика.“ Бил стар финансов разбойник, бивш служител на „Интрабанк“ в Бейда. Казвал се Фезали.

Та ето как два часа по-късно, след като едва успявам да взема един душ и да се преоблека, се озовавам лице срещу лице с двамата араби пред разкошно суфле от лангуста и традиционната щука, печена на жаравя, придружена със също традиционната в хотел „Париж“ зелена салата. Решавам да заложа изцяло на искреността. Разказвам им най-подробно историята си, или поне официалната ѝ в известен смисъл част: Кения, Хонконг, златото и „джунджуриите“, онова, което наричам сделки с недвижими имоти в Париж и в Сан Франциско; проследявам също толкова подробно развитието на операция „Слънчев пояс“, като оставям в сянка разправиите си с Ландау, Лам, Ховиус и Доналдсън. Азиз ме слуша с почти съзаклятническа усмивка — човек би рекъл, че малко остава да тръгнем заедно по мадами. За сметка на това другият остава съвършено невъзмутим — нито симпатичен, нито антипатичен и сякаш от камък, вторачил в мен безизразния си, лишен от каквото и да било интерес поглед.

— Искате да кажете, че сте първият, на когото е хрумнала идеята да потърси извън Съединените щати купувачите, които американският пазар вече не може да предостави?

— Не може да предостави засега. Кризата няма да продължи дълго.

— Но сте първият, на когото е хрумнала тази идея, нали така?

— Нека някой се опита да докаже противното.

Разменяме тези реплики с Азиз, но аз постоянно поглеждам към въпросния Фезали, който изяжда суфлето си със същото безразличие, с което би изгълтал и шепа фурми. Дори и да не бях предупреден от Адриано Лета, пак бих се отнесъл с подозрение към него: тази масивност, тази измамлива тромавост на човек от арабските сукове, особено на фона на изискания декор на Монте Карло, непременно биха ме накарали да застана нащрек. Него, а може би преди всичко именно него трябва да убедя. Във Фезали има нещо, което ме смущава, и то е усещането, че знае факт, който не ми е известен, а следователно разполага с един коз повече от мен. Сякаш е на стотици левги далече оттук, докато аз по възможно най-забавен начин, разсмивайки поне Азиз, разказвам за първата ми среща с Хенри Клей Адамс и за първите продажби в Белгия и в Люксембург. Разказвам как ми се е случило да наема цял самолет и да го натъпча с кандидати за имоти във Флорида, как съм ги стоварил в Маями, организирайки им посрещане с кадилаци, кубински оркестри и басейни, пълни с красиви момичета (когато се е налагало да прибера колкото може по-бързо колкото може повече пари, а не само комисиони).

Очите на принца светват.

— Наистина ли имаше красиви момичета?

— Направо фантастични!

С Азиз си разменяме заговорнически усмивки. Няма никакво съмнение, че помежду ни се е зародила взаимна симпатия, предполагаща отсега нататък и мълчаливото обещание за презабавни съвместни партита. И точно в този момент вземам решението: или — или!

Изборът, който стои пред мен, е повече от ясен. Бих могъл да се задоволя да се представя като посредник — с широк замах, разбира се, но все пак посредник — и да поема ролята на такъв между американските продавачи и мечтания потенциален купувач, какъвто е Азиз. Ако го направя, ще спечеля несъмнено много пари.

А бих могъл и да заявя откровено, че в аферата „Слънчев пояс“ действам на два фронта — от една страна, като посредник и за своя

сметка, а от друга, като изкупувам максимален брой ипотеки за операция, чийто успех — в който по това време все още не съм сигурен — би трябвало да даде фантастични резултати. Разкривайки всичко за дейността си, аз поемам двоен риск: от една страна, не е изключено да съществува някаква връзка между Фезали и Мартин Ял, който тогава ще бъде предупреден за вероятното и осезателно нарастване на финансовата ми мощ, и от друга — мога чисто и просто да загубя най-значителния клиент, на когото някога съм попадал. Но защо ли му е на Фезали, наистина, да ме прегазва заради сделка, която вече би могъл да осъществи и сам, още повече, че му посочих пътя, който трябва да следва?

Решавам да поема този двоен риск, като едва ли не изяждам с поглед съвършено безизразното лице на Фезали. Той е около шейсетгодишен, до този момент изобщо не е реагирал и почти нищо не е казал, като единствения път, когато отваря уста, проговаря на арабски. Но тъй като точно в този момент обяснявам принципа на „лоста“, той все пак се решава да вземе по-активно участие в разговора.

Задава въпросите си на арабски и Азиз ми ги превежда на английски:

— Ако приемем, че прогнозата ви относно кризата се окаже правилна, какво ще се случи?

Отново излагам доводите си:

— Представете си една хипотетична жилищна сграда на стойност десет милиона долара. Понастоящем вие изплащате най-много една десета от тази сума, за да застопорите ипотеката. Убеден съм, че краят на кризата ще настъпи много скоро и че също толкова скоро въпросната сграда ще струва вече петнайсет или дваайсет милиона долара; по-скоро дваайсет, отколкото десет, които представляват единствено ипотеката, а не реалната стойност на сградата в момента на построяването ѝ. Продавате я за дваайсет милиона. Без деветте милиона, които дължите, ви остават единайсет. Спечелили сте десет пъти повече от началната миза. А в случай, че сте намерили банки, които са се съгласили да ви отстъпят ипотеките си на половин цена, дваайсет пъти повече.

Приключвам както с щуката, така и с доводите си. Чакам, докато двамата ми събеседници разговарят на арабски. Лицето на Фезали е

все така безизразно и тъй като не разбирам и думица от онова, което казва, се опитвам да тълкувам тона на гласа му, което, между другото, не дава никакъв конкретен резултат. Отново изпитвам усещането, че той знае нещо, което не ми е известно, но което за мен би било изключително важно да узная. И правя чисто интуитивно заключение: ти загуби, Цимбали. Заложил и загубил. Този тип е против теб, независимо какво ще предложиш. Може би дори действа в пълно съгласие с Мартин Ял, а това би означавало, че тази среща е организирана с единствената цел да измъкнат от мен всичко, което знам. Едва не заподозирам Адриано Лета в предателство.

— Десерт?

Никой не иска десерт — освен Фезали, който си поръчва огромен сладолед, докато ние с Азиз се задоволяваме с кафе и пури. Аз не пуша и само понякога си позволявам да посмуча хаванска пура, но без да изпитвам някакво особено удоволствие. Запалвам една „Давидоф Шато-Нещо-Си“ и наблюдавам морето и светлините по крайбрежието. В съзнанието ми изплува споменът за едно от състезанията за Голямата награда на Монако, на което ме беше завел баща ми и където по пистата се носеха червени ферарита съвършено идентични, като се изключат размерите им, разбира се, с моето ферари в Капила.

— Господин Цимбали?

Гласът ми е непознат, но сервитьорите са излезли и в стаята сме все така само тримата. Откъсвам очи от прозореца и установявам, че за първи път Фезали се обръща направо към мен, и то на съвсем приличен френски.

— Господин Цимбали — казва той, — познавах много добре баща ви. Всъщност бяхме приятели. Дори щях да отида на погребението му, ако не го бяха направили само в най-интимен кръг. Но това, че съм бил приятел на даден човек, не означава задължително, че трябва да се доверя на сина му. Негово височество принц Азиз искаше да ви поверим сто милиона долара, за да ги вложите в сделката, която ни предлагате. Да се отиде по-далеч в инвестирането, особено за толкова кратко време, предполагаше известни уточнения. Това е и причината за нашия продължителен разговор. В крайна сметка се споразумяхме, че сумата, която ще ви бъде поверена под мой контрол, естествено, ще възлиза на двеста и петдесет милиона долара, като ще разполагате с нея до два часа.

Зяпвам от изумление. Едва не избухвам в смях — и това ако е интуиция, моето! Да имаш да вземаш! Цимбали, ти си чисто и просто един недорасъл кретен!

Азиз не е разбрал нищо от разговора ни на френски. Усмива се и пита на английски:

— Да не би нещо да не е наред?

Поклащам глава и се усмихвам на Фезали, който очевидно доста се е позабавлявал за моя сметка:

— Нещата трудно биха могли да се развият по-добре.

Едва ли бих могъл да го кажа по-точно. Не става дума само за този огромен капитал, огромен за моите мащаби. В крайна сметка това е само една от подробностите. Последствията от това, което ще се случи, ще дойдат по-късно и ще бъдат не само дяволски зрелищни, но и нещо повече — решаващи.

* * *

Наетата от мен кола ме чака пред главния вход на „Сезарс Палас“ в Лас Вегас, където прекарах нощта. Потеглям на път. Часът е седем сутринта. Карам по „Стрийп“, преди да завия наляво малко преди „Сахара“. Въпреки ранния час игралните автомати действат с пълна пара. Свивам отново наляво по Ранчо Роуд и поемам по посока на Рено. Според картата ми предстои да пропътувам около двеста и трийсет километра. Изминавам ги, без да бързам, и вече минава десет часът, когато навлизам в Долината на смъртта.

Никога досега не съм идвал тук; привличало ме е и едновременно ме е плашело самото ѝ име, въпреки че става дума просто за едно от онези омировски названия, които пионерите са давали на тази или онази местност. Нюйоркският адвокат, с когото се запознах в самолета, ми каза: „Карайте през Солт Крик, после завийте наляво към Стоув Пайп Уелс, през Пясъчните дюни. Отляво ще видите още един път, който води за Мозаик Каньон и града — Фантом Скиду. Жалко, че го няма, имената са наистина презабавни. Вие хванете десния път. Минете през Тайтърс Каньон и на четири километра след Грейпвайн ще забележите къщата... Невъзможно е да я сбъркате — на мили наоколо няма друга; издига се напред пустинята,

напълно е изолирана и прави доста силно впечатление — построена е в странен испано-мавритански стил по подобие на хасиендите, които могат да се видят във филмите, заснети в Мексико...“

И къщата наистина е тук, в края на наподобяващия игра път, окичен с измислени сякаш от холивудски сценарист имена. Тя е тук и от нея действително се излъчва невероятно силно усещане за самота. „Франц, ако смятате да прескочите дотам през близките дни, не ви завиждам — жегата е страхотна, като понякога температурата достига четирийсет и пет градуса на сянка.“

Колата ми е с климатична инсталация, но въпреки това усещам дори през стъклата невероятно сухата горещина на нажежена пещ. И ми действа като юмручен удар, когато след бавно кандилкане по един черен път изключвам двигателя, отварям вратата и слизам.

Изминава най-малко минута сред праисторическа, смазваща като похлупак тишина. Въпреки това знам, че тук има някой и че този някой ще дойде — видях да се движи нечия фигура. Чакам, обливайки се в пот. Къщата включва много просторен вътрешен двор, около който в буквалния смисъл на думата е стъкмена и самата сграда — едноетажна, но разположена значително по-високо спрямо равнището на земята. Една галерия се точи по протежение трите страни на двора, докато четвъртата е заета от огромна сводеста порта. Навсякъде има цветя, висящи по стените на разкошни туфи. Във въздуха се носи онзи особен аромат на изгорена от слънцето земя, върху която са излели вода.

— Тук е частна собственост.

Не съм чул кога се е приближила жената. Нищо чудно, тъй като е боса, и тази подробност ни най-малко не се връзва с облеклото ѝ — искрящи от чистота манта и касинка на медицинска сестра.

— Знам. Бих искал да се видя с господин Карадайн.

— Господин Карадайн не приема посетители.

Ново движение, този път отдясно: появява се втора медицинска сестра, също толкова безшумна, колкото и първата, и почти на същата възраст — грубовати и лишени от красота петдесетина години, белязани с всички признаци на безмилостна ефикасност. Новодошлата застива неподвижно със скръстени на корема ръце и ме наблюдава съвършено безизразно. Междувременно на прага на поредицата мрачни, ала със снежнобели стени стаи, които са лишени като че ли и

от най-малкото прозорче, се е появила трета жена, също толкова призрачна, колкото и първите две.

— Но мен ще приеме. Само му предайте това.

И подавам квадратното картонче, върху което съм написал няколко думи. Но то увисва в празнотата. Нито една от трите жени не помръдва дори пръста си, за да го вземе. Изпитвам усещането, че някъде, невидими за мен, има и други жени, облечени в снежнобели, като че ли изтъкани от лед манти, скръстили ръце на корема си в чисто женски жест... Решавам се да пристъпя напред и изкачвам трите стъпала, даващи достъп до опасващата вътрешния двор галерия.

— Господин Карадайн не приема никога. И никого. Изключения не се правят.

Разликата между температурата на изгаряния от знойното слънце двор и царящия в галерията хлад в никакъв случай не е относителна — тя е напълно реална и е не по-малко от двайсет и пет градуса. Поглеждам нагоре и забелязвам на тавана отворите на климатична инсталация.

— Аз съм единственият човек на света, когото господин Карадайн ще приеме. Предайте му тази бележка.

Мълчание. Продължавам да държа картончето. Преходявам галерията и влизам в просторен салон, обзаведен с испански мебели, които намирам за възхитителни; навсякъде има ракли и особено впечатление ми прави един бюфет от тъмно дърво, който са се погрижили да оставят полуотворен, за да се вижда вътрешността му с множество покрити с резба полици и чекмеджета. Оставям картончето върху един арагонски стол.

— Господин Карадайн ще ме приеме веднага щом прочете това.

— Господин Карадайн не чете.

— Тогава вие му го прочетете. Няма да си тръгна!

Изведнъж една от жените се предава. Благоволява да се размърда. Насочва се към мен, минава покрай мен, без изобщо да ме погледне, взима мимоходом бележката и изчезва някъде из стаите. Минават не по-малко от десет минути сред гробна тишина, докато все така неподвижните жени продължават да ме наблюдават с хладен поглед. Но ето, изниквайки най-сетне като че ли от нищото, жената, която взе бележката ми, отново се появява.

— Последвайте ме, ако обичате.

Отвън къщата изглеждаше просторна, но в действителност е още по-просторна, отколкото изглежда. Поразява ме обаче не толкова този факт, нито пък неописуемият лукс и царящата навсякъде атмосфера на същинска гробница. Поразява ме миризмата.

В момента, в който достига до ноздрите ми за първи път, тя изчезва толкова бързо, че като нищо бих могъл да сметна, че съм сънувал. Но почти веднага отново ме достига — първо един, сетне втори полъх и много скоро миризмата ме обгръща като облак. Тя е лигава, лепкава, същинска воня на леш — задушаваша и отворотелна.

В момента, в който осъзнавам, че тя се усилва с всяка следваща крачка, започвам да се колебая и ми иде едва ли не да побягна назад. Жената, която върви пред мен, очевидно се досеща за какво става дума. Спира се за миг извърща се наполовина и казва:

— И това е все още нищо. Но вие настоявахте да дойдете.

Продължаваме и миризмата става просто непоносима. По-страшна е от всичко, което съм помирисвал, по-страшна е от всичко, което изобщо би могло да ми мине през ум, че ще помириша някога. Това е воня, която разяжда не само ноздрите, но и всяка частица от кожата ми, която нахлува в мен като отровен газ.

— Оттук.

Последната врата, която жената отваря пред мен, отприщва насреща ми същинска вълна от смрад. Сигурен съм, че на света не съществува по-вонящо място от стаята, в която влизам. Тя е изумителна — навсякъде по стените, но и не само по тях, а също по тавана и дори по пода са разположени платната на известни майстори. Разпознавам няколко картини на Ван Гог, Реноар, Гоген, съседстващи с произведенията на напълно неизвестни ми художници. Шедьоврите покриват пет от стените на стаята, докато шестата представлява правоъгълник, отворен към необятната панорама на Долината на смъртта в цялата ѝ неописуема красота. Наистина е отворена — човек би могъл да излезе през нея и климатичната инсталация води истинска битка, за да отблъсне постоянно опитващата се да проникне жегата.

Ала въпреки че може преспокойно да се любува на фантастичния си музей, обитателят на стаята няма и най-малкия шанс да докосне дори с пръст някой от експонатите, тъй като сам е затворен в стъклена клетка, която на десет сантиметра от него идеално копира всяка чупка на тапицираната с картини стая.

Досещам се за предназначението на това странно съоръжение в момента, в който с погнушено възклицание съзирам стичащите се отвсякъде по стъклото жълтеникави ивици гной.

Обитателят на стаята е съвършено гол мъж, отпуснал се на съвършено гладко метално кресло, очевидно изработено специално, за да може да бъде обилно измивано с вода. Защото тялото на мъжа представлява огромен цирей, чудовищна гнойна язва. Няма дори десет квадратни сантиметра кожа, които да не са проядени от постоянно гнояща проказа. Отчасти е разядено дори лицето му. „Господин Карадайн не чете“, бяха казали жените. Господи, та с какво ли би могъл да чете, наистина? Насред ужасяващата маска от съсиреци и гнойни отоци е просто невъзможно да се забележат очите му и никъде, никъде в цялата къща смрадта не е толкова силна, колкото в близост до онова, което е останало от Джон Карадайн, по прякор Скарлет.

След като ме въвежда в стаята, жената се оттегля все така безшумно като сянка. Тя, или пък някоя друга, е оставила бележката ми върху един от подлакътниците на металното кресло. Визитната ми картичка е вече измърсена — върху едно от ъгълчетата ѝ забелязвам жълто петно.

Кошмарното разлагащо се лице бавно се извърща към мен. Дълго мълчание. После се разнася глас, невероятно ясен и отчетлив глас, белязан с лек харвардски акцент:

— Значи вие сте синът на Андреа?

Взирам се упорито в картончето, за да не бъда принуден да понасям отвратителната гледка на лицето му. Той добавя:

— Прочетете ми отново вашата бележка, ако обичате.

— Аз съм синът на Андреа Цимбали. Искам да намерите начин Мартин Ял да бъде унищожен.

Сляпото лице леко помръдва и за момент ми се струва, че ще се усмихне, но то остава неподвижно вперено в мен, подобно на радар.

— Как е малкото ви име?

— Франц.

— Дата на раждане?

— 9 септември 1948 година.

— Помните ли Капила? Трябва да я помните, ако наистина сте синът на Андреа. Преди петнайсетина години направих един подарък на сина на Андреа. Нещо голямо и червено.

— Един умален модел на ферари.

— Той имаше номер.

— Седем.

Мълчание.

— Гласът ви има същия тембър, като този на баща ви. Приличате ли му физически?

— Доста.

— Колко сте висок?

— Малко по-висок от него.

Това, което най-силно ме изумява в разговора ни, е гласът на Джон Карадайн — съвършено ясен и отчетлив, глас на привикнал с пледоариите адвокат, глас на преподавател, чудесно обигран. И то разнасящ се от тази жълто-червеникава, гнойна, нечовешка магма.

— Как ме открихте?

— Случайно.

— Но не сте ме търсили.

— Мислех, че сте мъртъв.

Повдига ми се все повече и повече, въпреки че, странно, започвам да привиквам с миризмата. Правя няколко крачки, прекосявам стаята и излизам навън, под слънцето, като почти залитам под удара на внезапно връхлетялата ме жега.

— Пресмятах възрастта ви, Франц. Трябва да сте на двайсет и три или на двайсет и четири години. Значи искате да атакувате Мартин Ял?

— И не само него.

Изведнъж започвам да повръщам и това продължава една цяла, безкрайна минута. После се отдръпвам и присядам на една скала, в подножието на извисяващия се над нея мексикански кактус — свещ, но същевременно и в непосредствена близост до прага на стаята. Скарлет, към когото седя гърбом, е на три-четири метра от мен.

— Искате да кажете, че възнамерявате да предприемете нещо като отмъщение?

— Вече съм го предприел.

Гледката на Долината на смъртта е потресаващо красива, въпреки че отвесната в момента светлина заличава част от релефа. Постепенно пристъпите на гадене изчезват.

— Отмъщение срещу кого, Франц?

— Срещу Ландау, Лам, Ховиус и Доналдсън. Всъщност на тях аз вече им отмъстих. Бремер почина от естествена смърт. Колкото до чичо ми Джанкарло, ще се задоволя да се изплюя в лицето му. Остава Мартин Ял.

— И аз.

— Вече ви казах: мислех, че сте мъртъв.

— Но аз не съм.

— По-добре щеше да е, ако бяхте. Не ви съжалявам, напротив. Щастлив съм, че ви видях, че разбрах какво ви е сполетяло. Когато научих за смъртта на Бремер, се почувствах измамен. Но не и сега, с вас. Щастлив съм, след като видях, че сте просто една човешка развалина.

В стаята зад мен настъпва раздвижване, чува се потъркване, пъшкане, гадно приплъзгане. Представям си как се свлича от металното си кресло и пълзи към мен с лепкавите бавни движения на амеба. Стене и пъшка. Не се обръщам. Казвам:

— В крайна сметка всички останали, и на първо място онзи идиот, чичо ми, са играли второстепенна роля. Но не и Мартин Ял, нито вие. Сигурен съм, а и всички направени от мен издирвания го потвърждават, че именно вие двамата сте организирали всичко. Не знам дали идеята за това е хрумнала първо на него или на вас. Няма значение. Вашата роля е била да разрушите всичко, което сам сте били създали по искане на баща ми; точно вие сте разработили механизма на измамата и сте действали толкова умело, че макар и да е било известно наличието на измама, впоследствие е било невъзможно тя да бъде доказана.

Отвратителното приплъзгане продължава. Плаче от болка и едновременно от гняв при всяко движение. Вече е само на два метра от мен. Обгръща ме вонята му.

— Това, в което обвинявам преди всичко двама ви с Мартин Ял, което ме кара да ви ненавиждам повече, отколкото изобщо бихте могли да си представите, не е дори фактът, че ограбихте баща ми и мен. Не е дори и това, че така жестоко излъгахте доверието на един човек.

Помежду ни остава само един метър разстояние, но той страда ужасно и всеки изминат сантиметър за него е истинско мъчение. Преставя да пълзи и диша тежко и хрипкаво като човек, който се задушавя.

— Онова, което ме кара да ви ненавиждам най-много са страданията, които причинихте на майка ми. Спомням си как се суетяха край нея дори и тогава, когато тя вече умираше, и как, вместо да я оставят да си отиде спокойно от този свят, ѝ биеха всевъзможни инжекции, за да я запазят в съзнание, за да бъде в състояние, както го изисква законът, да подпише всички документи, които я накарахте да подпише. Тогава вие пренебрегнахте страданията ѝ, на вас изобщо не ви пукаше за нея. Разбрах го от лекарите, които разговаряха помежду си. Това, Скарлет или Карадайн, или както и да е името ви, това аз никога не мога да забравя. Мартин Ял и вас. Ненавиждам ви с детинска омраза и тази омраза не стихна дори с годините, ни най-малко. И искате сега да изпитвам състрадание?

Той все така не помръдва. Обръщам се. Ръката му — гнойното чукаче, каквото представлява ръката му — е застинала в жълтеникавата прах на не повече от двайсетина сантиметра от мен. Самият той лежи по корем върху железобетонния цокъл, по който се плъзга остъклената рама, затваряща стаята. Лежи задъхан, целият в кървавата гной, която изтича от тялото му, образувайки бързо уголемяваща се локва, която пясъкът на долината отчасти попива. Ако се съди по онова, което се стича по лицето му от мястото, където обикновено се намират очите, както и по разтърсващите го ридания, той плаче.

Ставам и почуквам на прозореца на съседната стая, където седят две жени. Малко след това те пристигат, този път обути, и с гумени ръкавици, като едва тогава разбирам защо ходят боси. Внимателно вдигат тялото, изтриват го, бият му насила няколко спринцовки с някакво белезникаво лекарство и го почистват доколкото е възможно, докато в същото време други жени, въоръжени с градински маркучи, обилно поливат стъклената клетка и металния стол с течност, силно намирисваща на етер. След това наместват Скарлет в креслото му и едва-що са излезли, гнойта започва отново да тече.

Отново се възцарява гробната тишина на Долината на смъртта, която накрая бива нарушена от изумително ясения глас:

— Идеята хрумна първо на Мартин Ял. Двамата учихме заедно в Харвард и аз му бях много задължен. Именно той ми помагаше в началото на кариерата ми, даваше ми пари на заем, представи ме на баща ви. Създадох първото дружество в Кюрасао — същото, чиито

дялове изцяло държеше баща ви. Минаха години. Постоянно имах голяма нужда от пари и Мартин Ял неизменно се отзоваваше, за да я удовлетвори. После, през 1955-а, се появи и първият абцес... Ходих при какви ли не лекари, но те нищо не можах да направят, споменавайки единствено за някакъв вирус, както всъщност правят винаги, когато не знаят за какво става дума.

Винаги си бях представял Долината на смъртта като нажежена до бяло мъртва пустиня. Но действителността се оказва съвършено различна — красотата ѝ е наистина смайваща и животът в нея се проявява под редица форми: забелязвам множество насекоми, влечуги, тук-там пробягват крадешком какви ли не животинки, между които, струва ми се, дори и един заек, а на хвърлей камък от мен от жълтеникава скала извира и се стича в естествен водоем бистър като сълза извор.

— През пролетта на 1956 година вече не можех да се появявам на обществени места, тъй като беше засегната едната ми буза. Мартин Ял дойде да ме навести. Имах нужда от пари повече от всеки друг път. Попита ме дали мога да унищожа всичко, което бях създал, дали мога да залича и най-малката следа от Кюрасао I, да направя така, сякаш дружеството изобщо не е съществувало, след което обаче със същите авоари, със същите капитали да го накарам да възкръсне като че ли от небитието и да създам друго дружество — Кюрасао II, чийто единствен собственик да бъде той, Мартин Ял. Отговорих, че съществува едно основно препятствие — вашият баща. Както и всички негови най-близки сътрудници, които по силата на положението си знаят истината. Тях би било невъзможно да измамим.

— Ландау, Лам, Бремер, Ховиус и Доналдсън.

— Имаше и един италианец. Казваше се Ревере, но загина при автомобилна катастрофа през 57-а. Никога не съм виждал нито Ландау, нито Доналдсън. Вие срещнахте ли се с тях?

— Не беше необходимо да се срещам. И двамата разорени, както и Лам. Бремер е мъртъв. Ховиус също. Но не съм ги убил аз.

Убих ли Ховиус всъщност?

— Те също представляваха значително препятствие. Казах това на Мартин Ял, който отговори, че лично щял да се заеме с тях и че те щели да мълчат. Попитах: „А Андреа?“ Мартин само сви рамене.

„Сърцето му рано или късно ще го предаде. Достатъчно му е просто едно малко по-силно вълнение.“ Кога почина баща ви?

— На 28-и август 1956-а.

— От естествена смърт?

— Инфаркт.

— Какво правеше в момента, когато го получи?

— Разговаряше по телефона.

— Не знаете ли с кого?

— Не, но говореше със събеседника си на немски.

Обръщам се и поглеждам Скарлет. Ръцете ми треперят. Все така насочено към мен, сляпото лице бавно се полюшва отляво надясно.

— Сега разбирате ли, Франц? На другия край на линията трябва да е бил Мартин Ял.

Буквално се къпя в пот. Но сега вече почти без отвращение мога да гледам мъртвите очи.

— Наистина ли нищо не виждате?

— Допреди година все още различавах формите, но сега вече не.

— Мартин Ял продължава ли да ви плаща?

— Живея от лихвите върху капитала, който той ми преведе през 1956-а. Знае, че съм неспособен да се разпореждам със собствени пари; нямам право да се докосвам до този капитал и получавам единствено лихвите. Мартин Ял е предпазлив банкер. Мартин Ял никога не греши и винаги знае какво трябва да се направи.

Контрастът между това разлагащо се тяло и веселия сарказъм в гласа е покъртителен, драматичен. Скарлет отбелязва:

— Помня ви като момченце, което си играеше чисто голо на плажа в Памплона. Наистина ли отмъстихте на всички тези хора?

Отговарям утвърдително. И ето че започвам не само обяснявам как съм го направил, но и да разказвам цялата си история, като се започне от заминаването ми от Лондон до момента, в който стъпих в Долината на смъртта. Това е разказ, който изисква време, така че съм принуден да го прекъсна, когато жените с гумени ботуши, с гумени ръкавици и с хирургически маски на лицето се появяват и повтарят описаната по-горе операция — възможно най-старателно почистване, ала безрезултатно, тъй като само секунди след като напуснат стаята, гнойта отново започва да тече и вонята пак изпълва стаята.

— Слушайте, Карадайн, искам да отмъстя на Мартин Ял!

— С пари?

— С пари.

— С колко разполагате?

Едва доловимо колебание от моя страна:

— С около седемдесет милиона.

— Не е достатъчно. Мартин Ял притежава три пъти повече, и то без да смятаме банката му. Можете да му създадете неприятности и евентуално да го накарате да загуби немалко пари, но ще се разорите сам и нищо повече.

— Искате да кажете, че нямам никакъв шанс, така ли?

— Сам? Никакъв.

— А с ваша помощ?

Мълчание. Кошмарното лице бавно се извърща, като че ли проследява линията на хребетите на Грейпвайн.

— С моя помощ всичко би могло да бъде много по-различно, Цимбали Младши. Срещу Мартин Ял вие разполагате с един невероятен коз, за чиято важност досега очевидно не сте си дали сметка. Преди пет години Мартин Ял дойде да ме навести тук, в същия този дом. Стоеше на същото място, на което сега стоите вие, на открито, под слънцето, под предлог, че го притеснявала някаква миризма, която се разнасяла от мен. Ние... Не, по-правилно би било да се каже, че само той говори много, и то ми говори за вас. Всъщност това беше и единствената причина за посещението му — беше прекосил половината свят, за да го сподели с мен, със своя съученик. Помня, че се разсмях и започнах да му се подигравам. „Марти — казах му, — та това е смешно за човек с твоята власт, с твоето богатство и способности, смешно е да мразиш до такава степен и да се страхуваш толкова много от един осемнайсет-деветнайсетгодишен хлапак, който досега не е имал друга цел в живота си, освен да пропилее колкото може повече пари за колкото може по-кратко време, като ти, в интерес Наистина, направи всичко, за да му помогнеш да го стори. Марти, ти просто имаш фикс-идея по отношение на този сополанко.“ Това е вашият коз, Цимбали Младши, сине на Андреа — фактът, че противно на всяка логика Мартин Ял се страхува от вас и ви ненавижда с почти параноична омраза.

Потта облива цялото ми тяло и несъмнено бих могъл да изстискам дрехите си. Но не непоносимата жегка кара ръцете ми да

треперят.

— Мога ли да атакувам Ял? И има ли някакъв шанс да го победя?

Скарлет зиморничаво се сгушва на металния си стол, подвивайки под себе си чукачетата на краката си с необичайно човешко за такова чудовище движение.

— Можете — казва той. — Дори би трябвало да стане много лесно. Ако играехме шах, щях да ви обясня: мат в девет хода!

Питам Скарлет:

— Защо ще ми помагате?

И получавам следния по-скоро изненадващ отговор:

— Изкуство заради изкуството, Цимбали Младши. Аз много скоро ще умра, можете ли да разберете това? Трябваше да съм мъртъв от години насам; но не в резултат на болестта ми — не, тя не е смъртоносна в буквалния смисъл на думата и засяга единствено кожата. Ала трябваше отдавна да се самоубия, докато сега е вече много късно — постоянно ми пречат да го направя. Сине на Андреа, аз успях първо да създам, а след това и да унищожа Кюрасао I, да сътворя Кюрасао II, и то така, че не оставих и най-незначителна следа от замяната, като при това изпитах езическото и чувственото удовлетворение на скулптор или художник. Не изпитвам никакви угризения за това, което направих. Бях прекалено зает със себе си и с онова, което ме бе сполетяло, за да ме е грижа. Вие сте или голям късметлия, или изключително ловък човек. Ако бяхте дошли с цел да ме заставите да ви помогна чрез заплахата, или по независимо какъв подобен начин, несъмнено щях да избухна в смях за първи и безспорно за последен път от много години насам. От какво да се страхувам според вас? От куршум в главата? Преди няколко седмици направих опит да се заляя с бензин, но тези проклети жени доприпикаха прекалено рано. От какво друго бих могъл да се страхувам? Никога не съм изпитвал приятелски чувства към Мартин Ял. А и той никога не е бил човек, способен да предизвика такива чувства, дори и тогава, когато бяхме двайсетгодишни. Винаги ме е привличал с ужасяващата си ефикасност. Той се възползва от мен, от таланта, който притежавах. Често съм мечтал да му спретна някоя фантастична комбинация, която би го поставила на колене и би му показала, че в някои отношения моята ефикасност е по-голяма или поне равна на неговата. Мечтаех за това, макар и да знаех, че никога няма да имам необходимата енергия, за да доразвия тази идея. И ето ви изведнъж вас, с вашите мизерни милиончета, с които така се гордеете, с вашата детинска ненавист, с

вашия спомен за умрялото в Лондон момиче и с надеждите ви по отношение на онази, другата мацка, която ви чака в Париж. Толкова сте доволен от всичките тези пари, които сте спечелили съвсем сам. Млади ми Франц, имате гласът на Андреа. Как бих искал да прогледна само за няколко секунди, за да видя как изглеждате. Имате ли и очите на баща си? Той гледаше хората по един особен начин и аз, в известен смисъл, наистина го обичах. Повикайте една от онези жени, мой млади, току-що изпъзъл от пелените Цимбали, и ѝ кажете да донесе магнетофон и касети. Ще ви опиша стъпка по стъпка всичко, което ви предстои да направите. А вие ще имате задачата да изпитате, да свържете всичко това. И ви гарантирам едно — в крайна сметка за Мартин Ял цялата тази история ще завърши с провал. И то провал с главно П.

* * *

Като начало заминавам за Рим. Фезали явно няма слабост към палатите. Следвам указанията на Лета и го откривам в малък хотел на Виа Сфорца, някъде по средата на пътя между Санта Мария Маджоре и Колизеума. В хотела няма ресторант и двамата се настаняваме на терасата на малко кафене пред огромни, способни да стреснат и бяла мечка порции сладолед. Дълго време Фезали само ме слуша, без да пророни дори дума. Накрая отбелязва:

— Доста необичаен план.

И поклаща глава с вид на търговец на килими от суковете на Фес, който преценява продукцията на конкуренцията.

— Осъществим ли е според вас, или не?

Донсят му сладоледа и от устата му буквално потичат лиги. Свива рамене и промърморва:

— В края на краищата не съм го измислил аз.

Разказвам му за посещението си в Долината на смъртта. И това ще бъде един от редките случаи по време на многобройните ни срещи, когато ще видя на лицето му да се изписва друго изражение освен пълно отвращение към човешкия род и меланхолията на престаряла камила.

— Мислех, че Скарлет е мъртъв. Познавах го.

— Той също ви е познавал. Каза ми да ви попитам дали си спомняте аферата „Бестър“.

— Спомням си я — кимва Фезали.

Изгълтва сладоледа си със смайваща бързина и поръчва нов. Докато чака, фиксира съсредоточено тротоара и след малко пита:

— Колко казахте, че искате?

— Триста и петдесет милиона в Ню Йорк и шестстотин в Женева. Но вие отлично ме чухте още първия път.

— Това прави деветстотин и петдесет милиона долара. Множко са все пак.

— Дотолкова знам да смятам. Припомням ви, че поне в единия от случаите става дума единствено за игра на подписи.

Донесят му нова порция сладолед, още по-чудовищна от предишната. Оглежда я с покъртителна тъга, след което се залавя да я унищожи.

— Не мога да ви отговоря веднага, разбира се.

— Предполагам.

— Трябва да се консултирам с принцовете.

— Ще изчакам.

Всичко това е изречено между две гигантски хапки сладолед със захаросани плодове. Наблюдавам го — познавал е баща ми и сам твърди, че му е бил приятел, като, общо взето, е първият, който прави подобно изявление; в противен случай бих могъл да остана едва ли не с впечатлението, че баща ми е живял единствено за да бъде предаден.

— Добре ли се разбрахте с баща ми?

Отпива глътка черно и много силно кафе, след това малко ледена вода, налапва солидна хапка сладолед, отново отпива от кафето и така нататък. Решава да се престори, че не е чул въпроса ми, и поглежда към моята купа, до която не съм се докоснал.

— Няма ли да изядете сладоледа си?

— Отстъпвам ви го.

Ставам.

— Обадете ми се в Ню Йорк на някой от телефоните, които ви оставих. Но не в „Пиер“.

— Приятен път — изсумтява той.

Вече се отдалечавам, когато той ме повиква, съвършено невъзмутим:

- Да бяхте платили поне сметката.
- Извинете.
- Не е болка за умирање — уверява ме той.

Обажда ми се на втория ден: „Дадено за двете операции. Успех.“ Намирам се в апартамента на Лео Съсман, където последният е прокарал — за моя сметка, естествено — три допълнителни телефонни линии. Тримата — Лео, жена му Робин и аз — тъкмо се каним да седнем на масата. Виждат лицето ми и питат:

- Лоша вест?
- Не. Не, напротив.

Още една стъпка. Още една стъпка от Танца. Още една решителна стъпка. Започна се!

* * *

От касетката се разнася ясният и приятен глас Скарлет:

— *Първи ход: да се предоставят на разположение на Мартин Ял капитали, от които той впоследствие ще има нужда. В случая ключовата фигура е Фезали, разбира се. Би трябвало да се съгласи, а и ваша работа е да го убедите. Но според мен би трябвало да успеете. Ще се съгласи да ви изслуша по две причини: първо, защото е бил приятел на баща ви, и, второ, защото покрай онази операция с недвижимите имоти в Съединените щати сте му доказали, че притежавате известен талант. Но да ви изслуша е едно, а да го убедите да се намеси — съвсем друго, особено след като става дума за ангажирането на толкова значителни суми; бизнес не се върти с добри чувства, иначе се превръща в дарение, което е уязвимо от данъчна гледна точка. Не, Фезали ще приеме, защото ще му предложите нещо, което ще заинтересува не само лично него, но и чалмосаните принцове, които представлява. Първият и основен залог е групировката, върху която ще му се предостави възможност да сложи ръка. Фезали е повече от наясно, че това е чудесно капиталовложение. А ще приеме и поради друга причина: и това е вероятността да установи контрол върху една швейцарска банка —*

нещо, което петродоларите винаги безуспешно са се опитвали да постигнат.

Получите ли веднъж съгласието на Фезали, а следователно и стотиците милиони долари, които сте поискали от него...

От Рим заминавам направо за Ню Йорк и почти цял месец се посвещавам на редица секретни операции, които сами по себе си са достатъчно сложни, но в действителност се оказват още по-сложни, защото действам в пълна тайна и без знанието — поне така се надявам! — на шпионите, изпратени от Мартин Ял по следите ми. Първоначално тази игра на криеница ме забавлява, но много скоро става досадна, и то дотолкова, че прибягвам до предложения ми още в самото начало от Марк Лаватер вариант: обръщам се към полицията и се оплаквам, че съм предмет на следене.

Около месец след телефонното обаждане на Фезали, с което той ме уведоми за съгласието си да се включи в операцията, и след допълнителните му уверения, че парите, разбира се, са преведени на сметката на лихтенщайнското ми дружество, както и след създаването съгласно уговорката ни на новото дружество в Панама, от което по-нататък ще имам нужда, а и след като накрая провеждам куп съвещания с моите трима адвокати, та след всичко това се появявам в банката на Насау Стрийт в Манхатън, „сърцето на града“.

— Втори ход: Цимбали Младши, човекът, когото ще посетите, след като получите съгласието на Фезали, е един banker на име Щерн. Той е възрастен човек, който още преди две години възнамеряваше да се оттегли от бизнеса. Мислеше, че си е осигурил наследник в лицето на своя внук, но момчето умря и оттогава Щерн вече не е същият човек. И според мен е напълно склонен да обсъди всяко благоразумно предложение за продажба, та дори и неблагоприятно, или с други думи — ако цената, която му предложите за неговите акции, надхвърля всичко, което до този момент би могъл да очаква от един купувач. Та как беше малкото ви име? Франц. Изслушайте ме, Франц, и ще разберете, че всичко е изключително лесно. От деня, в който баща ви почина, от деня, в който Мартин Ял пое ръководството на

онова, което бих нарекъл Кюрасао II, това мое най-прекрасно творение, той направи от него в известната ви, присъща му сфера на дейност, една от най-могъщите групировки, или, ако предпочитате, една от най-могъщите многонационални компании в света. И то толкова могъща, че в нашия западен капиталистически свят съществува само една-единствена по-силна групировка. И това е УНИШЕМ. УНИШЕМ и Кюрасао II са конкуренти, или конкуренти поне по принцип, тъй като в рамките на суровата действителност помежду им съществува мълчалива договореност, в резултат на която те си поделят по-голямата част от световния пазар в съответните области на действие. Какво е съотношението на силите? УНИШЕМ „тежи“ двойно повече от Кюрасао II с точност до плюс-минус няколко милиона долара. Слушате ли ме внимателно, млади ми Франц? Да видим сега каква е структурата на УНИШЕМ. Това е компания, четирийсет и пет процента от чиито дялове, скъпоценни книжа и акции се държат от дребни акционери, а броят им възлиза — но да разберете нещо повече в това отношение е ваша работа — на около двацет и пет хиляди души, повечето граждани на Свободна Америка. По-нататък пак ще се върнем на този въпрос. Нека сега насочим вниманието си към останалите петдесет и пет процента. Те се държат от две фамилии, представлявани от две банки, които се управляват от двама души, като петдесетте и пет процента се равняват на шестстотин и седемдесет хиляди акции. По-едрият от въпросните двама акционери, които всъщност и управляват УНИШЕМ, е точно господин Аарон Щерн...

Аарон Щерн е пред мен. По-скоро пред нас, тъй като не съм сам. Придружават ме моите трима адвокати съветници, и тримата адепти и бивши възпитаници на Скарлет, когото смятат за свой духовен баща. Още повече, че именно възкръсналият от мъртвите Скарлет се свърза с тях по телефона и ги помоли — срещу значителна част от собствените ми пари, естествено — да се включат в битката на моя страна.

И точно един от тези трима адвокати, Филип Ванденберг, ни представя на Щерн:

— Господин Франц Цимбали, неговите съветници Джеймс Розен и Джоузеф Лупино.

Ръкуваме се. Сядаме. Съгласно предварителната ни уговорка думата взема Филип Ванденберг. Той е трийсет и пет — четирийсетгодишен нюйоркчанин, също харвардски възпитаник, хитър като дявол, студен като смъртта и на когото му е необходимо много малко, за да те сметне за последния помяр. Никак не е симпатичен, но това е най-малката от грижите ми. Когато се срещаме за първи път (на всичко отгоре е по-висок от мен с двайсет сантиметра), той не скрива, че незабавно щял да отхвърли каквото и да било предложение да предприемем това, което правим в момента, ако самият Джон Карадайн, „когото смятах за покойник, както мислеха и всички останали, между другото“, не му се бил обадил лично. „Въпреки че тази странна битка, която започваме, е доста примамлива, признавам, та дори и само от интелектуална гледна точка.“ И отбелязва, че сформирането на въпросния екип, включващ самия него, Лупино и Розен, означавало да се съберат на едно място най-страхотните мозъци на младото поколение не само в Ню Йорк, но и в околностите. „Лупино и Розен ще дублират действията ми, но предполагам, че старият Скарлет ни е събрал именно с цел нито един от нас да не може да премине в противниковия лагер.“

Филип Ванденберг продължава да говори. Но Аарон Щерн гледа мен.

— Кого представлявате, господин Цимбали?

— Франц Цимбали. Себе си.

— И сте готов да ми заплатите по триста и петдесет долара за акция, която до днес, и то в най-добрия случай, струваше не повече от триста трийсет и пет, а в момента струва едва триста?

— Точно това е и причината за посещението ми.

— И то за всичките четиристотин и десет хиляди акции, които държим?

Поглеждам Филип Ванденберг, който, отново според уговорката, изважда от чантата си джиросания чек и го оставя върху голия плот на бюрото.

— Сто четирийсет и три милиона и петстотин хиляди долара — казва той. — В брой. Или четиристотин и десет хиляди пъти по триста и петдесет долара.

Наблюдавам не очите, а ръцете на Аарон Щерн и предчувствам, че е напълно способен веднага да каже „да“, което би провалило

всичко. И в съответствие с маневрата, която четиримата с Ванденберг, Лупино и Розен бяхме разработили именно с оглед на подобна вероятност, бързам решително да заявя:

— Не очаквам прибързан отговор, господин Щерн. Разбирам, че ви е необходимо да си помислите. Помислете. Но побързайте, защото нямам време за губене. Днес е сряда, 7-и май, и е десет часът и дванайсет минути сутринта. Ще бъда тук, в същия кабинет, срещу вас утре в одинайсет часа, за да получа отговора ви. До утре, господин Щерн.

За пореден път съгласно предварителната ни уговорка Филип Ванденберг изразява удивлението си и неприятното усещане, което предизвиква у него моята уж тактическа грешка. В действителност Щерн на всяка цена трябва да остане с впечатлението, че единствено младежката ми буйност и известно високомерие са възпрепятствали сключването на договор, който, поне що се отнася лично до него, той е готов да подпише още сега. А за да му попреча да каже каквото и да било, ставам и бързо се отправям към вратата. Спирам на прага и гордо, почти пародийно изпъчен, заявявам:

— До утре в одинайсет часа, господин Щерн.

И излизам, докато съветниците ми, сякаш объркани от глупавата ми прибързаност, се оттеглят на свой ред с невъзмутими, естествено, но все пак малко разочаровани физиономии.

Първият ход включваше превеждането от Фезали на шестстотин милиона петродолара, привидно търсеци изгодно инвестиране. Тези шестстотин милиона са преведени в банката на Ял в Женева, като междуременно Фезали лично отива на брега на Леман, среща се с Ял и разговаря с него.

Вторият ход е описаното по-горе посещение, което правя на Аарон Щерн, в ръка с чек за сума от сто и четирийсет и три милиона долара от „Банк ъф Америка“.

И третият ход...

— *Трети ход: след Щерн ще отидете да се срещнете с Глацман. Идеалният вариант би бил да го посетите още същия ден, да речем, един час след срещата ви с Щерн. Още повече, че канторите им се намират в съседство. Возен ще ви уреди това много майсторски.*

Вашата прибързаност ще се върже чудесно с ролята, която трябва да изиграете — тази на щуро и донякъде надменно младо пале, опиянено от собствения си успех, което се втурва сяпмо напред. Не, не казах „ролята на глупак“. Но човек като нищо би могъл да сметне, че тези толкова бързо спечелени пари са ви замаяли главата. И така, да поговорим сега за Глацман. Той е клиент, който коренно се различава от Щерн. Щерн е възрастен и иска да продава. Глацман е с два̀сет години по-млад и няма да продаде, ако няма изгода. В никакъв случай не се опитвайте да му играете театро, няма да го заблудите. Действайте направо. Кажете му защо на всяка цена искате да притежавате двестате и шейсет хиляди акции на УНИШЕМ, които той държи.

Глацман поглежда Филип Ванденберг, после Лупино, след това Розен. Накрая и мен. Вдига вежди.

— Това пък какво е? Рали?

Усмиввам се.

— Почакайте да пристигнат останалите — просто не можаха да намерят такси.

Протяга малката си пълна ръка и взема чека за деветдесет и един милиона долара.

— Това са много пари.

— И аз мисля така.

— Ходихте ли при дядо Щерн?

— Оттам идваме.

— И какво каза той?

— Ще ми отговори утре.

— Но смятате, че ще приеме, така ли?

— Да.

Леко дръпнатите му очи ме проучват, докато ръката му придърпва първо един бележник, после молив. Без да бърза, проверявайки всяка цифра два пъти, той се залавя да прави дребните си сметчици: четиристотин и десет хиляди акции на Щерн, двеста и шейсет хиляди негови, или общо шестстотин и седемдесет хиляди акции по триста и петдесет долара всяка...

— Двеста трийсет и четири милиона и петстотин хиляди долара.

„Франц, ще ви попита защо искате да се сдобие с всички тези акции...“

Глацман пита:

— И защо е това неистово желание да станете акционер на УНИШЕМ?

„В никакъв случай не го лъжете, Франц. Кажете му истината.“

— Защото се казвам Цимбали и защото човекът, който ръководи другата най-голяма световна групировка след УНИШЕМ, се казва Мартин Ял. И защото няма да мирясам, докато не го унищожа. Ако откажете да ми продадете акциите си, можете да присъствате като зрител на нашето сражение, но тогава рискувате да загубите страшно много. Става дума за битка, в която ще загине някой от двамата ни — или Ял, или аз...

„Франц, Глацман е преди всичко бизнесмен. И едновременно защото го озадачавате, и защото иска да разбере докъде сте готов да стигнете, а и защото това е в природата му, ще започне да се пазари. Вие му предлагате триста и петдесет долара за акция, нали? Той ще се опита да получи повече.“

— Тогава, да речем, сто милиона за моите двеста и шейсет хиляди акции — казва Глацман.

„И вие ще му откажете.“

— Не.

— Деветдесет и пет, и те са ваши.

Ставам и на лицето ми се изписва — старая се, доколкото мога — леден гняв.

— Не ме смятайте за хлапак, Глацман! Или деветдесет и един, или нищо. И не се заблуждавайте — ще купя акциите ви само ако ми осигурят контролния пакет на УНИШЕМ. Сами по себе си те изобщо не ме интересуват. Ще имам нужда от тях единствено в случай, че успея да се сдобия с акциите на Щерн. Като ще заплатя триста и петдесет долара за акция и нито цент повече. Това и така е прекалено висока цена, в замяна на която искам почти незабавен отговор. Щерн ще ми даде отговора си утре в единайсет часа. Моите съветници ще дойдат при вас половин час след това. Или ще купя от Щерн, и от вас, или изобщо няма да купувам. Довиждане, господин Глацман.

Връщам се в „Пиер“. В наетия от мен огромен мерcedes Лупино тананика, потропвайки с пръсти в такт с песента. Той има червеникаворуса коса и кожата му притежава онази белота, която наричат венецианска. Намигва ми, като че ли иска да каже: „Страхотен майтап пада!“ Той е най-младият от тримата ми съветници, на трийсет и две години е и вече се ползва със завидна репутация.

— Не забравяйте да се обадите на Скарлет, за да го държите в течение — напомня Филип Ванденберг със спокойния си студен глас.

Кимвам утвърдително, докато колата бавно пъпли по Шесто Авеню. Сега, когато сражението вече наистина е започнало, ме тресе диво шубе. Предизвиква го огромният размер на инвестираните суми, а оттам и огромният размер на поетите рискове, както и могъществото, срещу което съм повел тази битка на живот и на смърт — осъзнавам всичко това изведнъж. Вероятно значителен принос за състоянието ми има и трескавото ми въображение. Имам чувството, че не съм спал от дни насам, и това донякъде е вярно — толкова съм изнервен, че ми е адски трудно да заспя, ако изобщо намеря време за сън, разбира се. Питам, без да се обръщам конкретно към някого:

— Желаете ли да обядваме заедно?

Филип Ванденберг отклонява поканата с обичайната си ледена учтивост, която ще ме кара неизменно да настръхвам. Розен казва, че е вече ангажиран, Лупино приема. Ванденберг и Розен слизат при Рокфелер Сентър и точно преди да затвори вратата, Ванденберг казва:

— Не забравяйте да се обадите на Скарлет.

— Майната ти!

Лупино прихва, докато мерcedesът продължава нататък.

— Розен, Глацман, Щерн, Цимбали, дори Лупино е в сражение. За Ванденберг всички са помияри. Но този негодник е страхотен юрист и е хитър почти колкото мен въпреки външността си на примерен ученик. Франц, знаете ли, че Скарлет ви е събрал страхотен екип? Знаете. Безпокоите се, така ли? Спокойно, ще спечелим. Цялата тази история ми е адски забавна. Ако питате мен, това е един от най-невероятните удари в историята на финансите. Имам едно предложение: вие плащате коктейлите, шампанското и кльопачката, а кафетата са от мен. Какво ще кажете? Поделяме си сметката по братски. И не забравяйте да се обадите на Скарлет.

И аз не забравям да се обадя на Скарлет. Скарлет, чийто глас по телефона ми се струва немислимо далечен, звучен, разнасящ се като че ли в гробница. Лесно, много лесно си го представям — свит като чудовищен зародиш от разлагаща се плът, облян в гной в стоманеното си кресло в центъра на стъклената си клетка, докато една от жените с ръкавици и с маска на лицето му държи слушалката.

При първите ми думи се поколебава. Отначало разговорът ни тече така, сякаш е забравил дори името ми, дори повода, по който се обаждам и заради който го държа в течение. После мозъкът му като че ли възстановява всичко и отново се активизира.

— Не пропускайте нищо, Франц. Искам да знам всичко.

— Нищо не съм пропуснал.

Мълчание.

— Сега вече би трябвало да се получи, Цимбали Младши. Снощи ми се обади Ванденберг и двамата дълго разговаряхме. Предвидил е всичко. В момента, или през следващите минути, та дори и в случай, че Щерн и Глацман сами не се заемат с това, което много би ме удивило, вестта лети или ще полети към Женева. Даже не бих се изненадал, ако Мартин е вече в течение на всичко. Но каквото и да е станало, щом разбере за това, той ще започне да действа. Невъзможно е дори за миг да си представим, че ще приеме онзи, когото мрази неистово и от когото най-много се страхува, Франц Цимбали Танцъора, да поеме в ръцете си съдбините на основния му конкурент на този свят, при това двойно по-могъщ от него. Невъзможно е да си представим, че бидейки тласкан едновременно от омразата, която изпитва към вас, от чисто стратегически финансови съображения, а накрая и от предоставящата му се възможност да стане номер едно в сферата на своята дейност, та невъзможно е да си представим, че той няма да предприеме нищо. Ще действа, мой млади Франц с още жълто около устата. Той има един-единствен изход — да побърза да откупи от Щерн и Глацман на висока, на неимоверно висока цена техните шестстотин и седемдесет хиляди акции, изпреварвайки ви така с едни гърди. Франц, бих заложил собствената си незабавна и тъй жадувана спасителна смърт, че в близките часове Мартин Ял ще премине в нападение. Или да не ми казват повече Скарлет! Самият вие ще бъдете изумен от светкавичния му ответен удар. От неговата П.О.П.

Публична оферта за покупка — П.О.П.

Такъв е чисто техническият термин. Това означава да оповестиш публично чрез особено интензивна рекламна кампания, така че всички да узнаят — а да извършиш такава кампания те задължава законът, — че си готов да закупиш на определена цена, при това значително по-висока от установената, разбира се, всички акции на дадена компания. И всичко това за строго определен период от време и без количествено ограничение по отношение на предлаганите за продажба акции. С други думи, поемаш изричен ангажимент да изкупиш всички акции, които ще бъдат представени за продажба.

Мартин Ял оповестява официално своята публична оферта за покупка в четвъртък, 8-и май, в десет часа сутринта нюйоркско време. Цена за акция, предложена на всеки приносител, представил се в определения срок — триста и осемдесет долара. Срок на действие на офертата — петнайсет дни.

Или до петък, 23-и май, десет часа сутринта.

Научаваме новината в кантората, която с умопомрачаващи предпазни мерки, така че да не би някой от евентуалните шпиони на Ял да надуши нещо, съм наел на Петдесет и пета улица от името на моето новосъздадено панамско дружество. Един от хората на Розен ни я съобщава по телефона от наблюдателния си пост в Нюйоркската фондова борса. Бихте могли да си създадете представа за разгръщането на силите, мобилизирани от седмици насам — още преди да се срещна с Фезали в Рим, като ви кажа, че въпросният тип е само един от седемдесетте ни сътрудници, работещи целодневно само в Ню Йорк под заповедите на моя генерален щаб, включващ тримата ми съветници и самия мен и намиращ се в постоянна връзка със Скарлет.

В същото време извън Ню Йорк действуват повече от двеста души. Същинска армия!

В момента, в който научаваме новината, в кантората сме и четиримата — Филип Ванденберг, Розен, Лупино и аз. Очаквахме я, естествено, ала въпреки това в продължение на известно време никой

от нас не проронва дума. Ставам и започвам да кръстосвам кабинета. Минавам покрай Джо Лупино и той ми отправя обичайното си намигване. Розен дращи нещо, а леденият Ванденберг едва доловимо се подсмихва.

— Падна право в капана.

Филип Ванденберг се изправя на свой ред, поглежда ме и виждам в светлите му очи изражение, което до този момент не съм забелязвал — любопитство, бих казал, и едновременно почти уважение. Като че ли ме вижда за първи път. И произнася с харвардския си глас:

— Уважавам Скарлет извънредно много. И винаги съм го уважавал много, но конкретно в случая дори не предполагах, че може да се окаже прав. Триста и осемдесет долара! Боже мой! Никога не би ми минало през ум, че banker като Ял може да стигне дотук. Скарлет го предвиди съвършено точно — швейцарецът се е поддал на омразата, която изпитва към вас.

Надвишава ме с цяла глава. Питам:

— Това ли ви яде в момента?

— Да. Защото човек съди за човека по неговите врагове.

Усмихвам му се. От дълго време чакам удобен случай, за да му ударя балтията.

— Съгласен съм, драги. И по този повод ще ви съобщя една голяма новина: адски сте ми антипатичен. Дори бих казал, че не мога да ви понасям.

На 17-и май в пет часа следобед се друсам в съвършено невзрачен фиат, който благодарение на съмнителното благоразположение на невероятно мълчаливия си шофьор ме оставя зад малък хотел недалеч от Вия Аурелия в Рим. Качвам се на първия етаж и влизам в една стая, където съгласно уговорката ни вече ме чака Фезали.

— Добре ли мина пътуването?

— Дали пък не би било по-уместно да си разменяме пароли от типа „Внимание, мивките са запушени“, а вие да ми отговаряте: „Не ми пука, имам запек.“ В случай, че аз не бих бил аз и вие не бихте били вие. Така правят в шпионските филми.

Фезали се подсмива.

— Все така непоправим дърдорко, както виждам? Но ще си поиграем друг път. В момента се предполага, че съм на съвещание в стаята ми в „Хаслер“ и не разполагам с никакво време. Е, всичко мина според предвижданията.

— Видяхте ли се с Ял?

— Един път точно тук, в Рим. Е, не в същия хотел, а в „Хаслер“.

— И кога по-точно?

— В девет вечерта в сряда, седми.

Три часът следобед нюйоркско време! Зяпвам от изумление — реакцията на Ял, както го бе предсказал и Скарлет, е наистина светкавична. Едва четири часа след срещите ми с Глацман и Щерн той вече установява връзка с Фезали, пристига в Рим и започва пазарлъка.

— Какво ви предложи?

— Преди всичко припомни молбата, която двамата с принц Азиз му бяхме отправили по времето, когато преведохме в банката му сумата от шестстотин милиона долара, а именно — молба за помощ и съвети относно изгодни инвестиции. Каза ми: „Моментът дойде. Имам нещо точно за вас.“ И ми предложи да ми продаде собствената си групировка за двеста и шейсет милиона долара.

— И вие приехте.

— Отказах. Предложих му двеста и трийсет. И накрая се споразумяхме на тази основа, като от наша страна поехме задължението след време да му осигурим десетгодишен подновяем мандат като главен мениджър на групировката, с която се сдобиваме. Съгласих се с доводите му, че трудно бихме могли да намерим подобър ръководител от него. Освен това поехме задължението да съблюдаваме клауза за неконкурентност между УНИШЕМ и бившата му групировка.

Фезали млъква и скръбно поглъща най-малко един килограм сладолед. Въздъхвам:

— Така да бъде, дърти търговецо на камили, тормозете ме, щом това ви доставя удоволствие. И ме принудете да ви задам въпроса. Добре, задавам ви го: а колкото до засягания ме лично аспект на въпроса?

Животното натъпква сладострастно в устата си предостатъчно количество сладолед, за да потопи втори „Титаник“, след което

благоволява да ме измери с тъжен поглед.

— Господин Ял поиска също така да се ангажираме с изкупуването на всяка акция на УНИШЕМ, представена за продажба извън шестстотин и седемдесетте хиляди, държани от банките на Щерн и Глацман. Отговорих, че по принцип не виждам никаква пречка за това, но че задължаването ми трябва да бъде законно потвърдено от емирите, на които, естествено, трябва да давам сметка за действията си. Преди два дни се обадох в Женева, че въпросният ангажимент е вече включен в пълномощията ми.

— Но не сте подписали нищо, нали?

— Във връзка с последното? Не, нищо. Сключихме чисто и просто устно споразумение. В края на краищата, след като се приспаднат двеста и трийсетте милиона за закупуването на групировката на Ял, ние все още имаме при този господин влог от триста и седемдесет милиона долара. А и междувременно подхвърлих на господин Мартин Ял, че рискът на пазара да се появят по-значителен брой дребни приносители до изтичането на срока на неговата П.О.П. е изключително малък, като се има предвид степента на „разсейването“ на въпросните титуляри.

Натъпква в устата си нова хапка сладолед, като запазва за края пияната вишна, към която без съмнение има особени предпочитания. След което заключава:

— И той се съгласи с мен.

Довършва сладоледа си, вторачва се в празната купа с по-тъжен от когато и да било поглед и пита:

— А от ваша страна?

— Щерн и Глацман продадоха всичките си акции на Негово Банкерско Величество, в резултат на което той е вече главен акционер на УНИШЕМ и същевременно управител на конкурентната групировка. А колкото до мен — бедно, погубено от собствената си несдържаност наивно момченце, то аз с болка открих, че моят смъртен враг е предложил повече от мен и ми е отмъкнал под носа сделката на моите мечти. Ах, какъв рев му ударих, драги ми господине!

— А втората операция?

— За повече от месец екипите на Ванденберг, Розен и Лупино са свършили наистина фантастична работа. Нещата вървят по-скоро добре.

Споглеждаме се. Сигурен съм, че чете върху лицето ми неподправената тревога, която ме измъчва.

— Още един сладолед? — предлага Фезали.

— Изяжте моя, както обикновено.

— Щом вие плащате... — благодушно изсумтява той.

Ехтящият в стъклената клетка глас на Скарлет:

— *Запомнете, Цимбали Младши: с Първия ход вие постигнахте превезждането от страна на арабските ви приятели на шестстотин милиона долара в банката на Ял и на други триста и петдесет на ваша сметка. Вторият ход е посещението ви при Щерн и предложението ви за триста и петдесет долара за акция. Третият ход е същото предложение, направено този път на Глацман. Да видим сега докъде сме стигнали на този етап, ако всичко се развива според предвижданията ни? И така, теоретично Мартин Ял би трябвало да реагира, при това, доколкото го познавам, да реагира много бързо. След като е осигурил тила си с намиращите се в сейфовете на банката му шестстотин милиона петродолара, Ял може да ви попречи да изкупите петдесет и пет процентовия пакет от акциите на УНИШЕМ по един-единствен начин, а именно, като го изкупи сам в рамките на една П.О.П. Той е банкер, който държи на всяка цена да спазва закона, и за него в случая П.О.П. е единственият изход. Той не разполага с необходимия капитал, за да изкупува, но затова пък може да продаде собствената си групировка на арабите. Познавам Фезали — Мартин Ял в никакъв случай няма да успее да получи от него двеста и петдесетте милиона долара, на които се надява. Ще вземе най-много двеста и трийсет. За да вдигне офертата, която сте направили на Щерн и Глацман, той трябва да наддаде най-малко до триста и седемдесет, но лично аз съм на мнение, че ще предложи и повече, та така да ви нокаутира, в известен смисъл, и да ви демонстрира могъществото си. В действителност, дори да вдигне на триста и осемдесет, а даже и на малко повече пак няма да сключи чак толкова лоша сделка — УНИШЕМ е стабилно предприятие, което се опасява единствено от конкуренцията на бившата групировка на Ял... която пък Ял е напълно способен да поиска да*

запази под свой контрол — във всеки случай лично аз бих го посъветвал да направи точно това.

Да видим сега сметките, Танцъоре Франц: шестстотин и седемдесет хиляди акции по, да речем, триста и осемдесет долара едната правят двеста петдесет и четири милиона и шестстотин хиляди. От Фезали той получава двеста и трийсет, което означава, че му липсват двайсет и четири милиона и шестстотин хиляди. Ял ги има, но при условие, че бръкне в собствения си джоб. Кое то и прави, така че изкупува акциите на Щерн и Глацман. И точно тук става забавно...

Защото, внимание, той не е луд — на него му е известно, че някъде витаят още петстотин и петдесет хиляди акции на УНИШЕМ, които също имат отношение към неговата П.О.П. А добрият стар Марти е наясно със закона и отлично знае, че онзи, който е обявил публична оферта за покупка, е длъжен да изкупи **всички** акции, предявени за продажба в отговор на офертата му, и то в рамките на фиксирания за нея срок. Тези акции, разбира се, са пръснати, „разсеяни“ както се казва, но защо да поема излишни рискове? Хвърляйки на пазара двеста и петдесет милиона долара, за да се сдобие с петдесет и петте процента от УНИШЕМ, Ял е изчерпал почти всичките си възможности да маневрира. Трябва да са му останали петдесет-шейсет милиона долара, а може би и по-малко, не мога да кажа с точност. Освен банката му, естествено, но той би предпочел по-скоро да се самоубие, отколкото да се лиши от нея. Но дори и тези пари, с които разполага в резерв, не са му подръка, тъй като безспорно „работят“ някъде — в противен случай Ял просто не би бил банкер. И ако по някаква кошмарна случайност тези петстотин и петдесет хиляди акции, нека да ги наречем малцинствени, бъдат предявени вкупом в отговор на неговата П.О.П., той, естествено, няма да може да ги покрие. Мартин Ял изобщо не вярва в подобна случайност и по принцип е прав. Но е предпазлив, изключително предпазлив. И преди да се впусне в авантюра, ще поиска от Фезали да се ангажира с изкупуването на всички акции на УНИШЕМ, предявени в рамките на П.О.П., които самият той няма да може да купи...

Ето и Четвъртия ход...

Въпреки че разполагам с крайно ограничено време, от Рим не се връщам направо в Ню Йорк. Спирам в Париж, но не за дълго — едва за четири часа до следващия самолет. Ала те ми стигат, за да целуна Катрин, която идва да ме посрещне на Роаси.

— Изглеждаш уморен.

— И наистина съм уморен. Но не забравям обещанието, което ми даде.

Златистите очи искрят, пълни с предизвикателно лукавство.

— Не разбирам.

— Да ги нямаме тия! И първия път, когато бяхме на Бахамските острови и ти носеше съвсем малък, ама съвсем малък бански, а и втория път, когато бяхме в Париж и носеше синя рокля на цветя, ти ми каза: „Ще се омъжа за теб, Франц, любими, светлина на живота ми! Ти, без когото не си заслужава повече да живея! Ще се омъжа за теб веднага щом престанеш да препускаш насам-натам като глупак и да танцуваш ненормалния си танц!“

— Сигурен ли си, че съм казала точно така?

— В най-общи линии.

Внезапно престава да се усмихва и очите ѝ се изпълват със сълзи.

— О, господи! — прошепва едва чуто. — А вече си мислех, че си ме забравил!

Не разполагам с достатъчно време, за да прескоча до Париж, но и двамата всъщност нямаме такова желание. За сметка на това бавно кръстосваме по черните селски пътища; Катрин кара, а аз съм отпуснал глава на рамото ѝ. Прекосяваме, струва ми се, Халатския лес, изкачваме се пеша до върха на Омоновата могила, сетне продължаваме към и през Сенлис, който през този май е просто приказен. Накрая тя ме откарва обратно на летището, като през цялото това време сме си разменили едва няколко думи.

— Катрин, много скоро всичко ще приключи. Развръзката е близо, много близо.

— Колко време?

— Две или три седмици. Дори и по-малко. Танцът на Цимбали е към края си. Вече сме на последните му стъпки.

— И какво ще стане?

— Каквото става, когато един танц свърши и цигулките млъкнат. Прибираш се у дома, затваряш вратата, като преди това изписваш на нея: „Моля да не ме безпокойте.“

— *Петият ход, Цимбали Младши. Ако всичко, ако наистина всичко до този момент се развива според предвижданията ни, може би е време да си спомним за онези триста и петдесет милиона долара, които Фезали ви преведе по сметка в същото време, когато депозира други шестстотин в банката на Ял в Женева. Един път вече си послужихте с тези пари, за да покриете чековете, които любезно размахайте пред очите на Щерн и Глацман, без да имате никакво намерение да им ги връчите. Послужихте си и втори път с тях, този път действително, за онова, което ще нарека операция „Голямата хайка“. Не забравяйте, че трябва постоянно да я контролирате, да я насърчавате и активизирате. Всичко зависи от нейния успех. Правете си равносметка всеки ден, всеки час, пришпорвайте хората си, гонете ги, не им давайте нито минута покой. Ако недоволстват, плащайте им двойно...*

Това започна още преди да се срещна с Фезали в Рим, за да му поискам почти един милиард долара. Целият механизъм беше готов за действие дори преди той да се съгласи и се задвижи веднага щом получих съгласието му.

— Франц, имате две възможности. Или да създадете Дружество за защита на дребните акционери, като им намекнете например, че се готви някаква машинация, която ще ги оцети. Или пък, и това е по-доброто разрешение, всеки път, когато ви се удаде случай, сам да изкупувате колкото може повече акции, за да можете съгласно даденото на Фезали обещание след това да ги препродадете на емирите, ако те изявят подобно желание. Грижата за подробностите около това, което трябва да се превърне в най-голямата и същевременно най-дискретната хайка в историята на борсата, оставете на Ванденберг, Розен и Лупино, и най-вече на

Розен, който е определено надарен за подобни неща. Защо според вас избрах тези мъже? Та те ще насъскат срещу вас двеста, дори триста посредници, и то измежду най-добрите. Като се обзалагам, че всичко ще остане в пълна тайна.

На посредниците, естествено, плащам аз, както плащам, при това скъпо и прескъпо на Ванденберг, на Розен и на Лупино, а също и на безбройните им сътрудници. И това далеч не са единствените ми значителни разходи. Предлагам на Фезали да му продам всички „малцинствени“ акции, които успея да изкупя извън изкупения вече от Ял петдесет и пет процентов пакет, Фезали приема, тъпчейки се с поредния сладолед.

— Съгласен съм. Но това, че баща ви ми е бил приятел, не означава, че трябва да се отдам на най-неразумно разточителство. Ще откупувам от вас всичко, което имате за продан, като ще черпите от триста и петдесетте милиона, които ви дадох назаем „за показност“, но внимание: в момента акцията на УНИШЕМ струва триста дваайсет и осем, като аз ще ви я платя по триста и трийсет.

— Но за да успея да убедя дребните акционери, аз съм длъжен да им я заплащам над триста и осемдесет!

— Проблемът си е ваш, млади приятелю, а не мой.

И гълта ли, гълта шибания си сладолед.

— Триста и трийсет, Франц. Нито цент повече. Покрийте разликата от собствения си джоб.

Мартин Ял обяви своята П.О.П. в четвъртък, 8-и май. Същата трябва да приключи в петък, 23-ти. Колкото до операцията, наречена от Скарлет „Голямата хайка“, тя започва дваайсет и осем дни преди това, на 10-и април. Същия ден около двеста посредници, наети от моите адвокати-съветници, поемат по пътеката на войната със следната заповед: да направят всичко, за да изкупят колкото може повече акции, и единствено в случай, че приносителят откаже да се раздели с ценните си книжа, да го убедят да стане член на Дружеството за защита.

Всичко това, разбира се, става в пълна тайна.

Само и само за да мога да следя минута по минута развитието на тази невероятна хайка, аз превръщам наетата на Петдесет и пета улица кантора в истински генерален щаб. Не по-малко от дузина телефонистки имат за задача да приемат информацията, изпращана от посредниците, някои от които преследват акционерите чак до разкошните им убежища на Ямайка, на гръцките острови или в Швейцария, та дори и до Скотсблъф в Небраска. Освен полагащото им се възнаграждение, само по себе си вече доста прилично, на посредниците е обещана допълнителна премия от хиляда долара за всеки откупен пакет от двайсет и пет хиляди акции. Идеята е на Розен — забележително щедър, когато става дума да се харчат мои пари. Розен е дребен, меланхоличен, мълчалив и неистово работоспособен евреин, чиито организационен талант и способност да работи в екип биха могли да се сравнят с музикалния гений на Моцарт. Енергията и издръжливостта му са наистина неизчерпаеми.

В сряда, 7-и май, един час преди да навестим Щерн, той ни прави първия обобщен доклад по ситуацията:

— Акцията УНИШЕМ изобщо не е помръдвала от пет години насам. Задоволявала се е да следва флукуациите. От друга страна, освен в изключителни случаи, нашите посредници не настояват да откупят направо акции УНИШЕМ, а най-често предлагат в замяна други първостепенни книжа, каквито са акциите на Ай Би Ем, на Роял Дъч, на Дженерал Мотърс и други, като Хофман и Ларош например, с каквито предвидливо ги снабдихме. Но и много често те действат по такъв начин, че приносителят сам им предлага своите УНИШЕМ, чиято стабилност не е от най-въодушевяващите...

— Цифри.

— До днес е установен контакт с осем хиляди акционери. Шейсет и осем процента от тях са приели цесията, двайсет и осем процента са се присъединили към Дружеството. Или са откупени сто трийсет и пет хиляди акции и осем хиляди са групирани в рамките на Дружеството.

— От?

— От общо петстотин четирийсет и осем хиляди.

— Слаба работа.

— Не се доверявайте на цифрите. Направили сме много повече, отколкото би могло да се сметне на пръв поглед. До днес сме се

свързали само с най-дребните приносители, някои от които държат само една или две акции. От вчера сме пренасочили цялата си огнева мощ върху едрите, така да се каже, дребни приносители, някои от които държат до двацет хиляди акции. Тях донякъде ще съумеем да убедим по-лесно, тъй като те следят много по-внимателно курсовете на борсата, така че ако им предложим десет процента над цената, фиксирана от П.О.П...

— Но това ще ми струва цяло състояние!...

Ехидна усмивчица на Ванденберг. Обожавам този тип!

— Отмъщението струва скъпо — подхвърля той.

И това наистина ми струва цяло състояние. На 12-и май общият брой на малцинствените акции, намиращи се под мой контрол било чрез цесия, било чрез групирането им в рамките на Дружеството, надхвърля вече триста хиляди. През следващите дни цифрите, изписвани върху инсталираните от Розен в кантората на Петдесет и пета улица табла, се променят с всеки изминал час. И ще продължат да набъбват с неумолимата мощ на морски прилив. Съгласно заповедите на Розен, нашите посредници обещават на всеки акционер, склонен да продава, десет процента „над бъдещата цена на П.О.П.“, а това означава, че съм принуден да изкупувам акции по четиристотин и осемнайсет долара, които никога няма да успея да продам за повече от триста и трийсет на онзи дърт негодник Фезали. Предиобед на 22-ри май, когато сядам за пореден път да оправям сметките си, начислявайки възнагражденията, премиалните и разноските на посредниците, кралските хонорари на Ванденберг, Лупино и Розен, заплатите на сътрудниците им, премиите, които бях принуден да изплатя, само и само за да изкупя на загуба стотици хиляди акции, кошмарните разноски по какво ли не и къде ли не, както и дадените тук и там неизбежни подкупи, установявам обща сума от действително изпарили се трийсет и два милиона и шестстотин хиляди долара.

Но резултатът е налице, буквално омайващ с неописуемата си бруталност. Мартин Ял е обявил своята П.О.П. и до този момент е похарчил — продавайки междуременно групировката, която беше отнел на баща ми — двеста петдесет и четири милиона и шестстотин хиляди долара, но в действителност сумата е доста по-висока, като се прибавят и разноските. Вече е загребал и почти двацет милиона от резервите си, които възлизат вероятно на не повече от шейсетина

милиона. Сутринта на 22-ри май, в момента, в който от стаята си в „Пиер“ наблюдавам зараждането на деня над Сентрал Парк, аз отново и отново пресмятам, като с удоволствие си мисля, че може би той също преглежда сметките си. В Женева или в Цюрих — не знам точно къде се намира — той несъмнено вече предвкузва победата си.

Шест часът сутринта в Ню Йорк. Не съм спал нито тази нощ, нито предишните няколко, които бяха също толкова напрегнати, но съм прекалено нервен, за да мога дори само да затворя очи. В Швейцария е около пладне.

Той вероятно е все още в кантората си — Ял е човек на реда, на точността, на принципите. Вдигам слушалката и набирам номера на банката на авеню „Генерал Гизан“ в Женева.

— Бих искал да говоря лично с господин Мартин Ял.

— Кой го търси, моля?

Първото име, което ми идва наум:

— Принц Анри Орлеански.

Няколко секунди, и се разнася леденият, белязан с присъщия му тевтонски акцент глас:

— Изключително ми е приятно да ви чуя, ваше височество.

Мълча. Вслушвам се в тишината, нарушавана единствено от дишането му. И ето че той, отсреща, започва постепенно да се безпокои от това мълчание.

— Ало? Ало? Ало?

Затварям. В осем без четвърт излизам в ранното нийоркско утро и тръгвам пеша по Пето Авеню, без да бързам. Просто се шляя, като преспокойно изпивам и две еднакво отвратителни кафета. Въздухът е възхладничък и реже. И е почти девет часът, когато най-сетне влизам в кантората на Петдесет и пета улица. Розен и Лупино са вече тук, или все още тук. Черните очи на Розен срещат погледа ми и той отговаря на въпроса ми преди още да съм го задал:

— Откупени триста трийсет и девет хиляди акции, сто трийсет и пет хиляди групирани в рамките на Дружеството за защита. Или общо четиристотин седемдесет и четири хиляди.

— Може ли да се очаква промяна?

— Едва ли. Според мен направихме всичко възможно.

Поглеждам часовника си за стотен път от момента, в който се отказах да гоня убягващия ми сън и реших просто да стана: девет часът и две минути. Крайният срок на публичната оферта за покупка на Мартин Ял ще изтече след двацет и четири часа и петдесет и осем минути. Сядам с внезапно изтръпнали крака.

— Четиристотин седемдесет и четири хиляди акции по...

Телефонът. Лупино вдига слушалката и ми я подава.

— Франц?

Обажда се Фезали.

— Франц, намирам се на летището в Рим. Заминавам. Един от старите ми чичовци, моят любимец, е много тежко болен, при това вдън пустинята, където няма нито телефон, нито телеграф, нито радио. Два дни на отиване, два дни там и два дни обратно. Общо шест дни, през които никой няма да може да се свърже с мен, ако ще да става дума и за жизненоважен въпрос. Никой няма да може да го направи, Франц. Разбирате ли ме?

— Разбирам.

И линията отново онемява. В същия момент влиза Филип Ванденберг. Вероятно също не е спал, но въпреки това е безупречно избръснат и елегантен, за разлика от Розен, който прилича на вехт чувал. Казвам му, като се обръщам и към останалите:

— През следващите шест дни никой няма да може да се свърже с Фезали.

Като не добавям, че Фезали е единственият човек, който може да се разпорежда със стотиците милиони петродолари, депозирани в частната банка на Ял. И аз, и събеседниците ми сме напълно способни да оценим новината по достойнство. Влязъл е в действие още един от механизмите на клопката. Довършвам изчисленията, които бях започнал в момента на обаждането на Фезали: четиристотин седемдесет и четири хиляди акции по триста и осемдесет долара всяка правят сто и осемдесет милиона и сто и двацет хиляди долара.

Които Мартин Ял ще бъде принуден да изплати по силата на закона. И ще трябва да заплати тази огромна сума през периода между момента, в който реша да представя за продажба въпросните четиристотин седемдесет и четири хиляди акции, и момента, в който ще изтече законният срок на обявената от него П.О.П.

От само себе си се разбира, че ще му оставя възможно най-малко време. Всичко ще се разиграе за няколко часа.

Според Скарлет, според Марк Лаватер и сътрудниците му, както и според всички наши изчисления, същия този ден — четвъртък, 22-ри май — Мартин Ял притежава най-много шейсетина милиона долара, които обаче в никакъв случай не му се намират подръка като обща сума. Това е в най-добрия (за него) случай. И пак в най-добрия случай това означава, че той ще трябва да намери отнякъде сто и двайсет милиона долара, и то за толкова време, колкото е необходимо на човек, за да пресече улицата.

Той разчиташе на помощта на Фезали, но ненавременното отсъствие на ливанеца, както и дадената от него на заместника му изрична заповед да не предприема абсолютно нищо ще блокират капиталите, с които се надяваше да си послужи.

— *Шести ход, Цимбали Младши: да му представите вкупом възможно най-малко време преди изтичането на срока на неговата П.О.П. възможно най-голямото количество било откупени, било групирани в рамките на Дружеството „малцинствени“ акции. Той няма да може да плати. Ще се обърне към Фезали, но ще удари на камък поради причина, която ще измислите. Въпреки този изключително тежък удар в последния момент Мартин Ял все пак ще запази една надежда и тя е да получи кредит от други финансови групировки. Ще се постарее да го получи. В края на краищата той все още разполага с десетки милиони долара и преди всичко с банката си. И точно в този момент ще дадете ход на аферата, за която ми споменахте...*

Аферата, за която съм споменал на Скарлет, влиза в ход същия този четвъртък, 22-ри май, под формата на статия в две колони, която се появява едновременно в парижкия „Льо Монд“, в лондонския „Файнаншъл Таймс“, в „Ла Трибюн дьо Женев“, в хамбургския „Билд Цайтунг“ (който ще я публикува в три колони заедно със снимка на Мартин Ял) и във „Франкфуртер Алгемайне Цайтунг“. Изхождайки от поверително предоставеното им от мен досие, всички те, общо взето,

се придържат почти буквално към основната идея: „*Странната П.О.П. на бившия нацистки banker спрямо еврейска американска компания*“.

Досието коства на двама ни с Марк Лаватер почти четиригодишни издирвания и страшно много пари. И въпреки това не е чак толкова компрометиращо, колкото се надявахме. Същевременно изобличава категорично взаимоотношенията и дори съучастничеството, свързвало фамилията Ял, и най-вече Мартин Ял и Хайнрих Майнхард, командир на специалния отряд, изпратен от Хитлер в Швейцария през пролетта на 1933 година със задача да прибере всички германски капитали, и преди всичко капиталите на германските евреи, намиращи се на съхранение в швейцарските сейфове. То предоставя неопровержими доказателства за съществуването по онова време идеално разбирателство между младия Мартин Ял и хора като швейцарския гаулайтер Роберт Тоблер от Цюрих и основателя на швейцарските фашистки секции Артур Фонялац, като удостоверява, че поне един път банката Ял (и вината в случая е изцяло на Мартин Ял, а не на баща му) се е съгласила да извърши „репатрирането“ на капитали на германски евреи, превеждайки на драго сърце в една немска банка авоари, поверени ѝ от един banker еврейин от Хановер, и то под предлог, че преводът е бил поискан от единия от синовете на въпросния banker, явил се в компанията на двама мъже с шлифери и представил с ужасено лице надраскано с трепереща ръка пълномощно. Досието, съставяно години наред, включва и снимки на Мартин Ял в обкръжението на негови приятелчета от СС по време на пътуване до Нюрнберг през 1941 година и преди всичко негово писмо до един служител на „Фолке Дойче Мителщеле“, учреждение на СС, в което прилага списък — „в допълнение към онзи, който вече ви изпратих“, както сам пише, — та прилага списък на свои клиенти германски евреи, чиито капитали биха могли да бъдат „репатрирани“. Подобно разкритие, направено пред трети лица (независимо какви, а още повече германски нацисти), е недопустимо нарушение на Член 47-и от федералния швейцарски закон за банките и спестовните каси от 8-и ноември 1934 година, постулирал — и то именно в защита на капитали като тези на евреите — запазването на тайната на банковия влог чрез използването на шифровани сметки.

— Цимбали Младши, след удара, който току-що сте му нанесли, той би трябвало да изпадне и несъмнено е изпаднал в безизходно положение. Ял знае отлично, че нито една банкова групировка, особено швейцарска и особено за толкова кратък период от време, няма да поеме риска да му се притече на помощ. Поставете се на мястото на финансистите — отначало са сметнали, че става дума за оповестяването на сравнително нормална П.О.П.; това е обичайна практика в Съединените щати, макар и да не е особено разпространена в Европа. Ала онова, което се случва — внезапният наплив в последния момент на стотици хиляди акции и разкритията на пресата — доказва, че в действителност става дума за фантастичен двубой между банката Ял и непознат противник. Кой е противникът? Никой не знае. Та кой би се намесил в битката, без да познава противниците, и то двацет и четири часа преди изтичането на крайния срок на П.О.П.? В света на финансите, млади Танцъоре Франц, когато някой се дави, останалите просто извързват глава и гледат в друга посока. Изиграхте Седмия ход превъзходно, момчето ми. Оставете на мен грижата за Осмия...

Спокойният, студен и учтив глас на Филип Ванденберг — гласът на хирург, разнасящ се в тишината на операционна зала:

— Току-що ви го казах, господин Ял. Току-що ви казах името си, званието си и името на човека, от чието име се свързвам с вас.

— Чудесно знам какво сте ми казали. Интересува ме поводът за обаждането ви.

Чувал съм гласа на Мартин Ял хиляди пъти, случвало ми се е да го чувам дори насън, в знойните кенийски нощи и в задухата на Хонконг. Ала никога не е звучал така в ушите ми, никога не е бил толкова напрегнат и глух — гласът на човек, тласкан неумолимо към завършека на едно сражение и осъзнаващ, че е невъзможно да победи.

— Господин Ял, казвам се Филип Ванденберг. Ръководя голяма адвокатска кантора в Ню Йорк, откъдето ви се обаждам, а ви се обаждам по съвета на господин Джон Карадайн, като съм упълномощен, но не от него, а от клиентите, които представлява, да ви

предложа петстотин хиляди щатски долара за намиращите се понастоящем във ваше разположение шестстотин и седемдесет хиляди акции на УНИШЕМ. В замяна на продажбата при тези изрични условия клиентите ми са готови да се ангажират писмено с поемането на отговорността за обявената от вас публична оферта за покупка и да я приключат.

Мълчание.

— Срещу каква сума, казахте?

— Петстотин хиляди долара. Но искам да ви кажа и още нещо, господин Ял...

С все същото хирургическо спокойствие Филип Ванденберг разгъва един вестник така, че шумът на мачканата хартия да се чуе, да нахълта в слушалката, а оттам и да прекоси Атлантическия океан.

— Господин Ял, пред себе си имам полученото от нас вчера по пощата фотокопие на писмо, адресирано от вас на 11-и февруари 1935 година до някой си Йоахим Щаер от берлинската „Аусланд Организация“.

В действителност Филип Ванденберг държи пред себе си отзива за някаква третостепенна бродуейска пиеса, оценена от критиката като катастрофално слаба.

— Господин Ял, срокът на вашата П.О.П. изтича след два часа. Вие не сте в състояние да отговорите на предложенията на акционерите, които сам приканихте да продават. Приемете предложението на моите клиенти...

— Кои са те?

— Не съм упълномощен да го разкривам.

— Франц Цимбали ли е?

— Давам ви честната си дума, че случаят няма нищо общо с това име.

Кое е и свършено вярно. Този път не аз — най-сетне! — а принц Азиз ще плати петстотинте хиляди долара.

— ... че няма нищо общо с това име. Приемете предложението, господин Ял, и ще можете да запазите поне банката си. Това е съветът, който господин Джон Карадайн ме натовари да ви предам от негово име. Ако желаете лично да разговаряте с господин Карадайн, бих могъл...

— Не... Не...

Гласът на Мартин Ял е глух, почти неразбираем. Ледените сини очи на Филип Ванденберг се откъсват от разтворения вестник и търсят погледа ми, а в дъното на светлите им зеници трепти въпрос: „Какво изпитва човек, когато види мъртъв един свой враг?“

— Господин Ял — продължава все така хладно Ванденберг, — сега е осем часът и четири минути нюйоркско време. Двама от съдружниците ми в сделката, господата Джеймс Розен и Джоузеф Лупино, току-що са пристигнали в Женева и се намират на няколкостотин метра от вас, в Националната швейцарска банка. Чакат ви, за да уредите формалностите по продажбата на шестстотин и седемдесет хиляди акции на УНИШЕМ за сумата от петстотин хиляди долара. В замяна на това са упълномощени да ви гарантират изкупуването от нашите клиенти на четиристотин седемдесет и четирите хиляди акции, които не сте в състояние да покриете. Веднага след приключването на операцията по продажбата те ще се свържат с кантората ни в Ню Йорк.

— Цимбали Младши, след Осмия ход той ще е продал за петстотин хиляди долара онова, което преди десет-дванайсет дни е купил за двеста петдесет и четири милиона и шестстотин хиляди долара, или приблизително за толкова. Преценете сам загубите му. Не е разорен, разбира се. Остава му банката, която в очите му е по-важна от всичко останало, заради която се е съгласил да загуби повече от четвърт милиард долара, с чиято помощ се надява отново да си стъпи на краката, или поне донякъде, тъй като е вече над шейсетте, да съхрани, а впоследствие и отново да разгърне част от своята мощ.

Сега остава да се изиграе последният, Деветият ход, за да му бъде даден, както и обявихме, шах и мат.

Деветия ход изиграва Марк Лаватер. В Швейцария Марк винаги е имал и продължава да има солидни приятелски връзки. Особено с онзи banker от Бал, който съгласно традицията председателства Швейцарската асоциация на bankerите. След като си уговаря среща по телефона, Марк Лаватер се появява в тържествената зала на хотел

„Додлер“ в Цюрих. В едно куфарче той носи досието, част от което вече е направено достояние на пресата и което е набъбнало извънредно много след добавянето на свидетелските показания на Джон Карадайн, получени напълно законно в Невада и отнасящи се на първо място до съвкупността от операциите, довели до трансформирането на Кюрасао I и последвалата го поява на Кюрасао II или с други думи — до историята на една измама.

На следващия ден, вторник, 27-и май, Мартин Ял пристига лично в Цюрих, призован от организиралите истински съд негови събрата. Знае какво го чака. Става точно каквото е очаквал.

— *Цимбали Младши, Деветият ход ще бъде най-съкрушителният. Ще бъде тук, изправен пред събранията си, които ще бъдат същевременно и негови съдници. Бъдете доволен, Франц, вие, който изиграхте около него вашия танц на смъртта! Моментът дойде. Франц, мнозина са в Швейцария онези, които с парите на евреи, араби, негърски крале, престъпници от световен мащаб, търгуващи с наркотици и оръжие, та мнозина са онези, които са извършили същите, ако не и още по-страшни престъпления от Мартин Ял. Но в капана попадна Мартин Ял, аферите му станаха публично достояние, а утре ще стане публично достояние и досието му заедно с моите признания, ако не приеме условията на ултиматума, който ще му бъде поставен, а именно — незабавно и завинаги да се откаже от всякаква банкова и финансова дейност, имаща дори и най-далечно отношение към Швейцария. Франц, нямаше да можете да го разорите, това е невъзможно. Но вие го унищожихте. Съсипахте го до такава степен, до каквато съм съсипан и аз самият в очакване на тъй жадуваната нежна смърт...*

Обядвам с Розен и Лупино; Филип Ванденберг, разбира се, е зает. Вечерта давам прощална вечеря на Лео Съсман и жена му Робин. Прибирам се в „Пиер“ и пия шампанско, сам. Най-сетне сънят ме наляга и потъвам в безпамятен унес.

Сутринта ми се обажда Фезали:

— Трябва да се видим, приятелю.

Казвам:

— Няма да е веднага.

— Принцът и братовчедите му имат планове за вас. Направихте им невероятно впечатление.

— Не сега.

Затварям. От рецепцията ме уведомяват, че мястото ми в самолета е резервирано и че ще изпратят човек за багажа.

Гледам Централ Парк.

Мисля си за Сара и за Жоаким, за Хаят и за Ли и Лиу, за Турчина и за Уте Йенсен, за Дейвид, Лео и Робин Съсман, за Марк и Франсоаз Лаватер, за Филип Ванденберг, за Джеймс Розен и Джоузеф Лупино с неговото заговорническо намигане, мисля си за Робърт Зара и за Сюзи Кендъл, макар че разликата помежду им се измерва в светлинни години, мисля си за господин Хак. Мисля си отново за Сара и в очите ми бликват сълзи.

Телефонът звъни дълго, но никой не отговаря и си представям жените с колосани манти и със скръстени на корема ръце, които крачат босоноги, без да бързат, сред гробна тишина.

Накрая някой вдига слушалката, представям се, искам да говоря с него и ме уведомяват, че е мъртъв вече от десет дни, че неизвестно как е успял да пропълзи по горещия пясък, заобикалящ къщата му в испано-мавритански стил в Долината на смъртта, да се добере до гаража, да намери бензин, да се полее с него и така да секне изтичащата от тялото му гной, не можейки да чака повече тъй жадуваната смърт.

Гласът на Джон Карадайн, по прякор Скарлет, който ме беше напътствувал в решителната ми битка, бе достигал до мен от оня свят.

Казвам на Катрин:

— Това, твоето, са приказки от хиляда и една нощ. Никога няма да намерим стая в Сен-Тропе, особено през юли. Или ще трябва страхотно да се изръсим. Оставам с впечатлението, че ме смяташ за милиардер.

— Ти си милиардер — заявява Катрин.

Не е минало кой знае колко време, откакто сме се оженили в затънтения фурнакски край, който напускаме колкото може по-бързо. Още на излизане от селото Катрин настоява тя да шофира, като се къльне, че имала страхотна идея за сватбеното ни пътешествие.

На 2-ри юли, в момента, в който слънцето очевидно възнамерява да залезе, влизаме в Сен-Тропе. Всъщност не точно в Сен-Тропе, тъй като любимата ми съпруга завива надясно към Раматюел. Отпуснал съм глава на рамото ѝ и се чувствавам на седмото небе. Казвам, без да отворя очи:

— Внимавай, след трийсет метра пътят се стеснява изведнъж.

— Знам много добре къде отиваме. Престани да ми се фукаш, долен, скапан милиардер!

— И аз знам отлично къде отиваме и защо отиваме. Отдавна ми е известно, че майка ти е братовчедка на Мартин Ял, че точно тя ми изпрати онова анонимно писмо, което получих в Кения; знаех също коя си, както и причината за погледа, който майка ти отправяше към мен и към нас.

Целуваме се и един от калниците на ферарито забърсва някаква стена, която точно в този момент минава оттам.

— Тези италиански коли все гледат да изскочат от пътя — отбелязва Катрин. — Майка ми е била влюбена в баща ти още от петнайсетгодишна възраст, тъй че когато почина и тя разбра, без така и да се добере до някакво конкретно доказателство, че братовчедът Мартин е ужасен негодник, веднага купи къщата в Сен-Тропе и я запази такава, каквато е била винаги.

Отново се целуваме и левият калник влиза в пререкания с един телеграфен стълб.

— А срещата ни на Бахамските острови?

— Марк Лаватер още ли не ти е казал? Той беше напълно наясно... Именно Марк каза на мама, че заминаваш за Насау, и аз едва успях да скоча в същия самолет, с който заминаваха моите английски приятели. Искях да разбера как изглеждаш.

Пътят става все по-тесен и в резултат на поредната ни прегръдка, този път задницата се отърква в една стеничка.

— Дали не карам малко бързо?

Колкото повече приближаваме, толкова по-силно натиска тя педала на газта. Това е нещо като игра и в същото време неистово нетърпение и трескавост обзема и двамата ни. В един момент асфалтът чисто и просто изчезва и шосето преминава в тесен черен път, почти пътека.

— Спри.

Удря спирачки.

— Искам да отида дотам пеша.

Кимва мълчаливо и на устните ѝ заиграва онази полуусмивка, която започвам добре да опознавам и която при нея е признак за дълбоко вътрешно удовлетворение.

Заобикалям колата, хващам я за ръка и продължаваме заедно по пътеката. Донякъде и двамата изпитваме желанието едновременно да плачем и да се смеем и крачим бавно, потискайки с наслада нетърпението, вкусвайки лениво отминаващото време, което отсега нататък изцяло ни принадлежи. Вървим през критските ладани и лавровите дръвчета към издигащата се на слънчевия памплонски плаж къща, която все още не виждаме, но за която знаем, че е тук и че ни чака.

Поемаме по виещия се път и скоро забелязвам високите стени с нежно-жълтеникава грапава мазилка.

Глух удар в гърдите.

Катрин усеща как ръката ми се напруга. Усмивката ѝ изчезва.

Заобикалям къщата, без да свалям поглед от нея. Каменното стълбище, градината и мъртвият през този сезон басейн. Всички капаци са затворени.

Пускам ръката на Катрин и слизам по стъпалата. Толкова образи се преплитат в паметта ми. И смехове. Поне така ми се струва. Далечни смехове. Детски викове.

Продължавам до края на понтона — там, където кротко се полюшваше махагоновата яхта.

Дори не знам какво да мисля. Гледам безлюдния, но не и пустинен памплонски плаж.

Отново глух удар в гърдите.

Сядам и краката ми бавно се потапят в хладката вода.

Катрин е тук, зад мен, безмълвна. Сигурен съм, че не се пита дори защо не ми е минало през ум да се събуя.

Небето срещу залеза приема цвета на индиго.

Още картини. По-ясни. Ръката на баща ми, която се протяга към мен, за да ме издърпа в лодката. В гърлото ми засяда гадна буца.

И тогава чувам как моят детски глас прошепва:

— Татко.

Без абсолютно никакви затруднения — тъй като лично съм организирал, предвидил и изпитал всяка подробност — си представим какво се е случило същия ден, почти в същия час, а може би и малко по-рано в онова величествено и мрачно имение на швейцарския бряг на Леман, намиращо се вляво на излизане от Женева, след като подминете О-Вив и продължете към Евиан.

Та същия този ден с пикап, който съм наел специално за случая, пристигат вестниците.

Доставката приема Алфред Морф.

Придружаван от шофьора, той пресича широката алея с бързата си механична крачка.

Тук са „Льо Монд“ и „Вашингтон Поуст“. Но тук са и „Уол Стрийт Джърнъл“, „Таймс“, „Ди Велт“, „Кориере дела Сера“, хамбургският „Билд Цайтунг“, виенският „Кронен Цайтунг“, анверските „Ла Мьоз“ и „Газет“, монреалските „Ла Прес“ и „Торонто Стар“, „Ню Йорк Таймс“ и „Чикаго Трибюн“, „Лос Анджелис Таймс“ и „Дейли Мирър“, „Дейли Експрес“, „Сън“ и „Файнаншъл Таймс“, „Ил Месаджеро“, телавивският „Йедиот Ахаронат“ и каирският „Ал-Акбар“, токийският „Асдхи Шимбун“, варшавският „Трибуна Люду“. Тук са още стокхолмският „Експресен“, амстердамският „Де Телеграф“, мадридският „Йа“ и още бразилски, аржентински,

мексикански, австралийски и новозеландски вестници, вестници от Бахамските острови, от Найроби и Момбаса в Кения, от Хонконг, Сан Франциско, Марсилия и Ница, холандските Антили и Глазгоу и от всички места, където се е вихрил Танцът на Цимбали.

И това е последната, заключителната, най-бляскавата стъпка на Танца.

Защото нито един от тези вестници не е тук с целта просто да представи на читателя заглавната си, първата си страница.

Алфред Морф ги взема един по един, изпълнявайки най-добросъвестно заповедите, които му дадох в не тъй отдавнашния ден, когато купих услугите му. Алфред Морф е същият онзи мъж, същият онзи безстрастен изпълнител, който преди четири години ме качи на самолета за Момбаса. Той разгъва всеки вестник, показва заглавието, уточнява географския му произход, разгръща го на въпросната страница и подрежда всекидневниците един до друг върху огромната маса от полиран дъб, на която Мартин Ял обядва сам.

И си представям лицето на Мартин Ял в същия този момент представям си го с нещо повече от радост — с наслада и истинска сласт. Чисто математически погледнато лицето на Мартин Ял трябва да изразява първоначално хладно удивление, а след това, с течение на отминаващите секунди, гняв и накрая граничеща с безумство ярост.

Дошли от цял свят, представляващи целия свят, на който с нагъл вой съобщават вестта, всички тези вестници съдържат една-единствена, съвършено идентична страница — чисто бяла, с изключение на една снимка, на едно не по-голямо от длан клише, в центъра на което фигурираме двамата с Катрин в момента на нашата сватба.

И това клише включва всичко на всичко три думи в качеството на пояснение:

АЗ СЪМ ЩАСТЛИВ!

Издание:

Пол-Лу Сюлицер. Пари
Френска. Първо издание
ИК „Колибри“, София, 1993

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.